

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/ BCH1/22	<b>Názov predmetu:</b> Biochémia a molekulárna biológia I.
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti vypracuje laboratórne cvičenia zamerané na rôzne biochemické témy: sacharidy, lipidy, enzýmy, bunkové dýchanie a kvasenie, fotosyntéza. Praktické cvičenia absolvujú študenti v laboratóriu, okrem toho aj doma ako domácu úlohu, pričom tieto postupy budú jednoduché, a nevyžadujú náročné materiálne a prístrojové vybavenie, študenti tieto pokusy zvládnu aj neskôr vo svojej praxi. Protokoly budú dokumentované vlastnou fotodokumentáciou. Z vypracovania praktickej časti predmetu študent odovzdá na konci semestra protokoly na kontrolu. V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti vyplnením testu z prednáškovej časti. Účasť na ústnej skúške je podmienená dosiahnutím aspoň 50% z bodov z písomnej previerky. Záverečné hodnotenie: podiel ústnej skúšky, písomnej previerky a protokolov na známke: 30% - 48% - 22%. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava protokolov z laboratórnych cvičení; 29-44 hodín samoštúdium a príprava na test a ústnu skúšku; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: - Študent vie charakterizovať chemické zloženie živých organizmov (sacharidov, mastných kyselín, triacylglycerolov, komplexných lipidov, jednotlivých typov sacharidov a lipidov, a ich najvýznamnejších predstaviteľov) a taktiež energetické procesy v živých organizmoch.	

- Študent vie charakterizovať biologický význam bunkových membrán, ich stavby s vysvetlením modelu tekutého mozaiku.
- Študent vie charakterizovať pojmy: enzým, apoenzým, koenzým, kofaktorov, vitamínov.
- Študent vie charakterizovať metabolické reakcie v živých systémoch, mitochondrie a v nich prebiehajúce biochemické deje, metabolizmus sacharidov, fotosyntézu.

#### Zručnosti:

- Študent je schopný popísať základné biochemické procesy v živých systémoch, ktoré sa týkajú sacharidov, lipidov a enzýmov.
- Študent je schopný svoje teoretické vedomosti z prednášok aplikovať na praktických cvičeniach, ktoré vypracuje doma a ktoré sú zamerané na demonštráciu biochemických dejov v bunke a v organizmoch.
- Študent je schopný svoje praktické zručnosti využiť následne v školskej praxi a vo svojej profesii vo vyučovacom procese, v čom sú nápomocné vytvorené protokoly aj s fotodokumentáciou a dostatočným teoretickým vysvetlením experimentu.

#### Kompetentnosti:

- Študent má pozitívny postoj k samotnému predmetu kvôli pochopeniu jednotlivých chemických procesov z biologického hľadiska, čím priblížime viac tieto procesy k ľudskému telu a k prírode.
- Študent má prehľad o biochemických procesoch v ľudskom organizme, pričom tieto vedomosti využije aj vo vytvorení vlastných stravovacích návykov aj vo vyučovacom procese vo vytvorení zdravého životného štýlu u detí.
- Študent má pozitívny postoj k vytvoreniu zdravého životného štýlu.
- Študent je zodpovedný za správne podanie informácií ohľadom biochemických tém, vrátane zdravého životného štýlu, zdravého stravovania, športu, vitamínov atď.
- Študent je aktívny v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, je zodpovedný za formovanie predsudkov voči predmetu biochémie tým, že pomocou svojich vedomostí preukáže dôležitosť poznania týchto biochemických dejov v prírode v prípade rastlín, živočíchov aj človeka ako aj ich význam v potravinovom reťazci v ekosystéme.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Dejiny biochémie, predmet a obsah biochémie. Chemické zloženie živých organizmov, energetika živých organizmov.
2. Sacharidy: ich štruktúra. biologicky významné monosacharidy a ich deriváty, tvorba glykozidických väzieb, významné di-, oligosacharidy a polysacharidy.
3. Lipidy: mastné kyseliny, triacylglyceroly, ich biologický význam, prostaglandíny, terpény, karotenoidy, szteroly, vitamíny rozpustné v tukoch, vosky.
4. Komplexné lipidy, vlastnosti biologicky významných lipidov, membrány, fosfoglyceroly, model tekutého mozaiku, transport cez membrány, iónové kanály.
5. Enzýmy: ich charakteristika, typy, klasifikácia. Apoenzýmy a koenzýmy, kofaktory, vitamíny, rýchlosť enzymatických reakcií. Inhibícia enzýmových reakcií.
6. Metabolické reakcie, metabolický obrat, anabolické, katabolické a amfibolické dráhy, energetický metabolizmus bunky, oxidačná fosforylácia, dýchací reťazec.
7. Metabolizmus sacharidov: anaeróbna a aeróbna glykolíza, cyklus kyseliny citrónovej.
8. Pentózový cyklus, glyoxilátový cyklus, glukoneogenéza.
9. Fotosyntéza, fotosyntetická fosforylácia a fixácia uhlíka. Fotosystém I a II. Cyklická a nocyklická fotosyntetická fosforylácia, reakcie fotosyntézy nezávislé na svetle.
10. Utilizácia mastných kyselín,  $\beta$ -oxidácia.
11. Biosyntéza mastných kyselín, cholesterol – biosyntéza a typy.
12. C3 a C4 typy rastlín, fixácia CO<sub>2</sub> v rastlinách.
13. Opakovanie a zhrnutie učiva.

#### **Odporúčaná literatúra:**

- ÁDÁM, V.: Orvosi biokémia – 3. vyd. – Budapest: Medicina Könyvkiadó Rt., 2004 – 648 s. – ISBN 963 242 902 8.
- BERG, J. M., TYMOCZKO, J. L., STRYER, L.: Biochemistry – 5. vyd. – New York, USA: W. H. Freeman, 2002. – 1100 s. – ISBN 978-0716746843.
- ČURDA, M., MAŠTEROVÁ, V.: Biochémia – 3. vyd. – Prešov: Rokus, 2020. – 308 s. – ISBN 978-80-89510-81-8.
- DE LENNART, E.: Táplálkozunk okosan: Testünk biokémiai laboratóriuma – 1. vyd. – Budapest: Medicina Könyvkiadó Zrt., 2014. – 457 s. – ISBN 978 963 226 459 2.
- HRABÁK, A.: Orvosi kémia és biokémia feladatgyűjtemény – 1. vyd. – Budapest: Semmelweis Kiadó, 2005. – 186 s. – ISBN 963 9214 80 9.
- LAKATOS, B., ŠIMKOVIČ, M.: Biochémia: Návody na laboratórne cvičenia – 1. vyd. – Bratislava: STU, 2012. – 150 s. – ISBN 978-80-227-3793-7.
- MANDL, J.: Biokémia : Aminosavak, peptidek, szénhidrátok, lipidek, nukleotidok, nukleinsavak, vitaminok és koenzimek szerkezete és tulajdonságai - 1. vyd. - Budapest : Semmelweis Kiadó, 2006. - 176 s. - ISBN 963 9656 18 6
- PORÁČOVÁ, J., Nagy, M.: General and Applied Biochemistry for Natural-Sciences – 1. vyd. – Budapest: Műszaki Pedagógia Tanszék, 2021. – 223 s. – ISBN 978-963-421-847-0.
- PORÁČOVÁ, J., VAŠKOVÁ, J., VAŠKO, L., NAGY, M.: Základné biochemické procesy organizmov – 1. vyd. – Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied - 2015. – 343 s. – ISBN 978-80-555-1514-4.
- RODWELL, V.: Harper's Illustrated Biochemistry – 31. ed. – New York: McGraw-Hill, 2018. – 789 s. – ISBN 978-1-259-8379-7.
- RONNER, P.: Netter's essential biochemistry – 1. vyd. – Philadelphia: Elsevier, 2018. – 482 s. – ISBN 978-1-929007-63-9.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**  
maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	B	C	D	E	FX
12.5	0.0	25.0	37.5	6.25	18.75

**Vyučujúci:** RNDr. Eva Tóthová Tarová, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 15.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/ BCH2/22	<b>Názov predmetu:</b> Biochémia a molekulárna biológia II.
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár / Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti vypracuje laboratórne cvičenia zamerané na rôzne biochemické témy: proteíny, nukleové kyseliny, replikácia, transkripcia, translácia a základné rekombinantné DNA techniky. Praktické cvičenia absolvujú študenti v laboratóriu, okrem toho aj doma akodómácu úlohu, pričom tieto postupy budú jednoduché, a nevyžadujú náročné materiálne a prístrojové vybavenie, študenti tieto pokusy zvládnu aj neskôr vo svojej praxi. Protokoly budú dokumentované vlastnou fotodokumentáciou. Z vypracovania praktickej časti predmetu študent odovzdá na konci semestra protokoly na kontrolu (10%). V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti vyplnením testu z prednáškovej časti (50%). Účasť na ústnej skúške je podmienená dosiahnutím aspoň 50% z bodov z písomnej previerky. Záverečné hodnotenie: podiel ústnej skúšky, písomnej previerky a protokolov na známke: 40% - 50% - 10%. Celková záťaž študenta: 2 kredity = 50-60 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 10 hodín príprava protokolov z laboratórnych cvičení; 14-24 hodín samoštúdium a príprava na test a ústnu skúšku; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: - Študent vie popísať proteíny, aminokyseliny, bielkoviny a charakterizovať ich biologické funkcie v živých organizmoch. - Študent vie charakterizovať rozdiel medzi pojmi nukleozid a nukleotid, a medzi pojmi ribonukleotidy a dezoxiribonukleotidy, popísať štruktúru, formy a vlastnosti nukleových kyselín ich primárnu, sekundárnu a terciárnu štruktúru.	

- Študent vie samostatne charakterizovať centrálnu dogmu molekulárnej biológie a jeho jednotlivé kroky: replikáciu, transkripciu a transláciu.
- Študent vie postup a využitie základných molekulárnických metód štúdie DNA, ako PCR, elektroforéza, sekvenovanie, transformácia, transdukcia, konjugácia.

#### Zručnosti:

- Študent je schopný popísať základné biochemické procesy v živých systémoch, ktoré sa týkajú bielkovín a nukleových kyselín, taktiež popísať ich význam v prírode, u rastlín, živočíchov a ľudí.
- Študent je schopný charakterizovať biochemické pochody od premeny genetickej informácie z DNA po prepis do štruktúry bielkovín v živých organizmoch.
- Študent je schopný vysvetliť princípy základných metód v molekulárnej biológii a taktiež vysvetliť ich význam v genetike, v medicíne, vo farmaceutickom a potravinárskom priemysle, atď.
- Študent je schopný svoje teoretické vedomosti z prednášok aplikovať na praktických cvičeniach, ktoré čiastočne vypracuje doma a ktoré sú zamerané na demonštráciu biochemických dejov v bunke a v organizmoch a následne tieto poznatky využije v školskej praxi a vo svojej profesii vo vyučovacom procese.

#### Kompetentnosti:

- Študent má pozitívny postoj k samotnému predmetu kvôli pochopeniu jednotlivých chemických procesov z biologického hľadiska, čím priblížime viac tieto procesy k ľudskému telu a k prírode.
- Študent má prehľad o biochemických procesoch v ľudskom organizme, pričom tieto vedomosti využije aj vo vytvorení vlastných stravovacích návykov aj vo vyučovacom procese vo vytvorení zdravého životného štýlu u detí.
- Študent má pozitívny postoj k vytvoreniu zdravého životného štýlu.
- Študent má pozitívny postoj k molekulárnym metódam v medicíne pomocou pochopenia podstaty týchto metód na využitie v genetickej diagnostike, v liečení a v potravinárskom a farmaceutickom priemysle.
- Študent preberá zodpovednosť aj za formovanie predsudkov voči rôznym molekulárnym technikám, genetickým manipuláciám na úrovni DNA a voči farmaceutickým a medicínskym technikám využívajúcim biologickú liečbu.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Proteíny, bielkoviny – ich funkcie. Aminokyseliny, vlastnosti aminokyselín, ich chemické reakcie, peptidová väzba.
2. Bielkoviny – biologicky dôležité bielkoviny, triedenie bielkovín, denaturácia, reakcie, štruktúra, syntéza bielkovín. Metódy štúdia štruktúry bielkovín.
3. Nukleové kyseliny: dusíkaté bázy, nukleozid, nukleotid, ribonukleotidy a dezoxyribonukleotidy, ich štruktúra, formy a vlastnosti.
4. Denaturovanie dvojvláknovej DNA. Centrálna dogma. Replikácia DNA, semikonzervatívny replikačný model.
5. Mechanizmus replikácie: replikačná vidlica, typy DNA polymeráz, ďalšie enzýmy zapojené do replikácie DNA. Semidiskontinuitná replikácia.
6. Ribonukleové kyseliny: typy RNA – ribozomálna, informačná a transferová ribonukleová kyselina, ich štruktúra a funkcia, transkripcia genetickej informácie.
7. Podstata genetického kódu. Model operónu, induktor, represor, promótor, regulátor – model Lac-operónu.
8. Translácia: ribozómy a jeho časti, kroky translácie – iniciácia, elongácia, terminácia. Základné metódy štúdia DNA, PCR reakcia, elektroforéza.
9. Mobilné genetické elementy, transpozóny, DNA polymorfizmy. Sangerovo sekvenovanie, princíp automatického fluorescenčného sekvenovania.
10. Techniky rekombinantnej DNA - rekombinácia, transformácia, transdukcia, konjugácia

11. Mutagenéza, molekulárne klonovanie, projekt ľudského genómu, génová terapia, in vitro mutagenéza.
12. Metabolizmus dusíkatých zlúčenín, cyklus dusíka v prírode.
13. Opakovanie a zhrnutie učiva.

**Odporúčaná literatúra:**

- ÁDÁM, V.: Orvosi biokémia – 3. vyd. – Budapest: Medicina Könyvkiadó Rt., 2004 – 648 s. – ISBN 963 242 902 8.
- BÁLINT, M.: Molekuláris biológia I. – 1. vyd. – Budapest: Műszaki Kiadó, 2006. – 206 s. – ISBN 963 16 2654 7.
- BÁLINT, M.: Molekuláris biológia I. – 1. vyd. – Budapest: Műszaki Kiadó, 2006. – 207 s. – ISBN 963 16 2656 3.
- BERG, J. M., TYMOCZKO, J. L., STRYER, L.: Biochemistry – 5. vyd. – New York, USA: W. H. Freeman, 2002. – 1100 s. – ISBN 978-0716746843.
- ČURDA, M., MAŠTEROVÁ, V.: Biochémia – 3. vyd. – Prešov: Rokus, 2020. – 308 s. – ISBN 978-80-89510-81-8.
- DE LENNART, E.: Táplálkozzunk okosan: Testünk biokémiai laboratóriuma – 1. vyd. – Budapest: Medicina Könyvkiadó Zrt., 2014. – 457 s. – ISBN 978 963 226 459 2.
- GÁLOVÁ, Z., SALAJ, J., MATUŠÍKOVÁ, I.: Molekulárna biológia – 2. vyd. – Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2007. – 165 s. – ISBN 978-80-8069-951-2.
- HRABÁK, A.: Orvosi kémia és biokémia feladatgyűjtemény – 1. vyd. – Budapest: Semmelweis Kiadó, 2005. – 186 s. – ISBN 963 9214 80 9.
- LAKATOŠ, B., ŠIMKOVIČ, M.: Biochémia: Návody na laboratórne cvičenia – 1. vyd. – Bratislava: STU, 2012. – 150 s. – ISBN 978-80-227-3793-7.
- MANDL, J.: Biokémia : Aminosavak, peptidek, szénhidrátok, lipidek, nukleotidok, nukleinsavak, vitaminok és koenzimek szerkezete és tulajdonságai - 1. vyd. - Budapest : Semmelweis Kiadó, 2006. - 176 s. - ISBN 963 9656 18 6
- PORÁČOVÁ, J., NAGY, M.: General and Applied Biochemistry for Natural-Sciences – 1. vyd. – Budapest: Műszaki Pedagógia Tanszék, 2021. – 223 s. – ISBN 978-963-421-847-0.
- PORÁČOVÁ, J., MARIYCHUK, R., NAGY, M. a kol.: Základné biochemické procesy organizmov – 1. vyd. – Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied - 2015. – 343 s. – ISBN 978-80-555-1514-4.
- PORÁČOVÁ, J., MARIYCHUK, R., NAGY, M. a kol.: Practical exercises in general and applied biochemistry - 1. vyd. - Užhorod : Lira, 2020. - 109 s. - ISBN 978-617-596-309-8.
- RODWELL, V.: Harper's Illustrated Biochemistry – 31. ed. – New York: McGraw-Hill, 2018. – 789 s. – ISBN 978-1-259-8379-7.
- RONNER, P.: Netter's essential biochemistry – 1. vyd. – Philadelphia: Elsevier, 2018. – 482 s. – ISBN 978-1-929007-63-9.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
0.0	33.33	33.33	33.33	0.0	0.0

**Vyučujúci:** RNDr. Eva Tóthová Tarová, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/BE1/22	<b>Názov predmetu:</b> Biodiverzita a ekológia taxonov I.
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár / Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 4	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti pracuje v laboratóriu na témach spojených s algológiou a mykológiou. Z praktickej časti predmetu študent odovzdá na konci semestra protokol na kontrolu, odovzdanie protokolov je podmienkou na absolvovanie predmetu. Počas semestra študent absolvuje štyri písomné previerky, dve z mikrobiológie, ďalšie dve z algológie a z mykológie (jeden z nich v polke semestra, druhý na konci semestra). V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti ústnou skúškou z oboch častí. Záverečné hodnotenie, písomných previerok a záverečnej skúšky na známke: 50% - 50%. Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín 39 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava protokolov z laboratórných cvičení; 35-60 hodín samoštúdium a príprava na testy a ústne skúšky; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Teoretická časť predmetu poskytne študentom všeobecný prehľad o svete mikroorganizmov, aj siníc, rias a húb – o ich systematike, rozmanitosti, genetike, praktických dôsledkoch ich metabolickej aktivity v medicínskych, potravinárskych, biotechnologických a environmentálnych aplikáciách. Takisto poskytne prehľad o vírusoch, ich štruktúre a morfogéneze vo vzťahu k hostiteľskému organizmu. Vedomosti: - Študent vie ekológiu a základy systému taxónov vírusov, bakteriofágov, baktérii, protozoa, siníc, rias, hubových organizmov, húb a lišajníkov.	

- Študent vie charakterizovať prióny, ich pôvod a ochorenia spôsobené priónmi, takisto viroidy a ich štruktúru a ochorenia súvisiace s nimi.
- Študent vie popísať základnú charakteristiku vírusov, bakteriofágov, baktérií, a prvokov, ich fyziologické a morfológické črty, rozmnožovanie a pozná ochorenia, ktoré spôsobujú u rastlín, zvierat a ľudí.
- Študent pozná významných zástupcov taxonomických skupín siníc, rias, hubových organizmov a húb, ich základnú charakteristiku a význam v ekológii, v medicíne a v hospodárskych odvetviach.
- Študent pozná pojmy virulencia, patogenita, základné imunologické pojmy vie charakterizovať jednotlivé štádiá infekčného procesu, základné princípy vakcinácie a pasívnej imunizácie.

#### Zručnosti:

- Študent je schopný si odlíšiť rozdiely medzi morfológickými, anatomickými a fyziologickými charakteristikami medzi vírusmi, baktériami, prvokmi, hubami a riasami a zaradiť ich podľa toho do taxonomických skuín.
- Študent je schopný zaradiť k určitému ochoreniu pôvodcu ochorenia a popísať mechanizmus infekcie, príznaky aj postup pri liečbe ochorenia bez ohľadu na druh hostiteľa (rastliny, živočíchy, človek).
- Študent je schopný vysvetliť vznik a princíp antibiotikovej rezistencie a tým zdôvodniť aj význam obmedzenia používania antibiotík a význam symbiotických baktérii pre ekosystémy aj pre zdravie.
- Študent je schopný pripraviť a skúmať preparáty z plesní, kvasiniek aj z ďalších organizmov.

#### Kompetentnosti:

- Študent má pozitívny postoj k využitiu mikroorganizmov, siníc, rias húb, lišajníkov v potravinárskom priemysle, v medicíne a v biotechnológii.
- Študent má prehľad o patogénnych a nepatogénnych mikroorganizmoch, ktoré v bežnom živote, ale aj vo vyučovacom procese je schopný začleniť do praxe, je schopný vysvetliť a charakterizovať vznik určitého ochorenia vyvolaného mikroorganizmami, buď vírusmi, baktériami, prvokmi alebo hubami.
- Študent je schopný vysvetliť budúcim generáciám princíp nákazy mikroorganizmami, a v neposlednom rade, je schopný objektívne popísať výhody a nevýhody aktívnej imunizácie
- Študent je schopný vysvetliť úlohy, význam a nenahraditeľnosť prebratých skupín organizmov pre ekosystém a ľudskú spoločnosť.
- Študent je aktívny v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, preberá zodpovednosť za formovanie predsudkov voči mikrobiologickým technikám, aj vedným odborom spojených s mikrobiológiou.
- Študent je zodpovedný za správne podanie informácii ohľadom mikrobiologických tém, vrátane vakcinácie, zdravého životného štýlu, kompostovania, používania antibiotík atď.
- Študent má zodpovedný prístup pri budovaní povedomia u ľudí v jeho okolí, na témy súvisiace s mikrobiológiou, bakteriológiou, virológiou, algológiou, mykológiou.

#### **Stručná osnova predmetu:**

##### Seminár z mikrobiológie:

1. Dejiny mikrobiológie – starovek, stredovek, nová doba, významné osobnosti každej doby a ich zásluha. Mikrobiológia ako biologická veda – súvisiace vedné disciplíny, typy mikrobiologických vied, aplikované mikrobiologické vedy, taxonómia mikroorganizmov.
2. Chemické zloženie mikroorganizmov, rozdelenie mikroorganizmov, funkčná anatómia prokaryotickej a eukaryotickej bunky.
3. Prióny – ich pôvod, štruktúra, význam, priónové ochorenia. Viroidy – ich charakteristika a s nimi súvisiace ochorenia.

4. Vírusy – dejiny virológie, taxonómia, štruktúra a morfológia vírusov, replikácia vírusov, teórie vzniku vírusov, vírusy prokaryotických a eukaryotických buniek, lytický a lyzogénny cyklus bakteriofágov.
5. Vírusy rastlín, bezstavovcov a stavovcov, najvýznamnejšie vírusy spôsobujúce ochorenia človeka a zvierat, vírus chrípky – pandémie na svete, epidemiológia.
6. Písomná previerka z priónov, viroidov a vírusov.
7. Klasifikácia prokaryotických mikroorganizmov – Baktérie. Dejiny bakteriológie, pôvod a evolúcia baktérii, ich morfológia a stavba, spôsob života a metabolizmus, rast a rozmnožovanie baktérii.
8. Význam symbiotických baktérii, bakteriálne ochorenia zvierat a človeka, otravy jedlom, liečenie bakteriálnych infekcií a rezistencia.
9. Protozoa - jednobunkové heterotrofné organizmy systematika, hospodársky a fylogenetický významný zástupcovia. Ich triedy a najznámejší zástupcovia, ochorenia.
10. Virulencia a patogenita. Vznik infekčného stavu, typy infekcií, endo- a exotoxíny.
11. Základné imunologické pojmy, typy imunitného systému, aktívna imunizácia, imunitná odpoveď, chemoterapeutiká.
12. Písomná previerka z baktérii, a z Protozoa
13. Význam a rozšírenie mikroorganizmov na Zemi.

Seminár z algológie a mykológie:

1. Úvod do systému rias, hubových organizmov a húb
2. Charakteristika a ekológia taxónov patriacich do predmetu algológie. Prokaryotické riasy - Systém a ekológia siníc Cyanophyta (Cyanobacteria),
3. Eukaryotické riasy - Euglenophyta, Cryptophyta, Haptophyta, Dinophyta, Heterokontophyta,
4. Chlorophyta.
5. Význam rias pre prírodu
6. Charakteristika a ekológia taxónov patriacich do predmetu mykológie a lichenológie. Acrasiomycota, Dictyosteliomycota, Myxomycota, Plasmodiophoromycota, Hyphochytridiomycota, Labyrinthulomycota
7. Oomycota, Chytridiomycota, Zygomycota,
8. Ascomycota,
9. Basidiomycota,
10. Deuteromycetes,
11. Lichenes
12. Význam hubových organizmov, húb a lišajníkov pre prírodu.
13. Riasy a huby ako významní bioindikátory stavu životného prostredia (kvalita vody, kvalita ovzdušia)

Cvičenie – z algológie a mykológie:

1. Typy stielok siníc a rias
2. Systém a významní zástupcovia siníc Cyanophyta (Cyanobacteria),
3. Systém a významní zástupcovia Euglenophyta, Cryptophyta, Haptophyta, Dinophyta, Heterokontophyta,
4. Systém a významní zástupcovia Chlorophyta
5. Význam rias pre ľudskú spoločnosť
6. Kontrola štúdia písomnou previerkou z algológie a podbunkových organizmov
7. Typy stielok hubových organizmov a húb
8. Systém a významní zástupcovia Acrasiomycota, Dictyosteliomycota, Myxomycota, Plasmodiophoromycota, Hyphochytridiomycota, Labyrinthulomycota, Oomycota, Chytridiomycota, Zygomycota
9. Systém a významní zástupcovia Ascomycota,
10. Systém a významní zástupcovia Basidiomycota,

11. Systém a významní zástupcovia Deuteromycetes, Lichenes
12. Kontrola štúdia písomnou previerkou z mykológie, lichenológie, bakteriológie a protozoa
13. Význam hubových organizmov, húb a lišajníkov pre ľudskú spoločnosť

**Odporúčaná literatúra:**

KEVEI F. KUCSERA J.: Mikrobiológiai gyakorlatok I. 1. vyd. – Szeged: JATEPress, 2002, 134 s.

KEVEI F., KUCSERA J.: Mikrobiológia I. 1. vyd. – Szeged: JATEPress, 2002, 301 s.

KEVEI F., KUCSERA J.: Mikrobiológia II. 1. vyd. – Szeged: JATEPress, 1999, 226 s.

MAKOVICKÝ, P.: Mikrobiológia. 1. vyd. – Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2018, 115 s., ISBN 978 80 8122 235 1.

BAČKOR M.: Systematika nižších rastlín: huby, lišajníky, machorasty. 1. vyd.- Košice: UPJŠ, 2007, 130. s. ISBN 978-80-7097-674-6

TUBA Z., SZERDAHELYI T., ENGLONER A.,: Botanika I. = Rendszertan: Bevezetés a növénytanban algológiába, gombatanba és a funkcionális növényökológiába. 1. vyd. utánnnyomás. – Budapest: Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 2013 – 280 s. – ISBN 978-963-19-5848-5.

TUBA Z., SZERDAHELYI T., ENGLONER A., NAGY J.: Botanika II. = Rendszertan: Bevezetés a növénytanban algológiába, gombatanba és a funkcionális növényökológiába. 1. vyd. – Budapest: Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 2007. – 523 s. – ISBN 978-963-19-5849-2.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský jazyk alebo slovenský jazyk

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 46

A	B	C	D	E	FX
30.43	6.52	8.7	13.04	28.26	13.04

**Vyučujúci:** RNDr. Eva Tóthová Tarová, PhD., Ing. Pavol Balázs, PhD., Ing. Pavol Balázs, PhD., RNDr. Eva Tóthová Tarová, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 15.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.ssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/BE2/22	<b>Názov predmetu:</b> Biodiverzita a ekológia taxonov II.
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 6	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. V priebehu semestra budú dve písomné previerky. Absolvovanie predmetu je podmienené s úspešnosťou absolvovania priebežných previerok a záverečnej ústnej a písomnej skúšky. V priebehu semestra študenti podľa vlastného výberu vyhotovia prezentácia o niektorom, z dôležitých čeladi v Power point hodnotí sa relevantnosť literatúry a samotná prezentácia. Celková záťaž študenta: 6 kreditov = 150-175 hodín Študent sa zúčastní výučby v rozsahu 52 hodín. Na prezentácii v Power point pracuje 25 hodín a na príprave na jednu písomnú previerku pracuje 35 – 45 hodín. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> Študent pozná odbornú terminológiu vednej oblasti. Vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát predmetu. Má rozširujúce vedomosti z oblasti príbuzných vied a rozumie a kategorizuje súvislosti z iných vedných disciplín. Absolvovaním predmetu získa znalosti a ovláda základné charakteristiky machorastov, papraďorastov, nahosemenných a krytosemenných. Študent pozná význam a využitie rastlín pre ľudskú spoločnosť. <b>Zručnosti:</b> Študent je schopný identifikovať a do vyšších taxonov zaradiť rastliny. Študent je schopný vidieť rozmanitosť rastlín v ekologických súvislostiach. <b>Kompetentnosti</b>	

Študent má pozitívny postoj k rozmanitosti rastlín vo voľnej prírode.

Študent vedie svoje okolie k diverzifikovanému postoju k hospodárskym, vzácnym a inváznym druhom.

### **Stručná osnova predmetu:**

Seminár:

- 1., Z histórie botaniky, - Taxonomické kategórie, hierarchický systém
- 2., Hlavné vývojové smery vyšších rastlín. - Hepatophyta, Anthocerotophyta, Bryophyta – charakteristika taxónov,
- 3., Lycopodiophyta, Equisetophyta, Pteridophyta, charakteristika taxónov,
- 4., Cycadophyta, Ginkgophyta, Gnetophyta, Pinophyta, charakteristika taxónov,
- 5., Dicotyledonopsida: Magnoliidae, Ranunculidae, charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí
- 6., Caryophyllidae, Hamamelididae, charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí
- 7., Rosidae charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí
- 8., Dilleniidae charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí
- 9., Lamiidae, Asteridae charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí
- 10., Monocotyledonopsida: Alismatidae, Aridae, Liliidae charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí
- 11., Zingiberidae, Commelinidae, Arecidae charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí.
- 12., Rozšírenie rastlín
- 13., Flóra a vegetácia. - Vývoj flóry Slovenska po ostatnom glaciály. - Ochrana fytogenofondu Slovenska.

cvičenie:

- 1., Základné zdroje taxonomických informácií
- 2., Hepatophyta, Anthocerotophyta, Bryophyta – zástupcovia, pozorovanie machorastov školským mikroskopom.
- 3., Lycopodiophyta, Equisetophyta, Pteridophyta, zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť
- 4., Cycadophyta , Ginkgophyta, Gnetophyta, Pinophyta, zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť
5. Všeobecná charakteristika oddelenia Magnoliophyta a tried Dicotyledonopsida a Monocotyledonopsida
6. Kontrola štúdia písomnou formou z prednášok aj seminárov
- 7., Magnoliophyta: Dicotyledonopsida: Magnoliidae, Ranunculidae, Caryophyllidae, Hamamelididae, zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť
- 8., Rosidae zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť
- 9., Dilleniidae zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť
- 10., Lamiidae, Asteridae zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť
- 11., Monocotyledonopsida: Liliidae, Commelinidae, zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť
- 12., Kontrola štúdia písomnou formou aj z prednášok aj zo seminárov
- 13., Alismatidae, Aridae, Zingiberidae, Arecidae, zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť

### **Odporúčaná literatúra:**

BALÁZS P., (2012): Základy systému krytosemenných rastlín – A zárvatermő növények rendszerének alapjai. Univerzita J. Selyeho – Selye János egyetem, Komárno ISBN 978-80-8122-054-8

GOJDIČOVÁ E., MÁRTONFI P., MÁRTONFIOVÁ L., (2008): Botanika-Cievnaté rastliny. Vydavateľstvo : Ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity ISBN 977808889223121  
HORTOBÁGYI T., SIMON T., (red.) (1991): Növényföldrajz, társulástan és ökológia. Tankönyvkiadó Budapest. ISBN 963 18 3459  
TUBA Z., SZERDAHELYI T., ENGLONER A., NAGY J., (2007) : Botanika II. Rendszertan Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest. ISBN : 978-963-19-5849-2

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	B	C	D	E	FX
7.14	21.43	21.43	21.43	21.43	7.14

**Vyučujúci:** Ing. Pavol Balázs, PhD., Ing. Pavol Balázs, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 15.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/BE3/22	<b>Názov predmetu:</b> Biodiverzita a ekológia taxonov III.
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár / Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 / 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 / 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 5	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti pracuje v laboratóriu na témach spojených s problematikou bezstavovcov a porovnávacej anatómie chordátov.. Počas semestra študent absolvuje štyri písomné previerky, dve z problematiky bezstavovcov a ďalšie dve z porovnávacej anatómie chordátov z ktorých jeden je v polovici semestra, druhý na konci semestra. Počas skúškového obdobia študent je preskúšaný zo systému bezstavovcov. Záverečné hodnotenie, písomných previerok a záverečnej ústnej skúšky zo systému bezstavovcov na výslednej známke je: 50% - 50%. Celková záťaž študenta: 5 kreditov = 125-150 hodín Študent sa zúčastní kontaktných hodín v rozsahu 52 hodín. Na každú písomnú previerku sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 20 -25 hodín. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: Študent pozná základy odbornej terminológie vednej oblasti Študent vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát predmetu Študent ovláda charakteristiky a základy systému taxonomických skupín bezstavovcov Študent pozná vybrané druhy a ich význam pre ľudskú spoločnosť. Študent ovláda fylogénu jednotlivých sústav chordátov, krycej, opornej, svalovej, nervovej, tráviacej, cievnej, dýchacej, vylučovacej, pohlavnej a zmyslových orgánov. Zručnosti:	

Študent je schopný na taxonomickej úrovni tried, v prípade hmyzu aj nižšej, zaradiť biologický materiál získaný z prírody.

Študent je schopný vidieť rozmanitosť bezstavovcov v ekologických súvislostiach.

Kompetentnosti

Študent má pozitívny postoj k rozmanitosti bezstavovcov vo voľnej prírode.

Študent rozumie súvislostiam anatomickej stavby vyšších taxónov chordátov

Študent vedie svoje okolie k diverzifikovanému postoju k druhom bezstavovcov.

### **Stručná osnova predmetu:**

prednáška - bezstavovce

1., Metazoa - mnohobunkové organizmy. Porifera - všeobecná charakteristika a systém. Eumetazoa. Cnidaria - všeobecná charakteristika a systém.

2., Plathelminthes (Trematoda, Cestoda), Nematoda, systém, hospodársky a zdravotnícky významné druhy

3., Annelida (Oligochaeta, Hirundinoidea) - všeobecná charakteristika a systém.

4., Mollusca - všeobecná charakteristika, systém.

5., Arthropoda – všeobecná charakteristika. Crustacea – kôrovce. systém

6., Chilopoda – stonožky, Diplopoda – mnohonožky, všeobecná charakteristika a systém, Hexapoda – šesťnohí, všeobecná charakteristika .

7., Parainsecta - všeobecná charakteristika a systém, Insecta - všeobecná charakteristika, hemimetabola - všeobecná charakteristika, systém nižších taxónov.

8., Insecta - hemimetabola, holometatabola - všeobecná charakteristika a systém nižších taxónov.

9., Insecta - holometatabola - všeobecná charakteristika a systém nižších taxónov.

10., Arachnida – pavúkovce - všeobecná charakteristika a systém

11., Deuterostomia – druhoústí, všeobecná charakteristika. Echinodermata – ostnatokožce, Hemichordata – polochordáty, všeobecná charakteristika a systém

12., Chordata - chordáty, nižšie chordáty - Urochordata -plášťovce, Cephalochordata - kopijovce. - systém.

13., Systematická zoológia. Zoologická sústava a názvoslovie. Vznik a vývoj zoologického systému. Moderná zoologická systematika.

Cvičenie - bezstavovce

1., Systematická zoológia. Zoologická sústava a názvoslovie. Vznik a vývoj zoologického systému. Moderná zoologická systematika.

2., Metazoa - mnohobunkové organizmy. Porifera - všeobecná charakteristika a ekológia. Eumetazoa. Cnidaria - všeobecná charakteristika a ekológia, Plathelminthes (Trematoda, Cestoda), Nematoda všeobecná charakteristika a ich ekológia.

3., Annelida (Oligochaeta, Hirundinoidea) - všeobecná charakteristika a ekológia.

4., Mollusca - všeobecná charakteristika, a ekológia.

5., Arthropoda – všeobecná charakteristika. Crustacea – kôrovce. všeobecná charakteristika a ekológia.

6., Kontrola štúdia

7., Chilopoda – stonožky, Diplopoda – mnohonožky, všeobecná charakteristika a ekológia, Hexapoda – šesťnohí, všeobecná charakteristika .

8., Parainsecta - všeobecná charakteristika a ekológia, Insecta - všeobecná charakteristika, hemimetabola - všeobecná charakteristika, nižšie taxóny a ich ekológia.

9., Insecta - hemimetabola, holometatabola - všeobecná charakteristika, nižšie taxóny a ich ekológia.

10., Insecta - holometatabola - všeobecná charakteristika, nižšie taxóny a ich ekológia.

11., Arachnida – pavúkovce - všeobecná charakteristika a ich ekológia

12., Deuterostomia – druhoústí, všeobecná charakteristika. Echinodermata – ostnatokožce, všeobecná charakteristika a ekológia, Hemichordata – polochordáty, všeobecná charakteristika a

ekológia, Chordata - chordáty, nižšie chordáty - Urochordata -plášťovce, Všeobecná charakteristika a ekológia, Cephalochordata – kopijovce, všeobecná charakteristika a ekológia.

13., Kontrola štúdia

Seminár – porovnávací anatómia chordátov

1., Úvod do porovnávací anatómie chordátov

2., Krvná sústava chordátov

3., Oporno-pohybová sústava chordátov

4., Cievná sústava chordátov.

5., Vylučovacia sústava chordátov.

6., Kontrola štúdia.

7., Dýchacia sústava chordátov.

8., Pohlavná sústava chordátov.

9., Zmyslové orgány chordátov.

10., Nervová sústava chordátov.

11., Druhotná telová dutina.Tráviaca sústava chordátov.

12., Žľazy s vnútornou sekréciou.

13., Kontrola štúdia.

### Odporúčaná literatúra:

BELÁKOVÁ A., (1994): Rozmnožovanie a ontogenéza živočíchov. Vyd. UK, Bratislava ISBN 8022307319,1994.

BIHARI, Z. – CSORBA, G.: Magyarország emlőseinek atlasza. Kossuth Kiadó, 2007.

HORVÁTH L.,: Funkcionális anatómia.Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest ,1988

KOVÁCS Zs., KRISKA Gy., MOLNÁR K., PÁLFIA Zs.,: Összehasonlító metszetanatómiai atlasz. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2005.

KRISKA Gy., LŐW P.,: Biológia érettségire felkészítő. Állati szervezetek. Nemzeti Tankönyvkiadó, 222. o. + DVD, 2012

PECHENIK, J. E.: Biology of the Invertebrates. 6. vyd. - Boston : McGraw-Hill International, 2005. - 603s. - ISBN 978-0-07-128455-4.

PETŘVALSKÝ, V.: Zoológia. 3. vyd. - Nitra : Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2010. 136 s. ISBN 978-80-552-0465-9.

UJHELYI, P.: A Kárpát-medence állatai. Kossuth Kiadó, 2005.

ZBORAY G., (szerk): Összehasonlító anatómiai praktikum I. - A gerinctelenek - Anamnia-Az alacsonyabbrendű gerincesek. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2010.

ZBORAY G.,: Összehasonlító anatómiai praktikum II. Amniota- 1. vyd. - Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, ISBN 978-963-19-6000-6, 2007.

### Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

### Poznámky:

### Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	B	C	D	E	FX
21.43	0.0	28.57	7.14	35.71	7.14

**Vyučujúci:** Ing. Pavol Balázs, PhD., PaedDr. Daniel Danca., PaedDr. Daniel Danca.

**Dátum poslednej zmeny:** 15.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr.

Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr.  
Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/BE4T/22	<b>Názov predmetu:</b> Biodiverzita a ekológia taxonov IV. a terénne práce zo zoológie a antropológie
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 3 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 39 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách a praktických cvičeniach v teréne. Počas semestra študent absolvuje dve písomné previerky, (jeden z nich v polke semestra, druhý na konci semestra). V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti ústnou skúškou zo systému a ekológie stavovcov. Záverečné hodnotenie, Dve písomné previerky spolu s protokolom do výslednej známky zavážia 50%-ami, ústna skúška je ďalších 50%. Študent praktickú časť absolvuje v teréne, z čoho odovzdá aj protokol. Odovzdanie protokolov je podmienkou na absolvovanie predmetu. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Študent sa zúčastní kontaktných hodín výučby počas semestra v rozsahu 26 hodín a terénneho cvičenia v rozsahu ďalších 26 hodín (celkom 52 hodín). Na písomné previerky sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 30 – 35 hodín a z terénnych prác spracuje protokol. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> Študent pozná základy odbornej terminológie vednej oblasti Študent vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát predmetu Študent ovláda charakteristiky a základy systému taxonomických skupín stavovcov Študent pozná vybrané druhy a ich význam pre ľudskú spoločnosť. Študent ovláda charakteristiky jednotlivých nižších taxónov, najmä radov aj s príkladmi. <b>Zručnosti:</b> Študent je schopný pozorovať suchozemské stavovce v ich biotopoch. Študent je schopný vidieť rozmanitosť stavovcov v ekologických súvislostiach. Študent si osvojí základné zručnosti vyhľadávania a spoznávania živočíchov v teréne.	

Študent osvojí si poznatky systematického zaradenia jedincov živočíšnej ríše podľa charakteristík jednotlivých určovacích kľúčov.

Študent získa praktické poznatky a skúseností z osteoantropologického výskumu.

Kompetentnosti

Študent má pozitívny postoj k rozmanitosti stavovcov vo voľnej prírode.

Študent rozumie súvislostiam fylogénzy stavovcov.

Študent vedie svoje okolie k diverzifikovanému postoju k druhom stavovcov.

### **Stručná osnova predmetu:**

prednáška

1., Agnatha – systém. - Gnathostomata – systém taxónov: Placodermi, Acanthodii, Chondrichthyes systém nižších taxónov.

2., Osteichthyes – systém nižších taxónov I.

3., Osteichthyes – systém nižších taxónov II.

4., Amphibia – systém nižších taxónov.

5., Reptitia - systém nižších taxónov .

6., Aves - systém nižších taxónov I.

8., Aves - systém nižších taxónov II.

9., Mammalia - systém nižších taxónov I..

10., Mammalia - systém nižších taxónov II.

11., Rozšírenie stavovcov na Zemi

12., Správanie stavovcov

13., Evolúcia a fytoenéza stavovcov

cvičenie

1., Vertebrata – stavovce (vyššie chordáty) všeobecná charakteristika.

2., Agnatha – všeobecná charakteristika a ekológia. - Gnathostomata – všeobecná charakteristika a ekológia. Placodermi, Acanthodii, - Chondrichthyes – všeobecná charakteristika a ekológia.

3., Osteichthyes – všeobecná charakteristika a ekológia.

4., Amphibia – všeobecná charakteristika a ekológia.

5., Reptitia - všeobecná charakteristika a ekológia.

6., Kontrola štúdia

7., Aves - všeobecná charakteristika a ekológia I.

8., Aves - všeobecná charakteristika a ekológia II.

9., Mammalia - všeobecná charakteristika a ekológia I.

10., Mammalia - všeobecná charakteristika a ekológia II.

11., Význam stavovcov pre ľudskú spoločnosť

12., Kontrola štúdia

13., Ochrana stavovcov Slovenska

Terénne cvičenie v rozsahu 5 dní

Založenie zbierky bezstavovcov, stavovcov a fotodokumentačného materiálu živočíchov, zber a systematické zaradenie živočíšnych druhov vybraných biotopov, zber a systematické zaradenie škodcov kultúrnych rastlín. Oboznámenie sa so zásadami osteoantropologického výskumu, odkrytia pohrebiska. Spracovanie, identifikácia osteologického materiálu. Vypracovanie dokumentácie z exkurzie.

### **Odporúčaná literatúra:**

BAKONYI G. (szerk). (2003): Állattan. Mezőgazda Kiadó. - Budapest : Mezőgazda Kiadó, 2003. - 718 s. - ISBN 963 286 044 6.)

BIHARI Z., CSORBA G., (2007): Magyarország emlőseinek atlasza. Kossuth Kiadó. 360 s. - ISBN 978-963-09-5610-9.)

ČIHÁK, R.: Anatomie I.-III. Avicenum Praha, 2001, 2002, 2004. ISBN 80-7169-970-5

CSÖRGŐ és mtsi szerk. (2009): Magyar madárvonulási atlasz. Kossuth Kiadó - 672 s. - ISBN 978-963-09-5865-3.).

DONÁTH T.: Anatómiai atlasz. - Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 212 s. - ISBN 963 242 907 9.

FORRÓ L., (szerk) (2007): A Kárpát-medence állatvilágának kialakulása. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest. 399 s. - ISBN 9789637093999.).

H.BATTHA, L. Növények és rovarok preparálása . NATURA, 1978. - 191. - ISBN 963 233 046 3.

HARKA Á., SALLAI Z. (2004): Magyarország halfaunája : Képes határozó és elterjedési tájékoztató. Nimfea Természetvédelmi Egyesület. 269 s. - ISBN 963 86475 3 1

KRISKA Gy., LŐW P., (2012): Biológia érettségire felkészítő. Állati szervezetek. Nemzeti Tankönyvkiadó, 222. o. + DVD 223 s. - ISBN 978-963-19-7109-5.).

NAGY, M.: Természetismereti exkurziók : Nyugati úticélok / Melinda Nagy. - 1. vyd. - Komárom : Selye János Egyetem, 2010. - 81 s. - ISBN 978-80-89234-98-1.

NAGY, M.: Természetismereti exkurziók : Keleti úticélok / Melinda Nagy. - 1. vyd. - Komárom : Selye János Egyetem, 2010. - 92 s. - ISBN 978-80-8122-005-0.

STANĚK, V. J.: Velký obrazový atlas zvířat, - 5. vyd. - Bratislava : Vydavateľstvo Mladé Letá, 1983. - 592s.

UJHELYI P., (szerk.) (2005): Élővilág enciklopédia I A Kárpát-medence állatai. Kossuth Kiadó, - 526 s. - ISBN 963 09 4745 5.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	B	C	D	E	FX
0.0	50.0	0.0	50.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Ing. Pavol Balázs, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., Ing. Pavol Balázs, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/BED/22	<b>Názov predmetu:</b> Bioetika a dobrovoľníctvo
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej časti. Na absolvovanie predmetu musí študent v skúškovom období z teoretickej časti napísať test (50%). Študent vypracuje aj seminárnu prácu (50 bodov), ktorú aj sám odprezentuje. Seminárna práca bude tematicky aj obsahovo nadväzovať na teoretickú časť predmetu. Seminárna práca musí spĺňať obsahové a formálne náležitosti vedeckého písania. Bodové rozdelenie seminárnej práce: interpretácia situácie/ /problému (10%), prezentácia prehľadu literatúry (10%), analýza a hodnotenie (10%), vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (10%), vypracovanosť (10%). Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent pozná princípy biomedicínskej etiky.</li><li>• Študent je pripravený realisticky sprostredkovať morálne otázky vzťahu medzi telom a dušou.</li><li>• Študent je oboznámený s významnými problémami zelenej bioetiky v našom antropocénnom veku.</li><li>• Študent je informovaný o morálnych otázkach ochrany životného prostredia a globalizácie.</li><li>• Študent ovláda najnovšie etické výskumy.</li><li>• Študent pozná význam výsledkov biologického vedeckého výskumu v každodennom živote a jeho etické dôsledky.</li></ul> <b>Zručnosti</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent vie aplikovať nadobudnuté poznatky v učebno-vyučovacom procese biológie.</li></ul>	

- Študent dokáže u žiakov rozvíjať morálnu citlivosť.
- Študent vie sprostredkovať morálnu otázku života, úcty a ochrany prírody.
- Študent je schopný rozpoznať morálny vzťah medzi činmi a následkami.
- Študent dokáže rozpoznať súvislosti globálnej zodpovednosti.
- Študent dokáže zvýšiť povedomie o dôležitosti ekologického, hodnotovo založeného a trvalo udržateľného správania založeného na láske k prírode a znalosti životného prostredia.

#### Kompetentnosti

- Študent má pozitívny vzťah k zachovávaní hodnôt života, ľudského života, prírodných bytostí, zdravého a čistého životného prostredia.
- Študent sa zaviazal rozvíjať nový pohľad na život a hodnoty, a nie na hodnoty modernej konzumnej spoločnosti.
- Študent je otvorený dobrovoľníckej práci, ktorá prispieva k individuálnemu rozvoju, učí empatii, nezištnosti a ústretovosti, pomáha im stať sa lepšími ľuďmi.
- Študent je aktívny v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, preberá zodpovednosť za formovanie predsudkov voči bioetickým otázkam, aj vedným odborom spojených s bioetikou a dobrovoľníctvom.

#### Stručná osnova predmetu:

1. Pojem, predmet, morálka a zákon etiky, bioetika ako disciplína.
2. Princípy biomedicínskej etiky, autonómia, spravodlivosť, zdravotná dôveryhodnosť. Ochrana osobných údajov v zdravotníctve. Etický rozmer vzťahu lekár – pacient.
3. Etika reprodukčných postupov. Bioetické aspekty začiatku ľudského života. Antikonцепcia: antikoncepcia, potrat. Umelé oplodnenie, transplantácia plodu-náhradné materstvo; sterilizácia.
4. Etické výzvy v gerontológii. Bioetické aspekty konca ľudského života. Umieranie a ľudská dôstojnosť. Eutanázia, paliatívna medicína.
5. Etické a právne aspekty transplantácie orgánov. Mozgová smrť.
6. Etické aspekty liečby a výskumu. Helsinská deklarácia o etických princípoch lekárskeho výskumu na ľuďoch.
7. Etické otázky šľachtienia človeka (eugenika). Klonovanie.
8. Zelená bioetika - koncept ekologickej etiky. Etické otázky trvalej udržateľnosti životného prostredia.
9. Spoločné dedičstvo ľudstva a práva budúcich generácií. Zodpovednosť za budúcnosť, zodpovednosť za živý svet. Globálne problémy – osobná zodpovednosť. Dobrovoľníctvo, sociálno-komunitný prínos dobrovoľníctva.
10. Povinnosti a morálne zákazy pri zaobchádzaní so zvieratami. Etické imperatívy pokusov na zvieratách.
11. Etické otázky v biotechnologických zásahoch.
12. Etické problémy vedeckého pokroku, etika výskumu.
13. Písanie testu

#### Odporúčaná literatúra:

- BALÁZS, P.: Bioetika : Az emberi élet erkölcszociológiája. 1. vyd. - Veszprém : VEK -Veszprémi Egyetemi Kiadó, 1995. 53 s.
- Bioetikai Kódex. Az orvosbiológiai/klinikai kutatások elveiről és gyakorlatáról. 2022. Egészségügyi Tudományos Tanács <https://ett.aek.hu/bioetikai-kodex/>
- FRANCIS FUKUYAMA .: Our Posthuman Future : consequences of the biotechnology revolution. - 1.vyd. - London : Profile Books, 2002. - 256 s. - ISBN 1 86197 297 0.
- GAIZLER, G.: Bioetika. 1. vyd. - Budapest, 1999. 285 s.
- KOVÁCS József: Bioetikai kérdések a pszichiátriában és a pszichoterápiában. Budapest, 2006, [http://real-d.mtak.hu/347/1/Kovacs\\_Jozsef.pdf](http://real-d.mtak.hu/347/1/Kovacs_Jozsef.pdf)
- LÓW Péter: Bevezetés a bioetikába, 2014, ELTE

Magyar Bioetikai Szemle Hungarian Review of Bioethics, 2015/1.[http://bioetikai-tarsasag.hu/docs/szemle/BIOETIKA-FUZET-boritoval-2015\\_1-.pdf](http://bioetikai-tarsasag.hu/docs/szemle/BIOETIKA-FUZET-boritoval-2015_1-.pdf)

MAKÓ, J. – ULLRICH, Z.: Bioetika – Ökumené. Budapest : Széphalom Könyvműhely, 2003.

332. - ISBN 963 9373 44 3. VARGHA, B.: Eutanázia. - Komárno : Selye János Egyetem, 2011. - DM.4504-TF.11.29B.2B. 74 s

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	B	C	D	E	FX
21.43	57.14	0.0	7.14	7.14	7.14

**Vyučujúci:** Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Ing. Iveta Szencziová, PhD., PaedDr. Daniel Dancsa.

**Dátum poslednej zmeny:** 15.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/BPO/22	<b>Názov predmetu:</b> Biopolitika
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent bude musieť v rámci praktickej časti vypracovať seminárnu prácu z poznatkov, ktoré nadobudol počas výučby predmetu. Seminárna práca bude pozostávať z odborných výrazov a tém biopolitického charakteru. Seminárna práca musí spĺňať obsahové a formálne náležitosti vedeckého písania. Seminárnu prácu študent odovzdá na konci semestra na kontrolu a odprezentuje ju aj formou prezentácie (20%). Záverečný test z teoretických poznatkov počas skúškového obdobia (80 %). Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25-30 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 4 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Študent si osvojí nové poznatky o biopolitike, rozšíri vedomosti z odborných výrazov a je schopný porozumieť a ekologickým a politickým súvislostiam. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent vie aplikovať nadobudnuté poznatky v učebno-vyučovacom procese biológie.</li><li>• Študent sa oboznámi s biopolitikou ako smerom, jej významom a správnu aplikáciou biopolitických postupov ako aj ich aplikáciou v EÚ.</li><li>• Študent si rozšíri vedomosti o ochrane životného prostredia, ekológii a zásadách aplikácie spoločnej európskej politiky.</li></ul> Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent je schopný porozumieť politickým pojmom, postupom ako aj platným legislatívnym normám v oblasti ekológie, poľnohospodárstva a životného prostredia.</li></ul>	

- Študent je schopný vypracovať komplexnú seminárnu prácu a využiť poznatky z nej aj v praxi.
- Študent je schopný porozumieť biotechnologickým postupom.
- Študent je schopný využiť nadobudnuté vedomosti v praxi a je schopní ich aj interpretovať iným osobám či žiakom v budúcom vyučovacom procese.

#### Kompetentnosti:

- Študent si vytvorí pozitívnejší vzťah a porozumenie k ekologickým a politickým otázkam ochrany životného prostredia a získa väčšiu sebadôveru vo vlastné schopnosti.
- Študent lepším porozumením jednotlivých biopolitických aspektov doživotné znalosti, ktoré pozitívne ovplyvnia aj jeho postoj k prírode a životnému prostrediu.
- Študent je aktívny v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, preberá zodpovednosť za formovanie predsudkov voči biopolitickým postupom a ich efektívnemu využitiu v praxi.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Základné pojmy biopolitiky.
2. Klimatológia a základné klimatické pakty
3. Ekologické postupy a systémy
4. Klimatické zmeny a ich dopad na životné prostredie
5. Činnosť medzinárodných organizácií v oblasti klimatických zmien
6. Diplomacia a medzinárodné právo v oblasti biopolitiky
7. Moderné biotechnológie a ich rozdelenie
8. Vplyv biotechnológií na životné prostredie
9. Bioarchitektúra v ľudských osídleniach
10. Stav životného prostredia v centrálnej Európe a našom regióne
11. Stav životného prostredia vo svete a najväčšie výzvy
12. Prezentácia a odovzdanie seminárnej práce
13. Prezentácia a odovzdanie seminárnej práce

#### **Odporúčaná literatúra:**

- BARTHA D.: Természettudományi élelmiszerismeret. - 1. vyd. - Budapest : Mezőgazda Kiadó, 2013. - 213 s. - ISBN 978-963-286-691-8.
- MEZEI C. - ,BAKUCZ M.: Agrárátalakulás, környezeti változások és regionális fejlődés: Tanulmányok Buday-Sántha Attila 70. születésnapjára. - 1. vyd. - Pécsi Tudományegyetem : Molnár Nyomda és Kiadó Kft., 2011. - 508 s. - ISBN 978 963 642 401 5.
- BÁNDI GY.: A környezetvédelmének joga - környezetjog - 1. vyd. - Budapest, 1995. - 88 s.
- BALOGH J., NEMES CS.: A biológiai sokféleség állapota és védelme Magyarországon- 1. vyd. - Budapest : Fenntartható Fejlődés Bizottság, 1998. - 115 s. - ISBN 963 03 4462 9.
- KERÉNYI A.: Európa természet- és környezetvédelme. - 1. vyd. - Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, 2003. - 534 s. - ISBN 963 19 3502 7.
- SALLAI R. B.: Zöldszemmel : Túrkeve : "Nimfea" Természettudományi Egyesület, 2003. - 232 s. - ISBN 9630356935.
- ŠÍBL, J.: Restoration of the Wetlands of Záhorie Lowland. - 1. vyd. - Banská Bystrica - Bratislava : Štátna ochrana prírody - BROZ, 2008. - 21 s. - ISBN 978-80-89310-53-1.

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

#### **Poznámky:**

#### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<b>Vyučujúci:</b> Ing. Iveta Szencziová, PhD..					
<b>Dátum poslednej zmeny:</b> 27.06.2023					
<b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk					

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/BS-B/22	<b>Názov predmetu:</b> Bakalársky seminár
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 4	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Odobovanie výberovej bibliografie k téme bakalárskej práce a vypracovanie časti (10 – 12 strán) bakalárskej práce. Účasť na seminári je povinná. Študenti písomne vypracujú časť záverečnej práce a predložia výberovú bibliografiu. Študenti odovzdajú vyučujúcemu časť záverečnej práce a bibliografiu v tlačenej podobe v stanovený termín. Ak študent neodovzdá prácu ani do 7 dní od stanoveného termínu, nebudú mu udelené kredity. Rozsah práce stanoví vyučujúci, formátovú úpravu stanovuje Smernica rektora č. 2/2021. V práci je potrebné dodržiavať techniku a etiku citovania. V práci sú hodnotené: analyticko-syntetické myšlienkové pochody študenta, vyjadrenie vlastného názoru podporeného teoretickými vedomosťami, stanovenie problémov a cieľov práce, spôsob spracovania, štruktúra práce - logická nadväznosť a vyváženosť jednotlivých častí, práca s literatúrou a informačnými zdrojmi (výber spôsob ich využitia), dodržiavania základných noriem pre formálnu úpravu práce, dodržiavanie citačných noriem, estetická a jazyková stránka práce. Percentuálne zastúpenie jednotlivých úloh na celkovom hodnotení študenta. Práca sa seminároch: 20 %. Seminárna práca: 80 %. Študent musí každú úlohu splniť minimálne na 50 %. Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	

## Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

Študent dokáže:

- uviesť a vysvetliť všeobecné požiadavky na tvorbu záverečnej práce, popísať a charakterizovať obsahovú štruktúru záverečnej práce a jej jednotlivých častí (úvod, hlavná textová časť, prílohy),
- vysvetliť pojmy jav, fakt, uviesť a popísať typy skúmania pedagogických javov,
- bližšie charakterizovať základné metódy zhromažďovania údajov v záverečnej práci a spôsoby ich spracovania,
- vymenovať základné požiadavky na autora odborného textu, charakterizovať a popísať model, vlastnosti odborného textu a jeho formálnej výstavby,
- vymenovať a vysvetliť formálne požiadavky kladené na záverečnú prácu,
- definovať pojem abstrakt, popísať štruktúru abstraktu, charakterizovať znaky kvalitného abstraktu, uviesť najčastejšie chyby pri tvorbe abstraktov, rozoznať abstrakt od anotácie, výťahu, súhrnu, prehľadu,
- vysvetliť pojmy citát, citovanie, citácia, parafráza, kompilát, plagiát, rozoznať citát od parafrázy, ilustrovať jednotlivé techniky citovania a odkazovania na príkladoch,
- zdefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy a motívy z oblasti problematiky zvolenej témy,
- spoznať základné termíny práce,
- objasniť pojmy používané v práci,
- v teoretickej rovine vytvoriť (spracovať) záverečnú prácu so všetkými potrebnými náležitosťami,
- analyzovať a zdôvodniť závery práce,
- kriticky analyzovať získané poznatky, prehodnocovať ich a využívať v teórii.

Zručnosti:

Študent je schopný:

- napísať projekt vlastnej záverečnej práce,
- vysvetliť metodologické pravidlá tvorby bakalárskej práce,
- definovať problém a cieľ záverečnej práce, formulovať prípadné hypotézy,
- napláňovať časový plán tvorby záverečnej práce aj s obsahovou náplňou,
- pracovať s odbornou literatúrou (s primárnymi a sekundárnymi zdrojmi, vyhľadávať informácie v informačných knižných databázach),
- na základe osvojených poznatkov vytvoriť text s logickým a presným formulovaním myšlienok, vytvoriť kvalitný abstrakt, napísať úvod, záver k článku, k záverečnej práci rešpektujúc stanovené požiadavky,
- prezentovať poznatky z danej oblasti, zvládať ich zložitosť a tvoriť úsudky,
- aplikovať poznatky o etike a technike citovania v tvorbe odborného textu,
- správne používať jednotlivé spôsoby citovania a odkazovania, záznamu bibliografických odkazov,
- v praktickej rovine vytvoriť (spracovať) záverečnú prácu so všetkými potrebnými náležitosťami,
- analyzovať, syntetizovať a porovnávať poznatky a na základe toho navrhovať riešenia,
- na základe kritickej analýzy odvodiť závery a odporúčania pre prax,
- kriticky analyzovať získané poznatky, prehodnocovať ich a využívať v praxi,
- prezentovať, diskutovať a zdôvodniť svoje vedomosti z hľadiska plánovaných cieľov práce,
- prezentovať výstupy činnosti v rámci celej študijnej skupiny a pred vyučujúcim a zdôvodniť ich význam a praktické uplatnenie,
- dokončiť záverečnú prácu a pripraviť sa na jej verejnú obhajobu,
- klasifikovať slabé a silné stránky témy záverečnej práce, ako aj samotnej práce,

- kriticky zhodnotiť potrebu i možnosti uplatnenia metód a prístupov v zvolenej práci a tvorivo navrhovať možnosti ich aplikácie,
- samostatne aktívnym spôsobom získavať nové poznatky zo zvolenej oblasti využívajúc nadobudnuté zručnosti,
- aplikovať teoretické poznatky do edukačnej praxe.

Kompetentnosti:

Študent

- si uvedomí potrebu a dôležitosť dodržiavania akademickej etiky a etikety pre jeho študentský ako aj budúci učiteľský život,
- správa sa v súlade s pravidlami spoločenského správania,
- osvojil si základy spoločenského protokolu, vie sa správne obliecť a obuť na štátnu skúšku,
- dodržiava etiku citovania,
- vyjadruje svoje presvedčenie a názory priamo a úprimne, no zároveň dokáže uznávať, že aj druhá strana má právo na vlastný názor,
- nesie dôsledky a prijíma zodpovednosť za svoje konanie.

### **Stručná osnova predmetu:**

Formálne predpisy záverečných prác v smerniciach UJS.

2. Význam záverečnej práce. Význam vedeckého bádania a publikovania.

3. Vedecká integrita a etika výskumu.

4. Výber témy záverečnej práce. Úlohy a ciele záverečnej práce.

5. Voľba metodiky záverečnej práce.

6. Štruktúra vedeckej práce, plánovanie výskumu a časový plán.

7. Teoretická časť práce, orientovanie sa vo vedeckej literatúre a vyhľadávanie odborných textov.

Používanie Internetu a online publikácií

8. Formulácia cieľov a výskumných otázok, metodika výskumu. Kvantitatívne a kvalitatívne metódy výskumu.

9. Realizácia výskumu a správne postupy vyhodnotenia.

10. Citovanie použitej literatúry, a zhotovovanie zoznamu literatúry.

11. Spracovanie a vyhodnotenie výsledkov. Grafické a tabuľkové a obrazové nástroje a ich použitie.

Dokumentácia vedeckej práce. Prílohy záverečnej práce.

12. Diskusia k výsledkom, závery a resumé.

13. Prezentácia výsledkov pomocou PowerPointu a posteru. Príprava na obhajobu záverečnej práce.

### **Odporúčaná literatúra:**

A magyar helyesírás szabályai. 2015. Budapest: Akadémiai Kiadó. 12. kiadás. ISBN 978 963 05 9631 2

ECCO, U.: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Kairosz, 1987. - 255. - ISBN 9639137537

CHAJDIÁK, J.: Štatistika jednoducho v Exceli. - 1. vyd. - Bratislava : Statis, 2013. - 340 s. - ISBN 978-80-85659-74-0.

KATUŠČÁK, D.: Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. 5. vyd. - Nitra : Enigma, 2007. - 164 s. - ISBN 978-80-89132-45-4

MADARÁSOVÁ, J. (red.) 2000. Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava: VEDA. ISBN 8022406554

MARKO J.: Ako písať záverečnú prácu. - 1. vyd. - Zvolen : TU, 2010. - 66 s. - ISBN 978-80-228-2112-4.

MURRAY R.: How to Write a Thesis - 3. vyd. - England : McGraw-Hill Open University Press, 2011. - 326 s. - ISBN 978-0-33-524428-7.

NAGY-GYÖRGY, J.: Valószínűségszámítás és statisztika példatár : POLYGON Jegyzettár - 1.vyd. - Szeged : Szegedi Egyetemi Kiadó POLYGON, 2010. - 111 s.

SILVERMAN, D.: Ako robiť kvalitatívny výskum /. - Bratislava : Ikar a.s., 2005. - 328 s. – ISBN 80-551-0904-4.

Smernica rektora č. 2/2021 o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných, rigorózných a habilitačných prác na Univerzite J. Selyeho. 2021. Komárno: UJS

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Ing. Pavol Balázs, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., Ing. Iveta Szencziová, PhD., RNDr. Eva Tóthová Tarová, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/ CHM1/22	<b>Názov predmetu:</b> Chémia I.
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> V rámci seminárov sa hodnotia aj prezentácie študentov na vybrané témy, zároveň študent počas semestra priebežne pracuje na seminárnej práci, ktorú odovzdá na záver seminára. Absolvovanie predmetu je podmienené s úspešnosťou absolvovania priebežnej (po 40 bodov) a záverečnej písomnej previerky po 60 bodov. Účasť na záverečnej previerke je podmienená dosiahnutím aspoň 50% z bodov (min. 20 bodov) z priebežnej previerky. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z hodnotenia a súhrnnej písomnej previerky nasledovne: Výsledná známka=(0,2 x priemer % úspešnosti na prezentácii témy + 0,3 x % hodnotenie seminárnej práce + 2,5 x % úspešnosti z písomných previerok) / 3. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: - sa oboznámi základnými zákonmi a zákonitosťami života na Zemi ; - rozumie štruktúre atómov a molekúl, ako aj empirickým zákonom chémie; - rozumie procesom vzniku väzieb medzi atómami, chápe dôležitosť medzimolekulových interakcií v biologických systémoch; - oboznámi sa so skupenskými stavmi a ich vlastnosťami, ako aj zákonitosťami periodickej sústavy prvkov; - vďaka znalosti štruktúry atómov a molekúl, je schopný interpretovať priebeh chemických reakcií;	

- v rámci poznávania chemických reakcií si osvojí zákonitosti rovnovážnych stavov, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu v biologických živých sústavách;
- oboznámi sa s teóriou kyselín a zásad, chápe princíp priebehu acidobázických reakcií, ktoré sú dôležitými reakciami v každodennom živote, ako aj pri jednotlivých biologických procesoch.

Zručnosti:

- pomocou vedomostí získaných počas kurzu, je absolvent schopný pochopiť zložitejšie zákonitosti chémie, ktoré sa uplatňujú aj v biológii;
- rozumie komplexným vzájomným vzťahom medzi jednotlivými oblasťami chémie a biológie;
- vie používať periodickú tabuľku prvkov na stanovenie vlastností prvkov;
- je schopný upraviť jednoduché chemické reakcie;
- dokáže rutinne a odborne využívať pojmy dôležité aj pre každodenný život (napr. kyslosť, zásaditosť).

Kompetentnosti:

- snaží sa pochopiť základné chemické a fyzikálne súvislosti dôležité v biologických systémoch;
- usiluje sa o presné a odborné používanie chemických a biologických pojmov;
- dokáže samostatne interpretovať základné prírodné javy
- po úspešnom absolvovaní predmetu získa študent základné znalosti zo všeobecnej a anorganickej chémie s dôrazom na kompetenciu využitia týchto poznatkov v praxi budúceho učiteľa biológie..

### **Stručná osnova predmetu:**

1. Úvod, všeobecné pojmy a predmet chémie. Látka, sústava, čistá látka, hmotnosť, váha, energia, chemický prvok, zlúčenina, základné zákony a zákonitosti chémie.
2. Stavba atómu, elementárne častice látok, protónové a nukleónové číslo, látkové množstvo, mólová hmotnosť, chemické vzorce a rovnice.
3. Periodická sústava prvkov. periodický zákon, elektrónová konfigurácia atómov
4. Vznik chemickej väzby, typy chemickej väzby, kovalentná a iónová väzba, slabé medzimolekulové interakcie – ich úloha v biologických živých systémoch.
5. Skupenské stavy látok (plynné, kvapalné a tuhé skupenstvo), charakteristika a vlastnosti.
6. Roztoky. Spôsoby vyjadrovania zloženia roztokov.
7. Difúzia a osmóza – ich úloha v živých organizmoch
8. Chemické reakcie. Klasifikácia chemických reakcií, oxidačno-redukčné reakcie, elektródové procesy, štandardné elektródové potenciály, galvanické články, elektrolyza.
9. Teória kyselín a zásad, acido-bázické reakcie, pH roztoku, neutralizácia, hydrolýza, acido-bázické titrácie.
10. Rýchlosť chemickej reakcie, katalýza, biokatalyzátory.
11. Chemická rovnováha, rovnovážne konštanty chemických reakcií.
12. Písomná previerka
13. Chemická energetika. Reakčné teplo a termochemické rovnice, termochemické zákony.

### **Odporúčaná literatúra:**

- BÁRTA Milan: Chemické zlúčeniny okolo nás : Anorganika., Edika, Bratislava, 2017. - 112 s. - ISBN 978-
- BODONYI Ferenc: Kémiai összefoglaló: Műszaki Könyvkiadó, Budapest (4. vyd.), 1983. 537 s. - ISBN 963 10 4947 7.
- SZABÓ, L.: Kémia I. – Általános kémia. Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995. - 255 s. - ISBN 9631864634.
- ŽÚRKOVÁ, Ľ.: Všeobecná chémia. Bratislava : SPN, 1985. - 330 s. - ISBN 0010597.
- GREENWOOD, N. N., EARNSHAW, A.: Az elemek kémiája I.,II.és III.kötet, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004. ISBN 80-566-0068-9

KYSEL, Ondrej a György JUHÁSZ. Entrópia v energetike chemických reakcií. In: Pregraduální příprava a postgraduální vzdělávání učitelů chemie. Ostrava: Ostravská Univerzita v Ostravě, 2001, S. 144-146. ISBN 80-7042-817-1.

KYSEL, Ondrej a György JUHÁSZ. Didaktický výklad súčasného poňatia periodickej sústavy prvkov - PSP. In: Škola a učiteľ v treťom tisícročí, Zv. 1 : Multimédiá vo vzdelávaní. Nitra: UKF v Nitre, 1999, S. 299-303. ISBN 80-967746-2-X.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský jazyk alebo slovenský jazyk

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 35

A	B	C	D	E	FX
5.71	5.71	22.86	28.57	14.29	22.86

**Vyučujúci:** Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD., Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 15.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujvs.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujvs.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujvs.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/ CHM2/22	<b>Názov predmetu:</b> Chémia II.
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> V rámci seminárov sa hodnotia aj prezentácie študentov na vybrané témy, zároveň študent počas semestra priebežne pracuje na seminárnej práci, ktorú odovzdá na záver seminára. Absolvovanie predmetu je podmienené s úspešnosťou absolvovania priebežnej (po 40 bodov) a záverečnej písomnej previerky po 60 bodov. Účasť na záverečnej previerke je podmienená dosiahnutím aspoň 50% z bodov (min. 20 bodov) z priebežnej previerky. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z hodnotenia a súhrnnej písomnej previerky nasledovne: Výsledná známka=(0,2 x priemer % úspešnosti na prezentácii témy + 0,3 x % hodnotenie seminárnej práce + 2,5 x % úspešnosti z písomných previerok) / 3. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Po úspešnom absolvovaní predmetu študent: Vedomosti: - sa oboznámi základnými zákonmi a zákonitosťami života na Zemi ; - rozumie štruktúre atómov a molekúl ako aj súvislostiam s vlastnosťami prvkov, ovláda empirické zákony chémie; - rozumie procesom vzniku väzieb medzi atómami, chápe dôležitosť medzimolekulových interakcií v biologických systémoch; - vie kategorizovať biogénne prvky a ich zlúčeniny na základe ich fyzikálnych a chemických vlastností a pozná biologickú dôležitosť týchto prvkov;	

- vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát organickej chémie na úrovni potrebnej pre biológov;
- má základné poznatky z organickej chémie, v rámci ktorého ovláda delenie organických zlúčenín na základe ich štruktúry a obsahu funkčných skupín;
- osvojí si vedomosti z organickej chémie, pomocou ktorých počas svojej práce dokáže vyriešiť vzniknuté teoretické aj praktické problémy späté aj so živými biologickými systémami;
- pozná základné štrukturálne princípy a reakcie organických zlúčenín;
- nadobudne teoretické vedomosti, ktoré sú podmieňujúce k štúdiu a pochopeniu biochémie.

#### Zručnosti:

- vie používať periodickú tabuľku prvkov na stanovenie vlastností biogénnych prvkov;
- pomocou vedomostí získaných počas kurzu, je absolvent schopný pochopiť zložitejšie zákonitosti chémie, ktoré sa uplatňujú aj v biológii;
- ovláda základy názvoslovia organických zlúčenín, na základe ktorého vie správne určiť štruktúru organických zlúčenín;
- rozumie komplexným vzájomným vzťahom medzi jednotlivými oblasťami organickej chémie a biológie;
- je schopný upraviť jednoduché organické chemické reakcie;
- dokáže rutinne a odborne používať pojmy dôležité pre živé systémy (napr. nukleové kyseliny, DNA, bielkoviny atď.).

#### Kompetentnosti:

- pochopí základné chemické a fyzikálne súvislosti dôležité v biologických systémoch;
- usiluje sa o presné a odborné používanie chemických a biologických pojmov;
- dokáže samostatne interpretovať základné prírodné javy
- po úspešnom absolvovaní predmetu získa študent základné znalosti zo anorganickej a organickej chémie s dôrazom na kompetenciu využitia týchto poznatkov v praxi budúceho učiteľa biológie.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Úvod do anorganickej chémie, Periodická sústava prvkov, elektrónová konfigurácia atómov.
2. Prehľad najdôležitejších biogénnych prvkov a ich jednoduchých zlúčenín: vodík, kyslík, vlastnosti, zlúčeniny a ich biologický význam.
3. Prehľad najdôležitejších biogénnych prvkov a ich jednoduchých zlúčenín: uhlík, dusík, kovy a prechodné prvky a ich biologický význam.
4. Základy organickej chémie. Chemická väzba v organických zlúčeninách. Hybridizácia, Stereochemia. Alkány a cykloalkány, názvoslovie, fyzikálne a chemické vlastnosti a ich reakcie.
5. Alkény, cykloalkény, diény a alkadiény, alkíny, . názvoslovie, fyzikálne a chemické vlastnosti a reakcie
6. Aromatické uhľovodíky, názvoslovie, fyzikálne a chemické vlastnosti a ich reakcie.
7. Halogénderiváty a hydroxyderiváty uhľovodíkov, názvoslovie, fyzikálne a chemické vlastnosti a ich reakcie.
8. Aldehydy a ketóny, názvoslovie, fyzikálne a chemické vlastnosti, reakcie a ich biologický význam.
9. Karboxylové kyseliny. Funkčné a substitučné deriváty karboxylových kyselín. názvoslovie, fyzikálne a chemické vlastnosti , reakcie a ich biologický význam
10. Písomná previerka vedomostí,
11. Mastné kyseliny a lipidy a ich biologický význam.
12. Heterocykly, názvoslovie, fyzikálne a chemické vlastnosti, a ich význam v živých organizmoch.
13. Nukleové kyseliny, fyzikálne a chemické vlastnosti a ich biologický význam.

#### **Odporúčaná literatúra:**

BALOGH, Á.: Szerves kémia. Budapest: Műszaki Könyvkiadó, 1993. - 148 s. - ISBN 9631849791.

BRUCKNER GY.: Szerves kémia I-2. kötet : Aminosavak, peptidek, fehérjék, szénhidrátok, Tankönyvkiadó, Budapest, 1982.( 6. Vyd.), 1283 s. - ISBN 963 17 6643 8.

BRUCKNER GY.: Szerves kémia III-1. kötet : Heterociklusos vegyületek. Budapest : Tankönyv Kiadó, 1991. - 755 s. - ISBN 963 18 3637 1.

GREENWOOD, N. N., EARNSHAW, A.: Az elemek kémiája I.,II.és III.kötet, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004, ISBN 963 19 5255 X.

KAJTÁR M.: Változatok négy elemre - Szerves kémia 1-2. Budapest : ELTE Eötvös Kiadó, ( 2009). - 1000 s. - ISBN 978 963 284 114 4.

KYSEL, Ondrej a György JUHÁSZ. Didaktický výklad súčasného poňatia periodickej sústavy prvkov - PSP. In: Škola a učiteľ v treťom tisícročí, Zv. 1 : Multimédia vo vzdelávaní. Nitra: UKF v Nitre, 1999, S. 299-303. ISBN 80-967746-2-X.

MACH, Pavel, Šimon BUDZÁK, György JUHÁSZ, Miroslav MEDVEĎ a Ondrej KYSEL. Theoretical study (CC2, DFT and PCM) of charge transfer complexes between antithyroid thioamides and TCNE: electronic CT transitions. DOI 10.1007/s0894-014-2312-7 Journal of Molecular Modeling. Vol. 20, no. 6 (2014), p. 1-16. ISSN 1610-2940. WoS. IF (2013): 1,867.

PORÁČOVÁ, J., NAGY, M.: General and Applied Biochemistry for Natural-Sciences – 1. vyd. – Budapest: Műszaki Pedagógia Tanszék, 2021. – 223 s. – ISBN 978-963-421-847-0.

PORÁČOVÁ, J., MARIYCHUK, R., NAGY, M. a kol.: Základné biochemické procesy organizmov – 1. vyd. – Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied - 2015. – 343 s. – ISBN 978-80-555-1514-4.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský jazyk alebo slovenský jazyk

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 28

A	B	C	D	E	FX
7.14	10.71	25.0	17.86	25.0	14.29

**Vyučujúci:** Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD., Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 15.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.s.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.s.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/DIE/22	<b>Názov predmetu:</b> Dietetika
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej časti. Na absolvovanie predmetu musí študent z teoretickej časti napísať test (50%). Študent vypracuje seminárnu prácu (50 bodov), ktorú aj od prezentuje. Seminárna práca bude tematicky aj obsahovo nadväzovať na teoretickú časť predmetu. Seminárna práca musí spĺňať obsahové a formálne náležitosti vedeckého písania. Bodové rozdelenie seminárnej práce: interpretácia situácie/ /problému (10%), prezentácia prehľadu literatúry (10%), analýza a hodnotenie (10%), vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (10%), vypracovanosť (10%). Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25-30 hodín Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> - Študent vie vývoj pojmu zdravie, vie interpretovať úrovne prevencie v kontexte zdravej výživy. - Študent vie dietetické príčiny civilizačných chorôb. - Študent pozná anorganické a organické živiny, ktoré tvoria organizmus, ich využitie, optimálne a patologické procesy trávenia a vstrebávania. - Študent pozná druhy podvýživy, jevedomý problematiky individuálnej zodpovednosti. - Študent pozná kritériá zdravej výživy, pozná domáce a medzinárodné, udržateľné stravovacie odporúčania. - Študent pozná druhy diétného stravovania, úlohu dietológa a výživového poradcu. - Študent vie sa orientovať v globálnych a lokálnych problémoch súvisiacich s výzvami trvalo udržateľného poľnohospodárstva. <b>Zručnosti:</b> - Študent je schopný samostatne získavať informácie na tému dietetika.	

- Študent je schopný vypočítať živiny a analyzovať jedálne lístky.
- Študent je schopný kriticky myslieť na základe svojich vedomostí z anatómie a fyziológie.
- Študent je schopný na základe svojich botanických a zoológických vedomostí a základného ekologického vzdelania interpretovať dôsledky deštruktívneho pôsobenia človeka na bezpečnosť potravín ľuďstva a na zásobovanie budúcich generácií potravinami.

**Kompetentnosti:**

- Študent je zaviazaný k zdravej a ekologickej stravovaniu.
- Študent vedome a dôveryhodne reprezentuje dôkazmi podložené princípy zdravého stravovania.

**Stručná osnova predmetu:**

1. Úrovně prevencie. Zdravie ako individuálna a spoločenská hodnota. Epigenetické znalosti.
2. Civilizačné choroby súvisiace s výživou, analýza údajov o verejnom zdraví. Význam primárnej prevencie a zdravotne uvedomelého správania v personalizovanej výžive.
3. Anorganické živiny (voda, vitamíny, minerály).
4. Organické živiny (bielkoviny, tuky, sacharidy). Funkčné potraviny.
5. Proces trávenia a vstrebávania (anatomicko-fyziologické poznatky), význam mikrobiómu, probiotík, prebiotík.
6. Zloženie tela. BMI. Druhy podvýživy: obezita, podvýživa. Poruchy vnímania telesných proporcií.
7. Metabolické ochorenia, autoimunitné ochorenia. Typy cukrovky.
8. Poruchy vstrebávania, alergie, potravinové intolerancie.
9. Zdravé stravovanie. Diétne odporúčania, typy diét - domáci a medzinárodný prehľad.
10. Druhy diét, módne diéty.
11. Povinnosti dietológa a výživového poradcu. Rozbor jedálneho lístka, výpočet nutričných hodnôt.
12. Potravinová bezpečnosť od poľnohospodárskej pôdy až po stôl. Význam tradičných ekologických poznatkov. Význam vodnej a uhlíkovej stopy a biodiverzity v potravinárstve.
13. Udržateľnosť v chove zvierat a v rastlinnej výrobe. Precízne poľnohospodárstvo. Kritériá pre ekologické/biologické poľnohospodárstvo. Biodynamické poľnohospodárstvo. Potraviny budúcnosti, smery výskumu.

**Odporúčaná literatúra:**

- FIEGLER, M.: Klinikai és gyakorlati dietetika. Medicina Könyvkiadó Zrt, Budapest, 2015. 668s. ISBN 978 963 226 562 9 [https://www.etk.pte.hu/public/upload/files/Palyazati\\_iroda/elnyert/Klinikai\\_es\\_gyakorlati\\_dietetika.pdf](https://www.etk.pte.hu/public/upload/files/Palyazati_iroda/elnyert/Klinikai_es_gyakorlati_dietetika.pdf)
- HOPFENZITZOVÁ, P.: Minerálne látky : Aby sme boli fit. 1. vyd. : Media klub, 1999. 88 s. ISBN 80-88963-22-2
- MANZ F., VAN'T HOF M., HASCHKE F., DARVAY S. Iodine supply in children from different European areas: The Euro-Growth study. Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition. Vol. 31, no. 1 (2000), p. 72-75.
- NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Lilium Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.
- ROIZEN, M. F.: You on a Diet: The Owner's Manual for Waist Management- 1. vyd. - New York : Simon & Schuster, Inc., 2006. - 370 s. - ISBN 9780743292542.
- ŠIMONEK, J.: Pohyb a zdravie. 1. vyd. - Bratislava : PEEM, 2010. 155s. ISBN 978-80-8113-034-2
- TARSOLY, E.: Funkcionális anatómia - 3. prepr. vyd. - Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2010. - 261 s. - ISBN 978 963 226 248 2.
- WARD, E. M.: A diétázás bibliája. 1. vyd. Pécs : Alexandra Kiadó, 2005.320 s. ISBN 963 369 475 2.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský					
<b>Poznámky:</b>					
<b>Hodnotenie predmetov</b>					
Celkový počet hodnotených študentov: 3					
A	B	C	D	E	FX
66.67	33.33	0.0	0.0	0.0	0.0
<b>Vyučujúci:</b> Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD..					
<b>Dátum poslednej zmeny:</b> 27.06.2023					
<b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk					

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/EMB/22	<b>Názov predmetu:</b> Embryológia a výchova k rodičovstvu
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách a vypracovanie seminárnej práce, za ktorú študent môže získať 30% z celkového hodnotenia (hodnotenie za odbornosť zdrojov, grafickú dokumentáciu a celkový obsah seminárnej práce maximálne) a zo seminárnej práce vypracovanie prezentácie, ktorú študent prednesie na seminári. Počas semestra budú dva písomné testy, na ktorých študent môže dosiahnuť za každý test 35% z celkového hodnotenia. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 25 hodín príprava seminárnej práce a prezentácie; 24-39 hodín samoštúdium a príprava na písomné testy; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> - Študent vie charakterizovať pohlavné orgány, pohlavné bunky a ich vznik a s tým spojený ovariálny a uterinný cyklus ženy. - Študent vie charakterizovať ontogenetické vývinové štádiá človeka od prenatalného vývinu spolu s funkciou placenty, až po postnatálny vývin (novorodenecký vek). - Študent vie charakterizovať vznik a vývin jednotlivých orgánov a orgánových sústav počas prenatalného vývinu plodu. - Študent pozná faktory vplývajúce na plod s charakteristikou najčastejších vývinových a vrodených chýb u plodu. - Študent pozná základy sexuálnej výchovy, ktoré môže využiť vo vyučovaní plánovania rodičovstva na základných aj stredných školách. <b>Zručnosti:</b>	

- Študent je schopný vysvetliť základné mechanizmy reprodukcie u človeka, fyziologické deje odohrávajúce počas tehotenstva, a po pôrode.
- Študent je schopný charakterizovať dôležitosť sexuálnej výchovy vo vyučovaní biológie, a preniesť svoje poznatky do metodiky vyučovania biológie.
- Študent je schopný porozumieť dôležitosti zdravého životného štýlu počas tehotenstva a pri príprave na rodičovstvo.
- Študent je schopný využiť získané poznatky aj vo vlastnom živote aj v pedagogickej praxi.

#### Kompetentnosti:

- Študent má pozitívny prístup k výchove o zodpovednom plánovaní rodičovstva.
- Študent má pozitívny postoj k sexuálnej výchove, z odovzdaných poznatkov deti poznajú pohlavne prenosné choroby, ich spôsob prenosu, prevenciu pred nimi a antikoncepcné metódy.
- Študent vie začleniť do výchovy dôležitosť prevencie a predchádzať tak prerušenie tehotenstva.
- Študent získanými vedomosťami prispeje k vzniku zodpovednej generácie, ktorá bude mať relevantné informácie a poznatky o pohlavných sústavách, o prenatalnom vývine, o zdravom životnom štýle počas tehotenstva, o pohlavne prenosných chorobách a taktiež o antikoncepcných metódach, o sexuálnom zneužívaní a o prerušovaní tehotenstva.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Embryológia človeka, topografické termíny v embryológii, základné vývinové procesy. Pohlavné orgány a pohlavné bunky.
2. Gametogenéza - spermiogenéza, oogenéza. Preprodukčný cyklus ženy – ovariálny a uterinný cyklus.
3. Prehľad ontogenetického vývinu človeka. Oplodnenie vajíčka, blastogenéza. Implantácia blastocysty, trofoblast, embryoblast.
4. Zárodkové listy a extraembryonálne súčasti. Primitívne orgány embrya, formovanie tela embrya.
5. Placenta - stavba a funkcia placenty, abnormality v tvare a uložení placenty. Pupočník, plodové obaly. Vývin vonkajšieho tvaru embrya a fétu, určenie veku embrya a fétu.
6. Písanie testu. Oblasť hlavy a krku, žiabrové oblúky a žiabrové štrbiny.
7. Vonkajšie pohlavné orgány. Vývin vnútorných orgánov - nervová sústava.
8. Vývin srdcovo - cievneho systému, placentárny krvný obeh. Vývin tráviacej sústavy, dýchacej sústavy, močových a pohlavných orgánov a pohybového systému.
9. Hormonálne vplyvy v tehotenstve. Faktory vonkajšieho prostredia - fyzikálne, chemické, biologické.
10. Poruchy vývinu a vrodené chyby. Postnatálny vývin jedinca, charakteristika novorodenca.
11. Rozdelenie vekových období v živote človeka. Pohlavie, rod a rodové stereotypy.
12. Sexuálne a reprodukčné zdravie a práva. Sexuálna výchova na ZŠ a SŠ. Plánované rodičovstvo. Antikoncepcné metódy.
13. Zhrnutie učiva a písanie testu.

#### **Odporúčaná literatúra:**

- HORTOBÁGYINÉ, N. Á.: Családi életre nevelés az oktatásban: Család-órákat segítő kézikönyv. – 1. vyd. – Budapest: Sapiientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Családpedagógiai Intézete, 2005. – 443 s. – ISBN 963 218 400 9.
- KAPELLER, K.: Embryologický Atlas/Atlas of embryology. - 1. vyd. - Bratislava : Vydavateľstvo OSVETA, 1996. - 120 s. - ISBN 80-217-0549-3.
- SADLER, T.W.: Orvosi embriológia, 12. vyd. -. Budapest. Medicina Könyvkiadó Zrt., 2014, - 426 s. - ISBN: 978 963 226 501 8.
- SZILÁGYI, V.: Szexuálpedagógia. Szexuális egészségnevelés. - 1. vyd. - Budapest : Athenaeum 2000 Kiadó, 2006. - 223 s. - ISBN 963 9615 51 X
- KISS, F., SZENTÁGOTHAJ, J.: Az ember anatómiájának atlasza – 1., - 85. vyd. – Budapest: Medicina Könyvkiadó Zrt., 2012. – 415 s. – ISBN 978 963 226 347 2.

LÁZÁR, I., PIKÓ, B.: Orvosi antropológia. – 1. vyd. – Budapest: Medicina könyvkiadó, 2012. – 582 s. – ISBN 978 963 226 406 6.  
NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Lilium Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.  
WULF, Ch.: Az antropológia rövid összefoglalása. – 1. vyd. – Budapest: Enciklopédia Kiadó, 2007. – 323 s., - ISBN 963 9655 09 0.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** RNDr. Eva Tóthová Tarová, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/EPI/22	<b>Názov predmetu:</b> Základy epidemiológie
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1., 2., 3., 4., 5., 6..	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25-30 hodín Študenti sa zúčastňujú výučby v rozsahu 13 hodín. Samoštúdiom, v rozsahu 15 hodín, sa pripravujú na záverečný test za 50 bodov. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> - Študent pozná predmet úlohy a dejiny epidemiológie. - Študent pozná epidemiológiu neinfekčných (civilizačných) chorôb, - Pozná úlohu epigenetických faktorov vo vývoji chorôb. - Študent pozná systematické zaradenie patogénov. - Študent pozná najdôležitejšie infekčné choroby. - Študent disponuje základnými epidemiologickými vedomosťami, pozná typy prevencie. - Študent pozná úlohu školy v procese prevencie. <b>Zručnosti</b> - Študent je schopný analyzovať epidemiologické ukazovatele domácich a medzinárodných epidemiologických štatistík. - Študent je schopný svoje vedomosti zo zdravotvedy aplikovať v praxi. - Študent je schopný organizovať a realizovať činnosti nutné na zvládnutie epidémií so zohľadnením osobitostí vekových kategórií mládeže. <b>Kompetentnosti</b> - Študent pozitívne pristupuje k úlohám epidemiologickej prevencie a k úlohám počas priebehu epidémie na školách.	

- Študent osobným príkladom slúži ako vzor pri prevencii chorôb.

**Stručná osnova predmetu:**

1. Predmet epidemiológie, jej úlohy, dejiny.
2. Vývoj epidemiologickej situácie na Slovensku v porovnaní s medzinárodným, najmä európskym vývojom.
3. Epidemiológia najdôležitejších neinfekčných chorôb. Úloha epigenetických činiteľov vo vývoji chorôb.
4. Epidemiológia najdôležitejších infekčných chorôb. Systém patogénov. Bakteriológia, virológia, mykológia, parazitológia.
5. Pojem infekcia, ovplyvňujúci činitelia. Infekčná choroba, epidémia. Základy štatistiky.
6. Základné pojmy imunológie, pojem – imunita, jej typy.
7. Triedenie infekčných chorôb na základe miesta ich vniku do ľudského organizmu 1. Dýchacie infekty, ochorenie tráviaceho traktu, infekty z potravín, infekčné choroby krvného obehu a lymfatického systému.
8. Triedenie infekčných chorôb na základe miesta ich vniku do ľudského organizmu 2. Infekčné choroby prenikajúce cez kryciu sústavu, choroby rozširujúce sa sexuálnym stykom.
9. Triedenie infekčných chorôb na základe miesta ich vniku do ľudského organizmu 3. Zoonózy.
10. Základné epidemiologické poznatky, predmet epidemiológie, jej význam.
11. Hybné sily epidémie. Nutné činnosti pri výskyte epidémií.
12. Možnosti prevencie. Úloha škôl v prevencii.
13. Záverečný test.

**Odporúčaná literatúra:**

BETINA, V.: Mikrobiológia 1.,2. Bratislava : Slovenská Technická Univerzita, 1993, 472 p. ISBN 8022705764.  
HORÁKOVÁ, K.: Mikrobiológia 2. Bratislava : Slovenská Technická Univerzita, 1993, 214 s. ISBN 802270525  
KEVEI F., KUCSERA J.: Mikrobiológia I. 1. vyd. – Szeged: JATEPress, 2002, 301 s.  
KEVEI F., KUCSERA J.: Mikrobiológia II. 1. vyd. – Szeged: JATEPress, 1999, 226 s.  
KOPP M.: Epigenetika, epidemiológia és magatartásorvoslás. Magyar Tudomány, 2012, 923-930. <http://www.matud.iif.hu/2012/08/06.htm>  
MAKOVICKÝ, P.: Mikrobiológia. 1. vyd. – Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2018, 115 s., ISBN 978 80 8122 235 1.  
NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Lilium Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Ing. Pavol Balázs, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., RNDr. Eva Tóthová Tarová, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr.

Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/FYP/22	<b>Názov predmetu:</b> Fytopatológia
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou absolvovania predmetu je absolvovanie záverečného vedomostného testu za 100 bodov a vypracovanie seminárnej práce. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Študent sa zúčastní výučby v rozsahu 26 hodín. Na vypracovaní seminárnej práce pracuje 20 hodín a na test sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 30 – 45. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> Študent získá vedomosti o pôvodcoch infekčných chorôb rastlín, ako sú fytopatogénne vírusy, viroidy, mykoplazmy, baktérie a huby. Študent spozná životné cykly patogénnych organizmov, najmä húb, ako základ úspešného pestovania hospodárskych rastlín. Študent pozná negatívnu stránku ochrany hospodárskych rastlín chemikáliami. <b>Zručnosti:</b> Študent je schopný identifikovať niektoré rozšírené choroby pestovaných rastlín. Študent je schopný vidieť patogény rastlín v ekologických súvislostiach. <b>Kompetentnosti</b> Študent má pozitívny postoj k rozmanitosti života v kultúrnej krajine a vie zväziť následky chemického zásahu v záujme zachovania výnosov z hospodárskych rastlín na okolie. Študent vedie svoje okolie k diverzifikovanému postoju k hospodárskym, vzácnym a inváznym druhom.	
<b>Stručná osnova predmetu:</b>	

- 1., Úvod do vednej disciplíny – fytopatológia. Príznaky chorôb na rastlinách
- 2., Fyziologické choroby. Charakteristika nebunkových patogénnych mikroorganizmov
- 3., Charakteristika prokaryotických patogénnych mikroorganizmov
- 4., Charakteristika eukaryotických patogénnych mikroorganizmov 1. (huby nižšie)
- 5., Charakteristika eukaryotických patogénnych mikroorganizmov 2. (huby vyššie)
- 6., Škodlivosť patogénnych mikroorganizmov. Patogenéza, Metódy ochrany proti patogénom rastlín.
- 7., Hospodársky významné choroby obilnín.
- 8., Hospodársky významné choroby ovocných druhov (jadroviny, kôstkoviny)
- 9., Hospodársky významné choroby ovocných druhov (ostatného ovocia a viniča)
- 10., Hospodársky významné choroby zeleniny (plodovej zeleniny, koreňovej zeleniny)
- 11., Hospodársky významné choroby zeleniny (ostatnej zeleniny)
- 12., Hospodársky významné choroby okrasných rastlín
- 13., Vplyv chemických prostriedkov používaných na ochranu rastlín na životné prostredie

**Odporúčaná literatúra:**

GÁBORJÁNYI, R.: Molekuláris növénykórtan. - Budapest : Agroinform Kiadó, 2007. - 338 s. - ISBN 9789635028719.  
 HORVÁTH, J.: Növényvirosook. Budapest : Mezőgazda Kiadó, 1999. 430 s. ISBN 963 9239 372.  
 TÚRI I.: Zöldségajtatás : Gazdakönyvtár. - 1. vyd. - Budapest : Mezőgazda Kiadó, 1993. - 419 s. - ISBN 963 8160 56 X.  
 ŽEMLA, J. Všeobecná virológia - 1. vyd. - Bratislava : SAP, 1995. - 238 s. - ISBN 80-85665-47-6.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Ing. Pavol Balázs, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk  
 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk  
 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/FYR/22	<b>Názov predmetu:</b> Fyziológia rastlín
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár / Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 4	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> V priebehu semestra budú dve písomné previerky. Na konci semestra študent odovzdá protokol z laboratórnych cvičení. Absolvovanie predmetu je podmienené s úspešnosťou absolvovania dvoch priebežných previerok a záverečnej ústnej a písomnej skúšky. Účasť na skúške je podmienená odovzdaním protokolu z laboratórnych cvičení pred samotnou skúškou a absolvovaním písomných previerok počas semestra.. Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín Študent sa zúčastní teoretickej výučby a laboratórnych cvičení v rozsahu 39 hodín. Na príprave protokolu z laboratórnych cvičení pracuje 20 hodín, 40 - 60 hodín samoštúdium. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> Študent pozná odbornú terminológiu vednej oblasti Študent pozná základné fyziologické procesy rastlín. Študent pozná význam fotosyntézy pre život na Zemi. Študent pozná význam minerálnej výživy pre rastliny. <b>Zručnosti:</b> Študent je schopný jednoduchými laboratórnymi pokusmi priblížiť problematiku fyziológie rastlín svojim žiakom. Študent pochopí životný cyklus rastlín a jeho regulačné mechanizmy. <b>Kompetentnosti:</b> Študent na báze získaných teoretických vedomostí a praktických skúseností vie vysvetliť význam fyziologických výskumov pre ľudskú spoločnosť.	

Študent vedie svoje okolie k lepšiemu pochopeniu biologických procesov.

**Stručná osnova predmetu:**

Fyziológia rastlín - Seminár

- 1., Úvod do fyziológie rastlín
- 2., Vplyv prostredia na fyziologické procesy rastlín
- 3., Výživa rastlín (minerálna, heterotrófna)
- 4., Fotosyntéza
- 5., Dýchanie
- 6., Metabolizmus dusíka v rastlinnom tele
- 7., Transport vody v rastlinách
- 8., Transport látok v rastlinnom tele
- 9., Rast a vývin
- 10., Dôležité regulátory rastu – fytohormóny
- 11., Ontogenéza vyšších rastlín
- 12., Vegetatívne a generatívne fáze vývinu rastlín
- 13., Pohyby rastlín

Fyziológia rastlín - Cvičenia

Súčasťou predmetu sú samostatné laboratórne cvičenia. Na úvodnom cvičení študent je oboznámený s laboratórnymi predpismi. Na ďalších postupne je oboznámený návodmi na vykonávanie pokusov. Uskutočnené pokusy zadokumentuje do protokolu z fyziológie rastlín. Pri odovzdávaní protokolu v poslednom týždni semestra je preskúšaný z teórie niektorého z pokusov. V 6. a 12. týždni, na cvičeniach prebieha aj kontrola štúdia teoretickej časti písomnou formou.

**Odporúčaná literatúra:**

HARASZTY Á., (1990): Növényiszervezetten és növényéletten. Tankönyvkiadó, Budapest ISBN 963 18 3006 3

HEJNÁK V., a kol. (2010) : Fyziologie rostlin. Vydala Česká zemědělská univerzita v Praze ISBN 978-80-213-1667-6

SUBA J., (1991): Növényélettani gyakorlatok. Tankönyvkiadó, Budapest

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
33.33	0.0	0.0	0.0	66.67	0.0

**Vyučujúci:** Ing. Pavol Balázs, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/FYZ/22	<b>Názov predmetu:</b> Fyziológia živočíchov a človeka
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 5	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: aktívna účasť študenta na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. - participácia študenta na zadaných praktických a teoretických úlohách (30%) - zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok (5%) - návrh projektu vzdelávacej aktivity (5%) - ústna skúška (60%) Kritériá hodnotenia protokolov: - obsahová stránka protokolov (50%) - formálna stránka protokolov (10%) - manuálne zručnosti (40%) Celková záťaž študenta: 5 kredity = 125-150 hodín - 39 hodín účasť na kontaktných hodinách; 11 hodín príprava protokolov; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 55-70 hodín samoštúdium; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: - Študent je schopný charakterizovať základné pojmy fyziológie, vysvetliť základné princípy fyziológie - Študent je schopný charakterizovať fyziológiu jednotlivých orgánových sústav človeka a živočíchov s dôrazom na funkčné charakteristiky a rozdiely týchto sústav v určitých systematických jednotkách. - Študent je schopný zhrnúť teoretické vedomosti o základných patologických stavoch týchto orgánových sústav.	

Zručnosti:

- Študent je schopný pochopiť a porozumieť fyziologickým dejom, ktoré sa odohrávajú v tele živočíchov a človeka.
- Študent je schopný svoje vedomosti z fyziológie vysvetliť a využiť vo svojej pedagogickej praxi.
- Študent je schopný prakticky vykonať základné laboratórne cvičenia
- Študent je schopný vysvetliť dôležitosť ochrany zdravia

Kompetentnosti:

- Študent získa prehľad o fungovaní tela živočíchov a človeka a taktiež o chorobách, ktoré môžu najčastejšie postihovať zdravie, tým získa pozitívny postoj aj k ochrane a udržaniu svojho zdravia.

### **Stručná osnova predmetu:**

#### **Odporúčaná literatúra:**

- ČALKOVSKÁ, A.: Fyziológia človeka : pre nelekárske študijné programy. - 1. vyd. - Martin : Osveta, 2010. - 220 s. - ISBN 978-80-8063-344-8
- HILL, R.W. et al.: Animal Physiology. 3rd ed., 2012, ISBN 978-0-87893-559-8
- KISS, J.: Élettan : Feladatok és megoldásaik. Budapest : Typotex, 2004. - 660s. - ISBN 963 9548 07 3.
- MADER, S. S.: Human biology. - 11. vyd. - Boston: Wm. C. Brown Publishers, USA, – 2008. - 600 s. - ISBN 0-978-0-07-016778-0.
- MYSLIVEČEK, J., TROJAN, S.: Fyziológia do kapsy. Praha : Triton, 2004. - 466s. - ISBN 80-7254-497-7
- NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Lilium Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.
- PORÁČOVÁ, J., NAGY, M., BERNÁTOVÁ, R., a kol. Fyziológia živočíchov a človeka - 1. vyd. - Prešov : Fakulta humanitných a prírodných vied PU v Prešove, 2014. - 591 s., [36,65 AH]. - ISBN 978-80-555-1150-4.
- PORÁČOVÁ, J., NAGY, M., MYDLÁROVÁ-BLAŠČÁKOVÁ, M., a kol. Cvičenia z fyziológie živočíchov a človeka. - 1. vyd. - Prešov : FHPV PU v Prešove, 2014. - 313 s. - ISBN 978-80-555-1149-8.
- PORÁČOVÁ, J., NAGY, M., MYDLÁROVÁ-BLAŠČÁKOVÁ, M., a kol. Ekofyziológia živočíchov a človeka - 1. vyd. - Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied, 2015. - 583 s. - ISBN 978-80-555-1524-3.
- REECE, W.R.: Fyziologie a funkční anatomie domácích zvířat. 2., rozšířené vydání, Vydavatelství: Grada, 2010, 473 strán, ISBN: 9788024732824 Oldal: 29
- SZENTÁGOTHAJ, J.: Funkcionális anatómia I.-III. Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 710, 600, 800. - ISBN 963 242 565 0.

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

#### **Poznámky:**

Prednášky:

1. Úvod do fyziológie, základné fyziologické pojmy
2. Fyziológia bunky, bunková membrána.
3. Fyziológia obehovej sústavy
4. Fyziológia zmyslových orgánov: zrak, receptory pokožky
5. Fyziológia zmyslových orgánov: čuch, chuť, sluch, vnímanie rovnováhy tela
6. Fyziológia nervovej sústavy
7. Fyziológia endokrinného systému

8. Fyziológia gastrointestinálnej sústavy
9. Fyziológia dýchacej sústavy
10. Fyziológia vylučovacej sústavy
11. Fyziológia pohlavných sústav
12. Fyziológia svalovej sústavy
13. Fyziológia kostí a kĺbov

Cvičenia:

1. Pravidlá práce v laboratóriu, bezpečnosť práce
2. Cvičenie z fyziológia bunky
3. Cvičenie z fyziológie obehovej sústavy I.
4. Cvičenie z fyziológie obehovej sústavy II.
5. Cvičenie z fyziológie zmyslových orgánov: zrak
6. Cvičenie z fyziológie zmyslových orgánov: receptory pokožky
7. Cvičenie z fyziológie zmyslových orgánov: sluch
8. Cvičenie z fyziológie nervovej sústavy I.
9. Cvičenie z fyziológie nervovej sústavy II.
10. Cvičenie z fyziológie gastrointestinálnej sústavy a dýchacej sústavy
11. Cvičenie z fyziológie endokrinného systému, vylučovacej sústavy, pohlavných sústav a z oporno-pohybovej sústavy
12. Návrh projektu vzdelávacej aktivity
13. Kontrola laboratórných protokolov z fyziológie

#### Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
66.67	33.33	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/HIC/22	<b>Názov predmetu:</b> Histológia a cytológia
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti sa naučí pracovať s mikroskopom. Svoju prácu dokumentuje protokolom. Na konci semestra absolvuje test a ústnu skúšku. Odovzdanie protokolov a absolvovanie testu je podmienkou na absolvovanie predmetu. Výsledné hodnotenie predmetu: A – 100-90%, B – 89-80%, C – 79-70%, D – 69-60%, E – 59-50%. Na udelenie kreditov je potrebné dosiahnutie 50% z celkových bodov. Priebežné hodnotenie protokolov z praktických cvičení – 50%, a záverečný test – 50%. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Študent sa zúčastní vyučovacích hodín v rozsahu 26 hodín. Na príprave protokolu pracuje 20 hodín a na test sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 30 – 45 hodín. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> Študent pozná odbornú terminológiu vednej oblasti. Vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát predmetu. Má rozširujúce vedomosti z oblasti príbuzných vied a rozumie a kategorizuje súvislosti z iných vedných disciplín. Absolvovaním predmetu získa znalosti o prokaryotickej a eukaryotickej bunke ako základnej štruktúrnej a funkčnej jednotke živých organizmov. Študent pozná základné charakteristiky rastlinných pletív a živočíšnych tkanív. Študent pozná štruktúru mikroskopu, ako pracovného nástroja v biologickej práci. <b>Zručnosti:</b> Študent je schopný pracovať s mikroskopom.	

Študent je schopný pripraviť jednoduchý preparát pre ďalšie skúmanie pod mikroskopom.

Kompetentnosti:

Študent má pozitívny postoj k práci s mikroskopom pri riešení biologických problémov.

Študent je schopný samostatne pracovať so školským mikroskopom.

### **Stručná osnova predmetu:**

Prednáška:

1., Stručné dejiny cytológie a histológie.

2., Organizácia pro- a eukaryotickej bunky.

3., Charakteristika. bunky rastlín, živočíchov a húb.

4., Chemické zloženie bunky – anorganické zlúčeniny

5., Chemické zloženie bunky – organické zlúčeniny

6., Stavba a funkcia buniek - biologické membrány, jadro a jadierko, lyzozómy, mikrotubuly, endoplazmatické retikulum.

7., Stavba a funkcia buniek - mitochondrie, plastidy, mikrotelieska, Golgiho aparát.

8., Reprodukcia buniek - mitóza, meióza a cytokinéza.

10., Klasifikácia rastlinných pletív: Meristematické pletivá, mechanické pletivá, krycie pletivá, absorbné pletivá, prevetrávacie pletivá, vylučovacie pletivá, zásobné pletivá, vodivé pletivá.

11., Klasifikácia tkanív I.: epitelové, spojivé.

12., Klasifikácia tkanív II.: svalové, nervové.

13., Starutie a smrť buniek.

Cvičenie:

1., Úvod . Bezpečnosť práce v biologických laboratóriách.

2., Typy mikroskopov.

3., Stavba školských mikroskopov.

4., Iná laboratórna technika a jej používanie.

5., Používanie mikroskopu – pozorovanie stálych preparátov.

6., Používanie mikroskopu – vlastnoručná príprava a pozorovanie preparátov z rôznych materiálov.

7., Pozorovanie rastlinnej bunky a jej jadra.

8., Pozorovanie rastlinných pletív, plastov.

9., Pozorovanie živočíšnej bunky.

10., Pozorovanie ľudskeho epitelu, vlasu, nechtov, atď.

11., Pozorovanie tkanív.

12., Pozorovanie jednobunkových organizmov.

13., Pozorovanie osmózy na bunkách uhorky

### **Odporúčaná literatúra:**

BÓZNER, A: Cytológia. Osveta, 1992. - 266. - ISBN 8021701684.

HUDÁKOVÁ, A.: Histológia živočíchov. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 1994. - 100. - ISBN 8022307297.

KONRÁDOVÁ, V., VAJNER, L., UHLÍK, J.: Histologie přednášky pro bakalářské studium. - 1. vyd. - Praha : HH, 2005. - 186 s. - ISBN 80 7319 009 5.

NAGY, M.: Humánbiológia, Liliium Aurum, Dunaszerdahely, 2006, ISBN 8080622833.

PAPP, M.: A növények szövetei és a szervek szövettana. - Debrecen : Kossuth Egyetemi Kiadó, 2003. - 210. - ISBN 0013794.

### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

### **Poznámky:**

### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 36

A	B	C	D	E	FX
11.11	13.89	27.78	8.33	22.22	16.67
<b>Vyučujúci:</b> Ing. Pavol Balázs, PhD., PaedDr. Daniel Dancsa., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., Ing. Pavol Balázs, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD..					
<b>Dátum poslednej zmeny:</b> 15.05.2023					
<b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk					

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/OB/22	<b>Názov predmetu:</b> Bakalárska práca s obhajobou
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> Za obdobie štúdia: <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 8	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5., 6..	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Pri vypracovaní záverečnej práce sa študent riadi pokynmi svojho školiteľa a Smernicou rektora o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho. Odporúčaný rozsah bakalárskej práce je 30 až 40 strán (54 000 až 72 000 znakov vrátane medzier). Termín odovzdania záverečnej práce je stanovený v harmonograme príslušného akademického roka. V centrálnom registri záverečných prác sa posudzuje originalita práce. O výsledku kontroly originality sa vyhotovuje protokol o originalite záverečnej práce. Kontrola originality je nevyhnutnou podmienkou obhajoby. Súčasťou odovzdania práce je uzatvorenie licenčnej zmluvy o použití digitálnej rozmnoženiny práce medzi autorom a Slovenskou republikou v zastúpení univerzity. Záverečnú prácu posudzuje vedúci práce a oponent, ktorí vypracujú posudky podľa stanovených kritérií. Vedúci práce posudzuje najmä splnenie cieľa záverečnej práce, stupeň samostatnosti a iniciatívy študenta pri spracovaní témy, spoluprácu s vedúcim práce, logickú stavbu záverečnej práce, adekvátnosť použitých metód, metodológiu, odbornú úroveň práce, hĺbku a kvalitu spracovania témy, prínos práce, možnosť využitia výsledkov, prácu s literatúrou, relevantnosť použitých zdrojov vo vzťahu k téme a cieľu práce, formálnu stránku práce, pravopis, štylistiku a originalitu. Oponent posudzuje najmä aktuálnosť a vhodnosť témy práce, stanovenie cieľa práce a jeho naplnenie, logickú stavbu záverečnej práce, nadväznosť kapitol, ich proporcionalitu, priliehavosť a vhodnosť použitých metód, metodológiu, odbornú úroveň práce, hĺbku a kvalitu spracovania témy, prínos práce, prácu s odbornou literatúrou, formálnu stránku práce, pravopis, štylistiku a originalitu. Komisia pre štátne skúšky posúdi originalitu práce, podiel práce študenta na riešení výskumného problému, samostatnosť študenta, jeho schopnosť riešenia výskumného problému – od vyhľadávania literárnych zdrojov, stanovenia cieľov, voľby výskumnej metodiky, voľbu materiálu, cez realizáciu výskumu, jeho schopnosť vyhodnocovať výsledky, diskutovať výsledky, sumarizovať výsledky, prezentovať ich význam pre edukačný proces a pod. Hodnotí sa aj schopnosť prezentovať výsledky, vrátane zodpovedania otázok súvisiacich s týmto výskumným procesom a témou záverečnej práce, dodržiavanie časových limitov, a pod. Komisia pre štátne skúšky na verejnom zasadnutí zhodnotí priebeh obhajoby a rozhodne o udelení klasifikácie. Pri klasifikácii komplexne posudzuje kvalitu záverečnej práce a jej obhajobu, s prihliadnutím na posudky a priebeh obhajoby a obhajobu hodnotí jednou spoločnou	

známkou. Výsledné hodnotenie môže byť rovnaké ako v posudkoch, ale môže byť aj lepšie, resp. horšie, v závislosti od priebehu obhajoby.

Výsledné hodnotenie: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%.

Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.

Rozhodnutie o výsledku obhajoby vyhlási predseda komisie verejne spolu s výsledkom teoretickej ústnej časti štátnej skúšky.

### **Výsledky vzdelávania:**

Vedomosti:

- študent pozná štruktúru vedeckej publikácie,
- študent dokáže samostatne a tvorivo využívať odborné pramene,
- študent dokáže analyzovať a hodnotiť doterajší stav riešenej problematiky vo svojom odbore,
- študent dokáže adekvátne voliť výskumné postupy a funkčne ich aplikovať.

Zručnosti:

- Bakalárskou prácou sa overuje zvládnutie teoretických a praktických základov riešeného problému.
- Študent má preukázať schopnosť pracovať s domácou aj zahraničnou odbornou literatúrou, vybrať z nej podstatné informácie pre svoju tému, uplatniť svoje schopnosti pri zhromažďovaní, interpretácii a spracúvaní základnej odbornej literatúry,
- študent má rozvinuté zručnosti samostatne sa vzdelávať, čo mu umožňuje pokračovať v ďalšom štúdiu,
- študent dokáže zhromažďovať a interpretovať relevantné údaje (fakty) v rámci študijného odboru a robiť informované rozhodnutia, ktoré zohľadňujú aj spoločenské, vedecké a etické aspekty,
- študent je schopný zdôvodňovať predkladané myšlienky, ako aj kultivovane formulovať praktické závery i odporúčania,
- študent je schopný pripraviť prezentáciu výsledkov bakalárskej práce,
- študent dokáže uplatňovať princípy vedeckej integrity a etiky.

Kompetentnosti:

- študent vie prejaviť svoju jazykovú a odbornú kultúru a vlastný postoj k odborným problémom svojho štúdia,
- študent je schopný argumentovať a metodicky uplatňovať poznatky v teoretických, alebo didaktických a metodologických súvislostiach,
- študent dokáže implementovať a syntetizovať nadobudnuté poznatky v praxi,
- študent je schopný odpovedať na otázky vedúceho a oponenta a to na požadovanej úrovni tak, aby záverečnú prácu úspešne obhájil.

### **Stručná osnova predmetu:**

Obhajoba záverečnej práce má priebeh:

1. Prezentácia záverečnej práce študentom.
2. Prednesenie hlavných bodov z písomných posudkov vedúceho práce a oponenta.
3. Odpovedanie študenta na otázky vedúceho práce a oponenta.
4. Odborná rozprava o záverečnej práci s otázkami pre študenta.

Prezentácia záverečnej práce študentom by mala obsahovať predovšetkým tieto body:

1. Stručné zdôvodnenie výberu témy, jej aktuálnosti, praktického prínosu.
2. Objasnenie cieľov a metód použitých pri spracúvaní práce.
3. Hlavné obsahové problémy práce.
4. Závery a praktické odporúčania, ku ktorým autor práce dospel.

Pri prezentácii má študent k dispozícii vlastný exemplár záverečnej práce, prípadne elektronickú prezentáciu. Prejav prednesie samostatne, v rozsahu 10 min. Môže využiť počítačovú techniku.

Záverečnú prácu má komisia pred obhajobou a počas obhajoby k dispozícii.

**Odporúčaná literatúra:**

KATUŠČÁK, D. Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava: Enigma, 2004.  
Aktuálna Smernica rektora o úprave, registrácii, prístupnení a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho – dostupné na [https://www.ujs.sk/documents/Smernica\\_c.2-2021o\\_zaverecnych\\_pracach\\_.pdf](https://www.ujs.sk/documents/Smernica_c.2-2021o_zaverecnych_pracach_.pdf)

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:****Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	B	C	D	E	FX
0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:**

**Dátum poslednej zmeny:** 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/OKB/22	<b>Názov predmetu:</b> Slovenská odborná konverzácia
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent bude musieť v rámci praktickej časti vypracovať samostatný projekt v slovenskom jazyku z poznatkov, ktoré nadobudol počas výučby predmetu. Projekt bude pozostávať z odborných výrazov a tém biologického charakteru. Projekt študent odovzdá na konci semestra na kontrolu a odprezentuje ju aj formou prezentácie (30%). Záverečný test z teoretických poznatkov počas skúškového obdobia (70%). Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Študent si osvojí nové poznatky a rozšíri slovnú zásobu z odborných výrazov a je schopný súvislej komunikácie na odbornej úrovni. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent sa oboznámi s novými slovami, odbornými výrazmi a štylizovaním v Slovenskom jazyku.</li><li>• Študent si rozšíri slovnú zásobu a vie vyjadriť vlastné myšlienky na odbornej úrovni.</li><li>• Študent vie efektívnejšie pracovať so slovenskými textami.</li></ul> Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent je schopný porozumieť slovenským odborným textom na vyššej úrovni.</li><li>• Študent je schopný vypracovať projekt v slovenskom jazyku.</li><li>• Študent je schopný využiť nadobudnuté vedomosti zo slovenskej konverzácie uplatniť aj pri vypracovaní záverečných prác.</li></ul>	

**Kompetentnosti:**

- Študent si vytvorí pozitívnejší vzťah k slovenskému jazyku a získa väčšiu sebadôveru vo vlastné schopnosti.
- Študent lepším porozumením slovenských textov získa pozitívnejší prístup a odbúra strach z neznámych pojmov.
- Študent je aktívny v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, preberá zodpovednosť za formovanie predsudkov voči slovenskému jazyku a jeho efektívnemu využitiu v praxi.

**Stručná osnova predmetu:**

1. Základné odborné pojmy z biológie
2. Odborná konverzácia so zameraním na bunkovú biológiu
3. Odborná konverzácia so zameraním na zoológiu 1
4. Odborná konverzácia so zameraním na zoológiu 2
5. Odborná konverzácia so zameraním na etológiu
6. Odborná konverzácia so zameraním botaniku 1
7. Odborná konverzácia so zameraním botaniku 2
8. Odborná konverzácia so zameraním na genetiku
9. Odborná konverzácia so zameraním na základy poľnohospodárstva
10. Odborná konverzácia so zameraním na laboratórne práce
11. Odborná konverzácia so zameraním na ekológiu
12. Odborná konverzácia so zameraním na životné protredie
13. Odovzdanie a prezentácia projektu

**Odporúčaná literatúra:**

- GLOVNÁ J., DUDOVÁ K.: Konverzačná príručka zo slovenského jazyka. - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2015. - 174 s. - ISBN 978-80-558-0850-5.
- KISS T., GAJDA T., GYURCSIK B.: Bevezetés a bioszervetlen kémiába. - 1. vyd. - Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, 2007. - 300 s. - ISBN 978-963-19-5999-4.
- NAGY, M.: Humánbiológia. Komárno : Selye János Egyetem, 2006. 250 s. ISBN 8080622833.
- NOVÁK, J. – SKALICKÝ, M.: Botanika : Cytologie, histologie, organologie, systematika. 2. vyd. - Praha : Powerprint, 2009. 352 s. ISBN 978-80-904011-5-0.
- O. REECE W.: Fyziologie a funkční anatomie domácích zvířat . - 2.rozšířené vyd. - Praha : Grada Publishing, a.s., 2011. - 473 s. - ISBN 978-80-247-3282-4.
- TÓTH, Z.: Bevezetés a Kémiába : Fizikai-kémiai laboratóriumai gyakorlatok biológiaszakos halgatók számára. 1. vyd. - Debrecen : Kossuth Egyetemi Kiadó, 2002. 89 s.
- WOLF, J.: ABC člověka. 1. vyd. - Praha : Orbis, 1977. 462s.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:****Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	B	C	D	E	FX
35.71	35.71	7.14	14.29	0.0	7.14

**Vyučujúci:** Ing. Iveta Szencziová, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 15.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.s.k8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr.

Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/PEP/22	<b>Názov predmetu:</b> Pestovateľské práce
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent bude musieť v rámci praktickej časti vypracovať seminárnu prácu z poznatkov, ktoré nadobudol počas výučby predmetu. Seminárna práca bude pozostávať z odborných výrazov a tém poľnohospodárskeho charakteru. Seminárna práca musí spĺňať obsahové a formálne náležitosti vedeckého písania. Seminárnu prácu študent odovzdá na konci semestra na kontrolu a odprezentuje ju aj formou prezentácie (20%). Záverečný test z teoretických poznatkov počas skúškového obdobia (80 %). Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Študent si osvojí nové poznatky o poľnohospodárstve, rozšíri vedomosti z odborných výrazov a je schopný porozumieť a vykonávať základné pestovateľské postupy. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent vie aplikovať nadobudnuté poznatky v učebno-vyučovacom procese biológie.</li><li>• Študent sa oboznámi s pestovateľskými postupmi, významom jednotlivých druhov rastlín ich správnym ošetrovaním.</li><li>• Študent si rozšíri vedomosti o rozmnožovaní rastlín, o ich nárokoch ako aj o správnom zbere plodov.</li><li>• Študent vie efektívnejšie pracovať s náradím a pomôckami pre pestovanie rastlín.</li></ul> Zručnosti:	

- Študent je schopný porozumieť agrotechnickým pojmom, postupom ako aj poľnohospodársky významným prácam.
- Študent je schopný vypracovať komplexnú seminárnu prácu a využiť poznatky z nej aj v praxi.
- Študent je schopný využiť nadobudnuté vedomosti v praxi a je schopný ich aj interpretovať iným osobám či žiakom v budúcom vyučovacom procese.

#### Kompetentnosti:

- Študent si vytvorí pozitívnejší vzťah k pestovateľským postupom a získa väčšiu sebadôveru vo vlastné schopnosti.
- Študent lepším porozumením pestovateľských úkonov nadobudne doživotné znalosti, ktoré pozitívne ovplyvnia aj jeho postoj k prírode a pôde.
- Študent je aktívny v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, preberá zodpovednosť za formovanie predsudkov voči pestovateľským postupom a ich efektívnemu využitiu v praxi.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Základné rozdelenie pestovateľských postupov a ich praktické využitie
2. Funkcia a spôsob použitia základných druhov náradia a pomôcok
3. Ošetrovanie a rozmnožovanie rastlín, nároky rastlín na stanovište
4. Pestovateľské postupy - záhradné rastliny – zelenina 1
5. Pestovateľské postupy - záhradné rastliny – zelenina 2
6. Pestovateľské postupy - ovocné stromy a kríky 1
7. Pestovateľské postupy - ovocné stromy a kríky 2
8. Pestovateľské postupy - okrasné rastliny
9. Pestovateľské postupy - črepníkové rastliny
10. Pestovateľské postupy a ich vplyv na životné prostredie, agrochémia
11. Pestovateľské postupy v skleníkoch, fóliovníkoch a záhonoch
12. Odovzdanie a prezentácia seminárnych prác
13. Odovzdanie a prezentácia seminárnych prác

#### **Odporúčaná literatúra:**

KOMONYI É.: Mezőgazdasági alapismeretek. - 1. vyd. - Ungvár : Líra Poligráfcentrum, 2013. - 184 s. - ISBN 978-617-596-129-2.

ÁNGYÁN JÓZSEF, MENYHÉRT ZOLTÁN. : Alkalmazkodó növénytermesztés, környezet- és tájgazdálkodás / - 1. vyd. - Budapest : Szaktudás Kiadó Ház, 2004. - 559 s. - ISBN 963 9553 14 X.

HATVANI A., TOMCSÁNYI E.: Kertészeti növényvédelmi gyakorlatok : Növénykórtan és növényvédelmi állattan / - 1. vyd. - Kecskemét : KFKFK, 2001. - 154 s.

Gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermesztés, 2002 : KSH, 2002. - 30. - ISBN 0085723.

KOLTAY Z., VIOLA M.: Kertészeti termesztés speciális gépei - 1. vyd. - Kecskemét : Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem, 1998. - 229s.

ORLÓCI L.: Gyógynövények enciklopédiája. - Budapest : Ventus Libro Kiadó, 2005. - 320 s. ISBN 963 9546 30 5.

SZÓKE L.: Szőlőtermesztés - 1. vyd. - Kecskemét : Kertészeti Főiskola, 2000. - 192s.

TERBE I., HODOSSI S., KOVÁCS A.: Zöldségtermesztés természetöberendezésekben. - 1. vyd. Budapest : Mezőgazda Kiadó, 2005. - 271 s. - ISBN 963 286 204 X.

WALTER S. J, S. CAMPBELL, A. KELLOGG, F. STEVENS, DONOGHUE, M.J. .: Plant Systematics : A phylogenetic approach. - 3. vyd. - Massachusetts : Sinauer Associates Inc., 2010. - 611 s. - ISBN 978 0 87893 407 2.

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

<b>Poznámky:</b>					
<b>Hodnotenie predmetov</b> Celkový počet hodnotených študentov: 13					
A	B	C	D	E	FX
23.08	30.77	30.77	0.0	0.0	15.38
<b>Vyučujúci:</b> Ing. Iveta Szencziová, PhD..					
<b>Dátum poslednej zmeny:</b> 27.06.2023					
<p><b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk</p>					

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/POZ/22	<b>Názov predmetu:</b> Podpora zdravia
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Počas semestra musia študenti splniť nasledujúce požiadavky. Z teoretického učiva treba písať test (50%). Hodnotenie seminárnej práce: plánovanie tematického dňa zdravia (10%), prezentácia literatúry (10%), rozbor, hodnotenie (10%), reflexia, vyvodenie záverov (10%), vypracovanie, jazyková správnosť (10%). Celková záťaž študenta: 2 kredity = 50-60 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 10-20 hodín samoštúdium; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: - Študent pozná holistický pojmový systém a determinanty zdravia - Študent má znalosti z anatomických, fyziologických, genetických a ekologických poznatkov, o význame faktorov určujúcich a ovplyvňujúcich zdravie. - Študent pozná oblasti, úlohy a metódy všestrannej školskej podpory zdravia - Študent má vedecké a metodologické poznatky, ktoré podporujú harmonický a komplexný rozvoj osobnosti detí a mládeže a ich plnohodnotný rozvoj zdravia. - Študent pozná sociokultúrnu definíciu, súvislosti, zložky a determinanty zdravia, vie interpretovať výsledné rozdiely. - Študent má k dispozícii súbor nástrojov diferencovaných pedagogických úloh rozvoja zdravia vyplývajúcich z komplexného prístupu k zdraviu. Zručnosti:	

- Študent je schopný analyzovať domáce a medzinárodné údaje o ukazovateľoch zdravotnej štatistiky
- Študent je schopný aplikovať svoje poznatky zo zdravotvedy holistickým prístupom a adaptívnym spôsobom
- Študent je schopný navrhnuť a realizovať tematický program dňa zdravia s prihliadnutím na individuálne charakteristiky, potreby a vekové charakteristiky detí.

#### Kompetentnosti:

- Študent sa zaväzuje vyberať stratégie, metódy a aktivity, ktoré pomáhajú systematizovať a rozširovať skúsenosti a vedomosti detí a mládeže.
- Študent sa zaväzuje k plnému rozvoju zdravia detí a mládeže.
- Študent má pozitívny vzťah k vytváraniu priaznivého školského prostredia
- Študent svojím osobným príkladom zohráva úlohu pri formovaní zdravotne uvedomelého správania

#### **Stručná osnova predmetu:**

##### Prednáška:

1. Bio-psycho-sociálny koncepčný rámec zdravia, koncepcia výchovy k zdraviu, podpora zdravia, výchova k zdraviu.
2. Analýza domácich a medzinárodných údajov o ukazovateľoch zdravotnej štatistiky.
3. Úloha environmentálnych a sociokultúrnych vplyvov pri udržiavaní zdravia.
4. Úloha komunit pri podpore zdravia, aktívna účasť na miestnych programoch namiesto pasívnej inklúzie.
5. Miesto výchovy k zdraviu a prevencie v Štátnom vzdelávacom programe a Školskom vzdelávacom programe.
6. Oblasti, úlohy a metódy komplexnej školskej podpory zdravia.
7. Prezentácia možností primárnej prevencie v škole s prihliadnutím na vývinové aspekty znevýhodnených detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
8. Aspekty a nástroje plánovania a hodnotenia školského programu podpory zdravia - možnosti špeciálneho rozvoja pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
9. Plánovanie školského programu podpory zdravia, organizačné úlohy, dokumentácia, hodnotenie, úvahy
10. Plánovanie tematického dňa zdravia, jeho organizácia, metódy, nástroje, dokumentácia, vyhodnotenie a reflexie - teória 1.
11. Plánovanie tematického dňa zdravia, jeho organizácia, metódy, nástroje, dokumentácia, vyhodnotenie a reflexie - teória 2.
12. Plánovanie tematického dňa zdravia, jeho organizácia, metódy, nástroje, dokumentácia, vyhodnotenie a reflexie - teória 3.
13. Písanie testu

##### Seminár:

1. Literárny prehľad pojmu zdravie
2. Determinanty zdravia, prehľad literatúry.
3. Nerovnosť v zdraví, prehľad a analýza štatistických údajov
4. Prehľad miestnych programov podpory zdravia.
5. Koncepcia školy podpory zdravia.
6. Praktická realizácia celoplošnej podpory zdravia na školách, analýza programov
7. Plánovanie, organizácia, metódy, nástrojov, dokumentácie, vyhodnotenie tematického dňa zdravia - reflexia - prax
8. Plánovanie, organizácia, metódy, nástroje, dokumentácia, vyhodnotenie tematického dňa zdravia - reflexia - prax
9. Plánovanie tematického dňa zdravia - skupinová práca
10. Plánovanie tematického dňa zdravia - skupinová práca

11. Skupinové študentské prezentácie a vedenie cvičení 1.
12. Skupinové študentské prezentácie a vedenie cvičení 1.
13. Hodnotenie

**Odporúčaná literatúra:**

ČIHÁK, R.: Anatomie I.-III. Avicenum Praha, 1987, 1989, 1997. ISBN 80-7169-970-5  
 DYLEVSKÝ, I.: Somatológia. Bratislava : OSVETA, 2000. - 439 s. - ISBN 80-8063-127-1  
 LEHOTSKÝ Á, FALUS S, LUKÁCS Á, FÜZI R, GRADVOHL E, , MÉSZÁROSNÉ DARVAY S et al. Kortárs egészségfejlesztési programok közvetlen hatása alsó tagozatos gyermekek kézhigiéniés tudására és megfelelő kézmosási technikájára. Orvosi Hetilap. Vol. 159, no. 12 (2018), p. 485-490.  
 MADER, S. S.: Human biology. Wm. C. Brown Publishers, USA, Third edition 1992. 500 s. - ISBN 0-697-12333-2  
 McCRACKEN, T.O.: Háromdimenziós anatómiai atlasz. Budapest : Scholar Kiadó, 2000. - 237 s. - ISBN 978-963-9193-99-4  
 NAGY, M.: Humánbiológia, Liliom Aurum, Dunaszerdahely, 2006, ISBN 80-8062-283-3.  
 SZENTÁGOTHAJ, J.: Funkcionális anatómia I.-III. Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 710, 600, 800. - ISBN 963 242 565 0  
 VITÁLYOS G. Á., DANCS G, BÄRNKOPFNÉ ZSOFFAY K, VENYINGI B, MÉSZÁROSNÉ DARVAY S. Egyetemi hallgatónők vérnyomásának tápláltsági állapotának és életvitelének összefüggései. Anthropologiai Közlemények, 59 (2018), p. 31-45.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/TEB/22	<b>Názov predmetu:</b> Terénne práce z botaniky
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 4	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Protokol o botanickom praktiku a príprava herbára o 200 položiek, z ktorého sa študenti preskúšajú. Náhodným výberom sa preskúša, najmä vedecký názov 30 rastlín. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nespozná aspoň 16 položiek z 30 náhodne vybraných z jeho herbára. Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín Študent sa zúčastní terénneho praktika v rozsahu 26 hodín. Na pozberovú úpravu rastlinného materiálu, jeho zaradenie do herbára a na jeho určenie s pomocou určovacieho kľúča a naučeniu sa herbára potrebuje 75 – 100 hodín. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> Študent sa naučí vyhotoviť herbár cievnatých rastlín. Študent má znalosti o aktuálnom zákone o ochrane prírody a krajiny. <b>Zručnosti:</b> Študent je schopný určovať vyššie rastliny podľa určovacieho kľúča Študent je schopný založiť príručný herbár na budúcom pracovisku. <b>Kompetentnosti:</b> Študent má pozitívny postoj k ochrane rastlín.	
<b>Stručná osnova predmetu:</b> Terénne práce v rozsahu 5 dní . Študenti sa naučia určovať vyššie rastliny pomocou určovacieho kľúča. Zbierajú rastlinný materiál v rôznych biotopoch pre prípravu herbára. Zúčastnia sa exkurzie v botanickej záhrade alebo v	

arboréte, podľa dohody a možností. Chránené a ohrozené taxóny sa zdokumentujú fotografiami. Príprava herbára. Študenti budú oboznámení s aktuálnym zákonom o ochrane prírody a krajiny.

**Oporúčaná literatúra:**

BALÁZS P., (2012): Základy systému krytosemenných rastlín – A zárwatermő növények rendszerének alapjai. Univerzita J. Selyeho – Selye János egyetem, Komárno ISBN 978-80-8122-054-8

GOJDIČOVÁ E., MÁRTONFI P., MÁRTONFIOVÁ L., (2008): Botanika-Cievnaté rastliny. Vydavateľstvo : Ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity ISBN 977808889223121

SIMON T., (2004) : A magyarországi edényes flóra határozója. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest. ISBN 963 19 1226 4

Aktuálny zákon NR SR o ochrane prírody a krajiny a súvisiace vyhlášky MŽP SR.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	B	C	D	E	FX
33.33	33.33	0.0	0.0	16.67	16.67

**Vyučujúci:** Ing. Pavol Balázs, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 15.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/VSB1/22	<b>Názov predmetu:</b> Všeobecná biológia I.
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár / Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 6	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Študenti pripravia zbierku listov, ktorá obsahuje 20 položiek. Každý list morfológicky charakterizujú a na konci semestra sú z morfológie listov preverení.</li><li>• V priebehu semestra budú dve písomné previerky z botanickej časti a jedna zo zoologickej na konci semestra.</li><li>• Záverečná ústna skúška je z polovice z botanickej a z polovice zo zoologickej časti.</li></ul> Absolvovanie botanickej časti aspoň na 50% aj zoologickej časti aspoň na 50% je podmienkou udelenia kreditov. Celková záťaž študenta: 6 kreditov = 150-175 hodín Študent sa zúčastní na kontaktných hodinách v rozsahu 52 hodín, na zbierke listov, ich morfológickom opise a príprave na preskúšanie študent pracuje 20 hodín, v rozsahu 25 hodín samoštúdiom sa pripravuje na jednu písomnú previerku z botanickej časti (celkom 50 hodín), na previerku zo zoologickej časti sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 50 hodín. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>- A = 90 – 100% (90 – 100 bodov)</li><li>- B = 80 – 89% (80 – 89 bodov)</li><li>- C = 70 – 79% (70 – 79 bodov)</li><li>- D = 60 – 69% (60 – 69 bodov)</li><li>- E = 50 – 59% (50 – 59 bodov)</li><li>- FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)</li></ul>	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: Študent vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát predmetu; Študent má rozširujúce vedomosti z oblasti príbuzných vied a rozumie a kategorizuje súvislosti z iných vedných disciplín; Absolvovaním predmetu získa študent znalosti z anatómie a morfológie vyšších rastlín a živočíchov, ktoré bude schopný využiť pri ich určovaní. Zručnosti: Študent je schopný rozpoznať rastlinné a živočíšne orgány.	

Študent, získané teoretické znalosti je schopný aplikovať v ďalších botanických a zoológických predmetoch.

Kompetentnosti:

Študent vie fundovane sa vyjadrovať vo vednej oblasti anatómie a morfológie vyšších rastlín a živočíchov.

### **Stručná osnova predmetu:**

Seminár 1. – časť botanika

- 1., Definícia základných pojmov. Stručné dejiny problematiky.
- 2., Rozkonárovanie stonky, typy rozkonárovania, klíčenie vyšších rastlín.
- 3., Koreň: Primárna a sekundárna stavba koreňa. Korene jednoklíčnolistových a dvojklíčnolistových.
- 4., Stonka: Anatomia stonky. Primárna stavba a jednotlivé jej pletivá. Sekundárna stavba. Stavba stonky jedno- a dvojklíčnolistových rastlín
- 5., Telómová teória.
- 6., List: Základná stavba a typy pletív. Stavba listu naho- a krytosemenných.
- 7., Kvet – stavba kvetu, kvetné obaly, tyčinka, plodolisty
- 8., Kvetný vzorec a diagram
- 9., Úvod do embryológie rastlín. Samčie pohlavné orgány, mikrosporogenéza, vznik a stavba peľového zrna.
- 10., Samičie pohlavné orgány, megasporogenéza, stavba zárodočného mieška.
- 11., Úvod do embryológie rastlín. Vznik a stavba embrya. Anatomická stavba plodu. – Opelenie, oplodnenie, vznik a vývoj semena a plodu - embryogenéza.
- 12., Rozmnožovanie rastlín vegetatívne a generatívne.
- 13., Adaptácie rastlinných orgánov k svojmu prostrediu

seminár 2. – časť zoológia

- 1., Úvod do problematiky
- 2., Krycie sústavy stavovcov
- 3., Oporné sústavy stavovcov
- 4., Tráviace sústavy stavovcov
- 5., Obehové sústavy stavovcov
- 6., Dýchacie sústavy stavovcov
- 7., Vylučovacie sústavy stavovcov
- 8., Rozmnožovanie – nepohlavné, pohlavné - stavovce
- 9., Systémy žliaz s vnútornou sekréciou stavovcov
- 10., Nervové sústavy stavovcov
- 11., Zmyslové orgány stavovcov
- 12., Ontogenéza živočíchov – embryogenéza - stavovce
- 13., Ontogenéza živočíchov regulácia vývinu, postembrionálny vývin - stavovce

cvičenie 1. – časť botanika

- 1., Rastlinné orgány, charakteristika, všeobecné morfológické znaky
- 2., Metamorfóza a tvary koreňa.
- 3., Metamorfóza stonky. - Morfológia – význam, vývoj fylofenetický, ontogenetický,
- 4., Morfológia a organológia listu I., listová žilnatina, tvary listovej čepele,
- 5., Morfológia a organológia listu I., listy jednoduché a zložené, vývoj listu, vernácia a postavenie listov na stonke.
- 6., Kontrola štúdia
- 7., Morfológia – súkvetia jednoduché a zložené. Súkvetia strapcovité.
- 8., Súkvetia vrcholikové
- 9., Dvojité oplodnenie krytosemenných rastlín
- 10., Typy pravých plodov,
- 11., Typy nepravých plodov, rozširovanie semien a plodov

- 12., Kontrola štúdia
- 13., Preskúšanie morfológie listov
- cvičenie 2 – časť zoológia
  - 1., Základné pojmy
  - 2., Krycie sústavy bezstavovcov
  - 3., Oporné sústavy bezstavovcov
  - 4., Tráviace sústavy bezstavovcov
  - 5., Obehové sústavy bezstavovcov
  - 6., Dýchacie sústavy bezstavovcov
  - 7., Vylučovacie sústavy bezstavovcov
  - 8., Rozmnožovanie – nepohlavné, pohlavné - bezstavovce
  - 9., Systémy žliaz s vnútornou sekréciou bezstavovcov
  - 10., Nervové sústavy bezstavovcov a stavovcov
  - 11., Zmyslové orgány bezstavovcov
  - 12., Ontogenéza živočíchov – embyogenéza - bezstavovce
  - 13., Ontogenéza živočíchov regulácia vývinu, postembrionálny vývin - bezstavovce

#### Odporúčaná literatúra:

- BAKONYI, G.: Állattan. Mezőgazda Kiadó. 2003. 718 s. - ISBN 963 286 044 6.
- BELÁKOVÁ, A.: Rozmnožovanie a ontogenéza živočíchov. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 1994. 80. ISBN 8022307319.
- CSÖRGŐ et al.( eds.) Magyar madárvonulási atlasz. Kossuth Kiadó, 2009.,672 s. - ISBN 978-963-09-5865-3.
- HARASZTY Á., (1990): Növényiszervezetten és növényéletten. Tankönyvkiadó, Budapest ISBN 963 18 3006 3
- KRISKA, G., LÖW, P.: Biológia érettségire felkészítő. Állati szervezetek. Nemzeti Tankönyvkiadó, 222. o. + DVD. 2012 223 s. - ISBN 978-963-19-7109-5.)
- TUBA Z., SZERDAHELYI T., ENGLONER A., NAGY J., 2013 : Botanika I. Sejtten, szövettan alaktan. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest. 280 s ISBN : 978-963-19-5848-5.)
- ZBORAY, G.: Összehasonlító anatómiai praktikum I. - A gerinctelenek - Anamnia- Az alacsonyabbrendű gerincesek. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2014, 486 s. - ISBN 978-963-19-6819-4.)
- ZBORAY, G.: Összehasonlító anatómiai praktikum II. Amniota. Magasabbrendű gerincesek. ELTE Eötvös Kiadó Kft., 2007, 480 s. - ISBN 978-963-19-6000-6.)

#### Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

#### Poznámky:

#### Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	B	C	D	E	FX
5.41	5.41	10.81	21.62	27.03	29.73

**Vyučujúci:** Ing. Pavol Balázs, PhD., PaedDr. Daniel Danca., Ing. Pavol Balázs, PhD., PaedDr. Daniel Danca.

**Dátum poslednej zmeny:** 15.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr.

Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/VSB2/22	<b>Názov predmetu:</b> Všeobecná biológia II.
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár / Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 5	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Počas semestra musia študenti splniť tieto požiadavky: Celková záťaž študenta: 5 kreditov = 125-150 hodín Študent sa zúčastní na kontaktných hodinách v rozsahu 39 hodín, v rozsahu 15 hodín pripravuje úlohy zadané na seminároch, v rozsahu 16 hodín samoštúdiom sa pripravuje na písomnú previerku zo seminárnej časti, Na príprave protokolov pracuje 15 hodín a na ústnu skúšku sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 40 hodín. Konečné hodnotenie sa vytvára nasledovne: Protokoly - 10%, písomná previerka zo seminárnej časti – 30%, ústna skúška - 60%. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z každej časti hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> - Študent dôkladnejšie spozná stavbu každého orgánu ľudského tela, vrátane cytológie a histológie. - Študent pozná stavbu každého orgánu a orgánové sústavy človeka. - Študent vie vzťahový systém každého orgánového systému a je schopný myslieť na systémovej úrovni - Študent má odborné anatomické poznatky, ktoré podporujú jeho zdravotné poznatky. - Študent pozná maďarské, slovenské a latinské ekvivalenty hlavných anatomických pojmov. - Študent pozná pravidlá laboratórnej práce. - Študent pozná základy klasickej genetiky <b>Zručnosti:</b> - Študent je schopný samostatne zbierať informácie z oblasti anatómie - Študent je schopný aplikovať teoretické poznatky v praxi - Študent je schopný orientovať sa v anatomických diagramoch, modeloch	

- Študent je schopný zostaviť ľudskú kostru pomocou schém
- Študent je schopný pomocou odborných materiálov určiť vek a pohlavie na ľudských kostiach
- Študent je schopný skúmať morfológiu orgánov ošípaných
- Študent je schopný viesť zápisnicu zo svojej laboratórnej práce
- Študent je schopný vysvetliť fungovanie centrálnej dogmy aj na príkladoch
- Študent je schopný vyriešiť príklady klasickej genetiky

**Kompetentnosti:**

- Študent má pozitívny vzťah k spoznávaniu ľudského tela
- Študent sa zaväzuje chrániť ľudské telo
- Študent sa zaväzuje k vedeckému mysleniu založeného na dôkazoch
- Študent má kompetentnosť na riešenie jednoduchých problémov monogámnej dedičnosti

**Stručná osnova predmetu:**

**Prednášky a cvičenia**

1. Anatomická nomenklatúra. Osy, roviny, smery na ľudskom tele.
2. Kostrový systém. Anatómia trupu, lebky, horných a dolných končatín.
3. Svalový systém. Hlavné svaly a svalové skupiny hlavy, krku, trupu, horných a dolných končatín.
4. Dýchací systém. Anatómia dolných a horných dýchacích ciest.
5. Tráviaci systém. Anatómia niektorých orgánov tráviaceho systému.
6. Obehový systém. Štruktúra srdca. Cievy. Lymfatický systém. Slezina, lymfa.
7. Vylučovací systém. Anatómia močových ciest a obličiek.
8. Pohlavný systém. Mužské pohlavné orgány. Ženské pohlavné orgány.
9. Časti centrálneho nervového systému, mozgu.
10. Nervový systém: časti centrálneho nervového systému, miecha.
11. Nervový systém: periférny nervový systém. Mozgové a miechové nervy.
12. Zmyslové orgány. Zrakové, sluchové a rovnovážne orgány,
13. Zmyslové orgány. Anatómia čuchu, chuti a pokožky.

**Semináre:**

1. Úvod do problematiky dedičnosti.
2. Stručné dejiny genetiky.
3. Definícia základných genetických pojmov. Základy genetickej terminológie.
4. Genetický kód.
5. Centrálne dogma.
6. Precvičovanie príkladov z replikácie, transkripcie a translácie
7. Základy regulácie genetických systémov.
8. Mendelove zákony I.
9. Mendelove zákony II.
10. Výpočet príkladov kríženia monohybrid, dihybrid
11. Výpočet príkladov kríženia úplná dominancia, neúplná dominancia
12. Výpočet príkladov kríženia gonosomálnej dedičnosti
13. Zhrnutie

**Odporúčaná literatúra:**

BORISSZA E., VILLÁNYI A., ZENTAI G. Ötösöm lesz genetikából - 5. vyd. - Budapest : Műszaki Könyvkiadó Kft., 2006. - 319 s. - ISBN 963 16 2836 1.

CAMPBELL, A. M., HEYER, L. J. Genomika, proteomika, bioinformatika - 1. vyd. - Budapest : Medicina Könyvkiadó Rt., 2004. - 381 s. - ISBN 963 242 882 X.

ČIHÁK, R.: Anatomie I.-III. Avicenum Praha, 1987, 1989, 1997. ISBN 80-7169-970-5

DYLEVSKÝ, I.: Somatológia. Bratislava : OSVETA, 2000. - 439 s. - ISBN 80-8063-127-1

MADER, S. S.: Human biology. Wm. C. Brown Publishers, USA, Third edition 1992. 500 s. - ISBN 0-697-12333-2

MARÓY, P. Genetika BS - 3. vyd. - Szeged : Jate Press, 2014. - 281 s. - ISBN 978-963-306-003-2.

McCRACKEN, T.O.: Háromdimenziós anatómiai atlasz. Budapest : Scholar Kiadó, 2000. - 237 s. - ISBN 978-963-9193-99-4

NAGY, M.: Humánbiológia, Lilium Aurum, Dunaszerdahely, 2006, ISBN 80-8062-283-3.

SZENTÁGOTHAI, J.: Funkcionális anatómia I.-III. Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 710, 600, 800. - ISBN 963 242 565 0

PORÁČOVÁ, J., NAGY, M. a kol.: General and Applied Biochemistry for Natural-Sciences – 1. vyd. – Budapest: Műszaki Pedagógia Tanszék, 2021. – 223 s. – ISBN 978-963-421-847-0.

PORÁČOVÁ, J., VAŠKOVÁ, J., NAGY, M. a kol. 2015. Všeobecná genetika. Prešov: FHPV PU. 397 s. ISBN 978-80-555-1523-6.

PORÁČOVÁ, J., MARIYCHUK, R., NAGY, M. a kol.: Základné biochemické procesy organizmov – 1. vyd. – Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied - 2015. – 343 s. – ISBN 978-80-555-1514-4.

SNUSTAD, D. P., SIMMONS, M. J. 2009. Genetika. Brno: Masaryková univerzita. 894 s. ISBN 978-80-210-8613-5.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský jazyk alebo slovenský jazyk

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 30

A	B	C	D	E	FX
10.0	10.0	6.67	46.67	10.0	16.67

**Vyučujúci:** Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 15.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/ZET/22	<b>Názov predmetu:</b> Základy ekotoxikológie
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách. Hodnotenie pozostáva z dvoch častí: prezentácia a seminárna práca na tému voľne zvolenú týkajúcej sa ekotoxikologických problémov (rozsah min. 5 strán, maximálne 10 strán). Hodnotiace kritériá: - Zhrnutie danej problematiky podľa aktuálne dostupnej odbornej literatúry, čerpanej z relevantných odborných publikácií (40%) - Požiadavky na obsah, formu, a grafickú, obrazovú dokumentáciu (20%). - Vypracovanie prezentácie a predstavenie problematiky seminárnej práce (40%). V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti vyplnením testu. Záverečné hodnotenie: podiel seminárnej práce a písomnej skúšky na známke: 50% - 50%. Celková záťaž študenta: 2 kredity = 50-60 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 15 hodín príprava seminárnej práce a prezentácie; 9-19 hodín samoštúdium a príprava na test; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: - Študent vie charakterizovať pojmy ako toxicita a jedy, určiť faktory miery toxicity. - Študent vie definovať mutagény, teratogény a karcinogény, taktiež vie ich klasifikovať. - Študent vie popísať priemyselné a poľnohospodárske znečisťujúce látky a vie tieto poznatky spojiť s ekológiou. - Študent vie vymenovať a charakterizovať jednotlivé typy toxických testov, ich úlohu a vyhodnocovacie metódy, ciele ekotoxikologických štúdií a charakterizovať bežne používané testovacie organizmy.	

**Zručnosti:**

- Študent je schopný zaradiť ekotoxikológiu medzi iné vedné disciplíny, charakterizovať jej význam pre živé organizmy.
- Študent je schopný vysvetliť dôležitosť štúdia toxických látok pre všetky živé systémy, ako rastliny, živočíchy aj človeka.
- Študent je schopný vysvetliť princípy toxikológie v kontexte ekológie, ochrany prírody, zdravotvedy.
- Študent je schopný svoje vedomosti využiť vo vyučovacom procese vysvetlením rôznych následkov priemyselných a poľnohospodárskych katastrof, ktoré mali závažný vplyv na zdravie zvierat aj ľudí, takisto na znečistenie pôdy, vody, ovzdušia a tým aj na vývoj živých organizmov.

**Kompetentnosti:**

- Študent má pozitívny postoj k prírode poznaním nebezpečných látok na ekosystémy.
- Študent má pozitívny postoj k vytvoreniu objektívnych vedomostí u ďalších generácií, svojimi znalosťami môže zvýšiť postoj detí k ochrane životného prostredia a k svojmu zdraviu a povzbudiť ich k prevzatiu zodpovednosti za ochranu prírody aj zdravia na úrovni jedinca.
- Študent je otvorený možným spoluprácam, participatívnym programom, novým teóriám a metódam, na ich aplikáciu a integráciu v oblasti udržateľnosti.
- Študent je schopný sa angažovať v emocionálnom, etickom prístupe a pozitívnom formovaní kultúry vo svojom vlastnom živote i v živote ľudí okolo neho.
- Študent ako aktívny občan je zodpovedný v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, preberá zodpovednosť za ekologické formovanie svojho životného prostredia, životného priestoru a spoločensva.

**Stručná osnova predmetu:**

1. Úvod do problematiky ekotoxikológie – dejiny ekotoxikológie. Miesto ekotoxikológie v toxikológii, predmet ekotoxikológie, spojenie s ochranou životného prostredia.
2. Toxicita, jed, faktory miery toxicity – dávka, trvanie účinku, spôsob expozície, druhy používané na testovanie miery toxicity.
3. Ekosystémy a ekotoxykológia, mikropolutanty, ako environmentálne stresory, ťažké kovy, pesticídy, mutagénny, teratogénny a karcinogénny účinok látok, jedy.
4. Priemyselné a poľnohospodárske znečisťujúce látky, chlórované uhl'ovodíky, organofosforové estery, triazíny, polychlórované bifenyly, dioxíny.
5. Typy toxikologických testov, akútne a chronické testy, úloha jednodruhových testov a ich vyhodnotenie, úloha viacdruhových testov a ich vyhodnotenie.
6. Ekotoxikologické štúdie, aplikácia geno- a cytotoxikologických štúdií v ekotoxikológii, ekotoxikologické merania.
7. Bežne používané testovacie organizmy, bežné testovacie metódy: bakteriálne biotesty, rastlinné testy, zvieracie testy.
8. Osud toxických látok v environmentálnych systémoch: bioindikácia, bioakumulácia, biokoncentrácia a biomagnifikácia,
9. Meranie biodegradácie v ekotoxikologických štúdiách, proces biodegradácie, praktická použiteľnosť, biodegradačné testovacie techniky.
10. Ekotoxikológia a hodnotenie rizík, typy systémov včasného varovania, hodnotenie vplyvov na životné prostredie, biomarkery, biosenzory, bioindikátory.
11. Mikrokozmos, mezokozmos, terénne experimenty a bioremediácia technológie.
12. Toxikologické limity, štandardné systémy, autorizačné postupy.
13. Opakovanie, zhrnutie učiva.

**Odporúčaná literatúra:**

CALOW, P.: Handbook of Ecotoxicology - 1. vyd. : Blackwell Science, 1998. - 885 s. - ISBN 0 632 04933 2.

DARVAS, B., SZÉKÁCS, A.: Mezőgazdasági ökotoxikológia – 1. vyd. – Budapest: L Harmattan, 2006. – 382 s. – ISBN 963 7343 39 3.  
KOMONYI, É.: Életvédelem I.: Környezeti veszélyek és károsító tényezők – 1. vyd. – Ungvár: PoliPrint, 2010. – 105. s. – ISBN 978-966-2596-05-5.  
KVASNIČKOVÁ, D.: Životné prostredie - 1. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2002. 160 s. ISBN 80-08-03341-X  
TOMPA, A.: Kémiai biztonság és toxikológia – 1. vyd. – Budapest: Medicina Könyvkiadó, 2005. – 466 s. – ISBN 963 242 926 5.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** RNDr. Eva Tóthová Tarová, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.ssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/ZUR/22	<b>Názov predmetu:</b> Základy udržateľného rozvoja
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Predmet je hodnotený záverečným vedomostným testom za 100 bodov a vypracovaním seminárnej práce z problematiky. SK Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Študent sa zúčastní výučby v rozsahu 26 hodín. Na vypracovaní seminárnej práce pracuje 20 hodín a na test sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 30 – 45. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> Študent pozná obsah pojmu trvalo udržateľný rozvoj Študent pozná Ciele Trvalej Udržateľnosti OSN Študent systémovo vníma previazanosť životného prostredia, ľudskej spoločnosti a hospodárstva. Študent pozná súčasný stav biosféry a pozná dôvody a následky človekom spôsobeného ničenia. <b>Zručnosti:</b> Študent je schopný na základe vlastného zberu informácií identifikovať a spracovať problémy TUR. Študent je schopný odhaliť systémové vzťahy cieľov TUR. Študent je schopný rozlíšiť udržateľné a neudržateľné procesy aj ich dôvody. Študent je schopný rozpoznať prepojenosť lokálnych a globálnych problémov. Na báze svojich ekologických, spoločenských a hospodárskych poznatkov študent je schopný kritického myslenia. Na báze svojho prírodovedného vzdelania študent je schopný správne vnímať a hodnotiť negatívny vplyv človeka na biosféru.	

Študent je schopný navrhnuť lokálne riešenia.

Kompetentnosti:

Študent zaujme pozitívny postoj k javom biosféry.

Študent cíti svoju zodpovednosť za budúcnosť, ctí svoje živé a neživé okolie,

Študent z vlastného presvedčenia bude viesť svoje okolie k pozitívnemu postoju vo vzťahu k TUR.

### Stručná osnova predmetu:

1. Definícia, výklad, vývoj koncepcie trvalo udržateľného rozvoja.
2. Vznik a charakteristiky Vývojových cieľov miléna a Cieľov trvalého rozvoja.
3. Systémová prepojenosť prírody, spoločnosti a hospodárstva. Megatrendy 20.-21. Storočia.
4. Zmena klímy v antropocéne – dimenzia TUR.
5. Príčiny a následky likvidácie biosféry človekom. Živá planeta hlásenie 2020.
6. Aktuálny stav našej planety vo svetle čísiel udržateľnosti. Ekologická stopa, uhlíková stopa, atď.
7. Systémové hospodárenie (systems thinking), systémové vyhodnotenie ekologických katastrof.
8. Stav životného prostredia EU (hlásenie SOER2020)
9. Hlavné princípy regulácie ochrany atmosféry, klímy, hydrosféry, pedosféry a ochrany prírody EU.
10. Globálne riziká a výzvy ovplyvňujúce zdravie a blahobyt ľudí.
11. Udržateľný spôsob životosprávy, zníženie konzumácie
12. Globálne problémy, lokálne riešenia, dobré príklady.
13. Globálne problémy, lokálne riešenia, dobré príklady.

### Odporúčaná literatúra:

HOLÉCZYOVÁ, G. – ČIPÁKOVÁ, A. - DIETZOVÁ, Z.: Hygiena životného prostredia. 1. vyd. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 2011. ISBN 978 80 7097 892 4. 201 s.

MONSPART, E. – TROMBITÁS, G (1998).: 101 lépés a fenntartható világ felé. 1. vyd. - Budapest : Környezeti Tanácsadó Egyesülete, 120 s.

SCHMUCK, E.: A "Fenntarthatóság" első éve : A riói környezet és fejlődés világtalálkozó tízéves évfordulójának alkalmából 1. vyd. : Magyar Természetvédők Szövetsége, 2002. 31s.

### Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

### Poznámky:

### Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KBIO/Bdb/ŠS/22	<b>Názov predmetu:</b> Biológia
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> Za obdobie štúdia: <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5., 6..	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Záverečnú skúšku v riadnom termíne, určenom harmonogramom štúdia, môže absolvovať študent, ktorý pri kontrole štúdia vykonanej v poslednom roku štúdia splnil povinnosti stanovené v študijnom programe. Na ústnej štátnej skúške študent preukazuje vedomosti a zručnosti zo svojho odboru vrátane interdisciplinárnych väzieb a reflexie rozvoja príslušných vedných odborov. Preukáže, že vie komunikovať informácie, koncepty, problémy a riešenia odbornému aj laickému publiku. Záverečná skúška sa realizuje formou kolokvia a študent bude hodnotený klasifikačným stupňom A až FX. Znáмка sa bude započítavať do celkového hodnotenia štátnej skúšky. Hodnotenie na základe ústneho skúšania sa bude realizovať podľa klasifikačnej stupnice: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%. Rozhodnutie o výsledku vyhlási predseda komisie verejne spolu s výsledkom obhajoby záverečnej práce.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>- študent získa vedomosti z oblastí prezentovaných v rámci povinných a profilových predmetov študijného programu,</li><li>- študent vie zadefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy, vysvetliť a popísať základné procesy, popísať a aplikovať základné vedecké metódy výskumu z oblastí uvedených v stručnej osnove predmetu,</li><li>- študent dokáže analyzovať a hodnotiť doterajší stav poznatkov vo svojom odbore.</li></ul> Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"><li>- študent dokáže prezentovať svoje odborné vedomosti,</li><li>- študent dokáže odovzdávať poznatky,</li><li>- študent vie syntetizovať a aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky,</li><li>- študent má rozvinuté zručnosti samostatne sa vzdelávať, čo mu umožňuje pokračovať v ďalšom štúdiu.</li></ul> Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"><li>- študent vie prejaviť svoju jazykovú a odbornú kultúru pri ústnej skúške,</li><li>- študent vie použiť získané vedomosti v širších kontextoch,</li><li>- študent dokáže implementovať a syntetizovať nadobudnuté poznatky v praxi,</li></ul>	

- študent dokáže tvorivo použiť vedomosti pri riešení zadaných úloh, analyzovať problém a syntetizovať nové riešenie,
- študent je schopný odpovedať na otázky komisie na požadovanej úrovni.

**Stručná osnova predmetu:**

- I. Biodiverzita a ekológia taxónov rastlín, živočíchov a húb
- II. Anatómia, morfológia a fyziológia rastlín, živočíchov a človeka
- III. Chémia, biochémia, molekulárna biológia a základy genetiky

**Odporúčaná literatúra:**

Literatúra uvedená v informačných listoch študijného programu

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský alebo slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	B	C	D	E	FX
50.0	0.0	0.0	0.0	50.0	0.0

**Vyučujúci:**

**Dátum poslednej zmeny:** 27.06.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc. vankoj@ujssk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD. nagym@ujssk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc. pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJbd/KLAS/22	<b>Názov predmetu:</b> Klasicizmus a preromantika v slovenskej literatúre
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 4	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Skúška Predmet je ukončený ústnou skúškou, ktorá sa realizuje počas skúškového obdobia. Počas semestra študent splní nasledujúce zadania a pripraví uvedené samostatné práce: • Vypracovanie seminárnej práce o literárnej tvorbe vybraného predstaviteľa klasicizmu, resp. preromantizmu (Rozsah: min. 4 strany; Skóre: 20 bodov). Hodnotiace kritériá: - Logická nadväznosť častí práce, vyváženosť biografických a bibliografických údajov a vlastnej interpretácie (5 bodov). - Odborná úroveň interpretácie a hodnotenia prínosu literárneho diela (10 bodov). - Adekvátne zaradenie do kontextu vývinového obdobia, celková jazykovo-štylistická úroveň (5 bodov). • Písomný test z vopred zadaných téz, ktoré sa späté so študijným materiálom prednášok (Skóre: 40 bodov). Hodnotiace kritériá: - Preukázanie výborných poznatkov z nasledujúcich tematických okruhov: obdobie osvieteného klasicizmu na Slovensku, znaky, poetika (10 bodov), vyvrcholenie klasicizmu v slovenskej literatúre (10 bodov) a typologická charakteristika preromantizmu, literárna tvorba (20 bodov). • Ústna skúška z literárnych diel z obdobia klasicizmu a z obdobia preromantizmu podľa beletristického minima (Skóre: 40 bodov). Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súhrn hodnotenia seminárnej práce, písomného testu a ústnej skúšky. Sumárne hodnotenie predmetu: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade s klasifikačnou stupnicou určenou Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: Celková záťaž študenta je 120 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín, vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín, samoštúdium, čítanie pôvodnej a odbornej literatúry: 55 hodín.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b>	

## Vedomosti

- Študent získa poznatky o významných a charakteristických autoroch a literárnej tvorbe obdobia osvieteného klasicizmu a preromantizmu, osvojí si typologickú charakteristiku uvedených období vo vývine slovenskej literatúry.
- Študent si osvojí zaradenie významných literárnych diel klasicizmu a preromantizmu do širších dobových a kultúrnych súvislostí, resp. bude vedieť vybrať a odporučiť vhodného klasicistického, resp. preromantického autora pre prezentáciu tvorby daného obdobia a svoj výber bude vedieť aj odborne zdôvodniť.
- Študent získa poznatky o práci s pôvodnou a odbornou literatúrou, naučí sa zbierať informácie o živote a literárnej tvorbe osobnosti slovenského osvieteného klasicizmu a preromantizmu v rôznych publikáciách a na internete, resp. bude vedieť orientovať sa v metódach výberu dôležitých informácií pre prax, bude vedieť získané informácie interpretovať, posúdiť a verejne prezentovať.
- Študent nadobudne vedomosti o vzniku a vývine klasicizmu a poetike v tomto vývinovom období, získa poznatky o národnom obrození, emancipačnom procese a problematike jazyka, poznatky o špecifických prejavoch osvietenstva na Slovensku, nadobudne vedomosti o znakoch a výrazných dielach poézie, prózy a drámy osvieteného klasicizmu.
- Študent si osvojí poznatky o období vyvrcholenia klasicizmu na Slovensku, o zmenách tematického zamerania a žánrovej štruktúry, získa poznatky o presadzovaní antických básnickým modelov, predovšetkým časomier, nadobudne poznatky o významných predstaviteľoch a ich tvorbe v danom období.
- Študent získa vedomosti o vzniku, vývine a znakoch preromantizmu, predovšetkým v kontradičii ku klasicizmu, osvojí si poznatky o žánrovom a druhovom synkretizme a folklórnych inšpiráciách preromantizmu, získa poznatky o preromantických podnetoch v poézii, v próze a dráme, osvojí si poznatky o významných dielach výrazných predstaviteľom uvedeného obdobia.

## Zručnosti

- Študent bude schopný motivovať svojich žiakov pre osvojenie si typologickej a poetologickej charakteristiky osvieteného klasicizmu a preromantizmu, životných osudov, postojov a literárnej tvorby osobností klasicizmu a preromantizmu a bude schopný prebudíť záujem žiakov v rámci výchovy ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu.
- Študent bude schopný samostatne získavať a prehľbovať vlastné znalosti z oblasti slovenského klasicizmu a preromantizmu.
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam slovenskej literatúry celkovo ako aj špecificky ohľadne klasicizmu a preromantizmu pre pochopenie slovenského spoločenského a kultúrneho vývinu, resp. súčasnosti, a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí,
- Študent bude schopný adekvátne využiť získané vedomosti v konkrétnych výstupoch na vyučovacích hodinách, prednáškach, prezentáciách a pod.
- Študent bude schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti v teoretickej aj praktickej rovine a to na pozadí konkrétneho typu zadania a činnosti.
- Študent bude schopný identifikovať bežné odborné problémy z oblasti osvieteného klasicizmu a preromantizmu, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni
- Študent bude schopný oboznámiť sa s novými trendmi vo výskume a recepcii klasicizmu a preromantizmu, ako aj s modernými pedagogickými prístupmi a aspektmi pracovných činností, nevyhnutnými pre zvládnutie danej témy a samostatné vypracovanie požadovaných výstupov.

## Kompetencie

- Študent bude kompetentný aplikovať systém vedomostí a zručností potrebných pre potreby výučby osvieteného klasicizmu a preromantizmu v rámci predmetu slovenská literatúra na základných a stredných školách.
- Študenti budú kompetentní osvojené vedomosti a zručnosti následne efektívne uplatňovať vo vlastnej odbornej praxi v škole.
- Študent bude realizovať cieľový rozvoj poznania súvisiaci so synchronným i diachrónnym vývinom slovenskej literatúry.
- Študent bude kompetentný samostatne plánovať tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o klasicizme a preromantizme.
- Študent bude kompetentný naplánovať jednotlivé fázy príprav a konkretizácie danej hodiny, prednášky, a to v kontexte náročnosti rovnako pre jednotlivcov ako aj (študijných) skupín,
- Študent bude kompetentný riadiť štýl práce a vzdelávania ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie vybraných osobností a diel slovenskej literatúry daného obdobia.

### **Stručná osnova predmetu:**

1. Spoločenské a politické pomery na konci 18. storočia. Osvietenstvo a osvietený absolutizmus v Európe a v Uhorsku. Slovenská literatúra v období osvieteného klasicizmu.
2. Jozefínske školské reformy a nastolenie otázky vyučovacieho a spisovného jazyka. Anton Bernolák, bernolákovské hnutie a spisovný jazyk. Slovenské učenie tovarištvo.
3. Jozef Ignác Bajza a prvý slovenský román. Jeho názory a konkrétne postoje.
4. Juraj Fándly – život a literárna tvorba. Vzťah k jozefinizmu a cirkvi. Organizačná činnosť
5. Básnická tvorba Augustína Doležala v kontexte osvieteného klasicizmu.
6. Nové ideovo-estetické impulzy v literatúre na začiatku 19. storočia. Juraj Palkovič a jeho básnická a dramatická tvorba.
7. Poézia Bohuslava Tablica. Vlastenecká tematika a barokové vplyvy v jeho diele
8. Ján Hollý – predstaviteľ vrcholného klasicizmu v bernolákovčine.
9. Typologická a poetologická charakteristika preromantizmu, špecifické znaky a predstavitelia preromantizmu v slovenskej literatúre.
10. Pavol Jozef Šafárik a jeho odborná a umelecká literárna tvorba.
11. Ján Kollár a slovenská myšlienka. Umelecká literárna tvorba autora.
12. Osobnosť Karola Kuzmányho. Jeho vydavateľská činnosť a literárna tvorba.
13. Ján Chalupka a slovenská dráma. G. Fejérpataky-Belopotočský a ochotnícke divadlo.

### **Odporúčaná literatúra:**

ČÚZY, L., – KÁKOŠOVÁ, Z. – MICHÁLEK, M. – MIKULOVÁ, M. – VOJTECH, M.: Panoráma slovenskej literatúry I. Literárne dejiny od stredoveku po koniec romantizmu. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004. 169 s. ISBN 80-10-00316-6

MAZÁK, P. – GAŠPARÍK, M. – PETRUS, P. – PIŠŮT, M.: Dejiny slovenskej literatúry II. Novšia slovenská literatúra (1780 – 1918). Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1988. 481 s.

SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Martin : Matica slovenská; Bratislava: Literárne informačné centrum, 2009. 606 s. ISBN 978-80-7090-935-5

VOJTECH, Miloslav. Od baroka k romantizmu. Literárne smery a tendencie v slovenskej literatúre v rokoch 1780 – 1840. Bratislava : Univerzita Komenského, 2003. 148 s. ISBN 80-223-1902-3

### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

### **Poznámky:**

### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	B	C	D	E	FX
20.0	40.0	20.0	0.0	20.0	0.0

**Vyučujúci:** PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/BS/22	<b>Názov predmetu:</b> Bakalársky seminár
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 4	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Aktívna účasť na seminároch (1 kr.) Odovzdanie výberovej bibliografie k téme bakalárskej práce (1 kr.) Vypracovanie časti (10 – 12 strán) bakalárskej práce (1 kr. ) V práci sú hodnotené (1 kr.): analyticko-syntetické myšlienkové pochody študenta, vyjadrenie vlastného názoru podporeného teoretickými vedomosťami, stanovanie problémov a cieľov práce, spôsob spracovania, štruktúra práce - logická nadväznosť a vyváženosť jednotlivých častí, práca s literatúrou a informačnými zdrojmi (výber spôsob ich využitia), dodržiavania základných noriem pre formálnu úpravu práce, dodržiavanie citačných noriem, estetická a jazyková stránka práce. Sumárne hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% Ak študent neodovzdá prácu ani do 7 dní od stanoveného termínu, nebudú mu udelené kredity. Rozsah práce stanoví vyučujúci, formátovú úpravu stanovuje Smernica rektora č. 2/2021.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: Študent dokáže: – uviesť a vysvetliť všeobecné požiadavky na tvorbu záverečnej práce, popísať a charakterizovať obsahovú štruktúru záverečnej práce a jej jednotlivých častí (úvod, hlavná textová časť, prílohy), – vysvetliť pojmy jav, fakt, uviesť a popísať typy skúmania pedagogických javov, – bližšie charakterizovať základné metódy zhromažďovania údajov v záverečnej práci a spôsoby ich spracovania, – vymenovať základné požiadavky na autora odborného textu, charakterizovať a popísať model, vlastnosti odborného textu a jeho formálnej výstavby, – vymenovať a vysvetliť formálne požiadavky kladené na záverečnú prácu, – definovať pojem abstrakt, popísať štruktúru abstraktu, charakterizovať znaky kvalitného abstraktu, uviesť najčastejšie chyby pri tvorbe abstraktov, rozoznať abstrakt od anotácie, výťahu, súhrnu, prehľadu,	

- vysvetliť pojmy citát, citovanie, citácia, parafráza, kompilát, plagiát, rozoznať citát od parafrázy, ilustrovať jednotlivé techniky citovania a odkazovania na príkladoch,
- zdefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy a motívy z oblasti problematiky zvolenej témy,
- spoznať základné termíny práce,
- objasniť pojmy používané v práci,
- v teoretickej rovine vytvoriť (spracovať) záverečnú prácu so všetkými potrebnými náležitosťami,
- analyzovať a zdôvodniť závery práce,
- kriticky analyzovať získané poznatky, prehodnocovať ich a využívať v teórii.

Schopnosti:

Študent bude schopný:

- napísať projekt vlastnej záverečnej práce,
- vysvetliť metodologické pravidlá tvorby bakalárskej práce,
- definovať problém a cieľ záverečnej práce, formulovať prípadné hypotézy,
- naplánovať časový plán tvorby záverečnej práce aj s obsahovou náplňou,
- pracovať s odbornou literatúrou (s primárnymi a sekundárnymi zdrojmi, vyhľadávať informácie v informačných knižných databázach),
- na základe osvojených poznatkov vytvoriť text s logickým a presným formulovaním myšlienok, vytvoriť kvalitný abstrakt, napísať úvod, záver k článku, k záverečnej práci rešpektujúc stanovené požiadavky,
- prezentovať poznatky z danej oblasti, zvládať ich zložitosť a tvoriť úsudky,
- aplikovať poznatky o etike a technike citovania v tvorbe odborného textu,
- správne používať jednotlivé spôsoby citovania a odkazovania, záznamu bibliografických odkazov,
- v praktickej rovine vytvoriť (spracovať) záverečnú prácu so všetkými potrebnými náležitosťami,
- analyzovať, syntetizovať a porovnávať poznatky a na základe toho navrhovať riešenia,
- na základe kritickej analýzy odvodiť závery a odporúčania pre prax,
- kriticky analyzovať získané poznatky, prehodnocovať ich a využívať v praxi,
- prezentovať, diskutovať a zdôvodniť svoje vedomosti z hľadiska plánovaných cieľov práce,
- prezentovať výstupy činnosti v rámci celej študijnej skupiny a pred vyučujúcim a zdôvodniť ich význam a praktické uplatnenie,
- dokončiť záverečnú prácu a pripraviť sa na jej verejnú obhajobu,
- klasifikovať slabé a silné stránky témy záverečnej práce, ako aj samotnej práce,
- kriticky zhodnotiť potrebu i možnosti uplatnenia metód a prístupov v zvolenej práci a tvorivo navrhovať možnosti ich aplikácie,
- samostatne aktívnym spôsobom získavať nové poznatky zo zvolenej oblasti využívajúc nadobudnuté zručnosti,
- aplikovať teoretické poznatky do edukačnej praxe.

Kompetencie:

Študent

- si uvedomí potrebu a dôležitosť dodržiavania akademickej etiky a etikety pre jeho študentský ako aj budúci učiteľský život,
- správa sa v súlade s pravidlami spoločenského správania,
- osvojil si základy spoločenského protokolu, vie sa správne obliecť a obuť na štátnu skúšku,
- dodržiava etiku citovania,
- vyjadruje svoje presvedčenie a názory priamo a úprimne, no zároveň dokáže uznávať, že aj druhá strana má právo na vlastný názor,
- nesie dôsledky a prijíma zodpovednosť za svoje konanie.

**Stručná osnova predmetu:**

1. Formálne predpisy záverečných prác v smerniciach UJS.
2. Stručný popis bakalárskej práce.
3. Význam bakalárskej práce.
4. Výber témy bakalárskej práce.
5. Pripravenie výberovej bibliografie k práci.
6. Úlohy a ciele bakalárskej práce.
7. Spôsob výberu vhodnej citácie.
8. Obsah bakalárskej práce.
9. Koncipovanie a stratégia spracovania jednotlivých častí – kapitol.
10. Práca s knižnou a časopiseckou literatúrou.
11. Používanie Internetu a online publikácií
12. Príprava a realizácia výskumu.
13. Príprava na obhajobu bakalárskej práce.

**Odporúčaná literatúra:**

KATUŠČÁK, D.: Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Nitra : Enigma, 2004.  
MADARÁSOVÁ, J. (red.) 2000. Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava: VEDA. ISBN 8022406554  
MARKO, J.: Ako písať záverečnú prácu. Zvolen : TU, 2010.  
Smernica rektora č. 2/2021 o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných, rigorózných a habilitačných prác na Univerzite J. Selyeho. 2021. Komárno: UJS

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky:****Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD., prof. PhD. Juraj Vaňko, CSc., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhD. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/ CLDM/22	<b>Názov predmetu:</b> Cvičenia z literatúry pre deti a mládež
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Záverečné hodnotenie sa realizuje na základe individuálnych prác vytvorených počas daného kurzu. Jednotlivé súčasti sú dohodnuté so študentmi individuálne (aj) na základe ich osobnej zainteresovanosti v rámci bazálnej disciplíny Literatúra pre deti a mládež. Študenti pripravujú nasledujúce výstupy ako samostatné zložky portfólia: (môžu si pritom vybrať jednu formu prezentácie) a) nástenka o živote a literárnej tvorbe pre deti a mládež vybraného slovenského autora pre deti a mládež b) reklamný spot ako základ „marketingu“ daného slovenského autora pre deti a mládež v súčasnosti (prezentácia v písomnej či vizuálnej podobe) c) vypracovanie semestrálnej práce o danom autorovi intencionálnej slovenskej literatúry, zahŕňajúcej biografické, bibliografické a iné danosti i „zvláštnosti“ z jeho života. Súčasťou tohto elaborátu je aj interpretácia analýza vybraného textu autora na báze objektívno-subjektívnych čitateľských skúseností študenta. Hodnotiace kritériá: - Adekvátnosť a nápaditosť nástenky (4 body) - Využitie tvorivých a inovatívnych foriem práce pri vyhotovení nástenky (2 body) - Popis a presná diagnostika vlastného prístupu k práci (2 body) - Presné zachytenie, konkretizácia a aplikácia vybranej metodológie práce pri vyhotovení nástenky (2 body) - Originalita reklamného spotu z aspektu kreativity a percepcie (5 bodov) - Znalosť odborných materiálov pri vypracovaní semestrálnej práce (5 bodov) - Prepracovanosť obsahu a formy v rámci vybranej témy semestrálnej práce (Rozsah: 10 strán, 10 bodov) - Aplikácia inovatívnych postupov v rámci komplexnej činnosti (3 body) - Konkretizácia vybraných úloh a činností a jej poukázanie na každodennú školskú prax (2 body) Časová záťaž študenta: 90 min – 26 hod. Sumárne hodnotenie: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so študijným poriadkom UJS:	

## Výsledky vzdelávania:

### Vedomosti:

Absolvent daného kurzu má všeobecné vedomosti na úrovni syntézy. Patrične ovláda študovaný jazyk (i jeho literárnu zložku) na vysokej praktickej úrovni. Disponuje vzťahovo-argumentačne nadobudnutými vedomosťami o vývine slovenskej literatúry pre deti a mládež a jeho zákonitostiach, resp. diachrónnom i synchrónnom vývine. Špecifikuje a usúvzťazňuje poznatky z teórie a dejín literatúry, resp. pri praktickom využití z interpretácie literárneho textu. Ovláda nosné údaje, pojmy, princípy a teoretické a metodologické zásady na báze daného kurzu. Pozná základné vývinové prúdy a tendencie slovenskej literatúry pre deti a mládež. Absolvent je pritom oboznámený s najdôležitejšími kultúrnymi a spoločenskými reáliami a dejinami danej oblasti slovenskej literatúry.

- Študent bude vedieť vybrať a odporučiť pre seba i pre ostatných vhodnú osobnosť slovenskej literatúry pre deti a mládež a patrične ju odôvodniť,
- Študent bude vedieť samostatne zbierať informácie o o živote a literárnej tvorbe tejto osobnosti v rôznych publikáciách a na internete,
- Študent bude vedieť orientovať sa v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií pre prax,
- Študent bude vedieť správne zostaviť, nezávisle vyhľadávať a hodnotiť rôzne informácie, týkajúce sa danej osobnosti slovenskej literatúry pre deti a mládež,
- Študent bude vedieť správne aplikovať získané vedomosti v konkrétnych výstupoch, najmä komunikačných cvičeniach v rámci jednotlivých cvičení,
- Študent bude vedieť aplikovať nadobudnuté vedomosti na teoretickej i praktickej báze v pozadí konkrétneho typu úlohy a činnosti,
- Študent bude vedieť napláňovať jednotlivé fázy príprav a konkretizácie danej úlohy v pozadí náročnosť, a to pre jednotlivca alebo (študijnú) skupinu,
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií, súdov a úsudkov pri selekcii množstva získaných informácií,
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a riešiť ich (s využitím praktických postupov v praxi).

Tieto vedomosti vie prakticky využiť pri sprostredkovaní bežnej komunikácie o tomto segmente literatúry.

### Zručnosti:

- Študent je schopný poukázať na možnosti literatúry pre deti a mládež pri výchove ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu v tomto špecifickom type literatúry. Uplatňuje získané študované vedomosti, zručnosti a kompetencie na aplikačno-komunikačnej úrovni v ústnej i písomnej forme,
- Študent bude schopný získať odborné znalosti v tvorivých metódach výskumu slovenskej literatúry pre deti a mládež,
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam slovenskej literatúry pre deti a mládež, identifikovať obsah činnosti konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí,
- Študent bude schopný oboznámiť sa s progresívnymi trendmi v nastolenej oblasti literatúry,
- Študent bude schopný oboznámiť sa s modernými metodickými prístupmi a aspektmi popisov pracovných činností, ktoré sú nevyhnutné pre vypracovanie požadovaných výstupov.
- Absolvent má osvojené základné diferenciačné postupy, zručnosti a stratégie pri bádani slovenskej literatúry pre deti a mládež. Ovláda prácu s biobibliografickými údajmi, pozná spôsoby využitia dát v teórii a praxi. Pozná základné postupy, analýzy a interpretácie prozaického, dramatického a básnického textu pre deti a mládež. Je schopný aplikovať vybrané literárnovedné poznatky pri kultúrno-umeleckých a pragmaticko-komunikačných aktivitách.

Vyznačuje sa tvorivým myslením a individuálnym prístupom k jednotlivým prototextom slovenskej literatúry pre deti a mládež. Neunikne mu ani kritická analýza pri formulovaní vlastných stanovísk a postojov k danému textu.

Kompetencie:

- Študent bude schopný aplikovať systém zručností potrebných pre viacrozmerný kontakt (napríklad) s danou osobnosťou slovenskej literatúry pre deti a mládež, ktoré potom následne vie využiť vo vlastnej tvorivej praxi v škole.
- Študent bude schopný realizovať cielený rozvoj poznania súvisiaci so synchronným i diachrónnym vývinom slovenskej literatúry pre deti a mládež,
- Študent bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o slovenskej literatúre ako takej
- Študent bude schopný riadiť štýl práce ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie vybraných osobností a diel slovenskej literatúry pre deti a mládež.
- Dokáže udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom slovenskej literatúry pre deti a mládež a účinne pokračovať tak vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

### **Stručná osnova predmetu:**

1. Konfrontácia koncepcií a poetík (1945-1948). Témy, osobnosti, špecifiká.
2. Pofebruárová ideologizácia detskej literatúry (1948-1956). Témy, osobnosti, špecifiká.
3. Regenerácia umeleckého chápania detskej literatúry (1956-1959). Témy, osobnosti, špecifiká.
4. Konštituovanie modernej detskej literatúry (1960-1970). Témy, osobnosti, špecifiká.
5. Desaťročie konsolidácie (1970-1980). Témy, osobnosti, špecifiká.
6. Medzi stagnáciou a vzopätím (1980-1990). Témy, osobnosti, špecifiká.
7. Detská literatúra v čase novej ideovo-estetickéj plurality (1990-2002). Témy, osobnosti, špecifiká.
8. Portréty (vybraných) básnikov slovenskej literatúry pre deti a mládež.
9. Portréty (vybraných) prozaikov slovenskej literatúry pre deti a mládež.
10. Vzorové námety pre nástenku (vzor: Jozef Cíger-Hronský – jeho život a literárna tvorba pre deti a mládež).
11. Vzorové námety pre reklamný spot (vzor: Jozef Cíger-Hronský – jeho kultúrno-spoločenská činnosť a knihy pre detských čitateľov).
12. Vzorové námety pre semestrálnu prácu (vzor: Jozef Cíger-Hronský – Zakopaný meč pod Zoborom, interpretačno-analytický rozbor diela, /učebnicového/ úryvku).
13. Usvúzt'ažnenie získaných vedomostí a zručností pri tvorivej práci na portfóliu.

### **Odporúčaná literatúra:**

SEDLÁK, J.: Epické žánre v literatúre pre deti a mládež. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1981.

SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Bratislava – Martin : Literárne informačné centrum – Matica slovenská, 2009.

STANISLAVOVÁ, Z.: Kontúry slovenskej literatúry pre deti a mládež v rokoch 1945-2002. Prešov : Náuka, 2003.

SLIACKY, O.: Slovník autorov literatúry pre deti a mládež. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1992.

LESŇÁK, R.: Literatúra pre deti a mládež.. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1997.

vybrané konkrétne intencionálne diela poézie a prózy od slovenských autorov pre deti a mládež

### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

### **Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..**Dátum poslednej zmeny:** 17.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/ CMOR/22	<b>Názov predmetu:</b> Cvičenia zo slovenskej morfológie
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na hodinách (1kr.) Ďalší 1 kredit je možné získať z alternatív: a) analýza písaného textu z médií z aspektu normatívnej gramatiky a dodržiavania morfológických pravidiel slovenského jazyka; b) príprava a analýza zvukovej nahrávky zo súkromnej sféry poslucháča z aspektu normatívnej gramatiky a dodržiavania morfológických pravidiel slovenského jazyka vzhľadom na prípadný vplyv maďarčiny; c) riešenie aktuálnej projektovej úlohy. Záverečný test: so samostatnou prípravou: 1 kr. Sumárne hodnotenie predmetu známkou sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho : <ul style="list-style-type: none"><li>• kombinované štúdium: 26 hodín,</li><li>• vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín,</li><li>• samoštúdium odbornej a pôvodnej literatúry: 38 hodín.</li></ul>	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent si osvojí problematiku morfológickej roviny jazyka ako dialektickú jednotu formových (výrazových) a obsahových (významových) prvkov. Na tomto metodologickom základe bude analyzovať a interpretovať jednotky a vzťahy medzi jednotkami formálnej (paradigmatickej) a sémantickej morfológie. Významnou súčasťou súboru vedomostí z morfológie bude najmä poznanie podstaty morfológických kategórií a viacerých ustálených morfológických pojmov a termínov, ktorými bude náležite operovať pri rozbere morfológických javov na hodinách cvičení zo slovenskej morfológie. Ďalším dôležitým metodologickým východiskom bude orientácia na funkciu prvkov morfológickej roviny jazyka najmä vo vzťahu ku gramatickej a sémantickej výstavbe konštrukcií syntaktickej roviny. Súčasťou takto orientovaného štúdia bude aj komparatívno-kontrastívny aspekt so zacielením hlavne na rozdiely v tvarosloví slovenčiny a maďarčiny.</li></ul>	

Zručnosti:

Vďaka dôkladnému poznaniu podstaty morfológických kategórií a ich vzťahov k syntaktickým kategóriám študent bude schopný robiť odborne fundované rozbory morfológickej stavby slov ako jednotiek syntaktických konštrukcií. V súvislosti s tým bude schopný svojim žiakom vysvetliť, že tvary slov nie sú samoúčelné, ale že slúžia na vyjadrovanie syntaktických a sémantických vzťahov vo vete. Vzhľadom na variabilnosť niektorých morfológických tvarov bude schopný vysvetliť ich výskyt a používanie v niektorých varietach národného jazyka. V tomto kontexte bude vedieť charakterizovať aj dynamické tendencie v tvarosloví slovenského jazyka.

Kompetencie:

\* Študent bude aplikovať získané teoretické poznatky a praktické skúsenosti z morfológie vo svojej školskej praxi. Najmä vďaka dôkladnému poznaniu významovej a výrazovej stránky prvkov nominálnej a verbálnej morfológie dokáže svojim žiakom/študentom ozrejmiť podstatu a zmysel viacerých morfológických kategórií, a to hlavne vo vzťahu k mimojazykovej skutočnosti (napr. slovesný spôsob, kategória času; význam kategórie pádu ako morfosyntaktickej kategórie a pod.)

• Študent bude schopný pochopiť, vysvetliť a funkčne využiť osvojené poznatky v rozsahu obsahovej osnovy predmetu a vytvárať priaznivú atmosféru na osvojenie si týchto poznatkov žiakmi vo svojej učiteľskej práci, pri tvorbe, písaní a opravách písomných prejavov.

\* Aj vzhľadom na etnické, resp. nárečové prostredie žiakov študent bude schopný primerane vysvetliť mnohé morfológické javy vo vzťahu k normám spisovného jazyka.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Jazyková norma a kodifikácia z aspektu vyučovania slovenského jazyka. Používanie kodifikačných príručiek a gramatických pomôcok vo vyučovacom procese.
2. Systematická, deskriptívna vs. funkčná, prirodzená morfológia vo vyučovacej praxi
3. Problémové okruhy morfematickej štruktúry a gramatických kategórií. Typológia gramatických chýb.
4. Problematika slovík: cvičenie reflexívnosti
5. Problematika slovík: cvičenie času a aspektu
6. „Nový“ deklinačný systém slovenčiny. Dvojtvary, variantné prípony, prechod medzi vzormi
7. Skloňovanie podstatných mien v slovenčine s korpusovými príkladmi. Frekvencia deklinačných vzorov
8. Funkčná morfológia a prierez kategórií: cvičenie gramatických prostriedkov vyjadrovania určítosti
9. Funkčná morfológia a prierez kategórií: cvičenie gramatických prostriedkov vyjadrovania priestorových vzťahov
10. Funkčná morfológia a prierez kategórií: cvičenie gramatických prostriedkov vyjadrovania privlastňovacieho vzťahu
11. Funkčná morfológia a prierez kategórií: cvičenie gramatických prostriedkov vyjadrovania čísla a počtu
12. Funkčná morfológia a prierez kategórií: cvičenie gramatických prostriedkov vyjadrovania intenzifikácie
13. Morfológia v školskej praxi

#### **Odporúčaná literatúra:**

DOLNÍK, J. (Ed.): Morfológické aspekty súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda, 2010. 464 s. ISBN 978-80-224-1169-2

DUDOVÁ, K.: Prehľad slovenskej morfosyntaxe s cvičeniami. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2015. ISBN 978-80-558-0775-1.

JACKO, J.: Slovenská morfológia v škole. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1974. ISBN 0013207

KAČALA, J.: Vyjadrovanie posesívnych vzťahov v slovenčine. Martin : Matica slovenská, 2018. ISBN 978-80-8128-214-0.

KRÁLIK, A. Slovenské sloveso a jeho používanie. Budapest: Etnikum Kiadó, 1997

MISLOVIČOVÁ, S. – VANČOVÁ, I.: Spytovali ste sa. Bratislava: VEDA, 2017. ISBN: 978-80-224-1615-3

SOKOLOVÁ, M.: Nový deklinačný systém slovenských substantív. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2007. ISBN 80-8068-550-9.

ŠIMKOVÁ, M. a kol. Skloňovanie podstatných mien v slovenčine s korpusovými príkladmi. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra, 2016

TÓTH, S. J. Aspekty slovensko-maďarskej porovnávacej morfosyntaxe. Komárno: UJS, 2017.

ZÁVODNÝ, A.: Prednášky a praktiká z morfológie slovenského jazyka I - II. Trnava : Trnavská univerzita v Trnave, 2016. ISBN 978-80-568-0002-7, ISBN 978-80-568-0003-4.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**  
slovenský jazyk

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 18

A	B	C	D	E	FX
22.22	22.22	11.11	5.56	16.67	22.22

**Vyučujúci:** Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc. vankoj@ujssk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD. nagym@ujssk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc. pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/CO/22	<b>Názov predmetu:</b> Cvičenia z ortografie a ortoepie
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár / Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: priebežným hodnotením. Celkové hodnotenie pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia v pomere 100/0. Priebežné hodnotenie: Každá úloha je hodnotená určeným počtom bodov. Študenti splnia nasledujúce úlohy a pripravia nasledujúce výstupy: • Aktívna účasť na seminároch počas daného semestra (Skóre: 10 bodov). Hodnotiace kritériá: - Aktívne zapájanie sa do diskusie (5 bodov) - Riešenie vedomostných kvízov a vypracovanie cvičení z oblasti spisovnej výslovnosti a pravopisu (5 bodov) • Vypracovanie seminárnej práce obsahujúcej priblíženie a reflexiu ľubovoľného problému z oblasti ortografie a ortoepie (Rozsah: min. 4 strany; Skóre 40 bodov). Hodnotiace kritériá: - Adekvátnosť spôsobu spracovania práce (5 bodov). - Logické členenie práce, nadväznosť textu (10 bodov). - Komplexnosť spracovania a porozumenia problematike (20 bodov). - Korektná práca s odbornými zdrojmi, ich selekcia a uvádzanie v súlade s normami (5 bodov). • Čítanie textu s prihliadnutím na správnu spisovnú výslovnosť (Skóre: 10). Hodnotiace kritériá: - Čítanie textu, prezentácia spisovnej výslovnosti (7 bodov). - Schopnosť korekcie chýb a vlastnej reflexie (3 body). • Priebežný test v rozsahu osnovy predmetu (Skóre: 40 bodov). Hodnotiace kritériá: - Preukázanie poznatkov z nasledujúcich okruhov: základná terminológia, artikulácia, pojem fonémy, hláskoslovná sústava (10 bodov), ortoepia, ortoepické javy, zásady správnej výslovnosti a chyby vo výslovnosti (15 bodov), problematika ortografie, pravopisné princípy, pravidlá slovenského pravopisu (15 bodov). Výsledné hodnotenie sa vypočíta súčet bodov priebežného hodnotenia, konkrétne: seminárnej práce, čítania textu s prihliadnutím na spisovnú výslovnosť, aktivity študenta a priebežného testu.	

Sumárne hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študiým poriadkom UJS.

Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho :

- kombinované štúdium (S, konzultácia): 26 hodín,
- vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín,
- samoštúdium odbornej a pôvodnej literatúry: 38 hodín.

### **Výsledky vzdelávania:**

Vedomosti:

- Študent bude vedieť pomenovať základnú terminológiu, podstatu a ciele ortografie,
- Študent získa všeobecné vedomosti o pravidlách slovenského pravopisu,
- Študent si osvojí terminologickú výbavu ortoepie, získať vedomosti o zásadách normatívnej výslovnosti slovenského jazyka,
- Študent bude vedieť vysvetliť súvislosti a vzťahy medzi pravopisom a výslovnosťou,
- Študent sa oboznámi s artikulačnými orgánmi a artikuláciou, poznať spôsoby tvorenia hlások rečovými ústrojmi, definovať fonémy a ich vzťahy,
- Študent bude vedieť napísať ortograficky správne akýkoľvek slovenský text vecnej alebo umeleckej literatúry,
- Študent bude vedieť správne prečítať akýkoľvek slovenský text vecnej alebo umeleckej literatúry v súlade so zásadami spisovnej výslovnosti,
- Študent uplatňuje slovenský jazyk na aplikačno-komunikačnej úrovni v ústnom dorozumívaní a písomnom dorozumívaní.

Zručnosti:

- Študent bude schopný využiť získané teoretické poznatky z ortografie a ortoepie pri písaní a čítaní vlastných textov aj pri oprave pravopisu a výslovnosti v edukačnom procese,
- Študent bude schopný samostatne vymedziť pojem fonémy, opísať a rozdeliť inventár slovenských foném,
- Študent bude schopný charakterizovať dištingtívne príznaky slovenských foném a základy fonetickej transkripcie,
- Študent bude schopný orientovať sa v hláskoslovnej sústave spisovnej slovenčiny,
- Študent bude schopný ovládať spisovnú slovenskú výslovnosť, vysvetliť jej základné zásady,
- Študent bude schopný správne využiť teoretické poznatky z ortoepie na osobný rozvoj ortoepických zručností a na učenie výslovnosti žiakov,
- Študent bude schopný charakterizovať správnu výslovnosť vokálov a konsonantov, zistiť a opraviť chyby vo výslovnosti,
- Študent bude schopný určiť znelostnú asimiláciu, resp. spodobovanie a identifikovať miesta, na ktorých dochádza k znelostnej asimilácii,
- Študent bude schopný charakterizovať pravidlá výslovnosti predložiek a poznať zásady vokalizácie predložiek,
- Študent bude schopný správne napísať slová osobitne a dovedna a rozdeľovať slová,
- Študent bude schopný prakticky si osvojiť pravidlá písania veľkých písmen v slovenskom jazyku,
- Študent bude schopný správne klasifikovať, ohýbať, písať cudzie slová a prepisovať slová z iných grafických sústav do slovenčiny.

Kompetencie:

- Študent bude kompetentný správne vysvetliť súvislosti medzi fonológiou, pravopisom a výslovnosťou, aplikovať hláskoslovný inventár súčasnej spisovnej slovenčiny v písomnom aj v ústnom prejave, usmerňovať a korigovať písomné aj ústne prejavy žiakov.
- Študent bude realizovať pravopisné princípy na základe teoretických poznatkov v praxi, t. j. pri tvorbe, písaní a opravách písomných prejavov.

- Študent bude s kompetentný aplikovať pravidlá spisovnej výslovnosti v ústnych prejavoch, viesť žiakov k správnej výslovnosti v pedagogickej práci.
- Študent bude vedieť vysvetliť ostatným ortografické a ortoepické normy, bude vedieť zaujať stanovisko k aplikácii týchto noriem v rôznych médiách a v školskej praxi.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Vstupné meranie poznatkov. Ortografia a ortoepia. Pravopisné princípy. Výslovnostné štýly.
2. Artikulácia, opis a funkcia artikulačných orgánov, fyziologická stránka tvorenia reči.
3. Vymedzenie pojmu fonémy, inventár foném v spisovnom slovenskom jazyku a ich rozdelenie do skupín.
4. Vzťah fonéma – graféma, rozdiely vo vzťahoch fonéma – graféma v niektorých jazykoch.
5. Hláskoslovná sústava slovenčiny. Základná hláskoslovná charakteristika spisovného jazyka.
6. Slovenská spisovná výslovnosť. Predpoklady a pravidlá spisovnej výslovnosti
7. Chyby vo výslovnosti samohlások. Diftongy a ich charakteristika. Rytmické krátenie.
8. Chyby vo výslovnosti hlások. Znelostná asimilácia – spodobovanie. Špecifiká procesu spodobovania v slovenčine.
9. Spôsoby zisťovania, určenia i učenia správnej výslovnosti u žiakov základných škôl. Rozvoj ortoepických zručností.
10. Písanie slov osobitne a dovedna. Pravidlá rozdeľovania slov. Interpunkcia.
11. Písanie veľkých písmen. Zásady písania veľkých začiatkových písmen vo vlastných menách, na začiatku viet, v skratkách, ustálených značkách.
12. Písanie slov cudzieho pôvodu. Klasifikácia cudzích slov, dôvody ich preberania, prepis z iných grafických sústav, pravopis a výslovnosť.
13. Opakovanie a test.

#### **Odporúčaná literatúra:**

BÁNIK, T.: Základy slovenského pravopisu. Nitra: FF UKF, 2015. ISBN 978 80 558 0755 2  
 KRÁL, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. SPN, Bratislava 1996. ISBN 8008003057  
 OČENÁŠ, I.: Fonetika so základmi fonológie a morfológie slovenského jazyka. Banská Bystrica: PF UMB, 2003. 123 s.  
 OLŠIAK, M. Základy fonetiky a ortoepie slovenského jazyka. Nitra: FF UKF, 2015. ISBN 978 80 55808802  
 PEKAROVIČOVÁ, J. a kol.: Slovenčina pre cudzincov. Praktická fonetická príručka. Bratislava: Stimul, 2005. ISBN 80-89236-04-9  
 Pravidlá slovenského pravopisu, vždy najnovšie vydanie

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

#### **Poznámky:**

#### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	B	C	D	E	FX
25.0	50.0	12.5	12.5	0.0	0.0

**Vyučujúci:** PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/JK/22	<b>Názov predmetu:</b> Jazyk a komunikácia - väzby a súvislosti
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Aktívna účasť na hodinách (1 kr) 1 kredit je možné získať z dvoch alternatív: A) konspekt/spracovanie vedeckej štúdie z problematiky jazykovej komunikácie a jeho prezentácia na seminári (príslušné štúdie budú zverejnené). B) komunikačne/lingvopragmaticky zacielená analýza a interpretácia textu/komunikátu z oblasti mediálnej, elektronickej/online komunikácie a jej prezentácia na seminári. Záverečný test so samostatnou domácou prípravou na základe odbornej literatúry: 1 kr. Sumárne hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: Časová záťaž študenta: cca. 90 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín,	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti Študent nadobudne poznatky o všeobecných otázkach komunikácie vôbec a o špecifických otázkach jazykovej komunikácie zvlášť. Vzťah jazyka a komunikácie študujúci bude chápať ako vzťah potenciálneho a realizovaného, čiže na jednej strane sa komunikácia ako sociálne a psychicky determinovaná činnosť primárne realizuje prostredníctvom jazyka a na druhej strane jazyk je spojený s komunikáciou ako s primárnou sférou svojej realizácie. V súvislosti s tým študujúci si osvojí najmä otázky vzájomného vzťahu medzi funkciami prirodzeného jazyka v procese komunikácie, t.j. vďaka akým vlastnostiam je prirodzený jazyk základným dorozumievacím prostriedkom, čím sa líši od iných dorozumievacích systémov a ako v procese komunikácie funguje. V tejto súvislosti sa študujúci oboznámia najmä s dorozumievacími prostriedkami známymi z ríše zvierat. Študent nadobudne poznatky o typoch komunikačných situácií a o komunikačných udalostiach s dôrazom na rozdiely a špecifiká ústnych a písomných komunikačných udalostí. Pri priamej komunikácii či komunikácii tvárou v tvár (face to face communication) sa osobitná pozornosť bude venovať neverbálnym prostriedkom komunikácie.	

V súvislosti so zaradovaním komunikačnej činnosti k iným druhom činnosti študentova sféra vedomostí sa rozšíri o teóriu intencie a konverzačných implikátúr vrátane pravidiel či postulátov (tzv. maxim) komunikácie (H. P. Grice), ako aj o teóriu rečových aktov (J. Austin).

Poznatky a vedomosti nadobudnuté zo štúdia interpersonálnej komunikácie sa rozšíria o štúdium osobitostí masovej komunikácie s dôrazom na špecifiká internetových komunikátov.

Nevyhnutnou požiadavkou ovládania rozsiahlej a obsažnej problematiky jazykovej komunikácie bude poznanie základných a (už) ustálených termínov teórie informácie a teórie komunikácie vrátane schopnosti pracovať s nimi pri analýze a interpretácii textov/diskurzov z rozličných komunikačných sfér.

Zručnosti:

Celý proces (jazykovej) komunikácie bude študent schopný schematicky znázorniť a v rámci modelu komunikácie vysvetliť a interpretovať jednotlivé komunikačné fázy (kódovanie správy, prenos správy a príjem správy) vrátane ich zložiek (odosielateľ, prijímateľ; zdroj správy; kódovanie, dekódovanie; komunikačný kanál; šum; spätná väzba).

Poznatky získané zo štúdia vzťahu medzi audio-orálnou stránkou jazyka a jeho písomnou (grafickou) fixáciou budú študenti – budúci učelia – schopní didakticky primerane preniesť do školskej praxe; v tejto súvislosti budú študenti schopní náležite vysvetliť normy písomnej komunikácie s dôrazom na niektoré pravopisné problémy.

Na základe nadobudnutých vedomostí študent dokáže vysvetliť osobitosti masovej a internetovej komunikácie; osobitný dôraz sa bude klásť na nadobudnutie schopnosti identifikovať, odhaliť zjavné či skryté, zavádzajúce informácie publikované na sociálnych sieťach (tzv. hoaxov či konšpiračných teórií).

Kompetencie:

Poznatky nadobudnuté zo štúdia teórie jazykovej komunikácie a skúsenosti získané z analýzy komunikátov rozličných komunikačných sfér dokáže študent uplatniť jednak v individuálnej komunikačnej činnosti vrátane rešpektovania osobitých komunikačných noriem v typických komunikačných situáciách, jednak vo výchovno-vzdelávacej činnosti.

Študent bude aj naďalej sledovať vývin tejto disciplíny a bude sa snažiť rozširovať a prehĺbovať svoje vedomosti získané počas vysokoškolského štúdia tejto disciplíny.

Študent ako budúci učiteľ bude schopný vysvetliť svojim žiakom normy a osobitosti interpersonálnej a skupinovej komunikácie a naučiť ich efektívne využívať v komunikačnej praxi.

Osobitnú pozornosť vo svojej výchovno-vzdelávacej činnosti bude venovať náležitej interpretácii komunikátov na sociálnych sieťach.

### **Stručná osnova predmetu:**

1. Predmet teórie komunikácie. Vzťah teórie komunikácie a teórie informácie. Komunikačné fázy (genéza správy, prenos správy, príjem správy).
2. Vzťah jazyka a komunikácie. Funkcia jazyka v procese komunikácie.
3. Komunikácia v systéme ľudských činností. Teória intencie a konverzačných implikátúr; pravidlá, postuláty (tzv. maximá) komunikácie (H. P. Grice).
4. Teória rečových aktov (J. Austin).
5. Typy komunikačných situácií. Vlastnosti ústnej a písomnej komunikácie.
6. Komunikačné normy v ústnej a písomnej komunikácii.
7. Grafické prejavy (grafika, ortografia). Grafické prejavy z hľadiska ich vývinu.
8. Ortografia. Pravopisné princípy. Grafológia – osobitné systémy písania; psychologický aspekt písma.
9. Prostriedky neverbálnej komunikácie – paralingvistika.
10. Dorozumievanie zvierat a dorozumievanie človeka so zvieratami. Zoolingvistika.
11. Masová komunikácia ako súčasť komunikačného procesu. Model masovej komunikácie.
12. Kultúra a jazyk v systéme komunikácie.

13. Osobitosti internetovej komunikácie; komunikácia na sociálnych sieťach.

**Odporúčaná literatúra:**

BARTMIŇSKI, J.: Jazyk v kontextu kultúry. Dvanásť statí z lublinské kognitívnej etnolingvistiky. Praha : Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2883-7

DOLNÍK, J.: Jazyk v sociálnej kultúre. Bratislava, VEDA, 2018. ISBN: 978-80-224-1584-2

DOLNÍK, J.: Jazyk v pragmatike. Bratislava : VEDA, 2018. ISBN 978-80-224-1686-3.

MISLOVIČOVÁ, S. a kol.: Slovenčina na každý deň. Bratislava, VEDA, 2020. ISBN: 978-80-224-1861-4.

ŠKVARENINOVÁ, O.: Komunikácia s médiami a v médiách. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2019. ISBN 978-80-572-0032-1

VAŇKO, J.: Komunikácia a jazyk. Nitra, Katedra slovenského jazyka Univerzity Konštantína Filozofa, 1999. 202 s. ISBN 80-8050-253-6.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	B	C	D	E	FX
60.0	0.0	0.0	20.0	20.0	0.0

**Vyučujúci:** prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/KPJ/22	<b>Názov predmetu:</b> Kapitoly z porovnávacej jazykovedy
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na hodinách (1kr.) 1 kredit je možné získať alternatív: A) konspekt dvoch koncepčne odlišných odborných/vedeckých publikácií, tematicky v súlade s osnovou predmetu B) aktuálna projektová úloha na daný semester C) seminárna práca Záverečný test (1 kr.) Časová záťaž študenta: Časová záťaž študenta: cca. 90 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce. 26 hodín, samoštúdium: 25 hodín Sumárne hodnotenie v zmysle Študijného poriadku UJS: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: Študent si osvojí základné teoretické a metodologické postupy porovnávacieho výskumu jazykov, najmä so zreteľom na stredoeurópsky jazykový a kultúrno-historický areál. Zvládnutie jazykovednej terminológie zo všeobecnej jazykovedy, ako aj z oblasti komparatívnej lingvistiky vytvorí predpoklad pre porovnávacie a konfrontačné poznávanie jazykového systému slovenčiny a ďalších typologicky príbuzných aj odlišných jazykov. Okrem získania základných teoretických a metodologických poznatkov z oblasti komparatívneho výskumu jazykov sa študent oboznámi aj s najdôležitejšími kultúrnymi a spoločenskými reáliami a dejinami stredoeurópskeho jazykového a kultúrneho areálu.. Zručnosti: • Študent bude schopný poukázať na metodologické osobitosti porovnávacej lingvistiky v relácii slovenčiny a slovanských jazykov, ako aj vo vzťahu slovenčiny a neslovanských jazykov, a to najmä pri komparatívnom skúmaní fonologických javov, prvkov morfolologickej a syntaktickej roviny, ako aj vybraných lexikálnosémantických skupín.	

Vďaka nadobudnutým poznatkom z oblasti komparatívneho výskumu jazykov vrátane najdôležitejších kultúrnych a spoločenských reálií študent bude schopný identifikovať základné odlišnosti kultúr v multikultúrnom prostredí a ich vplyv na osobnosť žiaka.

- Študent bude schopný samostatne poznávať a interpretovať historické súvislosti slovenského jazyka v kontraste a kontexte so susednými jazykmi.
- Študent bude schopný správne určiť dynamické tendencie slovenského jazyka.

Kompetencie:

\* Získané teoretické poznatky a praktické skúsenosti z porovnávania slovenského jazyka s typologicky príbuznými a odlišnými jazykmi študent bude aplikovať vo svojej školskej praxi; nadobudnuté vedomosti a osvojené poznatky bude schopný primerane vysvetliť a funkčne využiť v rozsahu obsahovej osnovy predmetu, čím vytvorí predpoklad na osvojenie si týchto poznatkov žiakmi.

- Nadobudnuté teoretické vedomosti z komparatívneho výskumu jazykov študent bude primerane využívať aj pri tvorbe učiva; svoje vedomosti z porovnávacej jazykovedy bude prehĺbovať samostatným štúdiom.

### **Stručná osnova predmetu:**

1. Morfofonológia a morfeematika slovenčiny a maďarčiny. Typologické porovnanie.
2. Fonologické porovnanie vybraných slovanských jazykov
3. Gramatika a lexika slovenčiny a češtiny z kontrastívneho aspektu
4. Systém pádov v slovenčine a v maďarčine. Predložky/postpozície a pády s priestorovým a časovým významom.
5. Slovenčina v kontakte s inými jazykmi. Adaptácia prevzatých slov.
6. Bilingválne prostredie a jeho vplyv na jazyky.
7. Porovnanie vybraných lexikálnosémantických skupín
8. Medzijazyková homonymia
9. Lexikálne kontaktné javy, porovnanie adaptačných procesov
10. Porovnanie slovtvorby slovenského a maďarského jazyka
11. Z diachrónneho porovnania jazykov 1
12. Z diachrónneho porovnania jazykov 2
13. Aktuálna projektová úloha

### **Odporúčaná literatúra:**

Odporúčaná literatúra:

BLANÁR, V. Porovnanie lexiky slovanských jazykov z diachrónneho hľadiska. Bratislava : VEDA, 1993.

DOLNÍK, J.: Sila jazyka. Bratislava : Kalligram, 2012. ISBN 978-80-8101-657-8.

ERHART, A. Úvod do obecné a srovnávací jazykovedy. Praha : Státní Pedagogické Nakladatelství, 1980.

NÁBĚLKOVÁ, M.: Slovenčina a čeština v kontakte : Pokračovanie príbehu / Mira Nábělková. - 1. vyd. - Bratislava - Praha : VEDA - SAV, 2008. - 364 s. - ISBN 978-80-224-1060-1

LANSTYÁK, I. Nyelvből nyelvbe . Pozsony : Kalligram, 2006.

PILECKY, M. Základy porovnávacej fonológie. Pilíšska Čaba : PPKE, 2007.

SIMA, F. (Red.). Z konfrontácie maďarčiny a slovenčiny. Bratislava: SPN, 1977.

TÓTH, S. J. Z funkčno-pragmatických aspektov kontaktovej a areálovej lingvistiky.

Ružomberok: PF KU, 2013.

TÓTH, S. J. Aspekty slovensko-maďarskej porovnávacej morfosyntaxe. Komárno: UJS, 2017.

### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

### **Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD..**Dátum poslednej zmeny:** 17.05.2023**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/KPSL/22	<b>Názov predmetu:</b> Kontaktové prvky v slovenskej literatúre
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: známkou, na základe priebežného hodnotenia. Celkové hodnotenie pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia v pomere 100/0. Priebežné hodnotenie: <ul style="list-style-type: none"><li>• Vypracovanie seminárnej práce o živote, spoločenskej činnosti, názoroch a diele významnej osobnosti vybranej zo stručnej osnovy predmetu a prezentácia práce na seminárnej hodine. Odovzdaná práca bude obsahovať korektný spôsob uvádzania bibliografických odkazov a zoznam použitej literatúry, s ktorou študent pracoval. Za seminárnu prácu študent získa maximálne 50 bodov.</li><li>• Konspekt odbornej štúdie, článku resp., inej odbornej publikácie. Počas semestra je potrebné prečítať niekoľko odborných publikácií, o ktorých sa potom na hodinách diskutuje. Jednu z týchto publikácií si študent vyberie a spracuje výstižný výpis najpodstatnejší časti obsahu a myšlienok prečítanej publikácie. Za konspekt študent získa maximálne 40 bodov.</li><li>• Aktivita počas semestra a účasť v diskusiách sa zohľadňuje pri hodnotení. Za aktivitu v priebehu seminárnych hodín študent získa maximálne 10 bodov.</li></ul> Výsledné hodnotenie je súhrnom bodov priebežného hodnotenia: seminárnej práce, konspektu a aktivity študenta na seminárnych hodinách. Udelenie hodnotenia predmetu známkou sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho : <ul style="list-style-type: none"><li>• kombinované štúdium (S, konzultácia): 26 hodín,</li><li>• vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín,</li><li>• spracovanie konspektu z odbornej literatúry: 26 hodín,</li></ul> samoštúdium: 12 hodín.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent nadobudne poznatky o slovenskom duchovnom živote od prelomu prvého a druhého tisícročia až do roku 1918 v kontexte uhorského štátu, v ktorom slovenčina bola popri latinčine, nemčine a maďarčine celokrajinským jazykom a tento fakt zanechal svoje stopy v slovenských literárnych dielach dodnes.</li></ul>	

- Študent si osvojí rôzne aspekty interpretácie dôležitých terminologických otázok, základnú problematiku pojmov a názvov.
- Študent získa vedomosti o protirečivosti a zložitosti slovensko-maďarských vzťahov.
- Študent počas kurzu získa prehľad o špecifikách vzájomných slovensko-maďarských vzťahov, ako aj o významných autoroch, ktorí sa zaoberali touto problematikou. Bude ich schopný zaradiť do širších dobových a kultúrnych súvislostí, resp. bude vedieť vybrať a odporučiť vhodnú osobnosť pre prezentáciu danej problematiky a svoj výber bude vedieť aj primerane odôvodniť.
- Študent získa poznatky o problematike jazykovej otázky v slovensko-maďarských vzťahoch, o povahe národnostných sporov, o polemikách a národných ideológiách.
- Študent nadobudne vedomosti o problémoch slovenskej identity, slovanstva a uhorského vlastenectva a ich spracovaní v tvorbe autorov 18. a 19. storočia.
- Študent bude vedieť identifikovať uhorské motívy v literárnych dielach predstaviteľov slovenského romantizmu, ako aj v dielach slovenských realistov.
- Študent si osvojí poznatky o práci s odbornou literatúrou, bude vedieť samostatne zbierať informácie o živote a literárnej tvorbe vybraných osobností v rôznych publikáciách a na internete, resp. bude vedieť orientovať sa v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií pre prax, bude vedieť získané informácie analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať.

#### Zručnosti

- Študent bude schopný motivovať svojich poslucháčov, žiakov pre osvojenie si danej látky, ako aj prebudiť ich celkový záujem o danú problematiku.
- Študent bude schopný samostatne získať ďalšie znalosti o kontaktoch v slovenskej literatúre.
- Študent bude schopný chápať funkciu a význam slovensko-maďarských literárnych vzťahov v širších historických súvislostiach.
- Študent je schopný poukázať na významné špecifiká slovensko-maďarských vzťahov a bude schopný charakterizovať literárnu tvorbu predstaviteľov, ktorí sa danou problematikou zaoberali a uplatňovali uhorské prvky.
- Študent bude schopný svoje poznatky o kontaktoch v slovenskej literatúre efektívne aplikovať vo výchovno-vzdelávacom procese v rámci vyučovania literatúry konkrétnych období vývinu od 18. storočia do roku 1918, predovšetkým v obdobiach slovenského romantizmu a realizmu.
- Študent bude vedieť aplikovať nadobudnuté vedomosti v teoretickej aj praktickej rovine a to na pozadí konkrétneho typu úlohy a činnosti.
- Študent bude schopný identifikovať bežné odborné problémy v rámci danej problematiky, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni.

#### Kompetencie

- Študent bude kompetentný aplikovať systém vedomostí a zručností v oblasti kontaktoch v slovenskej literatúre pre potreby vyučovania predmetu slovenská literatúra na základných a stredných školách.
- Študent bude vedieť správne aplikovať získané vedomosti v konkrétnych výstupoch (vyučovacích hodinách, prednáškach, prezentáciách a pod.).
- Študent bude realizovať ciele rozvoja poznania súvisiaci s danou problematikou, bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o slovenskej literatúre ako takej.
- Študent bude kompetentný riadiť štýl práce ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie vybraných autorských osobností a diel slovenskej literatúry, v ktorých sú spracované kontaktové prvky.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Historické špecifiká a zvláštnosti slovensko-maďarských vzťahov.

2. Spájajúce a rozdeľujúce terminologické otázky. Problematika pojmov Uhorsko, Horná zem, názvov jednotlivých národností a pod.
3. Prvé písomné zmienky v národných jazykoch, preklady Biblie, vznik spisovných jazykov. Vznik moderných národných literatúr v Uhorsku. Slovenské historické piesne, história Uhorska v slovenskej poézii.
4. Konfliktnosť jazykovej otázky v slovensko-maďarských vzťahoch od 18. storočia.
5. Úloha literatúry v procese budovania moderného národného spoločenstva a občianskej spoločnosti
6. Barok a klasicizmus. Prvé národnostné spory, apológie, polemiky. Vznik nových národných ideológií. Kurucké piesne Kollárovej zbierky ľudových piesní, slovenský obraz z doby Rákócziho. Daniel Krman ako prameň kuruckej doby - Poswěcowání Rákócziho zástaw. Matej Bel, bernolákovci.
7. Kalendáre ako dôkazy slovensko-maďarskej symbiózy. Univerzitná tlačiareň v Trnave ako duchovné centrum.
8. Slovenská identita, Slovanstvo a uhorské vlastenectvo. J. Kollár, J. Chalupka, Ľ. Štúr, J. Palárik.
9. Problémy identity a uhorské prvky v dielach predstaviteľov slovenského romantizmu: J. Kalinčiak, A. Sládkovič, S. Tomášik.
10. Uhorsko a národnostná problematika v dielach slovenských realistov od S. Hurbana Vajanského po M. Rázusa. Národovci, renegáti, vlastenci.
11. Uhorsko a jeho koniec v diele L. Nádaši Jégého a B. Slančíkovej Timravy.
12. Budapešť v slovenskej literatúre.
13. „Uhorské prežitky“ v medzivojnovnej literatúre a metamorfózy obrazu Uhorska neskôr.

#### **Odporúčaná literatúra:**

- ÁBRAHÁM B. (Red.): Maďarsko-slovenské terminologické otázky = Magyar-szlovák terminológiai kérdések : Pons Strigoniensis. Pilišska Čaba-Ostrihom : Katolícka univerzita Petra Pázmánya, 2008. - 370 s. - ISBN 978-963-9206-59-5.
- ÁBRAHÁM B., PILECKY M. (red.): A Duna vallomása: tanulmányok Käfer István hetvenedik születésnapjára. Piliscsaba, PPKE BTK 2006
- HALÁSZ I.: Cirkev, národ, štát = Daniel Bachát a jeho budapeštianske roky 1873-1906.- Esztergom - Piliscsaba : Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK, 2003. - 120 s. - ISBN 963 9296 80 5.
- HALÁSZ I.: Uhorsko a podoby slovenskej identity v dlhom 19. storočí. Bratislava : Kalligram, 2011. - 234 s. - ISBN 978-80-8101-435-2.
- HALÁSZ, I.: Južné Slovensko v literatúre (Stereotypy a interetnické súvislosti) = Dél-Szlovákia az irodalomban (Sztereotípiák és interetnikus összefüggések) Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2018. - 282 s. - ISBN 978-80-8122-279-5.
- Hungaro-Szlovakológia. Budapest : Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, 2007. - 208 s. - ISBN 978 963 277 000 0.
- KOVÁCS A.: Szlovák életpályák a dualizmus kori Budapesten = Slovenské životné dráhy v Budapešti v období dualizmu : Ján Nepomuk Bobula – Milan Hodža. Budapest : MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, 2003. - 106 s. - ISBN 963 508 403 X.

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

#### **Poznámky:**

#### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/KSL/22	<b>Názov predmetu:</b> Kapitoly zo svetovej literatúry
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: priebežným hodnotením Celkové hodnotenie pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia v pomere 100/0. Priebežné hodnotenie: <ul style="list-style-type: none"><li>• Vypracovanie dvoch interpretačných esejí: Študent spracuje a odovzdá dve kratšie približne dvoj- až trojstranové práce o prečítaných dielach a autoroch svetovej literatúry, ktorých si vyberú z osnovy predmetu. Súčasťou esejí budú základné biografické údaje o autorovi a jeho zaradenie do kontextu príslušnej národnej literatúry, podstatou esejí a ich ťažiskom bude interpretácia jedného konkrétneho umeleckého literárneho diela daného autora podľa vlastného výberu. Eseje budú obsahovať uvedené zdroje, z ktorých študent čerpal biografické, bibliografické údaje a literárnohistorické súvislosti. Za obidve interpretačné eseje študent získa spolu maximálne 50 bodov.</li><li>• Úspešné absolvovanie priebežného testu, ktorého obsahom budú základné bibliografické, literárnohistorické a žánrové otázky budú komponované v rozsahu tém učebnej osnovy predmetu. Za priebežný test študent získa maximálne 40 bodov. Aktivita počas seminárnych hodín: študent aplikuje svoje literárnohistorické poznatky a čitateľské postrehy v diskusii o tvorbe daných autorov svetovej literatúry. Za aktivitu študent získa maximálne 10 bodov.</li></ul> Konečná známka bude navrhnutá na základe súčtu hodnotenia interpretačných esejí, priebežného testu a aktivity študenta. Sumárne hodnotenie predmetu sa realizuje v zmysle Študijného poriadku UJS: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% . Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho : <ul style="list-style-type: none"><li>• kombinované štúdium (S, konzultácia): 26 hodín,</li><li>• vypracovanie interpretačných esejí: 26 hodín,</li><li>• samoštúdium odbornej a pôvodnej literatúry: 38 hodín.</li></ul>	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Výsledky vzdelávania Vedomosti <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent si osvojí poznatky o vývoji svetovej literatúry, ako aj o vybraných autoroch jednotlivých vývinových fáz svetovej literatúry, získa poznatky o významných dielach svetovej tvorby.</li></ul>	

- Študent nadobudne vedomosti o základných vývojových tendenciách vo svetovej literatúre, ako aj o možných paralelách so slovenskou literatúrou.
- Študent si osvojí poznatky o podobných trendoch a znakoch, ale aj o odlišnostiach vo vývine svetovej literatúry a slovenskej literatúry.
- Študent získa poznatky o najdôležitejších, resp. najcharakteristickejších dielach svetovej literatúry, ktoré rezonujú aj vo vzdelávacom procese.
- Študent získa poznatky o práci s odbornými zdrojmi aj s pôvodnou svetovou literatúrou, bude vedieť samostatne zbierať informácie o živote a literárnej tvorbe osobnosti v rôznych publikáciách a na internete, resp. bude sa vedieť orientovať v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií pre prax, bude vedieť získané informácie analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať.

#### Zručnosti

- Študent bude schopný motivovať svojich žiakov pre osvojenie si zásadných vývinových tendencií vo svetovej literatúre, pre poznanie tvorby významných autorov a ich ťažiskových literárnych diel, ako aj prebudiť celkový záujem žiakov v procese výchovy ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu vo všeobecnosti.
- Študent bude schopný samostatne získať ďalšie znalosti zo svetovej literatúry, o konkrétnych autoroch a ich literárnej tvorbe.
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam svetovej literatúry celkovo ako aj špecificky ohľadne konkrétneho vývinového obdobia pre pochopenie celkového spoločenského a kultúrneho vývinu, resp. súčasnosti, a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí.
- Študent bude schopný identifikovať nové trendy v oblasti pôvodnej svetovej literatúry, ako aj v oblasti jej literárnovedného výskumu svetovej literatúry.
- Študent bude schopný správne aplikovať získané vedomosti v konkrétnych výstupoch (vyučovacích hodinách, prednáškach, prezentáciách a pod.).
- Študent bude schopný identifikovať základné odborné problémy svetovej literatúry, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni.

#### Kompetencie

- Študent bude vedieť aplikovať systém vedomostí o svetovej literatúre, o výrazných predstaviteľoch jednotlivých národných literatúr a významných literárnych dielach, ako aj o odbornej reflexii svetovej literatúry pre potreby vyučovania literatúry na základných a stredných školách.
- Študent bude efektívne využívať nadobudnuté poznatky o svetovej literatúre aj vo vlastnej tvorivej praxi v škole.
- Študent bude realizovať cieľný rozvoj poznania súvisiaci so synchronným i diachrónnym vývinom svetovej literatúry, bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o literatúre ako takej.
- Študent bude riadiť štýl práce ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie vybraných osobností a diel svetovej literatúry.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Vymedzenie pojmu svetová a národná literatúra. História výskumu a výuky svetovej literatúry. Výuka svetovej literatúry a jej výzvy.
2. Základné vývojové fázy svetovej literatúry a ich krátka charakteristika. Dôležitosť jednotlivých období v procese výuky literatúry s osobitným dôrazom na literatúru 18. až 20. storočia.
3. Miesto romantizmu a realizmu v procese formovania modernej západnej civilizácie.
4. Významné diela staršieho obdobia: Shakespeare, Cervantes, Molière
5. Významné diela 18. storočia: Defoe, Swift, Goethe.

6. Námety a prístupy anglického a francúzskeho romantizmu. Poézia a historické romány. Byron, Scott, Hugo, Stendhal a pod.
7. Námety a prístupy nemeckého a ruského romantizmu. Schiller, Heine, Puškin., Lermontov a ostatní.
8. Romantizmus v stredoeurópskom prostredí: Petófi, Mickiewicz, Mácha.
9. Spoločenské podmienky vzniku realizmu a jeho charakteristika. Balzac a Dickens.
10. Vývoj ruského realizmu. Turgenev, Dostojevskij, Tolstoj.
11. Americká literatúra. Cooper, Poe, Beecher Stowe.
12. Významné diela dobrodružnej literatúry. Dumas, May.
13. Významné diela literatúry 20. storočia. Hemingway, Zweig, Bulgakov.

#### **Odporúčaná literatúra:**

- ANDRIČÍK, M.: Vybrané kapitoly zo svetovej literatúry. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 2015.
- BAŠTÍN, Š. – OLEXA, J. – STUDENÁ, Z.: Dejiny anglickej a americkej literatúry. Bratislava : Obzor, 1993.
- PIŠÚT, M. a kol.: Dejiny svetovej literatúry I., II. Bratislava : SPN 1963.
- JURÍK, J.: Encyklopédia spisovateľov sveta. Bratislava : Obzor 1987.
- KNĚZEK, L.: Encyklopédia literárnych diel. Bratislava : Obzor, 1989
- SZERB, A.: A világirodalom története. Budapest: Magvető Kiadó Kft., 2021.
- VANTUCH, A. – POVCHANIČ, Š. – BEDNÁROVÁ, K. – ŠIMKOVÁ, S.: Dejiny francúzskej literatúry. Bratislava : Causa editio, 1995.

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

#### **Poznámky:**

#### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
33.33	33.33	0.0	33.33	0.0	0.0

**Vyučujúci:** PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/LDM/22	<b>Názov predmetu:</b> Literatúra pre deti a mládež
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Kurz je základnou, bazálnou disciplínou pre potreby prípravy učiteľov pre ich teoretickú a praktickú budúcnosť. V konečnom dôsledku je teoretickou disciplínou. Praktické výstupy sú realizované v totožnom semestri v rámci podmieňujúcej disciplíny Cvičenia z literatúry pre deti a mládež. Záverečné hodnotenie môže mať dvojakú formu: - tradičný, konzervatívny, klasický charakter vo forme písomnej skúšky z teoretického učiva slovenskej literatúry pre deti a mládež. Aj tomu sa prispôsobujú hodnotiace kritériá, kde dolná hranica akceptovateľnosti predstavuje 50%. - vypracovanie komplexnej seminárnej práce o živote a literárnej tvorbe slovenského autora pre deti a mládež, pričom sa zohľadňuje jeho etablovanie v domácom i medzinárodnom vývinovom kontexte literatúry pre deti a mládež (komparatívne hľadisko – 5 bodov). Aspekt hodnotenia je tak zameraný na komplexný pohľad (10 bodov), na využiteľnosť textu v pedagogickej praxi (5 bodov), na vhodnú metodológiu (5 bodov) na snahu o akúsi zreteľnú komplexnosť skúmanej problematiky (10 bodov). Zvlášť sa hodnotí aj subjektívny prístup študenta k danej téme. Dolná hranica akceptovateľnosti predstavuje 50%. Klasifikačná stupnica použitá pri hodnotení predmetu: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: Časová záťaž študenta: 60 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S): 30 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce. 15 hodín, samoštúdium: 15 hodín	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent bude vedieť vybrať a odporučiť pre seba i pre ostatných vhodnú osobnosť slovenskej literatúry pre deti a mládež a patrične ju odôvodniť z aspektu využiteľnosti v praxi,</li><li>• Študent bude vedieť samostatne zbierať informácie o živote a literárnej tvorbe vybranej osobnosti,</li><li>• Študent bude vedieť správne zostaviť, nezávisle vyhľadávať a hodnotiť rôzne informácie, týkajúce sa danej osobnosti slovenskej literatúry pre deti a mládež,</li><li>• Študent bude vedieť zorientovať sa v odbornej literatúre, týkajúcej sa danej tematiky,</li></ul>	

- Študent bude vedieť správne aplikovať získané vedomosti v konkrétnych výstupoch, najmä v literárnokritickej reflexii,
- Študent bude vedieť aplikovať nadobudnuté vedomosti na teoretickej i praktickej báze,
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií, súdov a úsudkov pri selekcii množstva získaných informácií v pozadí čitateľských skúseností diel slovenskej literatúry pre deti a mládež,
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy,
- Študent bude vedieť aplikovať diachrónne a synchronne hľadisko pri komplexnom vývine slovenskej literatúry pre deti a mládež.

Absolvent daného kurzu má všeobecné vedomosti na úrovni syntézy. Patrične ovláda študovaný jazyk (i jeho literárnu zložku) na vysokej praktickej úrovni. Disponuje vzťahovo-argumentačne nadobudnutými vedomosťami o vývine slovenskej literatúry pre deti a mládež a jeho zákonitostiach, resp. diachrónnom i synchronnom vývine. Špecifikuje a usúvzťazňuje poznatky z teórie a dejín literatúry, resp. pri praktickom využití z interpretácie literárneho textu. Ovláda nosné údaje, pojmy, princípy a teoretické a metodologické zásady na báze daného kurzu. Pozná základné vývinové prúdy a tendencie slovenskej literatúry pre deti a mládež. Absolvent je pritom oboznámený s najdôležitejšími kultúrnymi a spoločenskými reáliami a dejinami danej oblasti slovenskej literatúry.

Zručnosti:

- Tieto vedomosti vie prakticky využiť pri sprostredkovaní bežnej komunikácie o tomto segmente literatúry. Absolvent má osvojené základné diferenciačné postupy, zručnosti a stratégie pri bádani slovenskej literatúry pre deti a mládež. Ovláda prácu s biobibliografickými údajmi, pozná spôsoby využitia dát v teórii a praxi. Pozná základné postupy, analýzy a interpretácie prozaického, dramatického a básnického textu pre deti a mládež.
- Študent je schopný poukázať na možnosti literatúry pre deti a mládež pri výchove ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu v tomto špecifickom type literatúry,
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam slovenskej literatúry pre deti a mládež,
- Študent bude schopný oboznámiť sa s progresívnymi trendmi v nastolenej oblasti literatúry s dôrazom aj na najaktuálnejšie literárnovedné výskumy,
- Študent bude schopný oboznámiť sa s modernými metodickými prístupmi a aspektmi popisov pracovných činností,
- Študent bude schopný poukázať na konkrétne žánrové špecifiká vybranej oblasti slovenskej literatúry pre deti a mládež.

Kompetencie:

- Študent bude schopný aplikovať systém zručností potrebných pre viacrozmerný kontakt (napríklad) s danou osobnosťou slovenskej literatúry pre deti a mládež, ktoré potom následne vie využiť vo vlastnej tvorivej praxi v škole.
- Študent bude schopný poukázať a identifikovať základné umelecké (žánrové, osobnostné) piliere slovenskej literatúry pre deti a mládež.
- Študent bude schopný realizovať cielený rozvoj poznania súvisiaci so synchronným i diachrónnym vývinom slovenskej literatúry pre deti a mládež,
- Študent bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o slovenskej literatúre ako takej,
- Študent bude schopný riadiť štýl práce ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie vybraných osobností a diel slovenskej literatúry pre deti a mládež. Je schopný aplikovať vybrané literárnovedné poznatky pri kultúrno-umeleckých a pragmaticko-komunikačných aktivitách. Vyznačuje sa tvorivým myslením a individuálnym prístupom k jednotlivým prototextom slovenskej literatúry pre deti a mládež. Neunikne mu ani kritická analýza pri formulovaní vlastných stanovísk a postojov k danému textu. Dokáže udržiavať

kontakt s aktuálnym vývojom slovenskej literatúry pre deti a mládež a účinne pokračovať tak vo vlastnom profesionálnom rozvoji. Uplatňuje získané študované vedomosti, zručnosti a kompetencie na aplikačno-komunikačnej úrovni v ústnej i písomnej forme.

### **Stručná osnova predmetu:**

1. Problémy žánrov v literatúre pre deti a mládež.
2. Ľudová rozprávka.
3. Umelá (autorská) rozprávka.
4. Ľudová a umelá (autorská) balada.
5. Ľudová a umelá (autorská) povesť.
6. Poviedka a novela.
7. Dobrodružný, historický a vedecko-fantastický román.
8. Román s dievčenskou hrdinkou
9. Román s chlapčenským hrdinom.
10. Literatúra faktu.
11. Významné osobnosti a diela slovenskej literatúry pre deti a mládež do roku 1960.
12. Významné osobnosti a diela slovenskej literatúry pre deti a mládež od roku 1960.
13. Literárnokritické reflexie slovenskej literatúry pre deti a mládež.

### **Odporúčaná literatúra:**

KOPÁL, J.: Z teórie literatúry pre mládež Nitra : Pedagogická fakulta ,Vedecko výskumné pracovisko literárnej komunikácie a experimentálnej metodiky, 1985.  
RAKÚS, S.: Text a dielo. Levoča : Modrý Peter, 2019.  
SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Bratislava – Martin : Literárne informačné centrum - Matica slovenská, 2009.  
SLIACKY, O.: Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež = Do roku 1945. Bratislava : Mladé Letá, 1990.  
SLIACKY, O.: Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež = Do roku 1960. Bratislava : Mladé Letá, 2007.  
SLIACKY, O.: Zlatá muzika : Antológia slovenskej poézie pre deti. Bratislava : Mladé letá, 1980.

### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

### **Poznámky:**

### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	0.0

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk  
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk  
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/LEX/22	<b>Názov predmetu:</b> Lexikológia slovenského jazyka
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 5	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Aktívna účasť na hodinách a štúdium odbornej literatúry (2 kr) 2 kredity je možné získať z alternatív: A) seminárna práca B) priebežné testy C) projektová práca so slovníkmi alebo s korpusovým materiálom Záverečný test alebo kolokviálna skúška s domácou prípravou: 1 kr Sumárne hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S): 39 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín, doplňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 26 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 29 hodín	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent si osvojí základné pojmy a termíny lexikológie ako jazykovednej disciplíny reflektujúcej základné otázky lexiky súčasného slovenského jazyka. Pomocou tejto výrazovej sústavy bude hlbšie spoznávať rôzne aspekty slova ako centrálnej jazykovej jednotky, t.j. jeho významovú a morfológickú štruktúru, diferenciáciu slovnej zásoby, slovotvorné spôsoby a postupy, slovotvornú motiváciu, obohacovanie lexikálnej zásoby s osobitným zreteľom na dynamiku lexiky.</li></ul> Zručnosti <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent sa dokáže správne orientovať v lexikálnom systéme jazyka ako organizovanom súbore pomenovacích jednotiek, a to aj vo vzťahu k iným čiastkovým systémom – zvukovému, morfológickému, syntaktickému a štylistickému.</li><li>• Študent bude schopný náležite vymedziť a interpretovať dynamické tendencie v lexikálnej zásobe slovenského jazyka v kontexte pôsobenia vonkajších, mimojazykových faktorov.</li><li>• Študent bude vedieť správne a účelne používať najvýznamnejšie diela súčasnej slovenskej lexikografie, najmä slovníky a lexikálne korpusy.</li></ul>	

**Kompetencie:**

- \* Študent bude schopný aplikovať súbor nadobudnutých teoretických poznatkov z lexikológie slovenčiny v jazykovej praxi a pri vyučovaní slovenského jazyka.
  - Na základe osvojených poznatkov zo štúdia lexikológie bude schopný samostatne vytvárať učebné materiály na spoznávanie a rozvíjanie slovnej zásoby slovenčiny s osobitným zreteľom na vzťah prvkov lexikálnej roviny jazyka mimojazykovej skutočnosti.
- \* i.

**Stručná osnova predmetu:**

1. Predmet, disciplíny a podstata lexikológie z hľadiska pedagogickej praxe. Lexikológia a ostatné roviny jazyka. Slovo a lexéma. Členenie a charakteristika lexikálnej zásoby.
2. Lexikografia. Typológia slovníkov. Slovenský národný korpus, slovníky na internete. Slovensko-maďarské lexikografické súvislosti. Stavba hesla, typológia výkladu, práca so slovníkmi.
3. Lexikálna sémantika. Metódy analýzy lexikálneho významu. Onomaziologický a sémaziologický prístup. Slová spojené formou (polysémia, homonymia). Spôsoby zmeny významu.
4. Lexikálna paradigmatica: slová spojené významom (sémantické pole, synonymia, antonymia, hyponymia-hyperonymia, paronymia). Systémové vzťahy v lexike.
5. Lexikálna motivácia a slovotvorný význam. Typy lexikálnej a slovotvornej motivácie.
6. Tvorenie lexém: slovotvorné spôsoby a derivačné postupy.
7. Slovotvorná štruktúra slova, rovnakokoreňové a rôznokoreňové slovotvorné útvary. Onomaziologická štruktúra kompozít.
8. Preberanie z cudzích jazykov. Slovenčina v kontakte s inými jazykmi. Príčiny preberania lexém. Adaptácia prevzatých slov. Typy produktov prevzatia. Interlingválna motivácia.
9. Suprasémantika lexikálnych jednotiek. Štylistika lexém. Termiologizácia, internacionalizácia.
10. Dynamika slovnej zásoby. Lexika a čas: historizmy, archaizmy, neologizmy, okazionalizmy. Strata, nadobudnutie a prehodnotenie príznaku temporálnosti. Slovotvorba a dynamika lexiky – najproduktívnejšie slovotvorné formanty
11. Lexikálnosémantická syntagmatika. Kolokácia. Viacslovné pomenovania. Univerbizácia a multiverbizácia.
12. Frazéológia. Vlastnosti, vznik a delenie frazém. Význam, forma, pôvod a variantnosť frazém.
13. Frazéológia v medzijazykovom kontexte.

**Odporúčaná literatúra:**

- DOLNÍK, J.: Lexikológia. Bratislava: UK, 2003. ISBN 80-223-1733-0
- FURDÍK, J., Ed. OLOŠTIAK, M.: Slovenská slovotvorba. Prešov: Náuka, 2004 ISBN 80-89038-28-X
- GLOVŇA, J.: Frazéológia. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2015. ISBN 978-80-558-0777-5.
- HORECKÝ, J. – BUZZÁSYOVÁ, K. – BOSÁK, J.: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda, 1989. ISBN 80-224-0047-5
- MLACEK, J.: Slovenská frazeológia. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1984. 160 s.
- OLOŠTIAK, M.: Lexikálna paradigmatica, sémantika a kombinatorika. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2017. Dostupné online: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Olostiak10>
- OLOŠTIAK, M.: Slovotvorba, slovnodruhové prechody, preberanie a skracovanie lexém. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2017. Dostupné online: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Olostiak11>
- OLOŠTIAK, M. – IVANOVÁ, M.: Kapitoly z lexikológie. Lexikálna syntagmatika a viacslovné pomenovania. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2013. ISBN 978-80-555-0938-9.

ORGOŇOVÁ, O. – BOHUNICKÁ, A.: Lexikológia slovenčiny. Učebné texty a cvičenia.  
Bratislava : Stimul, 2011. ISBN 978-80-8127-030-7  
<http://slovniky.juls.savba.sk/>

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**  
slovenský jazyk

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 7

A	B	C	D	E	FX
14.29	28.57	28.57	0.0	14.29	14.29

**Vyučujúci:** Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc. [vankoj@ujv.sk](mailto:vankoj@ujv.sk) 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD. [nagym@ujv.sk](mailto:nagym@ujv.sk) 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc. [pukanszkyb@ujv.sk](mailto:pukanszkyb@ujv.sk)

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/LZS/22	<b>Názov predmetu:</b> Literatúra zahraničných Slovákov
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienky absolvovania predmetu: Záverečné hodnotenie má viacdimeznionálny charakter spojenia teórie a praxe. Jednotlivé súčasti sú dohodnuté so študentmi individuálne (aj) na základe ich osobnej zainteresovanosti a výberu: a) Študenti na základe vlastnej čitateľskej skúsenosti pripravia semestrálnu prácu, ktorú obhájia pred celou skupinou. Seminárna práca je základným výstupom, ktorá obsahuje biografické, bibliografické a iné danosti i „zvláštnosti“ zo života daného autora slovenskej krajanskej literatúry. Súčasťou tohto elaborátu je aj intepretačná analýza vybraného textu autora na báze objektívno-subjektívnych čitateľských skúseností študenta so špecifickým dôrazom na rôznorodú identifikáciu koloritu samotnej existencie zahraničného „bytia a žitia“ Slovákov. b) Ústna skúška, pri ktorej sa neprihliada na aspekt komplexnosti, ale na fakt, aby študent bol schopný vďaka novovzniknutým vedomostiam podať primeraný, adekvátny obraz o tvorivom úsilí Slovákov v zahraničí z pohľadu literárneho vývoja. Hodnotiace kritériá: a) - Využitie tvorivých a inovatívnych foriem práce pri vyhotovení semestrálnej práce (2 body) - Popis a presná diagnostika vlastného prístupu k práci na báze odôvodnenej individuálnej metodológie práce (3 body) - Originalita, kreativity, nápaditosť, pestrofarebnosť, myšlienkové úsilie o zaujímavosť pri vypracovaní semestrálnej práce so špeciálnym zreteľom na problematiku krajanskosti Slovákov (5 bodov) - Znalosť odborných materiálov pri vypracovaní semestrálnej práce, použitie vhodnej odbornej literatúry, a to aj z vlastnej iniciatívy (5 bodov) - Prepracovanosť obsahu a formy v rámci vybranej témy semestrálnej práce (Rozsah: 10 strán, 10 bodov) - Aplikácia inovatívnych postupov v rámci interpretačnej činnosti, nových prístupov k textu (3 body) - Konkretizácia vybraných úloh a činností a jej poukázanie na každodennú školskú prax (2 body) - Aplikácia teoretických vedomostí na vybrané diela slovenskej krajanskej literatúry (5 bodov) b) - Obraz vývoja slovenskej krajanskej literatúry tej-ktorej krajiny a jej začlenenie do celosvetového korpusu i do inovovaného školského vzdelávacieho programu (8 bodov)	

- Uvádžanie najdôležitejších literárnych medzníkov danej slovenskej menšiny na báze teórie (12 bodov)

Hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS.

Časová záťaž študenta:

60 hodín, z toho:

Aktívna účasť na hodinách 26 hodín,

vypracovanie seminárnej práce: 22 hodín,

samoštúdium: 12 hodín

### **Výsledky vzdelávania:**

Vedomosti:

Absolvent daného kurzu má všeobecné vedomosti na úrovni analýzy a syntézy. Ovláda základnú problematiku typológie, existencie a literárneho vývoja zahraničných Slovákov. Disponuje vzťahovo-argumentačne nadobudnutými vedomosťami o krajanskej literatúre, o jeho zákonitostiach, o spôsobe a podmienkach jeho minulého a prítomného „fungovania“. Špecifikuje a usúvzťažňuje poznatky z dejín slovenskej literatúry, teórie literatúry a interpretácie literárneho textu. Pozná špecifiká jednotlivých bárodnostných menšín, ich tvorivé úsilia. Je schopný zaradiť danú menšinu do viacerých kontextov. Je tak oboznámený s najdôležitejšími kultúrnymi a spoločenskými reáliami a dejinami toho-ktorého kultúrneho areálu. Absolvent disponuje základným vedeckým poznaním v profilových vzdelávacích oblastiach vývinu tejto literatúry – ale aj v špecializáciách jeho pôsobenia.

- Študent bude vedieť vybrať a odporučiť pre seba i pre ostatných vhodnú osobnosť krajanskej slovenskej literatúry a patrične ju odôvodniť pre potreby vlastného čitateľského výskumu,
- Študent bude vedieť orientovať sa v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií v množstve informácií,
- Študent bude vedieť správne zostaviť, nezávisle vyhľadávať a hodnotiť rôzne informácie, týkajúce sa danej osobnosti slovenskej krajanskej literatúry,

Zručnosti:

Študent je schopný vypracovať aj písomný elaborát, tzn. seminárnu prácu o danom autorovi či diele. Má pritom patrične osvojené postupy, zručnosti a stratégie práce s textom zahraničného slovenského autora, ktoré vie prakticky využiť pri práci s textom. Pozná tak aj najnovšie literárne úsilia autorov. Je schopný poukázať na diachrónnosť a synchrónnosť daného literárneho vývinu. Pozná základné postupy, analýzy a interpretácie poetického, prozaického, a dramatického textu. Je schopný aplikovať literárnovedné poznatky vo svojich komplexných výstupoch. Postupne tak rozvíja aj vlastnú jazykovú kultúru, resp. tvorivé myslenie. Rozvíja aj zručnosť analýzy a syntézy, kritickosti, dokáže formulovať vlastné stanoviská a postoje, kriticky ich revidovať a konštruktívne obhajovať.

- Študent je schopný poukázať na možnosti krajanskej literatúry pri výchove ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu v tomto špecifickom type literatúry,
- Študent bude schopný získať odborné znalosti v tvorivých metódach výskumu slovenskej literatúry mimo hraníc Slovenska,
- Študent bude vedieť samostatne zbierať informácie o živote a literárnej tvorbe tejto osobnosti v rôznych publikáciách a na internete, resp. vytvoriť z tohto elaborátu zaujímavé portfólio ako súčasť vlastnej semestrálnej práce,
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam slovenskej literatúry en bloc, identifikovať obsah tvorivých snáh jednotlivých slovenských národnostných menšín,
- Študent bude schopný oboznámiť sa s najaktuálnejšími progresívnymi trendmi v nastolenej oblasti literatúry,

- Študent bude vedieť správne aplikovať získané vedomosti v konkrétnych výstupoch, komparovať danú skutočnosť na rôznych úrovniach a stupňoch,
- Študent bude vedieť aplikovať nadobudnuté vedomosti na teoretickej i praktickej báze v pozadí konkrétneho typu úlohy a tvorivej činnosti,
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií, súdov a úsudkov pri selekcii množstva získaných informácií,
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a riešiť ich (s využitím praktických postupov v praxi),
- Študent bude vedieť vyjadriť sa k jednotlivých parciálnym zložkám vývinu krajanskej slovenskej literatúry a tieto časti zaradiť do patričného kontextu vývinu kultúry a kultúrnosti.
- Študent bude schopný selektovať a zjednotiť vlastné myšlienky pri interpretačnom procese konkrétneho literárneho textu slovenského autora zo zahraničia.

#### Kompetencie:

- Študent bude schopný aplikovať systém zručností potrebných pre viacrozmerý kontakt (napríklad) s danou osobnosťou slovenskej krajanskej literatúry, ktoré potom následne vie využiť vo vlastnej tvorivej praxi v škole, nakoľko títo autori sú súčasťou samotných čítaniek.
- Študent bude schopný zaujať stanovisko o opodstatnenosti a špecifickosti týchto krajanských autorov.
- Študent bude schopný viesť svojich žiakov vo svojej konkrétnej pedagogickej praxi k opodstatnenosti a harmonizácii jednotlivých výstupov slovenskej kultúry ako takej.
- Študent bude schopný realizovať cielený rozvoj poznania súvisiaci so synchronným i diachrónnym vývinom slovenskej literatúry zo zahraničia,
- Študent bude schopný samostatne a zodpovedne pristupovať ku krajanskému literárnemu dedičstvu ako celku a upriamiť dôraz na to aj u svojich žiakov v školskej praxi,
- Študent bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o slovenskej literatúre ako takej, ktorej „zaujímavou, nekaždodennou“ súčasťou je aj literatúra zahraničných Slovákov.
- Uplatňuje študované alebo pracovné jazyky na aplikačno-komunikačnej úrovni v ústnom dorozumievaní a písomnom dorozumievaní. Do budúcej školskej praxe tak dokáže zabezpečiť efektívnu výchovnú a vzdelávaciu činnosť. Disponuje diagnostickými zručnosťami pri práci s literárnym textom. Je schopný zostaviť problémovú anamnézu a získať orientáciu v situácii jednotlivcov z cieľových skupín na báze špecifickosti krajanskej literatúry. Je tak celkovo pripravený na samostatný výkon svojej budúcej profesie, špecifikom ktorej je aj práca s literárnymi textami Slovákov žijúcich v zahraničí.
- Študent bude schopný oboznámiť sa s modernými metodickými prístupmi a aspektmi popisov pracovných činností, ktoré sú nevyhnutné pre vypracovanie požadovaných výstupov.

#### **Stručná osnova predmetu:**

Stručná osnova predmetu:

1. Fenomén tzv. krajanskej kultúry/literatúry. Začiatky dolnozemskej slovenskej literatúry a kultúry.
2. Dolnozemska slovenska literatúra v celoslovenskom a celouhorskom kontexte.
3. Slovenská literatúra v Maďarsku (ľudoví autori, etnológovia, beletristi) – vývin, súčasnosť, predstavitelia, diela.
4. Vývin slovenskej kultúry/literatúry v Rumunsku.
5. Slovenská poézia, próza, esejistika v Rumunsku (predstavitelia, diela).
6. Slovenská literatúra v Srbsku (Vojvodine) – 19. a prvá polovica 20. storočia.
7. Súčasná vojvodinská slovenská poézia a próza (predstavitelia, diela).
8. Krajanská kultúra/literatúra mimo Dolnej zeme – v Európe.
9. Krajanská kultúra/literatúra mimo Dolnej zeme – v zámorí.
10. Interpretácia vybraných textov slovenských autorov zo zahraničia.

11. Kolorit krajanskosti vo vybraných textoch autorov.
12. Kontextovosť a jej realizácie vo vývine slovenskej krajanskej literatúry.
13. Spolupráca krajanov a starostlivosť SR o Slovákov žijúcich v zahraničí.

### **Odporúčaná literatúra:**

ANDRUŠKA, P.: Krajanská literatúra a kultúra. Nitra : Katedra kulturológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2003.

ANDRUŠKA, P.: Literárna tvorba Slovákov z Dolnej zeme. Šaľa : A-klub, 2013.

ANDRUŠKA, P.: Súčasní slovenskí spisovatelia z Rumunska. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009.

ANDRUŠKA, P.: Súčasní slovenskí spisovatelia z Maďarska. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2008.

ANDRUŠKA, P.: Súčasní slovenskí spisovatelia z Vojvodiny. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2010.

ANOCA, D. M.: Slovenská literatúra v Rumunsku. Nadlak : Vydavateľstvo Ivan Krasko, 2010.

HARPÁŇ, M.: Texty a kontexty. Slovenská literatúra a literatúra dolnozemsých Slovákov. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2004.

KMEŤ, M.: Krátke dejiny dolnozemsých Slovákov 1. Nadlak : Vydavateľstvo Ivan Krasko, 2012.

ŠENKÁR, P.: Novodobá prozaická tvorba Slovákov v Rumunsku. Nadlak : Vydavateľstvo Ivan Krasko, 2019.

ŠENKÁR, P.: Slovenská dolnozemsá literatúra (v teórii a praxi). Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2015. ISBN 978-80-8122-133-0

ŠTEFANKO, O.: Pohľadaj korene svoje. Nadlak : Vydavateľstvo Kultúrnej a vedeckej spoločnosti Ivana Krasku, 1998.

### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

### **Poznámky:**

### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/ MEDZ/22	<b>Názov predmetu:</b> Slovenská literatúra medzivojnového obdobia
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška. Predmet je ukončený ústnou skúškou, ktorá sa zrealizuje počas skúškového obdobia. Študent v priebehu semestra pripraví uvedené práce a splní nasledujúce podmienky: <ul style="list-style-type: none"><li>• Vypracovanie a odovzdanie seminárnej práce o literárnej tvorbe vybraného autora medzivojnového obdobia (Rozsah: min. 4 strany; Skóre: 20 bodov).</li></ul> Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none"><li>- Vyváženosť štruktúry práce: biografía, vývin tvorby vybraného autora a vlastná interpretácia (5 bodov).</li><li>- Odborná kvalita interpretácie konkrétneho diela vybraného autora, adekvátne zaradenie do kontextu (10 bodov).</li><li>- Dodržiavanie elementárnych noriem formálneho spracovania textu (5 bodov).</li><li>• Písomný test v rozsahu osnovy predmetu (Skóre: 40 bodov).</li></ul> Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none"><li>- Prezentácia výborných poznatkov z nasledujúcich okruhov: literatúra medzivojnového obdobia, spoločenská a estetická charakteristika (10 bodov), poézia v období rokov 1918 – 1935 a poézia v rokoch 1936 – 1948, autori, literárne smery (15 bodov), próza v období rokov 1918 – 1935, próza v rokoch 1936 – 1948, autori, literárne smery (15 bodov) a slovenská dráma medzivojnového obdobia (10 bodov).</li><li>• Ústna skúška z literárnych diel medzivojnového obdobia podľa beletristického minima (Skóre: 40 bodov).</li></ul> Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súčet bodov hodnotenia seminárnej práce, písomného testu a ústnej skúšky. Sumárne hodnotenie predmetu: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: Časová záťaž študenta: cca. 90 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce. 26 hodín, samoštúdium: 25 hodín	
<b>Výsledky vzdelávania:</b>	

## Vedomosti

- Študent si osvojí poznatky o spoločensko-kultúrnej situácii v medzivojnovom období, poznatky o vzniku nových kultúrnych inštitúcií, získa vedomosti o dobových literárnych periodikách, nadobudne poznatky o periodizácii medzivojnovnej literatúry.
- Študent získa vedomosti o básnickej, prozaickej a dramatickej tvorbe o významných predstaviteľov medzivojnového obdobia. Bude vedieť tieto diela zaradiť do širšieho dobového a kultúrneho kontextu, vybrať a odporučiť vhodnú osobnosť pre prezentáciu tvorby medzivojnovnej literatúry a tento výber bude vedieť primerane odôvodniť.
- Študent si osvojí poznatky o poézii nastupujúcej generácie básnikov v medzivojnovom období, ktorá inklinovala k neosymbolizmu a postupne a obohacovala o prvky futurizmu a konštruktivismu, nadobudne vedomosti o vývinových tendenciách, básnických smeroch a skupinách, ktoré sa etablovali v medzivojnovom období (proletárska poézia, poetizmus, ruralizmus, nadrealizmus, katolícka moderna, koncept tzv. čistej poézie).
- Študent nadobudne poznatky o vývinovom smerovaní medzivojnovnej prózy, o prejavoch naturizmu a expresionistických tendenciách v tvorbe výrazných predstaviteľov obdobia, o prvkoch socialistického realizmu a náraste lyrizačných tendencií v próze a získa prehľad o prozaickej tvorbe autorov, označovaných za básnikov sujetu.
- Študent si osvojí poznatky o dramatickej tvorbe medzivojnového obdobia, o rôznych variáciách drámy: realistická dráma, populárne hry z ľudového prostredia, expresionistická dráma, dráma ideí a modelových situácií, lyrizovaná dráma a pod.
- Študent získa poznatky ako zbierať informácie o živote a tvorbe osobnosti medzivojnového obdobia v rôznych publikáciách a na internete, resp. bude vedieť orientovať sa v metódach rozlišovania informácií, ktoré sú podstatné pre prax, bude vedieť získané informácie analyzovať, zhodnotiť a verejne prezentovať.

## Zručnosti

- Študent bude schopný motivovať svojich žiakov pre osvojovanie si slovenskej medzivojnovnej literatúry a súčasne bude vedieť prebudiť ich celkový záujem v procese výchovy ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu v oblasti daného vývinového obdobia.
- Študent bude schopný samostatne získať ďalšie znalosti v oblasti medzivojnovnej poézie, prózy a dramatickej tvorby.
- Študent bude schopný komplexne chápať špecifický spoločenský význam a funkciu slovenskej literatúry daného obdobia pre pochopenie slovenského spoločenského a kultúrneho vývinu a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych úloh pri implementácii získaných poznatkov.
- Študent bude vedieť správne využívať získané vedomosti o medzivojnovnej poézii, próze a dráme v konkrétnych výstupoch na vyučovacích hodinách, prezentáciách a pod..
- Študent bude schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti z medzivojnovnej literatúry v teoretickej aj praktickej rovine a to na pozadí konkrétneho typu úlohy a činnosti.
- Študent bude schopný identifikovať základné odborné problémy súvisiace s medzivojnovou literatúrou, formulovať teoretické a praktické východiská, ktoré sú potrebné na ich riešenie v podmienkach každodennej školskej praxe.
- Študent bude schopný oboznámiť sa s novými trendmi v oblasti výskumu medzivojnovnej literatúry a modernými metodickými prístupmi, ktoré sú nevyhnutné pre efektívnu realizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti.

## Kompetencie

- Študent bude kompetentný adekvátne využiť systém vedomostí a zručností potrebných pre vyučovanie predmetu slovenská literatúra a jej špecifického vývinového obdobia medzi dvomi vojnami na základných a stredných školách v rámci vlastného pracovného zaradenia.
- Študent bude kompetentný napláňovať jednotlivé etapy realizácie danej úlohy (vyučovacie hodiny, prednášky), a to v kontexte náročnosti rovnako pre jednotlivcov ako aj pre študijné skupiny.

- Študent bude realizovať zámerný rozvoj poznania súvisiaci so uvedeným vývinovým slovenskej literatúry, bude samostatne selektovať tvorivé činnosti, ktoré prehlbujú vedomosti o slovenskej medzivojnovnej literatúre.
- Študent bude kompetentný riadiť štýl práce ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie básnických, prozaických a dramatických diel vybraných osobností slovenskej literatúry medzivojnovného obdobia.

### Stručná osnova predmetu:

1. Spoločenská a politická situácia, inštitucionálna emancipácia slovenskej kultúry a literatúry, zahraničné vzory, vzťah k predchádzajúcim tradíciám. Typologická charakteristika, literárne smery a periodizácia medzivojnovnej literatúry.
2. Expresionistické tendencie v slovenskej próze. Gejza Vámoš, J. Hrušovský.
3. Prvá svetová vojna a jej ohlas v literatúre. Milo Urban.
4. Sociálno-psychologicky realizmus v literatúre. Jozef Cíger Hronský a jeho tvorba.
5. Ľavicovo orientovaná a socialistická tvorba. DAV a davisti. Laco Novomeský.
6. Neosymbolizmus v slovenskej poézii. Emil Boleslav Lukáč.
7. Vitalizmus v slovenskej poézii. Básnická tvorba Jána Smreka.
8. Nadrealizmus v slovenskej poézii. Francúzske a české podnety. Poetika nadrealistickej básnickej skupiny. R. Fábry, V. Reisel, P. Bunčák a ostatní.
9. Poézia katolíckej moderny. Poetika, tematika, autori: Rudolf Dilong, Janko Silan
10. Lyrizačné tendencie v medzivojnovom období a naturizmus. Dobroslav Chrobák, Margita Figuli.
11. Próza naturizmu. Ľudo Ondrejov, František Švantner.
12. Medzivojnová slovenská dráma. Ivan Stodola, Július Barč-Ivan.
13. Básnici sujetu. Dielo básnikov sujetu. Dominik Tatarka, Peter Karvaš.

### Odporúčaná literatúra:

- ČÚZY, L., – GBÚR, J. – KRŠÁKOVÁ, D. – MIKULOVÁ, M. – ROBERTS, D. – ZAMBOR, J.: Panoráma slovenskej literatúry II. Literárne dejiny od realizmu po rok 1945. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2005. 175 s. ISBN 80-10-00674-2
- ČEPAN, O. A KOL.: Dejiny slovenskej literatúry V. Bratislava : Veda, 1984. 652 s.
- CHMEL, R. a kol.: Slovník diel slovenskej literatúry 20. storočia. Bratislava : Kalligram – Ústav slovenskej literatúry SAV, 2006. 525 s. ISBN 80-7149-918-9
- SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry II. Martin : Matica slovenská, Bratislava : Literárne informačné centrum, 2009. 785 s. ISBN 978-80-090-945-4
- ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007. 534 s. ISBN 978-80-89222-29-2
- ŠTEVČEK, J.: Dejiny slovenského románu. Bratislava : Tatran, 1989. 624 s.

### Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

### Poznámky:

### Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/ MORF/22	<b>Názov predmetu:</b> Morfológia slovenského jazyka
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 5	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Aktívna účasť na hodinách sa preukáže aj kladením otázok na začiatku hodiny ako opakovanie prechádzajúcej témy + štúdium odbornej literatúry (2 kr.) 2 kredity je možné získať z alternatív: A) porovnávacia práca na základe odbornej literatúry tematicky v súlade s osnovou predmetu B) priebežné testy C) aktuálna projektová úloha, resp. seminárna práca Záverečný test alebo kolokviálna skúška so samostatnou domácou prípravou (1 kr.) Sumárne hodnotenie v zmysle Študijného poriadku UJS: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% Časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S): 39 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín, doplňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 26 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 29 hodín	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent si osvojí základnú terminológiu disciplíny morfológia slovenského jazyka. Oboznámi sa najmä s gramatickými kategóriami menných a slovesných slovných druhov, s kritériami vymedzovania jednotlivých slovných druhov, s funkciou pádov v slovenčine s morfematickou štruktúrou a analýzou slov, s funkciou jednotlivých slovných druhov pri výstavbe gramatickej a sémantickej štruktúry vety a pod. Viaceré morfológické javy spisovnej slovenčiny si bude osvojovať aj v kontraste s maďarčinou.</li></ul> <b>Zručnosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent bude ovládať podstatu gramatických kategórií morfológického systému slovenčiny, a to aj vo vzťahu ku kategóriám syntaktického systému (predikácia, determinácia, morfosyntaktické väzby a súvislosti; problematiky zhody a pod.)</li><li>• Študent bude schopný analyzovať morfematickú stavbu slov z oblasti menných a slovesných slovných druhov a vysvetliť funkciu jednotlivých morfematických segmentov v konštrukcii.</li></ul>	

- Študent bude schopný identifikovať funkciu prvkov morfolologickej roviny jazyka pri tvorbe vetných a súvetných konštrukcií.
- Študent bude schopný správne určiť dynamické tendencie v morfológii slovenského jazyka, a to aj v historickom priereze.

Kompetencie:

\* Študent bude schopný aplikovať súbor nadobudnutých teoretických poznatkov z morfológie slovenčiny v jazykovej praxi, a to aj s dôrazom na konfrontáciu morfológických javov slovenčiny a maďarčiny. Dôkladné poznanie obsahovej a formálnej stránky prvkov morfolologickej roviny mu umožní pochopiť ich funkciu pri výstavbe gramatickej a sémantickej štruktúry vety, čo bude môcť využiť jednak pri nasledujúcom štúdiu syntaxe, jednak po ukončení štúdia, t.j. pri vyučovaní morfológie a syntaxe na školách s vyučovacím jazykom maďarským.

### **Stručná osnova predmetu:**

1. Morfológický podsystem jazyka v systéme jazykových rovín. Predmet a rozsah morfológie. Morfofonológia. Tvarotvorné procesy, gramatický tvar. Morfológické kategórie.
2. Morfematická štruktúra slova, metódy určovania morfém, morfematická segmentácia, klasifikácia morfém. Morfematické slovníky.
3. Morfológická typológia. Bližšie porovnanie flektívneho a aglutinačného typu. Gramatická homonymia, synonymia a polysémia. Morfológický typ slovenčiny v porovnaní s maďarčinou.
4. System slovných druhov v slovenčine a ich funkcie, kritériá na ich delenie. Vnímание sveta a slovnodruhová kategorizácia. Častice, citoslovčia, spojky.
5. Podstatné mená – klasifikácia, gramatická kategória čísla a rodu. Propriá, apelatíva, etnonymá, konkréta, abstraktá. Počítateľnosť, typy plurálu a singuláru v slovenčine a v maďarčine. Rod ako klasifikačná kategória. Subkategória životnosti mužskej osoby. Deklinačné typy a vzory. Dvojtvary, prechod medzi vzormi.
6. Substantívna deklinácia, pády, predložky. Morfematika menných slovných druhov. Funkcia a system pádov a predložiek. Pádový synkretizmus.
7. Slovesá – lexikálno-sémantická klasifikácia. Plnovýznamové / neplnovýznamové, činnostné / stavové, prechodné / neprechodné, osobné / neosobné slovesá. Pomocné slovesá a verboidy. Typy a funkcie pomocných sloviess. Triedenie neurčitých slovesných tvarov.
8. Gramatické kategórie a časovanie sloviess. Morfematika sloviess. Slovesné kmene, časovacie vzory. Čas, spôsob, osoba sloviess.
9. Intencia, valencia, väzba sloviess. Slovesný vid, vidotvorba. Obojvidové a jednovidové slovesá, vidové dvojice. Aspekt a spôsob slovesného deja. Slovesný rod a deagentizácia. Reflexívnosť, typy zvratných sloviess.
10. Adjektíva: klasifikácia, gramatické kategórie, syntaktická funkcia, skloňovanie, stupňovanie a operabilnosť. Príslovky: tvorenie, klasifikácia, stupňovanie.
11. Pronominá, ich funkčná a formálna charakteristika, klasifikácia a skloňovanie.
12. Funkčná a formálna charakteristika numerálií.
13. Dynamika morfológie. Vznik a zánik tvarov a kategórií.

### **Odporúčaná literatúra:**

- AUXOVÁ, D. – VAŇKO, J.: Morfológia slovenského jazyka. Nitra: FF UKF, 2015. ISBN 978-80-558-0858-1
- DOLNÍK, J. (Ed.): Morfológické aspekty súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda, 2010. 464 s. ISBN 978-80-224-1169-2
- NAVRÁTIL, L.: Neohybné slovné druhy a citoslovčia. Nitra: Enigma, 2003.
- NAVRÁTIL, L.: Nominálne slovné druhy. Nitra: Enigma, 2005.
- NAVRÁTIL, L.: Slovesá – kráľovský slovný druh. Nitra: Enigma, 2009.
- NIŽNÍKOVÁ, J.: Valenčný slovník slovenských sloviess. Prešov : Filozofická fakulta v Prešove, 1998. ISBN 80-88885-53-1

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J. Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. Bratislava : SPN 1988. 227 s. ISBN 0012959  
RUŽIČKA, J. (ed.): Morfológia slovenského jazyka. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej Akadémie Vied, 1966. 895 s. ISBN 0012980  
ZÁVODNÝ, A.: Prednášky a praktiká z morfológie slovenského jazyka I - II. Trnava : Trnavská univerzita v Trnave, 2016. ISBN 978-80-568-0002-7, ISBN 978-80-568-0003-4.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský jazyk

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	B	C	D	E	FX
21.43	14.29	35.71	7.14	21.43	0.0

**Vyučujúci:** prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc., prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/MVJS/22	<b>Názov predmetu:</b> Metodika vyučovania slovenčiny ako L2
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: priebežným hodnotením. Celkové hodnotenie pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia v pomere 100/0. Priebežné hodnotenie: Študenti v priebehu semestra pripravujú nasledujúce výstupy a zadania: • Písomné vypracovanie prípravy na vyučovaciu hodinu slovenského jazyka pre 2. stupeň základných škôl na tému podľa vlastného výberu (Rozsah: min. 5 strán; Skóre: 40 bodov). Hodnotiace kritériá: - Relevantné stanovenie cieľa vyučovacej hodiny, typ a forma vyučovacej hodiny (5 bodov). - Logická nadväznosť vyučovacej hodiny, jednotlivých fáz hodiny, opisu spracovania a prezentácie témy (17 bodov). - Relevantnosť aplikácie vyučovacích pomôcok, didaktickej techniky a informačných zdrojov na hodine (10 bodov). - Adekvátnosť využitých metód, odbornosť, nápaditosť a kreativita (5 bodov). - Dodržiavanie základných noriem formálnej úpravy prípravy na hodinu (3 bodov). • Aktívna účasť na seminárnych hodinách a cvičeniach počas semestra (Skóre: 20 bodov). Hodnotiace kritériá: - Adekvátne využitie teoretických poznatkov z prednášok na seminároch a cvičeniach (10 bodov). - Riešenie parciálnych úloh a zadaní počas kurzu (10 bodov). • Písomný test v rozsahu obsahovej osnovy predmetu (Skóre: 40 bodov). Hodnotiace kritériá: - Preukázanie výborných poznatkov o základnej metodike práce, typoch hodín, metódach, formách vyučovania, štruktúre hodiny, príprave na hodinu (25 bodov). - Preukázanie výborných poznatkov o didaktike a slohu vo vyučovacom predmete slovenský jazyk, slohových útvaroch, slohotvornom procese, opravách a hodnotení slohových prác (15 bodov). Výsledné hodnotenie bude navrhnutá na základe priebežného hodnotenia, čiže na základe súčtu hodnotenia prípravy na vyučovaciu hodinu, aktivity študenta a písomného testu. Sumárne hodnotenie predmetu A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v zmysle Študijného poriadku UJS.	

Časová záťaž študenta:

60 hodín, z toho:

kombinované štúdium (P, S, C, konzultácia): 39 hodín,

vypracovanie prípravy na vyučovanie: 11 hodín,

samoštúdium: 10 hodín.

### **Výsledky vzdelávania:**

Vedomosti:

- Študent si osvojí základné teoretické poznatky a praktické zručnosti z metodiky slovenčiny ako druhého jazyka.
- Študent nadobudne poznatky o jednotlivých zložkách vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra.
- Študent získa poznatky o základných typoch hodín, metódach, formách vyučovania, o didaktických prostriedkoch a informačných zdrojoch.
- Študent nadobudne poznatky o spôsoboch, ktorými sa riadi vyučovanie slovenského jazyka; poznatky o prepojení teoretických východísk didaktiky jazyka a slohu so školským učivom.
- Študent si osvojí spôsob ako selektovať a spracovávať nadobudnuté informácie z rôznych dostupných prameňov ako východisko pre proces vzdelávania žiakov.
- Študent získa poznatky o primeranom využití učebných pomôcok a didaktickej techniky v podmienkach školskej praxe, t. j. v konkrétnych výchovných a vzdelávacích situáciách.
- Študent nadobudne poznatky o efektívnom plánovaní, projektovaní, riadení, organizovaní a hodnotení formovania cieľovej skupiny v podmienkach školskej praxe.

Zručnosti:

- Študent bude schopný vybrať a odporučiť spôsob výučby foneticko-fonologickej, morfolologickej, syntaktickej, lexikálnej, stylistickej roviny pre sekundárne vzdelávanie.
- Študent bude schopný samostatne vytvoriť základnú štruktúru vyučovacej hodiny.
- Študent bude schopný orientovať sa v metodických postupoch, organizačných formách a didaktických prostriedkoch používaných pri rozvíjaní jazykových kompetencií žiakov.
- Študent bude správne vedieť vytvoriť všeobecnú štruktúru vyučovacej hodiny slohu a využiť ju v pedagogickej praxi.
- Študent bude vedieť systematicky prepájať jednotlivé zložky vyučovacieho predmetu: jazyk, literatúru a sloh.
- Študent bude vedieť správne vysvetliť a aplikovať teoretické poznatky o slohových postupoch, žánroch a slohových útvaroch v edukačnom procese.
- Študent bude vedieť motivovať k písaniu slohu rôznymi metódami, vhodnou pedagogickou komunikáciou, zaangažovaním žiakov do procesu vyučovania.
- Je schopný zostaviť problémovú anamnézu a získať orientáciu v situácii jednotlivcov z cieľových skupín. Dokáže pozitívne modifikovať správanie a osobnostný vývin jednotlivca alebo cieľovej skupiny.

Kompetencie:

- Študent bude kompetentný zabezpečovať efektívnu výchovnú činnosť, pedagogickú asistenciu a disponovať diagnostickými, intervenčnými a korekčnými zručnosťami.
- Študent bude systematizovať nadobudnuté teoretické znalosti, zhodnotiť a predpokladať aplikovanie efektívnej metodiky práce školského vzdelávania žiakov v danom vyučovacom predmete.
- Študent bude kompetentný odborne realizovať rôzne typy hodín, metódy, formy vyučovania jazyka a slohu na základe osvojených teoretických znalostí.
- Študent bude samostatne plánovať, vytvárať a hodnotiť priebeh a obsah vyučovacej hodiny slovenského jazyka aj vyučovacej hodiny slohu v súlade s metodikou práce a didaktickým zámerom.

- Študent bude zvyšovať svoju erudíciu permanentným štúdiom odbornej literatúry a metodiky slovenského jazyka a slohu a na základe toho bude optimalizovať vzdelávanie žiakov.
- Študent bude kompetentný efektívne pracovať ako člen tímu a riadiť jednotlivcov a bude pripravený na autonómny výkon svojej profesie a ďalšie vzdelávanie a profesijný rozvoj.
- Študent bude mať vybudované spoločensky akceptované občianske postoje a pozitívny postoj k svojej profesii a cieľovej skupine.

### **Stručná osnova predmetu:**

1. Teória vyučovania slovenského jazyka a jej vzťah k iným disciplínam. Terminologická výbava, ciele.
2. Zložky vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra, resp. slovenský jazyk a slovenská literatúra.
3. Didaktika slovenčiny ako prvého aj druhého jazyka. Metódy vo vyučovaní slovenského jazyka.
4. Prehľad typov hodín, metód a foriem práce vo vyučovaní slovenského jazyka.
5. Materiálne vyučovacie prostriedky: učebné pomôcky a didaktická technika.
6. Informačné zdroje, moderné technológie a učebnice slovenského jazyka.
8. Vyučovanie fonetickej, morfolologickej, syntaktickej, lexikálnej a štylistickej roviny slovenského jazyka.
9. Receptívne a produktívne jazykové zručnosti. Typy jazykových cvičení.
11. Komunikačný a zážitkový model vyučovania slovenského jazyka.
12. Teoretické i praktické prístupy pri vyučovaní jazyka a slohu v školách s VJM a VJS.
13. Analýza učebníc na druhom stupni základných škôl a SŠ ich konfrontácia v školách s vyučovacím jazykom slovenským a vyučovacím jazykom maďarským.

### **Odporúčaná literatúra:**

- ALABÁNOVÁ, M. 2015. Slovenský jazyk a slovenská literatúra v základných školách s vyučovacím jazykom maďarským. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2015. - 208 s. - ISBN 978-80-558-0883-3.
- BETÁKOVÁ, V. – JACKO, J. – RÝZKOVÁ, A. Teória vyučovania slovenského jazyka. Bratislava : SPN, 1984.
- FINDRA, J. – GOTTHARDOVÁ, G. – JACKO, J. – TVRDOŇ, E.: Slovenský jazyk a sloh. Bratislava: SPN: 1983. 426 s.
- KAMENÁROVÁ, R. a kol.: Krížom-krážom : Slovenčina A1 – B2. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2007. – 2014.
- KAMENÁROVÁ, R. Krížom Krážom : Cvičebnica A1+A2. Bratislava : Univerzita Komenského, 2015. - 231 s. - ISBN 978-80-223-3826-4.
- LIPTÁKOVÁ, L.: Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešov : Prešovská univerzita, Pedagogická fakulta, 2011. - 579 s. - ISBN 978-80-555-0462-9.
- PALENČAROVÁ, J. – KUPCOVÁ, J. – KESSELOVÁ, J., 2003: Učíme slovenčinu – komunikačne a zážitkovo. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2003. 240 s.
- SOMOROVÁ, R. Slovenčina základnej školy v kocke. Bratislava: Príroda 2012. ISBN 978 80 07 01967 6
- VAŇKO, J.: Lingvistické a nelingvistické aspekty vyučovania slovenčiny ako druhého jazyka. IN: Štúdium a výučba jazykov. Pohľad na stav jazykového vzdelávania menšín. (Red. Kozmács I. – Vančo I.) Nitra: FF KUF, 2015. s. 73–86. ISBN 978 80 558 0814 7
- Štátny vzdelávací program, vzdelávacie štandardy, rámcový učebný plán a národný register učebníc
- [www.statpedu.sk](http://www.statpedu.sk) (stránky Štátneho pedagogického ústavu, najmä pedagogické dokumenty)
- [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk) (informácie o školskej reforme)
- <https://edicnyportal.iedu.sk/sk/o-portali>

<b>Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:</b> slovenský					
<b>Poznámky:</b>					
<b>Hodnotenie predmetov</b> Celkový počet hodnotených študentov: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<b>Vyučujúci:</b> PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..					
<b>Dátum poslednej zmeny:</b> 17.05.2023					
<b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk					

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/OB/22	<b>Názov predmetu:</b> Bakalárska práca s obhajobou
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> Za obdobie štúdia: <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 8	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b>	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> <p>Pri vypracovaní záverečnej práce sa študent riadi pokynmi svojho školiteľa a Smernicou rektora o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho. Odporúčaný rozsah bakalárskej práce je 30 až 40 strán (54 000 až 72 000 znakov vrátane medzier). Termín odovzdania záverečnej práce je stanovený v harmonograme príslušného akademického roka. V centrálnom registri záverečných prác sa posudzuje originalita práce. O výsledku kontroly originality sa vyhotovuje protokol o originalite záverečnej práce. Kontrola originality je nevyhnutnou podmienkou obhajoby. Súčasťou odovzdania práce je uzatvorenie licenčnej zmluvy o použití digitálnej rozmnoženiny práce medzi autorom a Slovenskou republikou v zastúpení univerzity.</p> <p>Záverečnú prácu posudzuje vedúci práce a oponent, ktorí vypracujú posudky podľa stanovených kritérií.</p> <p>Vedúci práce posudzuje najmä splnenie cieľa záverečnej práce, stupeň samostatnosti a iniciatívy študenta pri spracovaní témy, spoluprácu s vedúcim práce, logickú stavbu záverečnej práce, adekvátnosť použitých metód, metodológiu, odbornú úroveň práce, hĺbku a kvalitu spracovania témy, prínos práce, možnosť využitia výsledkov, prácu s literatúrou, relevantnosť použitých zdrojov vo vzťahu k téme a cieľu práce, formálnu stránku práce, pravopis, štylistiku a originalitu. Oponent posudzuje najmä aktuálnosť a vhodnosť témy práce, stanovenie cieľa práce a jeho naplnenie, logickú stavbu záverečnej práce, nadväznosť kapitol, ich proporcionalitu, priliehavosť a vhodnosť použitých metód, metodológiu, odbornú úroveň práce, hĺbku a kvalitu spracovania témy, prínos práce, prácu s odbornou literatúrou, formálnu stránku práce, pravopis, štylistiku a originalitu.</p> <p>Komisia pre štátne skúšky posúdi originalitu práce, podiel práce študenta na riešení výskumného problému, samostatnosť študenta, jeho schopnosť riešenia výskumného problému – od vyhľadávania literárnych zdrojov, stanovenia cieľov, voľby výskumnej metodiky, voľbu materiálu, cez realizáciu výskumu, jeho schopnosť vyhodnocovať výsledky, diskutovať výsledky, sumarizovať výsledky, prezentovať ich význam pre edukačný proces a pod. Hodnotí sa aj schopnosť prezentovať výsledky, vrátane zodpovedania otázok súvisiacich s týmto výskumným procesom a témou záverečnej práce, dodržiavanie časových limitov, a pod.</p> <p>Komisia pre štátne skúšky na verejnom zasadnutí zhodnotí priebeh obhajoby a rozhodne o udelení klasifikácie. Pri klasifikácii komplexne posudzuje kvalitu záverečnej práce a jej obhajobu, s prihliadnutím na posudky a priebeh obhajoby a obhajobu hodnotí jednou spoločnou</p>	

známkou. Výsledné hodnotenie môže byť rovnaké ako v posudkoch, ale môže byť aj lepšie, resp. horšie, v závislosti od priebehu obhajoby.

Výsledné hodnotenie: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%.

Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.

Rozhodnutie o výsledku obhajoby vyhlási predseda komisie verejne spolu s výsledkom teoretickej ústnej časti štátnej skúšky.

### **Výsledky vzdelávania:**

Vedomosti:

- študent pozná štruktúru vedeckej publikácie,
- študent dokáže samostatne a tvorivo využívať odborné pramene,
- študent dokáže analyzovať a hodnotiť doterajší stav riešenej problematiky vo svojom odbore,
- študent dokáže adekvátne voliť výskumné postupy a funkčne ich aplikovať.

Schopnosti:

- Bakalárskou prácou sa overuje zvládnutie teoretických a praktických základov riešeného problému.
- Študent má preukázať schopnosť pracovať s domácou aj zahraničnou odbornou literatúrou, vybrať z nej podstatné informácie pre svoju tému, uplatniť svoje schopnosti pri zhromažďovaní, interpretácii a spracúvaní základnej odbornej literatúry,
- študent má rozvinuté zručnosti samostatne sa vzdelávať, čo mu umožňuje pokračovať v ďalšom štúdiu,
- študent dokáže zhromažďovať a interpretovať relevantné údaje (fakty) v rámci študijného odboru a robiť informované rozhodnutia, ktoré zohľadňujú aj spoločenské, vedecké a etické aspekty,
- študent bude schopný zdôvodňovať predkladané myšlienky, ako aj kultivovane formulovať praktické závery i odporúčania,
- študent bude schopný pripraviť prezentáciu výsledkov bakalárskej práce,
- študent dokáže uplatňovať princípy vedeckej integrity a etiky.

Kompetentnosti:

- študent vie prejaviť svoju jazykovú a odbornú kultúru a vlastný postoj k odborným problémom svojho štúdia,
- študent je schopný argumentovať a metodicky uplatňovať poznatky v teoretických, alebo didaktických a metodologických súvislostiach,
- študent dokáže implementovať a syntetizovať nadobudnuté poznatky v praxi,
- študent je schopný odpovedať na otázky vedúceho a oponenta a to na požadovanej úrovni tak, aby záverečnú prácu úspešne obhájil.

Obhajobou bakalárskej práce študent preukazuje schopnosť samostatne získavať teoretické a praktické poznatky založené na súčasnom stave vedy vo svojom odbore a tvorivo ich uplatňovať a rozvíjať. Taktiež preukazuje schopnosť samostatne realizovať a hodnotiť riešenie odborného, praktického alebo metodického problému z odboru a schopnosť formulovať závery vlastného skúmania a odporúčania pre rozvoj danej vednej alebo pracovnej oblasti. Bakalárskou prácou dokazuje spôsobilosť akademického písania, pričom výsledná práca je originálna, nemá charakter plagiátu, nenasahuje autorské práva iných autorov a pri jej tvorbe boli dodržané pravidlá práce s informačnými zdrojmi a etické princípy písania odborných prác. Na obhajobe študent preukáže, že je schopný odborne prezentovať výsledky svojej práce v ústnej forme.

### **Stručná osnova predmetu:**

Obhajoba záverečnej práce má priebeh:

1. Prezentácia záverečnej práce študentom.
2. Prednesenie hlavných bodov z písomných posudkov vedúceho práce a oponenta.
3. Odpovedanie študenta na otázky vedúceho práce a oponenta.

4. Odborná rozprava o záverečnej práci s otázkami pre študenta.

Prezentácia záverečnej práce študentom by mala obsahovať predovšetkým tieto body:

1. Stručné zdôvodnenie výberu témy, jej aktuálnosti, praktického prínosu.
2. Objasnenie cieľov a metód použitých pri spracúvaní práce.
3. Hlavné obsahové problémy práce.
4. Závety a praktické odporúčania, ku ktorým autor práce dospel.

Pri prezentácii má študent k dispozícii vlastný exemplár záverečnej práce, prípadne elektronickú prezentáciu. Prejav prednesie samostatne, v rozsahu 10 min. Môže využiť počítačovú techniku. Záverečnú prácu má komisia pred obhajobou a počas obhajoby k dispozícii.

**Odporúčaná literatúra:**

KATUŠČÁK, D. Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava: Enigma, 2004.  
Aktuálna Smernica rektora o úprave, registrácii, prístupnosti a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho – dostupné na [https://www.ujs.sk/documents/Smernica\\_c.2-2021o\\_zaverecnych\\_pracach\\_.pdf](https://www.ujs.sk/documents/Smernica_c.2-2021o_zaverecnych_pracach_.pdf)

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:**

**Dátum poslednej zmeny:** 17.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/REAL/22	<b>Názov predmetu:</b> Realizmus v slovenskej literatúre
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 5	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známku, skúška Predmet je ukončený ústnou skúškou, ktorá sa zrealizuje počas skúškového obdobia. Študent v priebehu semestra pripraví uvedené práce a splní nasledujúce podmienky: • Vypracovanie a odovzdanie seminárnej práce o literárnej tvorbe vybraného predstaviteľa slovenského literárneho realizmu, resp. literárnej moderny (Rozsah: min. 5 strán; Skóre: 20 bodov). Hodnotiace kritériá: - Logická nadväznosť biografických údajov o autorovi, jeho tvorivého vývinu, zaradenia vybraného autora do kontextu a interpretácie jeho diela (5 bodov). - Podrobná analýza literárneho diela vybraného autora (10 bodov). - Zhodnotenie analyzovaného diela, celková jazykovo-štylistická úroveň (5 bodov). • Písomný test v rozsahu študijného materiálu prednášok (Skóre: 40 bodov). Hodnotiace kritériá: - Preukázanie výborných poznatkov z nasledujúcich tematických okruhov: spoločensko-kultúrny kontext, znaky, poetika, vývinové etapy realizmu (10 bodov), charakteristika tvorby predstaviteľov zakladajúcej generácie realizmu (15 bodov), charakteristika tvorby autorov generácie neskorého realizmu (15 bodov), nástup modernistických tendencií, slovenská literárna moderna (10 bodov). • Ústna skúška z literárnych diel obdobia realizmu a slovenskej literárnej moderny podľa beletristického minima (Skóre: 40 bodov). Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súhrn bodov hodnotenia seminárnej práce, písomného testu a ústnej skúšky. Klasifikačná stupnica použitá pri hodnotení predmetu A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: Časová záťaž spolu 150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín, čítanie pôvodnej a odbornej literatúry: 26 hodín, samoštúdium: 59 hodín.	

## Výsledky vzdelávania:

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti

- Študent nadobudne vedomosti o tvorbe významných autoroch slovenského literárneho realizmu a predstaviteľoch slovenskej literárnej moderny, ako aj o typických literárnych dielach realizmu a moderny.
- Študent získa poznatky o správnom zaradení literárnych diel realizmu a slovenskej moderny do širších spoločensko-kultúrnych súvislostí danej doby, resp. bude vedieť vybrať a odporučiť vhodného autora pre prezentáciu tvorby daného obdobia a svoj výber bude vedieť náležite odôvodniť.
- Študent si osvojí poznatky o samostatnom zbieraní biografických a bibliografických informácií v rôznych publikáciách a na internete a bude sa vedieť vyznať v metódach selekcie dôležitých a menej dôležitých informácií pre konkrétne prax.
- Študent získa poznatky ako vybrané informácie analyzovať, hodnotovo hierarchizovať, súhrnne posúdiť a verejne prezentovať.
- Študent nadobudne vedomosti o predstaviteľoch zakladajúcej generácie realizmu, o spôsobe akým sa realizmus formoval, o zmene generačných názorov na ideovo-estetické orázkyslovenskej literatúry, o generačných vystúpeniach mladých realistov prostredníctvom almanachu Napred a série Kritických listov.
- Študent získa poznatky o slovenskej poézii zakladajúcej generácie realizmu, ktorá hľadala nový umelecký výraz a nové tematické okruhy, študent si osvojí tematické a žánrové zameranie prózy, špecifiká ženskej beletrie, získa prehľad o dramatickej tvorbe danej vývinovej fázy.
- Študent si osvojí poznatky o tvorbe, tematických a žánrových preferenciách významných autorov generácie neskorého realizmu.
- Študent nadobudne vedomosti o charakteristických znakoch moderny v slovenskej literatúre, o básnickej i prozaickej tvorbe modernistických autorov, o modernistickej poetike, mystifikácii a sebavýpovedi.

Zručnosti

- Študent bude schopný motivovať žiakov pre osvojenie vedomostí z oblasti slovenského literárneho realizmu a literárnej moderny, bude vedieť prebudiť ich celkový záujem o uvedené fázy literárneho vývinu a bude podnecovať ich rozvoj v procese výchovy ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu.
- Študent bude schopný efektívne aplikovať získané teoretické a literárnohistorické poznatky v konkrétnych výstupoch na vyučovacích hodinách, prednáškach, prezentáciách a bude schopný samostatne získať a vyhľadať nové poznatky v oblasti slovenského literárneho realizmu a moderny.
- Študent bude schopný využívať získané vedomosti v teoretickej aj praktickej rovine a to na pozadí konkrétneho typu zadania a pracovnej činnosti.
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu slovenskej literatúry komplexne aj špecificky vo vzťahu s realizmom a modernou pre pochopenie slovenského spoločenského a kultúrneho vývinu, resp. súčasnosti.
- Študent bude schopný identifikovať základné odborné problémy a bude vedieť pomenovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni.

Kompetencie

- Študent bude kompetentný aplikovať systém vedomostí a zručností potrebných pre potreby vyučovania slovenského literárneho realizmu a literárnej moderny v rámci predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra na základných a stredných školách.
- Študent bude realizovať zámerný rozvoj poznania súvisiaci s vývinovou fázou slovenskej realistickej literatúry a literárnej moderny, bude kompetentný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o literárnom realizme a moderne.

- Študent bude kompetentný riadiť štýl práce ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie vybraných osobností a diel slovenskej literatúry vývinového obdobia realizmu a moderny.

### Stručná osnova predmetu:

1. Charakter a pojmové vymedzenie realizmu, hlavné témy a prostriedky realizmu. Vývinové etapy realizmu zakladajúca generácia realizmu a generácia neskorého realizmu. Názorové spory o novú podobu literatúry.
2. Zakladajúca generácia realizmu. Prekonávanie tradície a realistická koncepcia v poézii. Lyrika Pavla Országha Hviezdoslava.
3. Žánrová a tematická rozmanitosť epickej tvorby Pavla Országha Hviezdoslava.
4. Prozaická tvorba Svetozára Hurbana Vajanského v kontexte slovenského realizmu
5. Próza Martina Kukučína z jasenovského, pražského a bračského obdobia. Zemianska problematika v jeho tvorbe.
6. Ženské autorky v období slovenského realizmu. Elena Maróthy-Šoltéssová a Terézia Vansová a ich literárna tvorba.
7. Generácia neskorého realizmu. Tematické preferencie, subjektívizácia v próze. Tvorba Jozefa Gregora Tajovského s dôrazom na sociálne témy.
8. Božena Slančíková-Timrava, prózy s autobiografickou hrdinkou a spoločenskou tematikou.
9. Prozaická tvorba Janka Jesenského, zobrazenie a kritika malomestského sveta.
10. Kontinuita realizmu. Ladislav Nádaši Jégé, Martin Rázus a ich literárna tvorba.
11. Dramatická tvorba v období slovenského realizmu a moderny. Vývin a tematické preferencie drámy. P. O. Hviezdoslav, F. Urbánek, J. Gregor Tajovský a ďalší.
12. Slovenská moderna a jej predstavitelia. Básnická tvorba Ivana Kraska, Vladimíra Roya a Ivana Galla.
13. Próza slovenskej literárnej moderny. I. Krasko, E. Groeblová, S. Cambel a iní.

### Odporúčaná literatúra:

- ČÚZY, L., – GBÚR, J. – KRŠÁKOVÁ, D. – MIKULOVÁ, M. – ROBERTS, D. – ZAMBOR, J.: Panoráma slovenskej literatúry II. Literárne dejiny od realizmu po rok 1945. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2005. 175 s. ISBN 80-10-00674-2
- ČEPAN, O. A KOL.: Dejiny slovenskej literatúry V. Bratislava : Veda, 1984. 652 s.
- MAZÁK, P. – GAŠPARÍK, M. – PETRUS, P. – PIŠŮT, M.: Dejiny slovenskej literatúry 2. Bratislava : SPN, 1988. 481 s.
- SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry II. Martin : Matica slovenská, Bratislava : Literárne informačné centrum, 2009. 785 s. ISBN 978-80-090-945-4
- ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007. 534 s. ISBN 978-80-89222-29-2
- ŠTEVČEK, J.: Dejiny slovenského románu. Bratislava : Tatran, 1989. 620 s. ISBN 80-222-0036-0

### Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

### Poznámky:

### Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/REG/22	<b>Názov predmetu:</b> Regionálnosť a urbánnosť v slovenskej literatúre
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: priebežným hodnotením. Celkové hodnotenie pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia v pomere 100/0. Priebežné hodnotenie: <ul style="list-style-type: none"><li>• Vypracovanie a odovzdanie seminárnej práce na tému, ktorú si študent vyberie z tematických okruhov osnovy predmetu. Odovzdaná práca bude obsahovať korektný spôsob uvádzania bibliografických odkazov a zoznam použitej literatúry, s ktorou študent pracoval. Za seminárnu prácu študent získa maximálne 50 bodov.</li><li>• Spracovanie interaktívneho referátu. Počas semestra je potrebné prečítať niekoľko textov pôvodnej literatúry, odborných článkov a štúdií, o ktorých sa potom na hodinách diskutuje. Jeden text si študent vyberie, spracuje vo forme interaktívneho referátu, ktorý prezentuje na seminárnej hodine. Za interaktívny referát študent získa maximálne 50 bodov.</li></ul> Výsledné hodnotenie sa vypočíta súčet bodov priebežného hodnotenia, konkrétne seminárnej práce a interaktívneho referátu. Hodnotenie predmetu známkou sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho: kombinované štúdium (S, konzultácia): 26 hodín, vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín, príprava interaktívneho referátu: 26 hodín, samoštúdium: 12 hodín	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent si osvojí poznatky o slovenskom kultúrnom a literárnom živote, ktorý dlhé roky prebiehal predovšetkým vo vidieckom a malomestskom prostredí, bol súčasťou uhorského štátu a až po jeho rozpade v roku 1918 začínal nadobúdať mestskejší charakter.</li><li>• Študent získa vedomosti o procese etablovania slovenskej literatúry v stredných a väčších mestách, v ktorých sa slovenčina postupne presadzovala popri latinčine, nemčine a maďarčine. Tento fakt zanechal svoje stopy v slovenských literárnych dielach dodnes.</li><li>• Študent nadobudne poznatky aj o protirečivosti slovensko-maďarských vzťahov.</li></ul>	

- Študent nadobudne poznatky o základných vývinových trendoch slovenskej literatúry, o vývoji miest na území Slovenska v minulosti a súčasnosti, ako aj o národnostnom charaktere miest v 19. a 20. storočí.
- Študent si osvojí základné poznatky o poetike priestoru v slovenskej literatúre, získa poznatky o mestskej a malomestskej tematike v tvorbe J. Chalupku, J. Palárika, D. Bacháta a J. Jesenského.
- Študent nadobudne poznatky o tematizovaní slovenskej metropoly v slovenskej literatúre 20. storočia.
- Študent získa poznatky ako samostatne zbierať informácie o živote a literárnej tvorbe jednotlivých osobností v rôznych publikáciách a na internete, resp. bude vedieť orientovať sa v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií pre prax, bude vedieť získané informácie analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať.
- Študent bude vedieť aplikovať nadobudnuté vedomosti v teoretickej aj praktickej rovine a to na pozadí konkrétneho typu úlohy a činnosti.
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií a úsudkov pri selekcii množstva získaných informácií.

#### Zručnosti

- Študent bude schopný motivovať svojich žiakov pre osvojenie si prvkov regionálnosti a urbánosti v slovenskej literatúre, ako aj prebudiť ich celkový záujem o danú problematiku.
- Študent bude schopný samostatne získať ďalšie znalosti z danej problematiky slovenskej literatúry.
- Študent bude schopný správne aplikovať získané vedomosti v konkrétnych výstupoch (vyučovacích hodinách, prednáškach, prezentáciách a pod.).
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam literatúry celkovo ako aj špecificky v súvislosti s danou problematikou pre pochopenie slovenského spoločenského a kultúrneho vývinu, resp. súčasnosti, a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí,
- Študent bude schopný oboznámiť sa s novými trendmi skúmania nastolenej oblasti literatúry, ako aj s modernými metodickými prístupmi a aspektmi popisov pracovných činností, ktoré sú nevyhnutné pre zvládnutie danej látky a samostatné vypracovanie požadovaných výstupov.
- Študent bude schopný identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni.

#### Kompetencie

- Študent bude kompetentný aplikovať systém vedomostí a zručností potrebných pre potreby vyučovania predmetu slovenská literatúra na základných a stredných školách, ktoré bude efektívne využívať aj vo vlastnej tvorivej praxi v škole.
- Študent bude realizovať cieľový rozvoj poznania súvisiaci so synchronným i diachrónnym vývinom slovenskej literatúry, bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o slovenskej literatúre ako takej.
- Študent bude kompetentný riadiť štýl práce a vzdelávania ostatných v školskom prostredí, zameranej na spoznávanie vybraných osobností a diel slovenskej literatúry daného obdobia.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Základné vývojové trendy slovenskej literatúry a jej všeobecná charakteristika.
2. Vývoj miest na území Slovenska v minulosti a v súčasnosti.
3. Mestá a ich národnostný charakter v 19. a 20. storočí.
4. Priestorové charakteristiky slovenskej literatúry.
5. Ján Chalupka a Kocúrkovo – zrod symbolu malomesta.
6. Ján Palárik a hlavné mesto Uhorska.
7. Daniel Bachát – hlavný autor slovenskej Budapešti v období dualizmu.
8. Janko Jesenský medzi vidieckym malomestom a Bratislavou.

9. Osvojenie si Prešporku/Bratislavy po roku 1918 (Jesenský, Tajovský, Nádaši-Jégé a nastupujúca generácia).
10. Zrod skutočnej slovenskej metropoly v slovenskej literatúre. Bratislava po druhej svetovej vojne.
11. Bratislava a literatúra každodennosti v rokoch 1960 až 1980.
12. Posttranzičná Bratislava v diele Petra Pišťanka.
13. Slovenské vidiecke mestá v súčasnej literatúre.

#### **Odporúčaná literatúra:**

- ÁBRAHÁM B. (Red.): Maďarsko-slovenské terminologické otázky = Magyar-szlovák terminológiai kérdések : Pons Strigoniensis. Pilišska Čaba-Ostrihom : Katolícka univerzita Petra Pázmánya, 2008. - 370 s. - ISBN 978-963-9206-59-5.
- HALÁSZ I.: Cirkev, národ, štát = Daniel Bachát a jeho budapeštianske roky 1873-1906.- Esztergom - Piliscsaba : Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK, 2003. - 120 s. - ISBN 963 9296 80 5.
- HALÁSZ I.: Uhorsko a podoby slovenskej identity v dlhom 19. storočí. Bratislava : Kalligram, 2011. - 234 s. - ISBN 978-80-8101-435-2.
- HALÁSZ, I.: Južné Slovensko v literatúre (Stereotypy a interetnické súvislosti) = Dél-Szlovákia az irodalomban (Sztereotípiák és interetnikus összefüggések) Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2018. - 282 s. - ISBN 978-80-8122-279-5.
- HALÁSZ I.: Levice a ich okolie v literatúre/Léva és környéke az irodalomban. (Az iskolai, szakmai és laikus közönség számára) Komárom/Komárno: PF UJS/SJE TK, 2020 ISBN 978-80-8122-362-4
- KÄFER I.: Dona nobis pacem. Piliscsaba : Pázmány Péter Karolikus Egyetem Bölcsésztudományi Kar, 1998. - 294. - ISBN 0008891.
- KOVÁCS A.: Szlovák életpályák a dualizmus kori Budapesten = Slovenské životné dráhy v Budapešti v období dualizmu : Ján Nepomuk Bobula - Milan Hodža. Budapest : MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, 2003. - 106 s. - ISBN 963 508 403 X.

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

#### **Poznámky:**

#### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/RET/22	<b>Názov predmetu:</b> Rétorika
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: známkou, na základe priebežného hodnotenia. Celkové hodnotenie pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia v pomere 100/0. Priebežné hodnotenie: Študent počas semestra splní nasledujúce podmienky zadania: <ul style="list-style-type: none"><li>• Príprava a prednes rečnickeho prejavu podľa vlastného výberu z vopred určených tém, napríklad: moja vyučovacia metóda je najlepšia a podobne (argumentácia, usúvzťažnenie, literárny marketing, presvedčanie, brainstorming...). Hodnotený rečnicke prejav sa bude vyznačovať logickou nadväznosťou jednotlivých častí, vyváženosťou kompozície, pôsobivou štylizáciou, adekvátnym využívaním umeleckých jazykových prostriedkov, ako aj vhodným používaním mimojazykových prostriedkov. Hodnotená bude i originalita rétorického prejavu, „stand-up-u“ z aspektu kreativity a percepcie. Za rečnicke prejav študent získa maximálne 50 bodov.</li><li>• Aktivita počas seminárnych hodín. Študent bude počas seminárnych hodín prostredníctvom internetu sledovať niekoľko závažných rétorických prejavov, ktoré potom analyzuje na základe teoretických poznatkov z prednášok a prečítanej odbornej literatúry o danej problematike. Za túto aktivitu študent získa maximálne 50 bodov.</li></ul> Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia, súčet bodov za rečnicke prejav a aktivitu študenta na seminárnych hodinách. Sumárne hodnotenie predmetu známkou sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 60 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 26 hodín, príprava a prednes rečnickeho prejavu. 8 hodín, samoštúdium a príprava na vyučovanie: 26 hodín.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti Študent získa prehľad o základoch rétoriky a jej hlavných vývojových fázach a popri tom nadobudne aj praktické zručnosti vo sfére rozličných foriem prejavov; okrem iného bude schopný tieto informácie zaradiť do širších dobových a kultúrnych súvislostí. Študent sa taktiež bude systematicky oboznamovať s nevyhnutnými teoretickými poznatkami a praktickými	

skúsenosťami potrebnými na efektívne a kultivované zvládnutie verejných (oficiálnych / polooficiálnych) komunikačných situácií, realizovaných prostredníctvom živého vystúpenia pred žiackym či iným publikom (auditóriom). Študent bude vedieť samostatne zbierať informácie potrebné pre verejné vystúpenie a tieto informácie bude vedieť analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať.

So zreteľom na stupeň náročnosti študent bude vedieť naplánovať jednotlivé fázy príprav a konkretizácie danej úlohy (hodiny, prednášky) tak pre jednotlivcov, ako aj pre (študijné) skupiny. Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií a úsudkov pri selekcii množstva získaných informácií.

Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni.

Študent bude disponovať aj základným vedeckým poznaním v profilových vzdelávacích oblastiach či špecializáciách svojho pôsobenia; bude poznať aktuálne štátne vzdelávacie programy a ich právny rámec.

Poslucháč sa bude vyznačovať nezávislým, kritickým a analytickým myslením, ktoré dokáže flexibilne aplikovať v podmienkach výuky. Mal by byť kultúrne a jazykovo gramotný, ako aj byť schopným efektívne pracovať ako člen tímu a riadiť jednotlivcov.

#### Zručnosti

Študent bude schopný pripraviť si vlastný prejav, prednes alebo iné vystúpenie. Zároveň bude schopný motivovať svojich poslucháčov/žiakov na osvojenie si danej látky a prebudenie ich celkového záujmu v procese výchovy ku kultúrnosti, estetike a rétorickému vkusu.

Študent bude schopný samostatne získavať ďalšie znalosti v danej oblasti.

Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu rétoriky a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí.

Študent bude schopný oboznámiť sa s novými trendmi v nastolenej oblasti, ako aj s modernými metodickými prístupmi a aspektmi popisov pracovných činností, ktoré sú nevyhnutné pre zvládnutie danej látky a samostatné vypracovanie požadovaných výstupov.

Poslucháč bude disponovať aj poznatkami o biologických, psychologických a sociálnych aspektoch vývinu jednotlivca, bude poznať a chápať koncept inštitucionálneho socializačného procesu v širších sociálnovedných súvislostiach. Vďaka dobrému prehľadu v sociálnej štruktúre spoločnosti, jej statike a dynamike, študent bude rozumieť vzdelávacím potrebám i špecifikám rôznorodých sociálnych skupín a ovládať problematiku pedagogickej práce v kontexte diverzity vzdelávanej populácie. Na základe získaných poznatkov o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcich z ich zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení, resp. z nadania a talentu dokáže pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania a výchovy efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi.

#### Kompetencie:

- Študent bude aplikovať systém vedomostí a zručností potrebných pre potreby vystupovania pred širším publikom. Bude ich schopný následne využiť aj vo vlastnej tvorivej praxi v škole.
- Študent bude realizovať cieľový rozvoj poznania súvisiaci so synchronným i diachronným vývinom rétoriky, bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú vedomosti.
- Študent bude kompetentný riadiť štýl práce a vzdelávania ostatných v školskom prostredí

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Všeobecný úvod o rétorike.
2. Čo musí rečník vedieť pred prípravou rečníckeho prejavu.
3. Vznik rétoriky.
4. Čo by mal rečník vedieť počas prípravy rečníckeho prejavu.
5. Objektívne činitele pri príprave rečníckeho prejavu.

6. Subjektívne činitele pri príprave rečníckeho prejavu.
7. Druhy rečníckych prejavov.
8. Výber jazykových prostriedkov – vo všeobecných rečníckych prejavoch.
9. Výber jazykových prostriedkov – vo zvláštnych rečníckych prejavoch.
10. Čo by mal rečník vedieť v priebehu rečníckeho prejavu?
11. Využívanie mimojazykových prejavov v rečníckom prejave.
12. Kultúra rečníckeho prejavu.
13. Prednes konkrétneho rečníckeho prejavu.

**Odporúčaná literatúra:**

HOLIČ, Š.: Rétorika. Nitra : Enigma, 2004.  
 FINDRA, J.: Stavba a prednes rečníckeho prejavu. Martin : Osveta, 1989.  
 LESŇÁK, R.: Horizonty čitateľskej kultúry. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1991.  
 MISTRÍK, J.: Úvahy s recitátorom. Martin: Matica slovenská, 1974

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujs.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujs.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujs.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/ROM/22	<b>Názov predmetu:</b> Romantizmus v slovenskej literatúre
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 4	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známku, skúška. Predmet je ukončený ústnou skúškou, ktorá sa uskutoční počas skúškového obdobia. Študent počas semestra zrealizuje nasledujúce výstupy a zadania: <ul style="list-style-type: none"><li>• Vypracovanie, prezentácia a odovzdanie seminárnej práce zo zoznamu odporúčaných tém o určitom autorovi romantickkej literatúry. Súčasťou práce v stanovenom rozsahu budú biografické aj bibliografické informácie, vlastná interpretácia literárneho textu, korektne uvedené odborné zdroje a zoznam literatúry (Rozsah: min. 4 strany; Skóre: 20 bodov). Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none"><li>- Úroveň spracovania biografických a bibliografických údajov (5 bodov).</li><li>- Odborná úroveň vlastnej interpretácie, miera tvorivosti a nápaditosť postrehov (10 bodov).</li><li>- Práca s odbornými zdrojmi, dodržiavanie noriem citovania a parafrázovania, celková jazyková úroveň (5 bodov).</li></ul></li><li>• Písomný test v rozsahu obsahovej osnovy predmetu (Skóre: 40 bodov). Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none"><li>- Preukázanie výborných poznatkov z nasledujúcich okruhov: typologická charakteristika romantizmu, literárne vzťahy, periodizácia (10 bodov), slovenská romantická poézia, predstavitelia, tematika, žánre (20 bodov) a romantická próza a dráma, tematika, celková charakteristika, autori (20 bodov).</li><li>• Ústna skúška z básnických, prozaických a dramatických diel podľa beletristického minima (Skóre: 40 bodov).</li></ul></li></ul> Výsledné hodnotenie je súčtom bodov hodnotenia seminárnej práce, písomného testu a ústnej skúšky. Sumárne hodnotenie predmetu A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín, doplňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 26 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 29 hodín.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b>	

## Vedomosti

- Študent si osvojí poznatky o okolnostiach vzniku a charaktere romantizmu v európskej literatúre a získa podrobnejšie poznatky o podmienkach vzniku a vývinu romantizmu na Slovensku, o typologickej charakteristike slovenského romantizmu, žánrovej štruktúre, o druhovom synkretizme a preferovaní folklórnych zdrojov a folklórnom sylabizme.
- Študent získa vedomosti o jednotlivých vývinových fázach slovenského romantizmu, ako aj o základných variantov romantizmu a výrazných predstaviteľoch a ich významných literárnych dielach.
- Študent si osvojí poznatky o slovenskej romantickej poézii, ktorá sa formovala pod vplyvom Štúrových názorov, ako aj pod vplyvom európskej romantickej literatúry.
- Študent si osvojí vedomosti o próze slovenského realizmu a procese emancipácie prózy v tomto období, získa poznatky o variantoch romantickej prózy (próza založená na romanticky vyhrotenom základe a próza publicistického charakteru).
- Študent získa poznatky o slovenskej romantickej dráme a literatúre pre deti a mládež v období romantizmu.
- Študent bude vedieť vybrať a odporučiť významných a charakteristických autorov slovenského romantizmu ako aj vývinovo progresívne literárne diela a svoj výber bude vedieť náležite odborne zdôvodniť.
- Študent bude vedieť samostatne zbierať a triediť informácie o živote a literárnej tvorbe osobnosti slovenského romantizmu z relevantných odborných materiálov rôznej proveniencie (printové články, knihy, elektronické dokumenty, internetové zdroje).

## Zručnosti

- Študent je schopný identifikovať adekvátny spôsob využitia slovenského literárneho romantizmu vo výchovno-vzdelávacom kontexte a bude schopný motivovať svojich žiakov pre poznanie typologických a poetologických špecifik, autorov a literárnej tvorby romantizmu v procese formovania literárneho vkusu, estetického cítenia a v kontexte výchovy ku kultúrnosti.
- Študent bude schopný chápať spoločenský význam romantickej literatúry, charakterizovať jej funkciu v slovenskom národnom hnutí, ako aj vplyv romantizmu na riešenie otázky jazyka.
- Študent bude schopný samostatne získať a rozširovať svoje vedomosti z oblasti slovenského literárneho romantizmu.
- Študent bude schopný získané informácie analyzovať, komplexne zhodnotiť a správne aplikovať v konkrétnych výstupoch na vyučovacích hodinách, prednáškach a prezentáciách.
- Študent bude schopný identifikovať bežné odborné problémy z oblasti slovenského romantizmu, formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a navrhnúť primeraný spôsob ich riešenia.
- Študent bude schopný rozvíjať získané znalosti o odborných metódach aktuálneho výskumu literárneho romantizmu a bude schopný oboznámiť sa s modernými metodickými prístupmi a aspektmi pracovným činností, ktoré sú potrebné pre zvládnutie danej oblasti a samostatné vypracovanie požadovaných výstupov.

## Kompetencie

- Študent bude kompetentný aplikovať systém vedomosti a zručností na vysvetlenie okolností vzniku a vývinu slovenskej romantickej literatúry, prezentáciu predstaviteľov romantizmu a ich zaradenie do kontextu romantickej literatúry pre potreby vyučovania predmetu slovenská literatúra na základných a stredných školách a bude tieto vedomosti a zručnosti efektívne uplatňovať vo vlastnej odbornej praxi v školskom prostredí.
- Študent bude kompetentný realizovať cieľový rozvoj poznania súvisiaci s obdobím romantizmu v slovenskej literatúre, rozvíjať špecifické poznatky o literárno-vývinových súvislostiach slovenského romantizmu, o jeho formovaní, klasifikácii a jeho funkcii v slovenskom spoločenskom a kultúrnom vývine.

- Študent bude kompetentný odborne vysvetliť a zrozumiteľne sprostredkovať špecifické znaky a kontinuitu vývinu romantizmu, jeho vzťahy s predchádzajúcim obdobím a jeho vplyv na nasledujúce vývinové obdobie.
- Študent bude kompetentný riadiť štýl práce a vzdelávania ostatných v prostredí školy a bude podnecovať svojich žiakov k spoznávaniu života a tvorby predstaviteľov romantizmu, ako aj k čítaniu a interpretácii dôležitých literárnych diel obdobia romantizmu vo vyučovacom procese.

### Stručná osnova predmetu:

1. Slovenský literárny romantizmus. Podmienky vzniku a formovanie romantizmu na Slovensku. Vzťah slovenského romantizmu k európskej romantickej tradícii a vývinové fázy slovenského literárneho romantizmu. Poetická charakteristika a funkcia romantizmu v národnom hnutí.
2. Začiatky romantizmu v rokoch 1836 až 1843. Inšpiračné zdroje a vyriešenie otázky spisovného literárneho jazyka. Hlavní predstavitelia tohto obdobia.
3. Zrenie a dozrievanie romantizmu v rokoch 1843 až 1860. Štúrova škola, jej východiská a dilemy. Osobnosť a dielo Ľudovíta Štúra.
4. Historické námety v slovenskom romantizme, ich charakteristika a interpretácia. Literárna tvorba Jozefa Miloslava Hurbana.
5. Tematika básnickej tvorby Janka Kráľa. Interpretácia vybraných prozaických textov
6. Osobná a citová problematika v poézii Andreja Sládkoviča.
7. Básnická tvorba Sama Chalupku v kontexte slovenského romantizmu.
8. Balady a zbojnicke motívy v poézii Jána Botta. Interpretácia vybraných básnických textov
9. Historická a zemianska tematika v prozaickej tvorbe Jána Kalinčiaka.
10. Dozrievanie literárneho slovenského romantizmu (1860 – 1880). Prozaická tvorba Ľudovíta Kubániho, Gustáva Kazimíra Zechentera-Laskomerského.
11. Literárne dielo a osobnosť Jonáša Záborského. Interpretácia vybraných textov
12. Dráma v období romantizmu. Dramatická tvorba Jána Palárika.
13. Tvorba pre deti a mládež v období romantizmu. Pavol Dobšinský a jeho literárna činnosť.

### Odporúčaná literatúra:

ČÚZY, L., – KÁKOŠOVÁ, Z. – MICHÁLEK, M. – MIKULOVÁ, M. – VOJTECH, M.:  
Panoráma slovenskej literatúry I. Literárne dejiny od stredoveku po koniec romantizmu.  
Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004. 169 s. ISBN 80-10-00316-6

SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Martin : Matica slovenská; Bratislava :  
Literárne informačné centrum, 2009. 606 s. ISBN 978-80-7090-935-5

ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007.  
534 s. ISBN 978-80-89222-29-2

ŠMATLÁK, S.: Dve storočia slovenskej lyriky. Bratislava : Tatran, 1979. 536 s.

### Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

### Poznámky:

### Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	B	C	D	E	FX
40.0	40.0	0.0	20.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlínka, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko,  
CSc.vankoj@uj.s.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr.

Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr.  
Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/SSL/22	<b>Názov predmetu:</b> Staršia slovenská literatúra
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 4	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známku, skúška Predmet je ukončený ústnou skúškou, ktorá sa zrealizuje počas skúškového obdobia. Jednotlivé súčasti hodnotenia sú prekonzultované so študentmi individuálne. Študenti počas semestra pripravujú uvedené práce a splnia nasledujúce podmienky: • Vypracovanie seminárnej práce o vybranej literárnej pamiatke, resp. o literárnej tvorbe predstaviteľa staršej literatúry (Rozsah: min. 4 strany; Skóre: 20 bodov). Hodnotiace kritériá: - Logická nadväznosť spracovaných údajov o literárnej pamiatke, resp. o autorovi (5 bodov). - Odborne relevantná charakteristika literárnej pamiatky, zaradenie do kontextu (10 bodov). - Práca s obdobnou literatúrou, celková jazykovo-štylistická úroveň práce (5 bodov). • Písomný test z tematických okruhov, ktoré sa viažu na prednášaný študijný materiál, resp. na osnovu predmetu (Skóre: 50 bodov). Hodnotiace kritériá: - Preukázanie výborných poznatkov o tematickom okruhu: literárna kultúra v stredoveku, staroslovienska literatúra, latinská vzdelanosť (10 bodov). - literatúra renesančného humanizmu, komplexná charakteristika (15 bodov). - Preukázanie výborných poznatkov o tematickom okruhu: literatúra slovenského baroka, podoby poézie, prózy a odbornej literatúry (25 bodov). • Ústna skúška z literárnych diel podľa beletristického minima (Skóre: 30 bodov). Hodnotiace kritériá: - Prezentácia vlastných poznatkov o prečítaných staroslovienskych literárnych pamiatkach (5 bodov), o prečítaných literárnych textoch renesančného humanizmu (10 bodov) a textoch slovenského literárneho baroka (15 bodov). Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súčet dosiahnutého hodnotenia seminárnej práce, písomného testu a ústnej skúšky. Sumárne hodnotenie predmetu A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín, vypracovanie seminárnych prác: 26 hodín, samoštúdium, čítanie pôvodnej literatúry a odborných textov: 55 hodín.	

## Výsledky vzdelávania:

### Vedomosti

- Študent získa poznatky o významných literárnych pamiatkach a charakteristických autoroch staršej slovenskej literatúry a ich hlavných literárnych dielach.
- Študent nadobudne poznatky o problematike zaradenia literárnych textov staršej slovenskej literatúry do širších dobových a kultúrnych súvislostí.
- Študent nadobudne poznatky o vnútornej periodizácii staršej slovenskej literatúry, o problematike autorstva, jazyka literárnych pamiatok, o žánroch, obsahu, funkcii, kompozícii a štýle literárnych textov.
- Študent si osvojí poznatky o staroslovienskom písomníctve, o najvýraznejších literárnych pamiatkach a typických znakoch veľkomoravského obdobia.
- Študent nadobudne vedomosti o stredovekej literatúre, o charaktere textov, literárnych druhoch a žánroch stredovekej literatúry, získa poznatky o kronikách, mestskej literatúre a vecnej literatúre v období stredoveku.
- Študent si osvojí základnú charakteristiku humanistickej a renesančnej literatúry, písanej predovšetkým po latinsky, získa poznatky o vplyve antiky, antickej kultúry a literatúry na literárnu tvorbu v období renesancie a humanizmu, nadobudne poznatky o obraze sveta a človeka v literatúre, o motivácii tvorby, o literárnych druhoch a žánroch a výrazných predstaviteľoch humanizmu a renesancie.
- Študent nadobudne vedomosti o barokovej literatúry, predovšetkým o vývine jazyka, formovaní slovenskej národnej literatúry, strediskách kultúry a literatúry, o rozvoji kníhtlačiarstva, ktorý súvisí so zvyšovaním literárnej produkcie počas baroka, študent tiež získa poznatky o princípoch umeleckej tvorby v baroku, o dobových poetikách, barokovom štýle a preferovaných žánroch.
- Študent získa poznatky o metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií z oblasti staršej slovenskej literatúry pre prax, bude vedieť získať informácie analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať.

### Zručnosti

- Študent bude schopný motivovať svojich žiakov pre osvojenie si staršej slovenskej literatúry, ako aj prebudiť ich celkový záujem v procese výchovy ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu.
- Študent bude schopný samostatne získať ďalšie znalosti v oblasti odbornej reflexie staršej slovenskej literatúry.
- Študent bude schopný aplikovať získané teoretické vedomosti v konkrétnych výstupoch na vyučovacích hodinách, prednáškach, prezentáciách a bude schopný identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí.
- Študent bude schopný vybrať a odporučiť vhodného autora staršej slovenskej literatúry pre prezentáciu tvorby daného obdobia a výber bude vedieť aj primerane odôvodniť
- Študent bude schopný chápať spoločenskú funkciu a význam staršej slovenskej literatúry celkovo ako aj špecificky ohľadne daného obdobia pre pochopenie slovenského spoločenského a kultúrneho vývinu, resp. súčasnosti.
- Študent bude vedieť správne aplikovať získané vedomosti v konkrétnych výstupoch na vyučovacích hodinách, prednáškach, prezentáciách a pod.
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy z obdobia staršej slovenskej literatúry, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni

### Kompetencie

- Študent bude kompetentný aplikovať nadobudnutý systém literárnohistorických vedomostí zo staršej slovenskej literatúry pre potreby výučby slovenského jazyka v základných a stredných školách.

- Študent sa bude vyznačovať nezávislým, kritickým a analytickým myslením, ktoré dokáže flexibilne aplikovať v podmienkach vyučovania..
- Študent bude realizovať ciele rozvoja poznania súvisiaci s oblasťou staršej slovenskej literatúry a bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú teoretické aj praktické vedomosti.
- Študent bude kompetentný odborne vysvetliť osvojené poznatky zo staršej svetovej literatúry žiakom a bude vedieť riadiť štýl ich práce a vzdelávania v školskom prostredí.

### **Stručná osnova predmetu:**

1. Vnútorne členenie staršej slovenskej literatúry. Literárna kultúra v stredoveku (800 – 15. storočie). Veľkomoravské obdobie a staroslovienska literatúra. Cyril, Metod, ich nasledovníci. Proglas a iné spisy.
2. Latinská stredoveká vzdelanosť v Uhorsku. Legendy, kroniky exemplá a mravoučná próza v stredoveku.
3. Literatúra renesančného humanizmu (15. – 17. storočie). Latinská humanistická poézia Benedikt Vavrinc Nedožerský, Jakub Jakobeus, Juraj Koppay.
4. Podoby latinskej humanistickej poézie Martin Rakovský, Ján Sambucus a ďalší
5. Konštituovanie literatúry v domácom jazyku. Duchovná lyrika. Hlavné literárne pamiatky. Ján Silván, Eliáš Láni a ostatní.
6. Historická epika, cestopisná, memoárová próza a dráma. Pavol Rubigal, Pavel Kyrmezer, Juraj Tesák Mošovský.
7. Slovenský literárny barok (polovica 17. storočia – 1780). Spoločenské pomery. Protireformácia, vznik Trnavskej univerzity a centrum protestantizmu v Prešove. Otázka literárneho jazyka. Kultúrna západoslovenčina.
8. Podoby duchovnej lyriky v období baroka. Benedikt Szöllösi, Juraj Tranovský a ďalší
9. Svetská lyrika v období baroka, historické piesne, príležitostná, ľúbostná, sociálna a zbojnícka poézia. Štefan Selecký, Štefan Pilárik.
10. Didakticko-reflexívna lyrika: Hlavné literárne diela. Hugolín Gavlovič, Peter Benický
11. Náboženská próza a kázne v období baroka Alexander Máčaj, Benignus Smrtník
12. Memoárová, cestopisná literatúra v období baroka. Daniel Krman ml., Tobiáš Masník, Ján Simonides a ďalší.
13. Vedecká a popularizačná literatúra v období baroka. Prvé národnostné spory, apológie. Ján Baltazár Magin a neskoršia slovenská národná ideológia. Matej Bel a jeho miesto na prahu osvietenstva, Adam František Kollár a jeho dielo.

### **Odporúčaná literatúra:**

- MIKULA, V.: Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava : Kalligram, 2005. 651 s. ISBN 80 7149 801 7
- MINÁRIK, J.: Stredoveká literatúra. Bratislava : SPN, 1977. 334 s.
- MINÁRIK, J.: Renesančná a humanistická literatúra. Bratislava : SPN, 1985. 267 s.
- MINÁRIK, J.: Baroková literatúra. Bratislava : SPN, 1984. 392 s.
- MINÁRIK, J.: Dejiny slovenskej literatúry I. Staršia slovenská literatúra, Bratislava : SPN, 1985. 375 s.
- MIŠIANIK, J. – MINÁRIK, J. – MICHALCOVÁ, M. – MELICHERČÍK, A.: Dejiny staršej slovenskej literatúry I. (800–1780). Bratislava : SAV, 1958. 318 s.
- MIŠIANIK, J.: Antológia staršej slovenskej literatúry. Bratislava: Veda, 1981. 840 s.
- SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Martin : Matica slovenská; Bratislava: Literárne informačné centrum, 2009. 606 s. ISBN 978-80-7090-935-5
- ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry I. (9. – 18 storočie). Bratislava : Národné literárne centrum, 1997. 359 s. ISBN 80-88878-11-X

### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský					
<b>Poznámky:</b>					
<b>Hodnotenie predmetov</b>					
Celkový počet hodnotených študentov: 14					
A	B	C	D	E	FX
21.43	21.43	21.43	21.43	14.29	0.0
<b>Vyučujúci:</b> doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlínka, PhD..					
<b>Dátum poslednej zmeny:</b> 14.05.2023					
<b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhD. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk					

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/STYL/22	<b>Názov predmetu:</b> Štylistika slovenského jazyka
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár / Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 4	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Aktívna účasť na hodinách sa preukáže aj kladením otázok na začiatku hodiny ako opakovanie prechádzajúcej témy, štúdium odbornej literatúry (2 kr.) 1 kredit je možné získať z dvoch alternatív: A) porovnanie dvoch kníh z odbornej literatúry, tematicky v súlade s osnovou predmetu (na každú hodinu elaborát na 1 stranu A4) B) analýza vybraného publicistického alebo náučného textu zo štylistického hľadiska (na každú hodinu elaborát na 1 stranu A4) Záverečný test alebo kolokviálna skúška so samostatnou domácou prípravou: 1 kr. Sumárne hodnotenie predmetu známkou sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: Časová záťaž študenta: cca.120 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce. 26 hodín, samoštúdium: 25 hodín	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách sa preukáže aj kladením otázok na začiatku hodiny ako opakovanie prechádzajúcej témy, štúdium odbornej literatúry (2 kr.) 1 kredit je možné získať z dvoch alternatív: A) porovnanie dvoch kníh z odbornej literatúry, tematicky v súlade s osnovou predmetu (na každú hodinu elaborát na 1 stranu A4) B) analýza vybraného publicistického alebo náučného textu zo štylistického hľadiska (na každú hodinu elaborát na 1 stranu A4) Záverečný test alebo kolokviálna skúška so samostatnou domácou prípravou: 1 kr. Sumárne hodnotenie predmetu známkou sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: Časová záťaž študenta: cca.120 hodín, z toho:	

kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín,  
príprava a vypracovanie seminárnej práce. 26 hodín,  
samoštúdium: 25 hodín

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- Doterajšie poznatky zo štúdia jednotlivých rovín jazykového systému sa pri štúdiu štylistiky slovenského jazyka rozšíria a prehĺbia o pragmalingvistický rozmer. Študent nadobudne vedomosti o produkcii funkčne zacielených jazykových prejavov, ako aj o postupoch ich analýzy a interpretácie.
- Študent sa oboznámi s jednotlivými štylistickými prostriedkami, slohovými postupmi, funkčnými štýlmi a žánrovými modelovými štruktúrami.
- Študent nadobudne poznatky o tematicko-obsahových, kompozičných a ilokučných (komunikačných) vlastnostiach textu a pomocou terminologickej sústavy dokáže texty rozličnej štylistickej proveniencie analyzovať a interpretovať.

Zručnosti

- \* Študent sa bude vedieť orientovať v systéme štýlotvorných činiteľov a správne ich rozlišovať.
- \* Študent bude vedieť správne určiť konštrukčné komponenty textu.
- \* Študent bude schopný správne určiť dynamické tendencie vo funkčných štýloch slovenského jazyka.
- \* Študent bude schopný jazykovo korektne a štylisticky primerane vytvárať štylisticky diferencované jazykové prejavy/texty a na tomto základe analyzovať a korigovať texty vytvorené žiakmi.

Kompetencie:

- \* Študent bude schopný aplikovať súbor nadobudnutých teoretických poznatkov zo štylistiky slovenčiny v jazykovej praxi.
- \* Študent bude schopný samostatne vytvárať, analyzovať a interpretovať texty vytvorené žiakmi s cieľom rozvíjať a prehľbovať ich jazykovo-štylistické zručnosti.
- \* Študent bude schopný vo svojej učiteľskej práci vysvetliť a funkčne využiť osvojené poznatky v rozsahu obsahovej osnovy predmetu a vytvárať priaznivú atmosféru na osvojenie si týchto poznatkov žiakmi vrátane tvorby, písania a oprav písomných prejavov.
- \* Dokáže kriticky analyzovať písomný aj hovorený prejav, formulovať vlastné stanoviská a postoje, kriticky ich revidovať a konštruktívne obhajovať.

### **Stručná osnova predmetu:**

1. Predmet jazykovednej štylistiky. Je štylistika osobitná jazyková rovina? Vymedzenie pojmu jazykový štýl. Metódy štylistického výskumu a štylistických rozborov.
2. Náčrt dejín štylistiky. Súčasný stav. Vymedzenie základných pojmov: prehovor, prejav, výpoveď, text, kontext; štýléma.
3. Štýlotvorné činitele: subjektívne a objektívne štýlotvorné činitele.
4. Klasifikácia štýlov. Základné funkčné štýly a ich žánrové modelové štruktúry. Základné vlastnosti hovorového a náučného štýlu – žánre a útvary.
5. Základné črty administratívneho a publicistického štýlu – žánre a útvary.
6. Základné vlastnosti rečníckeho a umeleckého štýlu – ich žánre a útvary.
7. Výrazové prostriedky (štylémy) textu a štýlu. Fonetické štylistické prostriedky / štylémy  
Morfologické štylistické prostriedky / štylémy.
8. Lexikálne štylistické prostriedky / štylémy. Štylistická klasifikácia slovnej zásoby.
9. Syntaktické štylistické prostriedky / štylémy.
10. Kompozícia textu: makrokompozícia a mikrokompozícia textu. Slohové postupy - obsahové modelové štruktúry - expanzia témy.
11. Odstupňovanie textu: autorská reč, priama reč, nevlastná priama reč, nepriama reč.
12. Analýza a tvorba komunikátov so zameraním na akademickú komunikačnú sféru.

### 13. Osobitosti štýlu internetových komunikátov.

**Odporúčaná literatúra:**

BOHUNICKÁ, A. – ORGOŇOVÁ, O.: Interakčná štylistika. Bratislava: Univerzita Komenského, 2018 ISBN 978-80-223-4566-8  
FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin : Osveta, 2005. ISBN 80-08-00781-8  
FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny. Martin : Osveta, 2004. ISBN 80 8063 142 5  
FINDRA, J. Štylistika súčasnej slovenčiny. Martin : Osveta, 2013. ISBN 978-80-8063-404-9.  
FINDRA, J.: Jazyková komunikácia a kultúra vyjadrovania Martin : Osveta, 2013. ISBN 978-80-8063-385-1.  
HORVÁTH, M.: Štylistika súčasného slovenského jazyka. Bratislava : Univerzita Komenského, 2016. ISBN 978-80-223-3997-1  
HLAVATÁ, Renáta a kol. 2019. Jazyk ako text (vysokoškolský učebný materiál z praktickej štylistiky) Nitra: FF UKF  
MISTRÍK, J.: Štylistika. SPN: Bratislava, 1985.  
PAVLOVIČ, J. Prednášky zo štylistiky slovenčiny. Trnava: PF TU, 2011.  
SLANČOVÁ, D.: Praktická štylistika. Prešov : Slovacontact, 1996. ISBN 80 901417 9 X  
SLANČOVÁ, D. - SPÁČILOVÁ, S. a kol.: Úvod do štúdia interaktívnej štylistiky I-II. Prešov: PU, 2023  
TÓTH, S. J.: Veta - text - štýl. Komárno: PF UJS, 2015. ISBN 978-80-8122-152-1

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky:****Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD., prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk  
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk  
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/SYNT/22	<b>Názov predmetu:</b> Syntax slovenského jazyka
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 5	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Aktívna účasť na hodinách a samoštúdium odbornej literatúry (2kr.) 1 kredit je možné získať z alternatív: A) seminárna práca na základe odbornej literatúry, tematicky v súlade s osnovou predmetu; B) príprava úloh zo syntaxe pre svojich budúcich žiakov v školách s VJM, v súlade s harmonogramom tematiky. C) aktuálna projektová úloha 1 kredit je možné získať z alternatív: A) týždenná domáca úloha: vlastná zbierka jazykových príkladov; B) priebežné testy; Záverečný test alebo kolokviálna skúška s prípravou: 1 kr. Sumárne hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S): 39 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín, doplňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 26 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 29 hodín	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Spoznanie teórie fungovania syntaktického subsystému jazyka z hľadiska systémového aj z hľadiska komunikačne funkčného.</li><li>• Študent si osvojí princípy gramatickej a sémantickej výstavby vety v slovenskom jazyku vrátane jej komunikačne funkčnej štruktúry.</li><li>• Študent sa oboznámi s jednotlivými typmi viet z hľadiska ich gramatickej a sémantickej výstavby, s vetnočlenskou problematikou, s výstavbou syntagiem (skladov), s problematikou polovetných konštrukcií a s obsahovou a gramatickou štruktúrou súvetí.</li></ul> Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent bude schopný zrozumiteľným spôsobom vysvetliť svojim (budúcim) žiakom gramatickú, sémantickú a komunikačne funkčnú výstavbu vety.</li></ul>	

- Pri rozboře vety bude vychádzať z nasledovného metodického postupu: „veta by sa mala rozoberať takým spôsobom, akým vznikla/bola vytvorená“.
- Syntaktickú/vetnočlenskú stavbu vety dokáže graficky ilustrovať, znázorniť, čím pomôže lepšie pochopiť vzťahy medzi jej komponentmi.
- Študent bude vedieť rozpoznať a tvoriť gramaticky a sémanticky korektné vetné konštrukcie vrátane slovosledu.
- Študent bude vedieť správne určiť modifikácie a odchýlky od vetnej skladby.
- Študent bude schopný vymedziť gramatické a sémantické vlastnosti jednotlivých typov súvetí a identifikovať spôsoby spájania viet do súvetnej štruktúry.
- Študent bude vedieť správne vysvetliť javy presahujúce vzťahy vo vetách a tvoriace súčasť nadvetnej, resp. textovej syntaxe,
- Študent bude schopný zistiť a vysvetliť rozdiely v gramatickej výstavbe slovenskej vety v porovnaní/konfrontácii s gramatickou stavbou vety v maďarčine.

#### Kompetencie:

- Študent bude schopný aplikovať súbor nadobudnutých teoretických poznatkov zo syntaxe slovenského jazyka jednak v jazykovej, jednak pri vyučovaní slovenského jazyka na školách s VJM.
- Študent bude vedieť aplikovať získané teoretické poznatky a praktické skúsenosti z analýzy viet vo svojej školskej praxi.
- Študent bude mať angažovaný postoj k svojmu študijnému odboru, vývoj danej disciplíny bude aj naďalej sledovať so záujmom.
- Študent bude schopný didakticky primerane aplikovať získané vedomosti z analýzy viet v každodennej školskej praxi.
- Študent bude schopný samostatne riešiť úlohy z rôznych oblastí syntaxe slovenského jazyka a prehľbovať svoje vedomosti v tejto špecifickej rovine jazyka.
- Študent bude schopný pochopiť, vysvetliť a funkčne využiť osvojené poznatky v rozsahu obsahovej osnovy predmetu a vytvárať priaznivú atmosféru na osvojenie si týchto poznatkov žiakmi vo svojej učiteľskej práci.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Miesto syntactickej roviny jazyka v jazykovom systéme. Predmet syntaxe. Syntaktické teórie a členenie disciplíny.
2. Podstata vety, veta a výpoveď. Hranice vety. Gramatická a modálna stavba viet. Komunikačné typy viet.
3. Typy slovesných viet. Dvojčlenné a jednočlenné vety. Aktívne (agentné) a pasívne (deagentné) vety v slovenčine a v maďarčine.
4. Syntagmatika – druhy syntagiem a charakteristika ich vzťahov (aj v porovnaní s maďarčinou).
5. Syntagmatické vzťahy: zhoda, väzba, primkýnanie. Morfosyntax. Pádová syntax.
6. Vetné členy a slovné druhy. Určovanie a typológia vetných členov.
7. Hlavné vetné členy. Podmet, prísudok a vetný základ.
8. Rozvíjacie vetné členy. Predmet, prívlastok, príslovkové určenia.
9. Polopredikatívne konštrukcie. Doplnok, prístavok, prívlastková polopredikatívna konštrukcia.
10. Jednoduché súvetie – gramatický a sémantický vzťah medzi jej zložkami: hlavná a vedľajšia veta. Pravá / nepravá parataxa / hypotaxa.
11. Zložené súvetie – typy, charakteristika.
12. Nadvetná syntax. Aktuálne členenie výpovede. Slovosled, významové gramatické a rytmické činitele slovosledu. Vetosled, poradie viet v súvetnej konštrukcii.
13. Nepravidelnosť vetnej stavby. Charakteristika jednotlivých modifikácií vetnej stavby.

#### **Odporúčaná literatúra:**

IVANOVÁ, M.: Syntax slovenského jazyka. Prešov: Vydavateľstvo PU, 2011. ISBN 978 80 555 0435 3

KAČALA, J.: Syntagmatický slovosled v slovenčine. Martin : Vydavateľstvo Matice Slovenskej, 2013. ISBN 978-80-8115-130-9.

MISTRÍK, J.: Slovosled a vetosled v slovenčine. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1966. ISBN 0013219

MOŠKO, G.: Príručka vetného rozboru. Prešov: Náuka, 2006. ISBN 80 8903839 5

NIŽNÍKOVÁ, J.: Valenčný slovník slovenských slovík. Prešov : Filozofická fakulta v Prešove, 1998. ISBN 80-88885-53-1

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: Súčasný slovenský jazyk. Syntax. Bratislava: SPN, 1986. 261 s.

PATÁKOVÁ, M.: Ako rozoberať vety? Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1987. 195 s. ISBN 0004970 Toto neodporúčam, je tam veľa vecných chýb.

TÓTH, S. J.: Veta – text – štýl. Komárno: PF UJS, 2015. ISBN 978-80-8122-152-1

VAŇKO, J.: Lingvistické a didaktické otázky slovenskej syntaxe. Banská Bystrica : Metodické centrum, 2000. 52 s. ISBN 80-8041-320-7

VAŇKO, J.: Syntax slovenského jazyka. Nitra: FF UKF, 2015. ISBN 978 80 558086 5 9

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**  
slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	B	C	D	E	FX
20.0	20.0	0.0	20.0	40.0	0.0

**Vyučujúci:** prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.s.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/TL/22	<b>Názov predmetu:</b> Teória literatúry
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 4	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Spôsob hodnotenia a skončenia predmetu: písomná skúška. Predmet je ukončený písomnou skúškou, ktorá sa zrealizuje počas skúškového obdobia. V priebehu semestra študenti zrealizujú nasledujúce výstupy a zadania, ktoré budú relevantným podkladom k výslednému hodnoteniu: <ul style="list-style-type: none"><li>• Seminárna práca: v priebehu semestra študent vypracuje a odovzdá seminárnu prácu, ktorú prezentuje na príslušnej seminárnej hodine venovanej špecifickej problematike z teórie literatúry. Študent si vyberá tému z osnovy predmetu (napr. charakteristika určitého literárneho druhu, konkrétneho lyrického, epického alebo dramatického žánru, vybraného veršového systému). Súčasťou práce v stanovenom rozsahu (minimálne 4 normované strany) bude korektne uvedená odborná literatúra, ktorú študent pri tvorbe práce využíval a zoznam použitej literatúry. Za seminárnu prácu študent získa maximálne 30 bodov.</li><li>• Aktivita počas seminárnych hodín a prednášok: Študent bude aplikovať jednotlivé teoretické poznatky z prednášok so zreteľom na básnické a prozaické texty a získať maximálne 20 bodov.</li><li>• Písomná skúška sa realizuje počas skúškového obdobia, jednotlivé otázky budú pozostávať z tematických okruhov, ktoré sa viažu na prednášaný študijný materiál, resp. na osnovu predmetu. Za písomnú skúšku študent získa maximálne 50 bodov.</li></ul> Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súhrn hodnotenia seminárnej práce, aktivity študenta na seminárnych hodinách, resp. prednáškach a písomnej skúšky. Sumárne hodnotenie podľa kklasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS. Časová záťaž študenta: 120 hodín z toho: <ul style="list-style-type: none"><li>• Kontaktné hodiny (P, S, konzultácia): 39 hodín,</li><li>• Samoštúdium, čítanie odbornej literatúry: 44 hodín,</li><li>• Príprava a spracovanie seminárnej práce: 26 hodín,</li></ul> Vypracovanie seminárnych úloh: 11 hodín.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent si osvojí základné literárnoteoretické pojmy a vnútorne členenie literárnej vedy, bude vedieť pomenovať podstatu a zameranie literárnej kritiky, dejín literatúry a osobitne najmä teórie literatúry.</li></ul>	

- Študent získa osobitné poznatky o výstavbe a formálnom tvare literárneho diela, o umeleckých zásadách a prostriedkoch určujúcich jeho štýl.
- Študent si osvojí vedomosti o základných cieľoch, špecifikách a oblastiach výskumu generatívnej, historickej, imanentnej, normatívnej a sformulovanej poetiky.
- Študent získa kľúčové poznatky o literárnych druhoch a lyrických, lyrickoepických epických a dramatických žánroch.
- Študent nadobudne konkrétne vedomosti o štruktúre literárneho diela, bude vedieť vysvetliť vonkajšie členenie textu, vnútorné členenie textu, pomenovať kompozičné postupy.
- Študent bude vedieť charakterizovať rozprávača a jednotlivé základné typy rozprávačov, vysvetliť pojem literárna postava a vymenovať základné typy postáv v literárnom diele.
- Študent si osvojí identifikovať základné charakteristiky umeleckého štýlu, klasifikovať jeho výrazové prostriedky.
- Študent bude vedieť pomenovať syntaktické prostriedky umeleckého literárneho diela a vysvetliť opakovanie ako princíp.
- Študent nadobudne poznatky o tematickej výstavbe umeleckého literárneho diela, bude vedieť pomenovať rozčleniť aj najmenšie tematické stavebné celky: motívy.
- Študent si osvojí jednotlivé prozodické systémy (časomiera, sylabický prozodický systém, tonický prozodický systém, sylabotonicý systém, voľný verš), veršové normy a princípy aplikujúce rovnakým spôsobom rytmické vlastnosti jazyka.
- Študent bude vedieť pomenovať a rozoznávať jednotlivé frekventované básnické trópy, básnické formy a strofy.
- Študent bude vedieť taktiež samostatne zbierať informácie o problematike teórie literatúry, orientovať sa v dostupných teoretických príručkách, poetických slovníkoch, odborných publikáciách a v slovníkoch literárnovedných pojmov. Bude sa vedieť orientovať sa v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií pre prax, bude vedieť získané informácie analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať.
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy z oblasti teórie literatúry, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie na primeranej odbornej úrovni.

#### Zručnosti:

- Študent bude schopný zaradiť jednotlivé literárnoteoretické pojmy do širších súvislostí, resp. bude ich vedieť aplikovať počas celého nasledujúceho štúdia literatúry jednotlivých období.
- Študent bude schopný samostatne získať ďalšie znalosti v oblasti teórie literatúry.
- Študent získa zručnosti akým spôsobom interpretovať básnické a epické literárne diela prostredníctvom výrazovej sústavy prostriedkov umeleckého literárneho textu.
- Študent bude schopný aplikovať literárnoteoretické vedomosti a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí.
- Študent bude schopný oboznámiť sa s novými trendmi v nastolenej oblasti teórie, ako aj s modernými metodickými prístupmi a aspektmi popisov pracovných činností, ktoré sú nevyhnutné pre zvládnutie danej látky.
- Študent sa bude kompetentný didakticky primerane a efektívne aplikovať nadobudnuté poznatky z teórie literatúry v každodennej školskej praxi.

#### Kompetencie:

- Študent bude schopný syntetizovať a aplikovať systém vedomostí a zručností z teórie literatúry potrebných na výučbu súvisiacich predmetov na základných a stredných školách.
- Študent bude schopný podporovať rozvíjanie interpretačných schopností a zručností žiakov pri práci s básnickými, prozaickými a dramatickými textami vo vlastnej tvorivej praxi v škole.
- Študent bude schopný realizovať cielený rozvoj poznania súvisiaci s danou témou a bude schopný samostatne plánovať vybrané tvorivé činnosti, ktoré rozširujú teoretické aj praktické vedomosti.

- Študent získa kompetencie kriticky analyzovať, formulovať a obhajovať vlastné stanoviská. Dokáže udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom v študovanej disciplíne a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji. Je schopný patrične vyjadriť svoje stanovisko k danému literárnemu textu z aspektu teórie literatúry, zdôvodniť jeho význam pre školskú prax. Tým má vybudované spoločensky akceptované občianske postoje a pozitívny postoj k svojej profesii a cieľovej skupine.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Podstata a výskum literatúry (členenie, výskum, metodológia).
2. Systémový model literatúry. Charakter literárneho diela. Poetika, typy poetík.
3. Literárne druhy a žánre.
4. Kompozícia literárneho diela.
5. Syntaktické výrazové prostriedky.
6. Opakovanie ako výrazový princíp.
7. Tematická výstavba literárneho diela.
8. Základné stylistické (príznakové) prostriedky.
9. Prozodické (veršové) systémy. Metrika, rytmus, rým.
10. Básnické formy a strofy.
11. Teória literárnych druhov – lyrika. Lyrické žánre.
12. Teória literárnych druhov – epika. Epické a lyrickoepické žánre.
13. Teória literárnych druhov – dráma. Dramatické žánre.

#### **Odporúčaná literatúra:**

BAKOŠ, M.: Vývin slovenského verša od školy Štúrovej. Bratislava : Slovenská akadémia vied, 1966. 298 s. bez ISBN

FINDRA, J. – GOMBALA, J. – PLINTOVIČ, I.: Slovník literárnovedných termínov. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1987. 410 s.

HARPÁŇ, M.: Teória literatúry. Bratislava : Tigr, 2004 ISBN 80-88869-37-4

HRABÁK, J.: Poetika. Praha : Československý spisovateľ, 1973

MIKULA, V.: Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava : Kalligram, 2005. - 651 s. ISBN 80-7149- 801-7.

SABOL, J.: Teória literatúry. Základy slovenskej verzológie. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 1988. 191 s.

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

#### **Poznámky:**

#### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	B	C	D	E	FX
33.33	20.0	20.0	6.67	20.0	0.0

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujs.sk  
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujs.sk  
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujs.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/ULF/22	<b>Názov predmetu:</b> Úvod do lingvistiky a zvuková rovina slovenského jazyka
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 5	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Aktívna účasť na hodinách sa preukáže aj kladením otázok na začiatku hodiny ako opakovanie predchádzajúcej témy. Domáce štúdium odbornej literatúry (2 kr.) Priebežné hodnotenie na základe alternatív (1 kr.): A) príprava a analýza zvukovej nahrávky zo súkromnej sféry poslucháča z aspektu normatívnej výslovnosti a dodržiavania fonologických pravidiel slovenského jazyka vzhľadom na prípadný vplyv maďarčiny. B) Aktívne riešenie priebežných úloh a vedomostných kvízov Priebežné hodnotenie na základe alternatív (1 kr.): A) priebežný test B) Vypracovanie semestrálnej práce na tému vybranú z tematických okruhov úvodu do lingvistiky Hodnotiace kritériá: - Adekvátny spôsob spracovania semestrálnej práce - Výstavba, nadväznosť a logika textu - Porozumenie odbornej problematike, schopnosť reflexie a interpretácie faktov - Formálna úprava, korektné citovanie, parafrázovanie a uvádzanie zdrojov Záverečný vedomostný test v rozsahu obsahovej osnovy predmetu so samostatnou domácou prípravou (1 kr) Hodnotiace kritériá: - jazykovedné disciplíny, vývin písma, jazyk ako systém, jazykové roviny - vedomosti a súvislosti z oblasti fonetiky a fonológie Sumárne hodnotenie v zmysle Študijného poriadku UJS A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%. Časová záťaž študenta: cca. 130 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, C): 39 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce: 26 hodín, doplňujúce čítanie pôvodnej a odbornej literatúry 26 hodín, samoštúdium a pravidelná príprava: 24 hodín príprava na test: 15 hod.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b>	

#### Vedomosti:

- Študent si osvojí sústavu základných lingvistických termínov a pojmov, s ktorými bude pracovať počas štúdia i v pedagogickej praxi,
- oboznámi sa so začlenením jazykovedy do systému vied, s metódami jazykovedného výskumu v historickom priereze,
- s najzávažnejšími teóriami jazykových funkcií,
- študent si osvojí dichotómiu jazyka a reči podľa Ferdinanda de Saussura,
- získa základné poznatky zo semiotiky ako náuky o znakoch s osobitným zreteľom na povahu jazykového znaku (sémantický trojuholník),
- vzhľadom na povahu štúdia slovenského jazyka študent si osvojí problematiku systému a štruktúry jazyka, členenie jazykového systému a jeho prepojenie so základnými jazykovednými disciplínami;
- oboznámi sa s problematikou jednotlivých jazykovedných disciplín vrátane základných pojmov a termínov s dôrazom na tie lingvistické disciplíny, ktoré budú predmetom jeho štúdia na pedagogickej fakulte (fonetika a fonológia, morfológia, lexikológia, syntax, štylistika; vývin a dejiny spisovného jazyka, dialektológia),
- vzhľadom na skutočnosť, že štúdium slovenského jazyka sa realizuje v regióne s prevahou maďarského etnika, osobitná pozornosť sa bude venovať problematike klasifikácie jazykov (genealogická, typologická a areálová), vďaka čomu študent už v tejto fáze štúdia nadobudne základné poznatky o zhodách, ale najmä o typologických rozdieloch medzi slovenčinou a maďarčinou;
- študent disponuje vzťahovo-argumentačne nadobudnutými vedomosťami o jazyku a jeho zákonitostiach, o spôsobe a podmienkach jeho fungovania vo všetkých jazykových rovinách a vzťahoch k iným jazykom,
- študent si osvojí problematiku čiastkových disciplín v rámci zvukovej roviny jazyka,
- získa všeobecné vedomosti o výstavbe hláskoslovného systému slovenčiny, a to aj v porovnaní s maďarčinou,
- nadobudne vedomosti o zásadách normatívnej výslovnosti slovenského jazyka, a to v konfrontácii s maďarským jazykom, ale aj s ostatnými slovanskými jazykmi,
- bude schopný vysvetliť súvislosti a vzťahy medzi pravopisom a výslovnosťou,
- oboznámi sa s artikulačnými orgánmi a artikuláciou, spozná spôsoby tvorenia hlások rečovými ústrojmi; osvojí si vymedzenie pojmu fonémy v konfrontácii s pojmom hláska, získa poznatky o inventári slovenských foném a o jeho delení,

#### Zručnosti:

- Študent bude schopný pracovať so základnými jazykovednými termínmi a poznatkami tak vo vyučovacom procese, ako aj pri tvorbe semestrálnych a záverečných prác.
- Študent bude vedieť správne vysvetliť teóriu jazykového znaku, vymedzenie znaku, typológiu jednotlivých znakov (ikony, indexy, symboly) a štruktúru znaku (sémantický trojuholník, arbitrárnosť, motivovanosť);
- dokáže správne hodnotiť a explikovať vzťahy jazyka a reči, jazyka a myslenia,
- dokáže sa orientovať vo vnútornej organizácii jazykového systému a poznať činitele jeho štruktúrovanosti,
- bude vedieť správne charakterizovať zvukovú, morfológickú, syntaktickú, lexikálnu, štylistickú rovinu jazyka a špecifikovať vzťahy medzi jednotlivými jazykovými rovinami,
- bude schopný využiť získané teoretické poznatky z ortografie a ortoepie pri písaní a čítaní vlastných textov aj pri oprave pravopisu a výslovnosti v edukačnom procese,
- bude sa vedieť orientovať v hláskoslovnej sústave spisovnej slovenčiny,
- bude schopný správne prečítať akýkoľvek slovenský text vecnej alebo umeleckej literatúry v súlade so zásadami spisovnej výslovnosti,
- zvládne spisovnú slovenskú výslovnosť, bude schopný vysvetliť jej základné zásady,

- bude vedieť správne využívať teoretické poznatky z ortoepie na osobný rozvoj ortoepických zručností a na učenie výslovnosti žiakov,
- bude vedieť charakterizovať správnu výslovnosť vokálov a konsonantov, zistiť a opraviť chyby vo výslovnosti,
- dokáže charakterizovať dištingtívne príznaky slovenských foném a základy fonetickej transkripcie,
- bude vedieť charakterizovať pravidlá výslovnosti predložiek a poznať zásady vokalizácie predložiek.
- bude vedieť určiť znelostnú asimiláciu, resp. spodobovanie a identifikovať miesta, na ktorých dochádza k znelostnej asimilácii.

#### Kompetencie:

- Študent bude schopný aplikovať základy systémovo-štruktúrneho uvažovania o jazyku a teóriu jazykovedy ako predpoklad na štúdium konkrétnych lingvistických disciplín.
- Študent bude schopný stotožniť sa s potrebou profesijného rozvoja a stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja.
- Študent bude schopný správne vysvetliť súvislosti medzi fonológiou, pravopisom a výslovnosťou, aplikovať hláskoslovný inventár súčasnej spisovnej slovenčiny v písomnom aj v ústnom prejave, usmerňovať a korigovať písomné aj ústne prejavy žiakov.
- Študent bude schopný prehľbovať svoje vedomosti v oblasti jazykovedy, rozširovať svoj rozhľad v teórii jazyka, v lingvistických disciplínach, jazykovom systéme a jazykových rovinách.
- Študent bude schopný samostatne plánovať rôzne spôsoby skúmania jazykových jednotiek.
- Študent bude schopný aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky zo základov lingvistiky na konkrétny jazykový materiál.
- Študent bude schopný realizovať pravopisné princípy na základe teoretických poznatkov v praxi, t. j. pri tvorbe, písaní a opravách písomných prejavov.
- Študent bude schopný aplikovať pravidlá spisovnej výslovnosti v ústnych prejavoch, viesť žiakov k správnej výslovnosti v pedagogickej práci.
- Študent bude schopný vysvetliť jazykovedné súvislosti ortografickej a ortoepickej normy, bude vedieť zaujať stanovisko k aplikácii týchto noriem v rôznych médiách a v školskej praxi.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Jazykoveda, pojem, predmet výskumu. Miesto jazykovedy v sústave vied. Členenie jazykového systému a základné jazykovedné disciplíny. Vzťah jazyka a reči. Vznik a vývin jazyka. Teórie o vzniku jazyka.
2. Chápanie jazyka a reči podľa F. de Saussura. Základné podoby jazyka a funkcie jazyka. Jazyk ako znak. Znakový systém a princípy jeho fungovania. Teória jazykového znaku, delenie znakov, sémantický trojuholník. Jazyk a ľudská komunikácia, komunikačný proces; model (jazykovej) komunikácie.
3. Systém a štruktúra jazyka. Paradigmatické a syntagmatické vzťahy. Predmet výskumu jednotlivých rovín jazykového systému; základné pojmy.
4. Zvuková rovina jazyka, jej miesto medzi jazykovými rovinami, podstata disciplíny. Prečo študovať fonetiku a fonológiu na pedagogickej fakulte? Vzťah fonetiky a fonológie, predmet výskumu a ich základné jednotky. Prehľad fonetického bádania. Delenie a čiastkové disciplíny fonetiky.
5. Tvorenie a vnímanie reči. Fyziologická stránka produkcie reči. Artikulačné orgány, miesta a spôsoby tvorenia hlások, fonácia. Percepcia zvukového signálu.
6. Rozdelenie hlások z artikulačného hľadiska. Segmentálna fonetika. Identifikácia rečového prúdu. Rozdiel medzi spoluhláskami a samohláskami. Fonetická transkripcia.
7. Vokálny podsystem slovenčiny v porovnaní s maďarčinou. Všeobecná charakteristika samohlások. Klasifikácia samohlások. Súčinnosť dutín orgánov pri artikulácii jednotlivých samohlások.

8. Dvojhlásky. Diftongy ako vokalickej mikrosystém. Vlastnosti a klasifikácia dvojhlások. Kľzavosť. Spoločné a odlišné vlastnosti dvojhlások a monoftongov. Samohláskové skupiny a nepravé dvojhlásky. Pozície výskytu dvojhlások.

9. Konsonantizmus slovenčiny v porovnaní s maďarčinou. Artikulácia spoluhlások: typy prekážkovosti. Klasifikácia spoluhlások. Kontrastivita v systéme spoluhlások v slovenčine a maďarčine. Dĺžka a zdvojenie spoluhlások.

10. Ortofónia a ortoepia. Ortofónické chyby. Normatívna výslovnosť slovenčiny, jej predpoklady. Ortoepické chyby pri výslovnosti samohlások, dvojhlások a spoluhlások. Spôsoby zisťovania a určenia i osvojovania správnej výslovnosti u žiakov ZŠ.

11. Suprasegmentálne javy. Zoskupovania hlások: slabika, slovo, takt, kolón, veta. Slabičné konštrukcie. Funkcie a triedenie suprasegmentálnych javov, typy modulácie reči.

12. Fonológia, dištinkívne príznaky, alofóny. Kombinatórne a fakultatívne varianty. Vzťah hláska – fonéma – graféma. Pravopisné princípy. Fonologická typológia.. Fonologické protiklady a ich neutralizácia. Asimilácia: spodobovanie znelosti, predložiek, sykavosti. Rytmickej krátenie ako neutralizácia vokalickej kvantity.

13. Alternácie v slovenčine a v maďarčine. Typy striedania hlások: vokalickej / konsonantické, korelované / nekorelované, kvantitatívne / kvalitatívne.

#### **Odporúčaná literatúra:**

ALABÁNOVÁ, M. Slovenský jazyk a literatúra v menšinových školách. Nitra: UKF, 2008. ISBN 978-80- 969945-7-1

HORECKÝ, J.: Základy jazykovedy. Bratislava: SPN, 1978. 175 s.

KRÁL, Á. – SABOL, J. Fonetika a fonológia, Bratislava: SPN, 1989. ISBN 80 08 00036 8

MISTRÍK, J.: Jazyk a reč. Bratislava : Mladé letá, 1984. ISBN 0012983

MISTRÍK, J.: Lingvistický slovník. Bratislava, 2002. ISBN 80 08 02704 5

MISTRÍK, J.: Moderná slovenčina. Bratislava : SPN, 1996. ISBN 80-08-01042-8

NAVRÁTIL, L. Fonetika a fonológia IN: Slovenský jazyk pre štúdium učiteľstva 1. stupňa zš s vyuč.jaz. maď. Nitra: Vysoká škola pedagogická, 1995. s.7-49. ISBN 80-8050-021-5

PAULINY, E. Slovenská fonológia. Bratislava: SPN, 1979. 212 s.

PILECKÝ M. Základy porovnávacej fonológie. Piliška Čaba: PPKE BTK, 2007. ISBN 978-963-9206-40-3

SABOL, J. – ONDRUŠ, Š.: Úvod do štúdia jazykov. Bratislava : SPN, 1987. 343 s.

SIČÁKOVÁ, L. Fonetika a fonológia pre elementaristov. Prešov, 2002. ISBN 9788089038152

TÓTH, S. J.: Jazykovedné pojmoslovie slovensko-maďarské. Komárno: UJS, 2015. ISBN 978-80-8122-153-8

<https://slovník.juls.savba.sk/>

<https://www.juls.savba.sk/ediela/ks/>

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

#### **Poznámky:**

#### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	B	C	D	E	FX
25.0	12.5	37.5	12.5	6.25	6.25

**Vyučujúci:** prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc., Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc. vankoj@ujssk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD. nagym@ujssk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc. pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/VJ/22	<b>Názov predmetu:</b> Všeobecná jazykoveda
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Aktívna účasť na hodinách (1 kr.) 1 kredit je možné získať z dvoch alternatív: A) porovnávacie spracovanie statí z odbornej literatúry, tematicky v súlade s osnovou predmetu (na každú hodinu elaborát na 1 stranu A4) B) aktuálna projektová úloha (na každú hodinu elaborát na 1 stranu A4) Záverečný test so samostatnou domácou prípravou: 1 kr. Časová záťaž študenta: Časová záťaž študenta: cca. 90 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, konzultácia): 39 hodín, príprava a vypracovanie seminárnej práce. 26 hodín, samoštúdium: 25 hodín Sumárne hodnotenie predmetu známku sa realizuje podľa klasifikačnej stupnice A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50% v súlade so Študijným poriadkom UJS.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: Študent získa prehĺbené poznatky z vybraných kapitol všeobecnej jazykovedy s poukazom na možnosť ich využitia pri štúdiu rôznych filologických disciplín, ako aj pri samostatnej výskumnej či pedagogickej práci. Poznávacia báza študujúcich sa rozšíri o sústavu poznatkov z rozličných oblastí lingvistiky – počnúc systémovou jazykovedou a končiac najnovšími lingvistickými smermi (pragmalingistikou, sociolingvistikou, psycholingvistikou, kognitívnu lingvistikou, etnolingvistikou...) vrátane metód lingvistického bádania korešpondujúcich s jednotlivými lingvistickými smermi. Vzhľadom na etnické špecifikum regiónu a zameranie štúdia osobitná pozornosť sa bude venovať genealogickej, areálovej a typologickej klasifikácii jazykov s dôrazom na kontrastívne javy v jazykovom systéme slovenčiny a maďarčiny. Súčasťou takto zameraného štúdia bude formulovanie všeobecných zákonitostí jazyka a jeho vývoja vrátane hľadania javov spoločných všetkým jazykom (tzv. lingvistické univerzálie). Vďaka takto zacielenému štúdiu všeobecnolinguistických otázok študent nadobudne vedomosti a zručnosti zo svojho odboru, ktoré mu umožnia hľadať interdisciplinárne väzby a súvislosti s inými spoločenskovednými disciplínami.	

Zručnosti:

Študent bude schopný prepájať poznatky zo všeobecnej jazykovedy s jednotlivými javmi jazykového systému slovenčiny, čo bude predpokladom úspešného štúdia filologických disciplín vo vyšších ročníkoch štúdia. K nadobudnutým zručnostiam bude patriť aj schopnosť rozpoznávať, interpretovať a vysvetľovať základné typologické odlišnosti najmä medzi slovenčinou a maďarčinou, ale aj inými jazykmi.

Nadobudnuté poznatky bude študent schopný odborne prezentovať na seminároch, resp. aj pred odbornou komunitou.

Kompetencie:

Študent bude schopný aplikovať získané teoretické poznatky a praktické skúsenosti zo všeobecnej jazykovedy v školskej praxi, čo bude platiť najmä pre poznatky získané z typologického porovnávacieho štúdia slovenčiny a maďarčiny. Na tomto základe bude schopný efektívne vyučovať najmä morfosyntaktické javy slovenčiny a maďarčiny; tento postup prispeje k vytvoreniu tvorivej atmosféry pri osvojovaní si niektorých prvkov gramatického systému slovenského jazyka.

### **Stručná osnova predmetu:**

1. Predmet jazykovedy. Základné otázky všeobecnej jazykovedy. Dejiny jazykovedného výskumu
2. Funkcie jazyka. Teórie jazykových funkcií (K. Bühler, R. Jakobson, F. Miko, J. Horecký...). Fungovanie jazyka v komunikácii.
3. Človek – jazyk – spoločnosť. Vznik jazyka (teórie o vzniku jazyka); jazyk v jednotlivých spoločensko-ekonomických formáciách; jazyková konvergencia a divergencia.
4. Metódy jazykovedného výskumu. Historicko-porovnávacia metóda/jazykoveda. Štrukturálna jazykoveda.
5. Dejiny jazykovedného výskumu. Pražská škola a funkčná jazykoveda. Tézy Pražského lingvistického krúžku.
6. Systémová lingvistika, jazykové jednotky a ich vzájomné vzťahy.
7. Jazykové kategórie. Systém jazykových kategórií – v konfrontácii slovenčiny a maďarčiny.
8. Dynamika jazyka, vysvetľovanie zmien, variabilnosť jazyka.
9. Klasifikácia jazykov s osobitným zreteľom na miesto slovenčiny a maďarčiny: genetická, areálna, typologická (morfologická a syntaktická).
10. Generatívna gramatika. Univerzálna gramatika ako systém (univerzálnych) princípov.
11. Moderné lingvistické smery: psycholingvistika, sociolingvistika, ekolingvistika, pragmalolingvistika, kognitívna lingvistika.
12. Problematika (strojového) prekladu.
13. Učenie sa cudzích jazykov, resp. osvojovanie si cudzích jazykov (lingvodidaktické otázky).

### **Odporúčaná literatúra:**

- BARTMIŇSKI, J.: Jazyk v kontextu kultury. Dvanásť statí z lublinské kognitívni etnolingvistiky. Praha : Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2883-7
- DOLNÍK, J. Teória spisovného jazyka : so zreteľom na spisovnú slovenčinu. Bratislava : Veda, 2010. ISBN 978-80-224-1119-6
- DOLNÍK, J. Všeobecná jazykoveda. Opis a vysvetlenie jazyka. Bratislava: VEDA, 2009. ISBN 978-80-224-1078
- HORECKÝ, J. Vývin a teória jazyka Bratislava: SPN, 1983
- HORECKÝ, J. Základy jazykovedy. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1978.
- KAČALA, J: Jazykové kategórie v slovenčine. Bratislava : Univerzita Komenského, 2014. ISBN 978-80-223-3486-0.
- KRUPA, V. Jednota a variabilita jazyka. Bratislava : VEDA, 1980. ISBN 0012974
- MISTRÍK, J.: Encyklopédia jazykovedy. Bratislava : Obzor, 1993. 517 s.

VAŇKO, J.: Kategoriaálny rámec pre analýzu chýb strojového prekladu. In: Mýliť sa je ľudské (ale aj strojové) : Analýza chýb strojového prekladu do slovenčiny. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2017. – ISBN 978-80-558-1255-7, s. 73-88

VAŇKO, J.: Komunikácia a jazyk. Nitra, Katedra slovenského jazyka Univerzity Konštantína Filozofa 1999. 202 s. ISBN 80-8050-253-6.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 9

A	B	C	D	E	FX
44.44	44.44	11.11	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 14.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujns.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujns.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujns.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KSL/SJdb/ŠS/22	<b>Názov predmetu:</b> Slovenský jazyk a literatúra
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> Za obdobie štúdia: <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b>	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Záverečnú skúšku v riadnom termíne, určenom harmonogramom štúdia, môže absolvovať študent, ktorý pri kontrole štúdia vykonanej v poslednom roku štúdia splnil povinnosti stanovené v študijnom programe. Na ústnej štátnej skúške študent preukazuje vedomosti a zručnosti zo svojho odboru vrátane interdisciplinárnych väzieb a reflexie rozvoja príslušných vedných odborov. V rámci štátnej záverečnej skúšky sa hodnotí aj preukázanie vedomostí z metodológie a pojmového aparátu jazykovedných disciplín na základe ponúkaných povinných predmetov a podobne aj znalosti literárno-dejinných a literárno-teoretických súvislostí so zreteľom na ich využitie v pedagogickej praxi. Záverečná skúška sa realizuje formou kolokvia a študent bude hodnotený klasifikačným stupňom A až FX. Znáмка sa bude započítavať do celkového hodnotenia štátnej skúšky. Hodnotenie na základe ústneho skúšania sa bude realizovať podľa klasifikačnej stupnice: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%. Rozhodnutie o výsledku vyhlási predseda komisie verejne spolu s výsledkom obhajoby záverečnej práce.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: - študent získal vedomosti z oblastí prezentovaných v rámci povinných a profilových predmetov študijného programu, - študent vie zadefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy, vysvetliť a popísať základné procesy, popísať a aplikovať základné vedecké metódy výskumu z oblastí uvedených v stručnej osnove predmetu, - študent dokáže analyzovať a hodnotiť doterajší stav poznatkov vo svojom odbore. Schopnosti: - študent dokáže prezentovať svoje odborné vedomosti, - študent dokáže odovzdávať poznatky, - študent vie syntetizovať a aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky, - študent má rozvinuté zručnosti samostatne sa vzdelávať, čo mu umožňuje pokračovať v ďalšom štúdiu. Kompetentnosti:	

- študent vie prejavíť svoju jazykovú a odbornú kultúru pri ústnej skúške,
- študent vie použiť získané vedomosti v širších kontextoch,
- študent dokáže implementovať a syntetizovať nadobudnuté poznatky v praxi,
- študent dokáže tvorivo použiť vedomosti pri riešení zadaných úloh, analyzovať problém a syntetizovať nové riešenie,
- študent je schopný odpovedať na otázky komisie na požadovanej úrovni.

**Stručná osnova predmetu:**

Teória literatúry, dejiny slovenskej literatúry od začiatkov po medzivojnové obdobie. Detská literatúra. Interpretácia literárneho textu. Metodika vyučovania literatúry. Fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, syntax a štylistika slovenského jazyka.

**Odporúčaná literatúra:**

Literatúra uvedená v informačných listoch študijného programu

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:**

**Dátum poslednej zmeny:** 17.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/SPZ-B/22	<b>Názov predmetu:</b> Študijný pobyt v zahraničí-B
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> Za obdobie štúdia: <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou absolvovania predmetu je dlhodobý zahraničný pobyt študenta na zahraničnej univerzite/partnerskej inštitúcii.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Absolvent predmetu je spôsobilý absolvovať študijný pobyt dlhodobý na zahraničnej univerzite/partnerskej inštitúcii.	
<b>Stručná osnova predmetu:</b>	
<b>Odporúčaná literatúra:</b>	
<b>Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:</b> maďarský ,slovenský	
<b>Poznámky:</b> Kredity sa udeľujú študentovi až po podpísaní zmluvy. Udeľujú sa v tom semestri/semestroch, na ktoré sa študent zmluvne zaviazal.	
<b>Hodnotenie predmetov</b> Celkový počet hodnotených študentov: 5	
a	n
100.0	0.0
<b>Vyučujúci:</b>	
<b>Dátum poslednej zmeny:</b> 18.05.2023	
<b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk	

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/BCZ/22	<b>Názov predmetu:</b> Biológia človeka a základy prvej pomoci
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou pre absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti vyskúša, precvičí a na konci predvedie ukážku základných praktických zručností pri poskytovaní neodkladnej prvej pomoci v rôznych simulovaných situáciách a pri rôznych typoch úrazov a nehôd. Čiastkové hodnotenie predmetu predstavuje hodnotenie protokolov k jednotlivým sústavám, ktoré dostane študent na vypracovanie ako domácu úlohu (30%). V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti vyplnením testu (70%). Výsledné hodnotenie predmetu: A – 100-90%, B – 89-80%, C – 79-70%, D – 69-60%, E – 59-50%. Na udelenie kreditov je potrebné dosiahnutie 50% z celkových bodov. Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín (13 hodín: účasť na seminároch, 47 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku, vypracovanie protokolov).	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>- Študent bude schopný charakterizovať ontogenetický vývin človeka od vzniku pohlavných buniek cez preembryonálny vývin až po koniec postembryonálneho vývinu.</li><li>- Študent bude schopný charakterizovať jednotlivé orgánové sústavy človeka s dôrazom na morfológické a funkčné charakteristiky týchto sústav v určitých vekových obdobiach, zamerané hlavne na detský a dospelý vek.</li><li>- Študent bude schopný zhrnúť teoretické vedomosti o základných úkonoch zachraňujúcich život, o poruchách vedomia, poruchách dýchania, záchvatových stavoch, o krvácaní z rán, o šoku, zlomeninách, poraneniach kĺbov, popáleniny.</li></ul> Schopnosti: <ul style="list-style-type: none"><li>- Študent bude schopný pochopiť a porozumieť fyziologickým dejom, ktoré sa odohrávajú v ľudskom tele.</li><li>- Študent bude schopný anatómiu, morfológiu a fyziológiu ľudského tela vysvetliť a využiť vo svojej pedagogickej praxe.</li><li>- Študent bude schopný prakticky vykonať základnú neodkladnú podporu životných funkcií - uvoľnenie dýchacích ciest, záchranné dýchanie, stláčanie hrudníka (masáž srdca), zastavenie krvácania, stabilizovaná poloha, kardiopulmonálna resuscitácia (oživovanie), vrátane použitia automatickej externej defibrilácie,</li><li>- Študent bude schopný poskytnúť psychickú podporu postihnutému.</li></ul>	

- Študent bude schopný vysvetliť dôležitosť ochrany zdravia už v detskom veku a bude schopný pristupovať osobitne k jednotlivým problémom týkajúcich sa biologických vývinových procesov v organizme vzhľadom na daný vek dieťaťa.

- Študent bude schopný prakticky využiť vedomosti a zručnosti pri riešení náhlych život a závažných zdravotných ohrožujúcich udalostiach úrazového a/alebo neúrazového pôvodu.

Kompetencie:

- Študent získa prehľad o fungovaní ľudského tela a taktiež o chorobách, ktoré môžu najčastejšie postihovať zdravie človeka, tým získa pozitívny postoj k ochrane a udržaniu svojho zdravia.

- Študent získa pozitívny postoj k poskytovaniu prvej pomoci a k prevencii náhleho ohrozenia života a zdravia detí v školskom veku aj u dospelých.

### **Stručná osnova predmetu:**

Charakteristika stavby bunky, jednotlivé typy tkanív. Ontogenetický vývin.

Kostra človeka, charakteristika kostí, morfológické a funkčné charakteristiky kostry v detskom veku. Prvá pomoc pri poraneniach kĺbov, zlomeniny končatín, lebky, a chrbtice.

Charakteristika svalovej sústavy, morfológické a funkčné charakteristiky svalového aparátu v detskom veku. Prvá pomoc pri poraneniach šliach, svalov, pomliaždeniny.

Dýchacia sústava, morfológické a funkčné charakteristiky dýchacej sústavy v detskom veku. Prvá pomoc pri zástave dýchania, odstránenie cudzieho telesa z dýchacích ciest, umelé dýchanie.

Obehová sústava, morfológické a funkčné charakteristiky obehového systému v detskom veku.

Prvá pomoc pri zástave srdcovej činnosti, zrážanlivosť krvi, zastavenie krvácania pri rôznych typoch rán, typy obväzov a techniky obväzovania rán.

Charakteristika zmyslových orgánov. Morfológické a funkčné charakteristiky zmyslových orgánov v detskom veku.

Prvá pomoc pri popáleninách spôsobených žieravinami a chemickými prostriedkami.

Stavba nervovej sústavy, morfológické a funkčné charakteristiky nervovej sústavy v detskom veku.

Poškodenia nervového systému, epileptický záchvat, kľčové stavy a prvá pomoc.

Charakteristika endokrinného systému, hormóny, morfológické a funkčné charakteristiky endokrinného systému v detskom veku.

Charakteristiky pohlavných sústav. Morfológické a funkčné charakteristiky pohlavného systému v detskom veku. Najčastejšie pohlavné choroby.

Gastrointestinálna sústava, morfológické a funkčné charakteristiky gastrointestinálnej sústavy v detskom veku. Otravy, typy otrávenia, otrava liekmi, alkoholom, otravy jedlom.

Vylučovacia sústava, morfológické a funkčné charakteristiky vylučovacej sústavy v detskom veku.

Vylučovacia sústava, funkcia, stavba, morfológické a funkčné charakteristiky vylučovacej sústavy v detskom veku. Najčastejšie ochorenia vylučovacej sústavy.

Typy šokových stavov, šok v dôsledku vykrvácania, v dôsledku poškodenia srdcového svalu a pri strate telesných tekutín, distributívne typy šoku, anafilaktický šok a základná charakteristika imunitného systému.

### **Odporúčaná literatúra:**

ANDICS, L.: Elsősegély: Közúton, otthon, munkahelyen, közterületen – 1. vyd. – Budapest: Sophia Kiadó, 2004 – 86 s. – ISBN 963216279X.

BASS, D., MAURICE, K.: Elsősegélynyújtás csecsemőknek és gyermekeknek. – 1, vyd. – Békéscsaba: Booklands, 2000. – 160 s. – ISBN 97863 9613 62 1.

BODZSÁR, E., ZSÁKAI, A.: Humánbiológia: Gyakorlati kézikönyv. - 1. vyd.- Budapest: Elte Eötvös Kiadó, 2004 – 300 s. – ISBN 963 463 653 5.

MADER, S. S.: Human biology. - 11. vyd. - Boston: Wm. C. Brown Publishers, USA, – 2008. - 600 s. - ISBN 0-978-0-07-016778-0.

McCracken, T. O.: Háromdimenziós anatómiai atlasz. Budapest : Scholar Kiadó, 2000. - 237 s. - ISBN 978-963-9193-99-4.

NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Liliom Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.

PORÁČOVÁ, J., NAGY, M., BERNÁTOVÁ, R., a kol. Fyziológia živočíchov a človeka - 1. vyd. - Prešov : Fakulta humanitných a prírodných vied PU v Prešove, 2014. - 591 s., [36,65 AH]. - ISBN 978-80-555-1150-4.

STOPPARDOVÁ, M.: Prvá pomoc malým deťom: Stručný sprievodca prvou pomocou. – 1. vyd. – Bratislava: Slovart s.r.o., 2005. – 63 s. – ISBN 80-8085-022-4.

SZENTÁGOTHAI, J.: Funkcionális anatómia I.-III. Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 710, 600, 800. - ISBN 963 242 565 0.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský , slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 158

A	B	C	D	E	FX
8.86	15.19	27.85	22.78	8.23	17.09

**Vyučujúci:** Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., RNDr. Eva Tóthová Tarová, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 18.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.s.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/DID/22	<b>Názov predmetu:</b> Všeobecná didaktika a príprava na hospitácie
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienky na absolvovanie predmetu: 1. Príprava na vybranú vzdelávaciu aktivitu (vyučovaciu hodinu) 2. Pozorovacie hárky 3. Záverečná skúška – 100 bodov Ako podmienka na pripustenie k skúške je odovzdanie prípravy na vybranú vzdelávaciu aktivitu (vyučovaciu hodinu) v rámci samostatného (príp. párového) riešenia zadanej úlohy a pozorovacích hárkov, ktoré študent vyplňa v hospitačnom denníku. Celková záťaž študenta z hľadiska rozvrhnutia pracovného času: 2 kredity = 60 hodín - účasť na prednáškach a seminároch (26 hodín), - príprava na vyučovaciu hodinu (10 hodín), - príprava pozorovacích hárkov (10 hodín), - príprava na záverečnú skúšku (14 hodín). Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (90-100 bodov); na hodnotenie B 80-89% (80-89 bodov); na hodnotenie C 70-79% (70-79 bodov); na hodnotenie D 60-69% (60-69 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (50-59 bodov) z celkového počtu bodov.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: Študent pozná <ul style="list-style-type: none"><li>• základné didaktické pojmy a miesto didaktiky v pedagogickej vede,</li><li>• hlavné smery v epistemológii,</li><li>• myšlienkové operácie a obmedzenia racionálneho myslenia,</li><li>• najdôležitejšie teórie a modely učenia sa,</li><li>• vekové charakteristiky detí a vekové osobitosti ich myslenia,</li><li>• hlavné teórie motivácie,</li><li>• ciele a výsledky výchovy a vzdelávania,</li><li>• metódy a prostriedky plánovania edukačného procesu,</li><li>• edukačné stratégie, vrátane hlavných metód, foriem práce a prostriedkov.</li></ul> Študent disponuje špecifickými vedomosťami o :	

- moderných technikách projektového plánovania, zobrazovacích prostriedkoch, ich účele a využiteľnosti,
- vedomom plánovaní konzistentnosti pedagogického obsahu, cieľa a očakávaných výstupov,
- súvislostiach čiastkových a výsledných očakávaných produktoch,
- obsahovom členení a spôsoboch vyplňania dokumentov používaných počas hospitácie,
- študent pozná zákonitosti a zásady didaktiky predmetného veku,
- študent pozná teoretické východiská, aspekty, požiadavky a stratégie realizácie edukačnej práce v školách,
- študent zvyšuje povedomie o úlohe a význame štátneho a inštitucionálneho/školského vzdelávacieho programu,
- študent pozná aspekty a požiadavky plánovania, organizácie, implementácie a hodnotenia, ako aj štruktúru tematických plánov a príprav.

Schopnosti:

Študent je schopný:

- v rámci svojej plánovacej činnosti vedome sumarizovať čiastkové a výsledné očakávané pedagogické produkty,
- integrovať moderné nástroje plánovania pri tvorbe výchovno-vzdelávacieho plánu a prípravy,
- uplatňovať metodický súbor nástrojov,
- plánovať edukačnú činnosť na základe štátneho vzdelávacieho programu,
- kategorizovať systém požiadaviek na základe úrovne zručností žiakov na základe ich vekových a individuálnych charakteristík a dokáže tiež, vhodne priradiť ciele a stratégie vyučovania v súlade s obsahom vzdelávania,
- si zvoliť spôsoby (metódy a nástroje) hodnotenia a sebahodnotenia, vie aplikovať hodnotiace otázky v závislosti od veku a individuálnych vlastností žiakov,
- analyzovať videné edukačné skutočnosti na základe daných aspektov a kritérií (dosiahnutie cieľa, primeranosť metód a stratégií a iné).

Kompetencie:

Študent:

- je spôsobilý implikovať vlastné teoreticko-didaktické poznatky do vlastnej pedagogickej praxe,
- je spôsobilý prezentovať, podrobne vysvetliť a zdôvodniť tie výchovno-vzdelávacie stratégie, ktoré si vedome zvolil a uplatnil v procese pedagogického plánovania,
- je spôsobilý prezentovať komplexné aspekty a očakávania hospitácie a pedagogického plánovania,
- cíti zodpovednosť za dodržiavanie etických zásad,
- je spôsobilý efektívne komunikovať a spolupracovať,
- cíti zodpovednosť za správnu analýzu metodicko-odborného problému,
- sa stotožňuje s rolou učiteľa v súlade s profesionálnymi očakávaniami,

### **Stručná osnova predmetu:**

Pojem a miesto didaktiky v pedagogike.

Epistemologické aspekty edukácie.

Myšlienkové operácie.

Výchova, vyučovanie a učenie: teórie a modely.

Plánovanie edukačného procesu.

Učiteľ a jeho stratégie. Metódy a učebné pomôcky.

Základné didaktické pojmy a princípy výchovy a vzdelávania. Pedagogická dokumentácia.

Kurikulárne dokumenty, štruktúra súčasného štátneho vzdelávacieho programu, jeho aplikácia pri tvorbe inštitucionálneho výchovného programu. Jeho postavenie pri plánovaní edukačnej činnosti.

Výchovno-vzdelávací proces a jeho etapy. Organizačné formy.

Plánovanie výchovno-vzdelávacej práce, úrovne plánovania.

Vysvetlenie, vyhodnotenie a zhrnutie odborných skúseností získaných počas hospitácie.

Reflektívne (analytické) a sebareflektívne (sebaanalytické) činnosti asistenta, učiteľa. Metodické východiská hodnotenia a sebahodnotenia.

Metodická príprava študentov na profesiu pedagóga, asistenta učiteľa. Praktické aspekty realizácie pedagogickej práce. Príprava na pozorovanie. Pozorovanie a rozbor pedagogických javov. Obsahová analýza. Pedagogický denník. Portfólio.

### **Odporúčaná literatúra:**

Povinná literatúra:

Az óvodai nevelés állami oktatási programja – magyar nyelvű fordítás. 2019. Markovics, T. (szerk). Komárom : Comenius Pedagógiai Intézet, khsz., 2019. 168 o. ISBN 978-80-969694-2-5.  
HORVÁTHOVÁ, K. Oktatásmenedzsment. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2015. 200 p. ISBN 978-80-8122-136-1.

TÓTH, P. - HORVÁTH, K. Didaktika. Bevezetés az oktatás elméletébe. Komárno : Selye János Egyetem, 2021, 342 p. ISBN 978-80-8122-403-4.

HORVÁTH, K.- NÉMETH, A.- STRÉDL, T. - SZABÓOVÁ, E. - TÓTH BAKOS, A. 2015. Szlovák-magyar pedagógiai terminológiaiaa kézikönyv. Slovensko-maďarská pedagogická terminologická príručka. 1. vyd. Komárno : Selye János Egyetem - UJS, 2015, 132 p. ISBN 978-80-8122-160-6.

KOVÁCS, GY.- BAKOSI, É. 2004. Óvodapedagógia. Debrecen, 2004, 1. kötet 226 o. ISBN 963 430 924 0. [online]. Dostupné na internete: [https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/268618/FILE\\_UP\\_0\\_](https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/268618/FILE_UP_0_)

Ovodapedagogia.pdf?sequence=1&isAllowed=y

KOVÁCSNÉ BAKOSI, É. 2013. A szabadidő pedagógiai kérdéseihez. [online]. Dostupné na internete: <http://socprof.partium.ro/Documents/Training%20material%201.pdf>

Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

Bratislava: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Štátny pedagogický ústav. 112 s. [online]. Dostupné na internete: [https://www.minedu.sk/data/files/6317\\_svp\\_materske\\_skoly\\_2016-17780\\_27322\\_1-10a0\\_6jul2016.pdf](https://www.minedu.sk/data/files/6317_svp_materske_skoly_2016-17780_27322_1-10a0_6jul2016.pdf) Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (statpedu.sk)

Slovensko-maďarský glosár školskej terminológie. Szlovák- magyar közoktatási szószedet. 2020.

Bratislava: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. [online]. Dostupné na internete: [https://www.minedu.sk/data/files/9495\\_final\\_svk\\_mad.pdf](https://www.minedu.sk/data/files/9495_final_svk_mad.pdf)

SZABÓOVÁ, E. 2018. Személyiségfejlesztő nevelő-oktató tevékenységek az óvodában. In: Orsovcics, Y., Strédl, T., Szabóová, E., Vass, V. 2018. A személyiségfejlesztés új kihívásai a nemzetiségi óvodákban és iskolákban. Komárno : Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, 2018. p. 59-105. ISBN 978-80-8122-282-5.

Vyhláška č. 541/2021 Z. z. Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky o materskej škole. [online] Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2021/541/>

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 22/2022 Z. z. o školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach. Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/22/>.

Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Aktuálne doplnené, novelizované znenie. [online]. Dostupné na internete: [https://www.minedu.sk/data/files/9495\\_final\\_svk\\_mad.pdf](https://www.minedu.sk/data/files/9495_final_svk_mad.pdf)

Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. [online]. Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/138/>

Odporúčaná literatúra:

ALBERT, S. 2005. Didaktika. 1. vyd. Dunajská Streda : Lilium Aurum, 2005. 290 s. ISBN 80-8062-252-3.

BORBÉLYOVÁ, D.- MÉSZÁROS, T.- NAGYOVÁ, CS.2020. A vizuális nevelés elmélete és gyakorlati megvalósításának lehetőségei az óvodában. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho. 161 s. ISBN 978-80-8122335-8.

DEREVJANÍKOVÁ, A.- DZURILLA, M. 2014. Hudobná výchova v predprimárnej edukácii. Bratislava: MPC, 57 s. ISBN 978-80-8052-900-0. [online] Dostupné na internete: [https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/derevjanikova\\_dzurilla\\_0.pdf](https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/derevjanikova_dzurilla_0.pdf)

ČERNEK, P.2014. Metodické poznámky k ŠVP pre materské školy pre vzdelávaciu oblasť Matematika a práca s informáciami. Bratislava: MPC, 34 s. ISBN 978 – 80 – 565 – 0032 – 3. [online] Dostupné na internete: [https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/cernek\\_0.pdf](https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/cernek_0.pdf)

HORVÁTHOVÁ, K – SZŐKÖL, I. 2013. Kontrola a hodnotenie žiackych výkonov. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 119 s. ISBN 978-80-8122-083-8.

KOLLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. 2010. Predškolská a elementárna pedagogika. Praha: Portál, 445 s. ISBN 978-80-7367-828-9.

MASARYKOVÁ, D. 2014. Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum. Metodická príručka. 38 s. ISBN 978-80-8052-891-1. [online]. Dostupné na internete: [https://mpcedu.sk/sites/default/files/publikacie/zdravie\\_a\\_pohyb\\_metodicka\\_prirucka\\_zal-\\_na\\_webe.pdf](https://mpcedu.sk/sites/default/files/publikacie/zdravie_a_pohyb_metodicka_prirucka_zal-_na_webe.pdf)

Metodický list na osvojovanie štátneho – slovenského jazyka v materských školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín. 2016. Bratislava: ŠPÚ. [online]. Dostupné na internete: [https://www.statpedu.sk/files/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/ppv\\_metodicky-list\\_odborne-pojmy.pdf](https://www.statpedu.sk/files/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/ppv_metodicky-list_odborne-pojmy.pdf)

MINÁRECHOVÁ, M.- ŽOLDOŠOVÁ, K. 2014. Človek a svet práce. Metodická príručka k vzdelávacej oblasti Štátneho vzdelávacieho programu pre materské školy. Bratislava : MPC. [online]. Dostupné na internete: [https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/minarechova\\_zoldosova\\_2.pdf](https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/minarechova_zoldosova_2.pdf)

MINÁRECHOVÁ, M.- ŽOLDOŠOVÁ, K. 2014. Človek a príroda. Metodická príručka k vzdelávacej oblasti Štátneho vzdelávacieho programu pre materské školy. Bratislava : MPC, 41 s.. [online]. Dostupné na internete: [https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/minarechova\\_zoldosova\\_1.pdf](https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/minarechova_zoldosova_1.pdf)

KAŠČÁK, O. - PUPALA, B. 2016. Evaulácia v materskej škole. Bratislava: ŠPÚ. 31 s. ISBN 978 – 80 – 8118 – 179-5.

PONDELÍKOVÁ, R. 2014. Umenie a kultúra- výtvarná výchova. Metodická príručka pre učiteľky materských škôl. Bratislava: MPC. 74 s. ISBN 978-80-8052-899-7. [online]. Dostupné na internete: <https://mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/pondelikova.pdf>

SZABÓOVÁ, E. 2016. Oktatási stratégiák az óvodapedagógusok képzésében a komáromi Selye János Egyetemen. In A Selye János Egyetem 2016-os Nemzetközi Konferenciájának tanulmánykötete : „Korszerű szemlélet a tudományban és az oktatásban“. Pedagógiai szekciók. Komárno : Univerzita J. Selyeho - Selye János Egyetem, 2016. p. 413-422. ISBN 978-80-8122-187-3.

PRIBÉK, L. 2020. Pedagógusszerepek vizsgálata, pedagógustevékenységek feltárása a Közép-dunántúli régió középfokú kollégiumaiban. Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Eger. Doktori disszertáció, témavezető: Dr. Kotschy Andrásné. DOI: 10.15773/EKE.2020.001 Dostupné na internete: <http://disszertacio.uni-eszterhazy.hu/74/>

VASS, V. 2017. Kompetenciafejlesztés a 21. században (értékkeremtés és megújulás). Komárom : Selye János Egyetem Tanárképző Kara, 2017. 89.p. ISBN 978-80-81-22-232-0. [online] Dostupné na internete: [2018-03-07\\_2018.01.23\\_Vass\\_Vilmos\\_Nyomdakesz\\_Belivek.pdf](https://www.ujs.sk/files/2018-03-07_2018.01.23_Vass_Vilmos_Nyomdakesz_Belivek.pdf) (uj.s.k)

ZÁPOTOČNÁ, Z.- PETROVÁ, Z. 2016. Jazyk a komunikácia. Metodická príručka k vzdelávacej oblasti Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie. Bratislava: ŠPÚ. 27 s. ISBN 978 – 80 – 8118 – 175 – 7. [online]. Dostupné na internete: <https://>

www.statpedu.sk/files/sk/svp/zavadzanie-isvp-ms-zs-gym/materska-skola/zrevidovane\_jazyk-komunikacia\_na\_zverejnenie.pdf

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský , slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 147

A	B	C	D	E	FX
16.33	10.88	10.88	12.24	25.17	24.49

**Vyučujúci:** Dr. habil. Erika Kopp, PhD., prof. Dr. Péter Tóth, PhD., Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., PaedDr. Beáta Kiss., PaedDr. Dávid Szabó L.

**Dátum poslednej zmeny:** 18.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/DOC/22	<b>Názov predmetu:</b> Dobrovoľnícka činnosť
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Záverečné hodnotenie má charakter portfólia, t.j. na základe prác vytvorených počas dobrovoľníckej činnosti. (30 bodov) Podmienky absolvovania predmetu stanovuje a upravuje Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na pedagogickú prax. Študenti pripravujú nasledujúce dokumenty počas dobrovoľníckej činnosti. Je povinný odovzdať presne a dvojazyčne vyplnený protokol o absolvovaní dobrovoľníckej činnosti a vytvoriť portfólio na základe vopred vytvorenej a prekonzultovanej štruktúry. Povinné zložky portfólia: <ul style="list-style-type: none"><li>• Portfólio musí zahŕňať dvojazyčne vyplnený protokol o absolvovaní dobrovoľníckej činnosti.</li><li>• Portfólio musí zahŕňať štruktúru danej dobrovoľníckej organizácie (pozorovanie jednotlivých činností neformálneho vzdelávania ) (10 bodov)</li><li>• Portfólio musí zahŕňať činnosť svojej práce v danej oblasti vykonanej počas dobrovoľníckej činnosti (10 bodov)</li><li>• Dokumentáciu z tohto obdobia. (prípravy na jednotlivé činnosti) (10 bodov).</li></ul> Celková záťaž študenta: 1 kredity = 30 hodín Účasť na 13 hodinách cvičení (kontaktné hodiny); 10 hodín príprava a účasť, dobrovoľníckej činnosti; 7 hodín príprava portfólia.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Absolvent - študent predmetu je spôsobilý pozorovať, analyzovať, aktivity v dobrovoľníckej organizácii.</li><li>• Študent bude schopný dokumentovať sledované aktivity v dobrovoľníckej organizácii,</li><li>• Študent bude schopný naplánovať, organizovať a viesť jednotlivé vzdelávacie a voľno časové aktivity v organizácii.</li><li>• Študent bude schopný vybudovať pozitívne medziľudské vzťahy s vedením organizácie a je schopný vytvoriť pozitívny vzťah medzi ľuďmi.</li></ul> <b>Schopnosť:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent bude vedieť spolupracovať s členmi dobrovoľníckej organizácie.</li><li>• Študent bude vedieť aktívne sa zapájať do činnosti organizácie.</li><li>• Študent bude vedieť usmerňovať a organizovať a vytvoriť akciu pre dobrovoľnícku organizáciu aj neformálnou činnosťou.</li></ul>	

**Kompetencie:**

- Študent bude schopný aplikovať svoje vedomosti a zručností potrebných pre pozitívnych medziľudských vzťahoch v danej dobrovoľníckej organizácii, ktoré môžu mať vplyv pri voľbe budúceho povolania.
- Študent bude schopný realizovať cielený rozvoj sebapoznania súvisiaci s dobrovoľníckej činnosti.
- Študent bude schopný samostatne plánovať činnosti v dobrovoľníckych organizáciách, ktoré rozširujú vedomosti.
- Študent bude schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce v dobrovoľníckych organizáciách.

**Stručná osnova predmetu:**

Pozorovanie a hodnotenie interiéru a exteriéru v dobrovoľníckej organizáciách. Pozorovanie vytvárania podmienok realizácie činností v dobrovoľníckej organizáciách. Odborný rozbor pozorovaných aktivít spoločne s pracovníkmi dobrovoľníckej organizácie. Dokumentovanie priebehu a výsledkov jednotlivých pozorovaných aktivít. Príprava portfólia z hospitačnej činnosti so všetkými jeho súčasťami na základe vopred stanovených kritérií vedúcim predmetu s uplatnením samostatnosti a alternatívnosti vychádzajúc zo súčasných trendov.

**Odporúčaná literatúra:**

Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS, [https://www.ujs.sk/documents/SHK\\_2017\\_24\\_04\\_18\\_Fin3.doc.pdf](https://www.ujs.sk/documents/SHK_2017_24_04_18_Fin3.doc.pdf)  
Cserepesová, Erika: A nonprofit szervezetek sikerének kulcsa Komárno : Selye János Egyetem, 2010. - DM.3301-EF.10.30A.5A. - 108 s.  
Pusztai Gabriella, Lukács Ágnes: Közösségteremtők : Tisztelgés a magyar vallásszociológusok nagy nemzedéke előtt / - 1. vyd. – Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2014. - 406 s. - ISBN 978-963-318-424-0.  
Salamon Judit , Papp Zsolt: Önkéntesség és önszerveződés segítése- Civil ifjúsági munka, 2012,  
Salamon Judit, Papp Zsolt: Önkéntesség és önszerveződés segítése, Civil ifjúsági munka  
Az ifjúságsegítő képzés interprofesszionális fejlesztése, TÁMOP-5.4.4.-09/2-C-2009-0002,2012,  
ISBN 978-615-5192-09-8, [https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/00/51/50/dd/1/onkentesseg\\_v2.pdf](https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/00/51/50/dd/1/onkentesseg_v2.pdf)  
Szentpétery Daniel: A Diákhálózat szervezeti kultúrájának elemzése- Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2015. - 107 s.  
Ministerstvo vnútra Slovenskej Republiky - [https://www.minv.sk/?ros\\_dobrovolnictvo](https://www.minv.sk/?ros_dobrovolnictvo)  
Dobrovoľnícke združenia v Komárne - <https://www.azet.sk/katalog/obcianske-zdruzenia/komarno/>

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský, slovenský

**Poznámky:****Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 7

a	n
100.0	0.0

**Vyučujúci:** Dr. habil. PaedDr. Beáta Dobay, PhD., Mgr. Attila Bognár., Csilla Nagyová, ArtD., Luca Tiszai, PhD., PaedDr. Peter Židek.

**Dátum poslednej zmeny:** 17.08.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc. vankoj@ujssk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD. nagym@ujssk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc. pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/DTV/22	<b>Názov predmetu:</b> Digitálne technológie vo výchovno-vzdelávacom procese
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou je aktívna účasť na cvičeniach a priebežne zostavovanie portfólia konkrétnych digitálnych/virtuálnych/online nástrojov, ktoré sú implementované do pedagogického resp. do výchovného procesu. Kategórie hodnotenia portfólia sú: odovzдание načas, zohľadnenie formálnych požiadaviek (usporiadanosť, vzájomná logická nadväznosť, estetika) a obsahových požiadaviek (metodika rozvíjajúceho hodnotiaceho nástroja, didaktické spracovanie implementácie hodnotiaceho nástroja do vzdelávania). Tabuľka hodnotiacich kritérií bude dostupná pre študentov na moodle po prihlásení sa na e-learning kurzu. Výsledná známka sa vypočíta nasledovne: $(0.1 \times \% \text{ z aktívnej participácie na cvičeniach}) + (0.9 \times \% \text{ získané z hodnotenia portfólia})$ Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodiny príprava portfólia. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> Disponuje poznatkami o digitálnej spoločnosti vzhľadom na pedagogickú profesiu a výkonu jej činností. Pozná výzvy digitálneho sveta premietnuté do vzdelávania. Vie priradiť k jednotlivým pedagogickým cieľom vhodný digitálny nástroj. Pozná možnosti online vzdelávania podporujúce aktívne učenie sa žiaka. Pozná stratégie, metódy a formy, ktoré ponúkajú digitálne technológie a virtuálna realita na rozvoj predmetovej a digitálnej gramotnosti študentov, Disponuje poznatkami o rizikách digitálneho sveta. Pozná zásady netiketu a efektívnej komunikácie v digitálnom svete. <b>Zručnosti:</b> Disponuje základnými metodickými spôsobilosťami a zručnosťami v oblasti informačno-komunikačných technológií. Samostatne uplatňuje adekvátne metódy práce v digitálnom svete.	

Je spôsobilý orientovať sa v digitálnom svete informácií a používať e-zdroje pri výkone profesijných činností.

Je spôsobilý orientovať sa v ponuke možností využitia digitálnej technológie podporujúc - vývinové procesy jednotlivcov, ich pozitívnu celoživotnú stimuláciu a odlišnosti vývinu jednotlivcov vyplývajúce zo zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení.

Kompetencie:

Vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku pedagogiky a predmetovo špecifických oblastí didaktík,

vie pracovať efektívne samostatne v online svete,

je kompetentný na výkon povolania pedagogický zamestnanec, spĺňa požiadavky profesijného štandardu začínajúceho pedagogického zamestnanca z hľadiska digitálnej gramotnosti.

Vie reflektovať a zdokonaľovať efektívnosť vlastnej učiteľskej činnosti. Vie sa identifikovať s vlastnou profesiou.

Stotožňuje sa postojom učiteľa, ktorého povinnosťou je podporovať talentovaných, ale aj podporovať slabších žiakov a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v ich kognitívnom rozvoji aj prostredníctvom digitálnych technológií.

### **Stručná osnova predmetu:**

Poznávací proces v digitálnom svete. K pedagogickým cieľom vhodné nástroje. Oboznámenie sa s vybranými aplikáciami.

Aplikácie podporujúce online poznávací proces a manažovanie jeho priebeh prostredníctvom virtuálnych tried.

Online nástroje na podporu kooperatívneho učenia. Možnosti rozšírenej reality.

Hodnotenie podporované s digitálnou technológiou. Online aplikácia na okamžitú spätnú väzbu.

Tvorb online testov/kvízov.

Intervencia a inklúzia v digitálnej pedagogike. Podpora žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prostredníctvom digitálnych technológií

Ochrana dát a online bezpečnosť.

### **Odporúčaná literatúra:**

ABONYI-TÓTH, A., TURCSÁNYI\_SZABÓ, M. A mobiltechnológiával támogatott tanulás és tanítás módszerei. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., 2015, (dostupné na internete: [https://www.educatio.hu/pub\\_bin/download/tamop311\\_II/eredmenyek/m\\_learning/mlearning\\_kotet.pdf](https://www.educatio.hu/pub_bin/download/tamop311_II/eredmenyek/m_learning/mlearning_kotet.pdf))

FARKAS, A. et al. Digitális pedagógiai módszertani ajánlások gyűjteménye. Budapest: Oktatási Hivatal. 2021. (dostupné na internete:

[https://www.oktatas.hu/pub\\_bin/dload/kozoktatas/tavoktatas/](https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/tavoktatas/Modszertani_gyujtemeny_01_08_compressed.pdf)

[Modszertani\\_gyujtemeny\\_01\\_08\\_compressed.pdf](https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/tavoktatas/Modszertani_gyujtemeny_01_08_compressed.pdf))

JÓZSA, K., et al. FOCUS teszt: új, számítógépalapú vizsgálati eszköz 3–8 éves

gyermek számára. Gyermeknevelés, 2019. (7)2–3, 111–124. (dostupné na internete:

[https://www.researchgate.net/publication/338986310\\_FOCUS\\_teszt\\_uj\\_szamitogep-](https://www.researchgate.net/publication/338986310_FOCUS_teszt_uj_szamitogep-alapu_vizsgalati_eszkoz_3-8_eves_gyermekek_szamara)

[alapu\\_vizsgalati\\_eszkoz\\_3-8\\_eves\\_gyermekek\\_szamara](https://www.researchgate.net/publication/338986310_FOCUS_teszt_uj_szamitogep-alapu_vizsgalati_eszkoz_3-8_eves_gyermekek_szamara))

KALÁŠ, Ivan et al. Premeny školy v digitálnom veku. Bratislava: SPN – Mladé letá,s.r.o.,2013.

ISBN 978-80-10-02409-4. Košice: pre UIPŠ vydal elfa, s.r.o., 2010. ISBN 978-80-8086-143-8.

LÉVAI, D., PAPP-DANKA, A. Interaktív oktatásinformatika. Eger: Eszterházy Károly Főiskola,

ISBN 978-615-5297-74-8, (dostupné na internete: <http://www.eltereader.hu/media/2016/02/>

[Interaktív\\_Oktatasinformatika\\_READER.pdf](http://www.eltereader.hu/media/2016/02/))

TÓTH-MÓZER, SZ. – MISLEY, H. Digitális eszközök integrálása az oktatásba Jó

gyakorlatokkal, tantárgyi példákkal, modern eszköztárral. Budapest: Eötvös Loránd

Tudományegyetem. 2019. ISBN 978-963-489-129-1. (dostupné na internete: <http://>

mindenkiiskolaja.elte.hu/wp-content/uploads/2019/09/Digit%C3%A1lis-eszk%C3%B6z%C3%B6k-integr%C3%A1l%C3%A1sa-az-oktat%C3%A1sba\_INTERA.pdf )  
SZARKA, K. Inovácie v pregraduálnej príprave učiteľov s využitím webových aplikácií. 1. vyd. Komárom: KOMPRESS Nyomdaipari Kft., 2018. 154 s. [11,21AH]. ISBN 978-615-00-2597-1.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský jazyk, slovenský jazyk

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 64

A	B	C	D	E	FX
54.69	29.69	7.81	4.69	3.13	0.0

**Vyučujúci:** prof. Dr. Krisztián Józsa, DSc., Mgr. Katarína Szarka, PhD., PaedDr. Beáta Kiss.

**Dátum poslednej zmeny:** 26.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujvs.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujvs.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujvs.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/IPG/22	<b>Názov predmetu:</b> Inkluzívna pedagogika
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je aktívna účasť na prednáškach a úspešné absolvovanie písomnej skúšky. Výsledné hodnotenie pozostáva z bodov získaných za plnenie podmienok v podobe: max. 30 bodov za účasť a max. 70 bodov za skúšku. Študent môže získať celkovo maximálne 100 bodov. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín (13 hodín: účasť na prednáškach, 17 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku).	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ovláda základné kompetencie k prístupu k žiakovi so špeciálnymi edukačnými potrebami z teoretického i praktického hľadiska.</li><li>• Ovláda a chápe základné pojmy, ako segregácia, integrácia, inklúzia.</li><li>• Vie definovať pojmy špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika</li><li>• Získa odborné znalosti, osvojí si vývinové kritériá, osobnostné charakteristiky a psychologické usmernenia pre účastníkov verejného školstva.</li><li>• Vie transformovať teóriu do praxe, pozná progresívne trendy v oblasti špeciálnej pedagogiky.</li><li>• Ovláda typy a druhy ŠVVP, postihnutí a iných porúch príslušného vekového obdobia.</li><li>• Orientuje sa správne podľa Metodických pokynov MŠ SR pri začlenení žiakov so ŠVVP, ovláda individuálny vzdelávací plán a program.</li></ul> <b>Zručnosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Dokáže rozpoznať príznaky jednotlivých prípadov ŠVVP, porúch a postihnutí.</li><li>• Orientuje sa v možných dôvodoch vzniku jednotlivých prípadov ŠVVP, porúch a postihnutí.</li><li>• Dokáže zostaviť pedagogicko-psychologické a predmetové kritériá podľa fyzického i mentálneho veku žiaka.</li><li>• Vie sa orientovať v metódach danej problematiky, aplikovať pozorovacie schémy, sceering.</li><li>• Dokáže diferencovať deti a žiakov ŠVVP, postupovať podľa individuálneho vzdelávacieho plánu.</li><li>• Vie skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na riešenie vyskytnutých problémov.</li></ul>	

- Vie spolupracovať a konzultovať s inými odborníkmi, pracovať v tíme.

Kompetencie:

- Reaguje flexibilne a fundovane na problémy, vystupuje demokraticky, koná tolerantne.
- Aplikuje zásady inkluzívneho indexu, optimálnej pracovnej klímy, kooperatívnej metodiky.
- Realizuje ciele rozvoja sebapoznania, zúčastňuje sa ďalšieho vzdelávania.
- Samostatne plánuje činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o sociálnych službách, dokáže vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania voči žiakom.

### **Stručná osnova predmetu:**

Predmet, poslanie a ciele liečebnej a špeciálne pedagogiky, edukácia zdravotne postihnutých.

Základné pojmy: segregácia, integrácia, inklúzia, norma, normalita, abnormalita, reverzibilita, ireverzibilita.

Školské problémy: ťažkosti, poruchy, zaostávania.

Typy a druhy ŠVVP. indikátory na začlenenie (integráciu) detí a žiakov.

Zmyslové, telesné a mentálne postihnutie, poruchy komunikačných zručností, poruchy učenia, nadanie, psychosociálne poruchy, iné typy a druhy porúch a ťažkostí.

Možnosti a zásady integrácie.

Individuálny vzdelávací plán a program - vypracovanie a realizácia.

Spolupráca s inkluzívnym tímom a poradenskými centrami, školský psychológ a školský špeciálny pedagóg.

Prehľad stimulačných programov a ich možnosti aplikácie v edukačnom procese, vývin a rozvíjanie – edukačné možnosti, terapie, korekcie, reedukácie ako možnosti optimalizácie edukačného procesu žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia.

### **Odporúčaná literatúra:**

ATKINSON, R. 2000. Pszichológia. (Psychológia). Budapest : Osiris Kiadó. 2000.

BORDÁS, S., FORRÓ, Zs., NÉMETH, M. STRÉDL, T. 2005. Pszichológiai jegyzetek. 1. vydanie 2005. Komárno: UJS. ISBN 8096925156

KASTELOVÁ, A. – NÉMETH, O. 2014. Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky a základy špeciálnopedagogického poradenstva. Bratislava : IRIS, 2013. 210 s. ISBN 9788089726011.

MÉREI, F. – V. BINET, Á. 2017. Gyermeklélektan. Budapest: LIBRI. 2017. 404 o. ISBN 9789633107997

N. KOLLÁR, K. 2004. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest : Osiris Kiadó, 2004. 637 s. ISBN 963389672X

STRÉDL, T. 2013. Inkluzív pedagógia avagy a gyogyepedagógiáról másképp. Komárno : UJS. ISBN

STRÉDL, T. 2017. Terápiák és nevelés : A terápia szocializációs hatása a nevelésben. 1. vyd. Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2017. 102 s. ISBN 9788081222276

STRÉDL, T. 2015. Befogadás és/vagy elfogadás : Zborník medzinárodnej vedeckej konferencie Univerzity J. Selyeho - 2015 : "Inovácia a kreativita vo vzdelávaní a vede" - Sekcie pedagogických vied. - Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2015. - ISBN 978-80-8122-144-6, CD-ROM, p. 214-229.

STRÉDL, T. 2009. Differenciálás az oktatásban : Katedra : Szlovákiai magyar pedagógusok és szülők lapja. - ISSN 1335-6445, roč. 17., č. 4 (2009), s. 10-11.

STRÉDL, T. 2014. Esélyegyenlőség - és egyenőtlenség az oktatásban : A köznevelés kulturális, szociális és biológiai tényezői = Kultúrne, sociálne a biologické faktory edukácie - vedecký zborník Katedry pedagogiky a Katedry biológie PF UJS v Komárne : A SJE TKK Neveléstudományi Tanszékének és Biológia Tanszékének tudományos tanulmánykötete. - Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2014. - ISBN 978-80-8122-114-9, CD-ROM, p. 84-89.

STRÉDL, T. 2013. Inkluzív pedagogia : avagy a gyógypedagógiáról másképp : Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2013. - 148 s.[8 AH]. - (Monographiae Comaromienses 14.). - ISBN 978-80-8122-089-0.

TÓTH-BAKOS, A. 2014. Az egészségünkben akadályozottak és a zeneterápia : A köznevelés kulturális, szociális és biológiai tényezői = Kultúrne, sociálne a biologické faktory edukácie - vedecký zborník Katedry pedagogiky a Katedry biológie PF UJS v Komárne : A SJE TKK Neveléstudományi Tanszékének és Biológia Tanszékének tudományos tanulmánykötete. - Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2014. - ISBN 978-80-8122-114-9, CD-ROM, p. 54-59.

VAJDA, ZS. 1990. A gyermek pszichológiai fejlődése. (Psychický vývin dieťaťa). Budapest : 2006 (3. prepracované vydanie)

VAJDA, ZS., KÓSA, É. 2005. Nevelésléktan. (Psychológia výchovy). Budapest : Osiris Kiadó . 2005.

VAŠEK, Š. 1995. Špeciálnopedagogická diagnostika. Bratislava : SPN. ISBN 8008020563

ZELINKOVÁ, O. 2011. Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program. Praha : Portál, 2011. ISBN 978802620044.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský,slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 18

A	B	C	D	E	FX
72.22	11.11	16.67	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** PaedDr. Terézia Strédl, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD., Luca Tiszai, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.08.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.s.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/IZS/22	<b>Názov predmetu:</b> Integrovaný žiak v škole
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je aktívna účasť na prednáškach a úspešné absolvovanie písomnej skúšky. Výsledné hodnotenie pozostáva z bodov získaných za plnenie podmienok v podobe: max. 30 bodov za účasť a max. 70 bodov za skúšku. Študent môže získať celkovo maximálne 100 bodov. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín (13 hodín: účasť na prednáškach, 17 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku).	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ovláda základné kompetencie k prístupu k žiakovi so špeciálnymi edukačnými potrebami z teoretického i praktického hľadiska.</li><li>• Ovláda základnú terminológiu danej problematiky, pozná rôzne teoretické smery a praktické výstupy v praxi.</li><li>• Ovláda a chápe základné pojmy, ako segregácia, integrácia, inklúzia.</li><li>• Vie definovať pojmy špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika</li><li>• Získa odborné znalosti, osvojí si vývinové kritériá, osobnostné charakteristiky a psychologické usmernenia pre účastníkov verejného školstva.</li><li>• Vie transformovať teóriu do praxe, pozná progresívne trendy v oblasti špeciálnej pedagogiky.</li><li>• Ovláda typy a druhy ŠVVP, postihnutí a iných porúch príslušného vekového obdobia.</li><li>• Orientuje sa správne podľa Metodických pokynov MŠ SR pri začlenení žiakov so ŠVVP, ovláda individuálny vzdelávací plán a program.</li><li>• Oboznámi sa s metodickými prístupmi, štruktúrou a aspektmi popisov pracovných pozícií.</li></ul> <b>Zručnosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Dokáže rozpoznať príznaky jednotlivých prípadov ŠVVP, porúch a postihnutí.</li><li>• Orientuje sa v možných dôvodoch vzniku jednotlivých prípadov ŠVVP, porúch a postihnutí.</li><li>• Vie samostatne zhodnotiť osobnostné predpoklady dieťaťa a žiaka v edukačnom procese</li><li>• Dokáže zostaviť pedagogicko-psychologické a predmetové kritériá podľa fyzického i mentálneho veku žiaka,</li><li>• Vie sa orientovať v metódach danej problematiky, aplikovať pozorovacie schémy, sceering.</li></ul>	

- Dokáže diferencovať deti a žiakov ŠVVP, postupovať podľa individuálneho vzdelávacieho plánu
- Je schopný vykonať depistáž a orientovať sa v pedagogicko-psychologickej diagnostike.
- Vie skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na riešenie vyskytnutých problémov.
- Vie spolupracovať a konzultovať s inými odborníkmi, pracovať v tíme.

#### Kompetencie:

- Reaguje flexibilne a fundovane na problémy, vystupuje demokraticky, koná tolerantne.
- Aplikuje zásady inkluzívneho indexu, optimálnej pracovnej klímy, kooperatívnej metodiky.
- Realizuje ciele rozvoja sebapoznania, zúčastňuje sa ďalšieho vzdelávania.
- Samostatne plánuje činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o sociálnych službách, dokáže vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania voči žiakom.

#### **Stručná osnova predmetu:**

Predmet a ciele liečebnej a špeciálne pedagogiky.

Základné pojmy: segregácia, integrácia, inklúzia, norma, normalita, abnormalita.

Charakteristika školského obdobia detí.

Školské problémy: ťažkosti, poruchy, zaostávanie.

Indikácie na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov.

Zostavenie pozorovacích schém pre jednotlivé cieľové skupiny (depistáž).

Vývin a rozvíjanie – edukačné možnosti.

Indikátory na začlenenie (integráciu) detí a žiakov.

Možnosti a zásady integrácie.

Individuálny vzdelávací plán a program - vypracovanie a realizácia.

Spolupráca s inkluzívnym tímom a poradenskými centrami.

Školský psychológ a školský špeciálny pedagóg.

Prehľad stimulačných programov a ich možnosti aplikácie v edukačnom procese.

#### **Odporúčaná literatúra:**

ATKINSON, R. 2000. *Pszichológia. (Psychológia)*. Budapest : Osiris Kiadó. 2000.

BORDÁS, S., FORRÓ, Zs., NÉMETH, M. STRÉDL, T. 2005. *Pszichológiai jegyzetek. 1. vydanie 2005*. Komárno: UJS. ISBN 8096925156

KASTELOVÁ, A. – NÉMETH, O. 2014. *Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky a základy špeciálnopedagogického poradenstva*. Bratislava : IRIS, 2013. 210 s. ISBN 9788089726011.

MÉREI, F. – V. BINET, Á. 2017. *Gyermeklélektan*. Budapest: LIBRI. 2017. 404 o. ISBN 9789633107997

N. KOLLÁR, K. 2004. *Pszichológia pedagógusoknak*. Budapest : Osiris Kiadó, 2004. 637 s. ISBN 963389672X

STRÉDL, T. 2013. *Inkluzív pedagógia avagy a gyogyepedagógiáról másképp*. Komárno : UJS. ISBN

STRÉDL, T. 2017. *Terápiák és nevelés : A terápia szocializációs hatása a nevelésben*. 1. vyd. Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2017. 102 s. ISBN 9788081222276

VAJDA, ZS. 1990. *A gyermek pszichológiai fejlődése. (Psychický vývin dieťa)*. Budapest : 2006 (3. prepracované vydanie)

VAJDA, ZS., KÓSA, É. 2005. *Neveléslélektan. (Psychológia výchovy)*. Budapest : Osiris Kiadó . 2005.

VAŠEK, Š. 1995. *Špeciálnopedagogická diagnostika*. Bratislava : SPN. ISBN 8008020563

ZELINKOVÁ, O. 2011. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program*. Praha : Portál, 2011. ISBN 978802620044.

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský ,slovenský					
<b>Poznámky:</b>					
<b>Hodnotenie predmetov</b>					
Celkový počet hodnotených študentov: 6					
A	B	C	D	E	FX
66.67	16.67	16.67	0.0	0.0	0.0
<b>Vyučujúci:</b> PaedDr. Terézia Strédl, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD., Luca Tiszai, PhD..					
<b>Dátum poslednej zmeny:</b> 17.08.2023					
<b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk					

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/KONAJ/23	<b>Názov predmetu:</b> Konverzácia v anglickom jazyku
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2., 4., 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku, v ohnisku ktorej bude umiestnená slobodne vybraná téma . Za prednášku je možné dosiahnuť maximálne 25 bodov. Prednáška bude absolvovaná iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 13 bodov. Hodnotiace kritériá: - odbornosť (10 bodov), - interaktivita (5 bodov), - skupinová interakcia (5 bodov), - požiadavky na formu (5 bodov). V skúškovom období sa študent zúčastní na písomnej skúške, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, schopnosti týkajúce sa predmetu. Na písomnej skúške je možné dosiahnuť maximálne 75 bodov. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> – Študent sa oboznámi so základnými témami anglickej komunikácie a získa základné vedomosti z rôznych podoblastí. - Absolvovaním tohto kurzu študent získa prehľad o gramatickej stavbe anglického jazyka a osvojí si základnú anglickú slovnú zásobu. <b>Schopnosti:</b> – Študent bude schopný používať základné anglické konverzačné frázy v praxi. - Študent bude schopný vyjadriť slovnú zásobu používanú v každodennom živote a integrovať tieto základné vedomosti do vlastnej pedagogickej praxe. - Študent bude schopný samostatne tvoriť vety v rámci jednotlivých tém <b>Kompetencie:</b> – Študent si vytvorí pozitívny vzťah k indoeurópskym jazykom a menšinám a v tomto duchu bude vyučovať svojich študentov s dôrazom na toleranciu.	
<b>Stručná osnova predmetu:</b> 1. a) Gramatika: slovesné tvary, privlastňovacie zámená b) Konverzačné témy: pozdravy, základné formy predstavovania c) Téma: Predstavenie sa	

2. a) Gramatika: jednotné a množné číslo podstatných mien  
 b) Konverzačné témy: farby, mesiace, dni v týždni  
 c) Téma: Moje obľúbené veci
3. a) Gramatika: prítomný čas jednoduchý  
 b) Konverzačné témy: každodenné činnosti  
 c) Téma: Opis vybraného dňa (Môj deň)
4. a) Gramatika: Miestne mená a časy (under, next to, in, on...)  
 b) Konverzačné témy: Počasie, ročné obdobia  
 c) Téma: Predstavenie vybraného ročného obdobia (Moje obľúbené ročné obdobie)
5. a) Gramatika: Uzlové sloveso vyjadrujúce schopnosť (Can)  
 b) Konverzačná téma: dom  
 (c) Téma: Ukážka vybraného domu (Myflat/house)
6. a) Gramatika: Prítomný čas priebehový (Present continuous)  
 b) Konverzačné témy: voľný čas  
 c) Téma: Opisovanie voľného času (My free-time)
- 7 a) Gramatika: Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená  
 b) Konverzačná téma: Jedlo a nápoje  
 (c) Téma: Opis mojich najlepších jedál a nápojov)
8. a) Gramatika: minulý čas jednoduchý)  
 b) Témy rozhovorov: Cestovanie  
 c) Téma: Opis mojej poslednej dovolenky (Moja posledná dovolenka)
- 9 a) Gramatika: Pravidelné a nepravidelné slovesá  
 b) Konverzačná téma: kultúra  
 c) Téma: Premietanie filmu (The last movie I seen)
- 10 a) Gramatika: intenzifikácia prídavných mien  
 b) Konverzačné témy: práca  
 c) Téma: predstavenie vybranej práce (Moja práca)
- 11 a) Gramatika: Budúcnosť jednoduchá - bude (Will)  
 b) Konverzačná téma: Nakupovanie  
 (c) Téma: Opis budúcich plánov (Moje plány do budúcnosti)
- 12 a) Gramatika: Budúcnosť jednoduchá-Going to  
 b) Téma rozhovoru: Leto a chystanie sa na výlet  
 c) Téma: Opis obľúbenej letnej spomienky (Môj najlepší letný moment)
13. Test, zhrnutie

#### **Odporúčaná literatúra:**

Lambert, Jerry. New English File Elementary 4th edition, Oxford University Press, 2019. ISBN 9780194031592

Morton, Jacqueline: "English Grammar for Students of French" - Olivia and Hill Press, 2003. ISBN: 978-0934034347

Murphy, Raymond: "English Grammar in Use" - Cambridge University Press, 2019. ISBN: 978-0521189392

Murphy, Raymond: "Grammar in Use: A Self-study Reference and Practice Book for Elementary Students of English" - Cambridge University Press, 2012. ISBN: 978-0521189064

Swan, Michael and Walter, Catherine: "Oxford English Grammar Course: Basic". Oxford University Press 2011. ISBN: 978-0194420823

Woods, Geraldine: "English Grammar Workbook For Dummies" . For Dummies, 2011. ISBN: 978-1119376598

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**  
 maďarský, anglický

**Poznámky:****Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 10

A	B	C	D	E	FX
40.0	10.0	30.0	0.0	0.0	20.0

**Vyučujúci:** Mgr. Nikolas Katona.**Dátum poslednej zmeny:** 15.02.2024

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/KONFJ/23	<b>Názov predmetu:</b> Konverzácia vo francúzskom jazyku
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2., 4., 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Počas skúškového obdobia absolvuje študent písomnú skúšku, v ktorej preukáže svoje vedomosti, zručnosti a kompetencie súvisiace s daným predmetom. Za písomnú skúšku je možné dosiahnuť maximálne 100 bodov. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> - Študent bude poznať základné francúzske reálie a získa základné vedomosti o francúzskom vzdelávacom systéme. - Absolvovaním predmetu získa študent prehľad o gramatickej štruktúre francúzskeho jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu francúzštiny. <b>Schopnosti:</b> - Študent bude schopný používať základné francúzske konverzačné výrazy v praxi. - Študent bude schopný aplikovať poznatky o francúzskej kultúre, francúzskych reáliách a francúzskom vzdelávacom systéme do vlastnej pedagogickej praxe. <b>Kompetencie:</b> - Študent si vytvorí pozitívny vzťah k francúzskemu jazykom a národnostným menšinám a v tomto duchu, s dôrazom na toleranciu, bude vyučovať aj svojich študentov. - Bude schopný formulovať vlastné stanoviská a postoje na maďarsko-francúzske vzťahy a francúzske školstvo a bude schopný ich kriticky prehodnotiť a konštruktívne obhájiť.	
<b>Stručná osnova predmetu:</b> 1. a) Gramatika: tu alebo vous?, mužský a ženský rod, čísla 1-10, francúzska abeceda b) Konverzačné témy: nadviazanie kontaktu, pozdrav, ospravedlnenie c) Reálie: geografia Francúzska 2. a) Gramatika: členy: le, la, les, quel/quelle, čísla 11-69 b) Konverzačné témy: predstavenie sa, predstavenie ostatných, kladenie otázok c) Reálie: Francúzsko v Európe 3. a) Gramatika: privlastňovacie prídavné mená, on=nous, negácia b) Konverzačné témy: vyjadrenie vkusu, predstavenie sa, vyjadrenie vlastníctva c) Reálie: televízia	

4. a) Gramatika: blízka budúcnosť (le futur proche): aller+ige, časové značky (il y a), minulé čas (le passé composé (1))  
 b) Konverzačné témy: požiadať druhú osobu, aby niečo urobila, zdvorilá žiadosť  
 c) Reálie: sviatky vo Francúzsku
5. a) Gramatika: kladenie otázok pomocou konštrukcie "est-ce que", myslím, že... (Je pense que), dúfam, že... (J'espère que), časovanie slovies zakončených na -er  
 b) Konverzačné témy: predloženie návrhu, prijatie/odmietnutie pozvania, žiadosť o stretnutie  
 c) Reálie: exkurzie vo Francúzsku
6. a) Gramatika: zápor : ne... pas, un peu de, beaucoup de..., zámena pri vyjadrovaní množstva  
 b) Konverzačné témy: kladné/záporné stanoviská, vyjadrovanie množstva  
 c) Reálie: francúzske jedlo, obed v kaviarni
7. a) Gramatika: rozkazovací spôsob s niektorými slovesami: plaire, faire, plaisir, offrir  
 b) Konverzačné témy: umiestniť sa do priestoru, se situer dans l'espace, pýtať sa na cestu, dávať pokyny  
 c) Reálie: francúzske hry
8. a) Gramatika: quelque chose/rien, quelqu'un/personne, il faut/devoir, qui/que/où  
 b) Konverzačné témy: dať príkaz/poradiť, zakázať, vyjadriť povinnosť  
 c) Reálie: triedenie a recyklácia odpadu
9. a) Gramatika: rody názvov krajín, predložky miest a krajín, používanie zámena "y"  
 b) Konverzačné témy: opis miesta, vyjadrenie intenzity (très, peu, assez)  
 c) Reálie: pieseň : Simone à la neige (Les Escrocs)
10. a) Gramatika: Ne... que, d'abord, puis, časovanie slovesa "sortir"  
 b) Konverzačné témy: štyri ročné obdobia, časti tela, opis jedného dňa v mojom živote  
 c) Reálie: Francúzi a čítanie
11. a) Gramatika: le passé composé (3), pády slovies être a avoir  
 b) Konverzačné témy: porovnanie/charakteristika niekoho, vyjadrenie súhlasu alebo nesúhlasu  
 c) Reálie: frankofónia
12. a) Gramatika: jednoduchý budúci čas (le futur simple), časy (en, dans), konjunktív (le subjonctif présent - senzibilizácia)  
 b) Konverzačné témy: rozprávanie o budúcnosti, informovanie niekoho o počasí, vyjadrenie želania  
 c) Reálie: náš život o 50 rokov

#### **Odporúčaná literatúra:**

Régine MÉRIEUX, Yves LOISEAU, Connexions Niveau 1, Paris, Lés Éditions Didier, 2004. ISBN 978-2-278-05411-4  
 Régine MÉRIEUX, Yves LOISEAU, Connexions Niveau 1 - Cahier d'exercices, Paris, Lés Editions Didier, 2004. ISBN978-2-278-05528-9  
 Benedicte DELAUNAY, Nicolas LAURENT, Bescherelle: La conjugaison pour tous, 2019, Fraus, ISBN 2401052356, s. 256

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský, francúzsky

#### **Poznámky:**

#### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 28

A	B	C	D	E	FX
17.86	21.43	21.43	10.71	10.71	17.86

**Vyučujúci:** PaedDr. Dávid Szabó L.

**Dátum poslednej zmeny:** 15.02.2024

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/KONNJ/23	<b>Názov predmetu:</b> Konverzácia v nemeckom jazyku
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2., 4., 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Priebežné hodnotenie: 2x test zo slovnej zásoby a gramatiky (2x 20 bodov - 40% hodnotenia) Záverečné hodnotenie: 1x záverečný test zo slovnej zásoby a gramatiky (60 bodov - 60% hodnotenia) Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> Po úspešnom absolvovaní predmetu študenti disponujú lexikálnymi a gramatickými jazykovými prostriedkami na úrovni A1.1 Európskeho referenčného rámca pre jazyky. <b>Schopnosti:</b> Študenti rozumejú základným informáciám v cudzom jazyku, ktoré sú formulované jasne a jednoducho. Študenti rozumejú jednoduchým otázkam v NJ k témam, ktoré súvisia s ich osobou, pôvodom alebo sa vzťahujú na každodenné situácie (nákup, cestovanie, ubytovanie a pod.). <b>Kompetencie:</b> Študenti sú schopní odpovedať na jednoduché otázky nadobudnutými jazykovými prostriedkami. Študenti dokážu vyplniť prihlasovací formulár pri ubytovaní sa, sú schopní uviesť základné údaje o svojej osobe a dokážu realizovať jednoduchý rozhovor v cudzej reči.	
<b>Stručná osnova predmetu:</b> Základy nemeckej výslovnosti - Predstavenie vlastnej osoby, vedenie jednoduchých rozhovorov s partnerom - Povolania - Rodina - Koníčky a voľný čas - Harmonogram dňa - Jedlo a pitie - Doprava v meste - V obchode - Na pošte	
<b>Odporúčaná literatúra:</b>	

SCHMOHL, Sabrina. Akademie Deutsch A1+ Deutsch als Fremdsprache ; Intensivlehrwerk mit Audios online Bd. 1. München: Hueber, 2020. ISBN 978-3-19-101650-0.  
SCHMOHL, Sabrina. Akademie Deutsch A1+ Deutsch als Fremdsprache ; Zusatzmaterial mit Audios online Bd. 1. München: Hueber, 2020. ISBN 978-3-19-111650-7.  
Nemecko-maďarský/Maďarsko-nemecký slovník podľa výberu  
Výber autentických textov a nevydané študijné materiály k vybraným témam sa nachádzajú v systéme Moodle.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**  
maďarský, nemecký

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	B	C	D	E	FX
60.0	13.33	6.67	6.67	6.67	6.67

**Vyučujúci:** Mgr. Cyntia Szegiová.

**Dátum poslednej zmeny:** 15.02.2024

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/KON SJ/23	<b>Názov predmetu:</b> Konverzácia v slovenskom jazyku
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2., 4., 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Hodnotenie kurzu bude založené na úspešnej prezentácii komunikačných tém a záverečnej písomnej práce. 1. Aktivita študentov na seminároch 50%. Pri komunikácii / konverzácii o zadanej téme študent preukáže pripravenosť a schopnosť relevantne sa k nej vyjadrovať, dodržiavajúc pritom jazykové a štylistické normy kultivovaného jazykového prejavu. Vopred zadané témy takýchto konverzácií budú vychádzať z prednášok, rozhovorov, z videonahrávok, z informácií získaných z kníh, článkov, pedagogických dokumentov / pedagogických textov. Pri hodnotení sa bude brať na zreteľ presnosť, plynulosť slovného a písomného vyjadrovania, znalosť tém, ako aj schopnosť zaujať k nim svoj vlastný postoj, resp. uviesť svoje vlastné riešenia. Táto aktivita sa bude pokladať za absolvovanú iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 25 %. 2. Záverečná písomná práca 50% (preukázanie schopnosti písomného vyjadrovania v slovenskom jazyku). Študent preukáže schopnosť napísať súvislý text v slovenskom jazyku v rozsahu 750 - 1 500 slov o rôznych problémoch, ktoré sú predmetom diskutovaných tém, pričom sa hodnotí obsahová presnosť, výstižnosť, znalosť témy, gramatická korektnosť, slovná zásoba i pridaná hodnota – sformulovanie záveru) Táto aktivita sa bude považovať za absolvovanú iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 25 %. Ďalšou podmienkou absolvovania je aktívna účasť na seminároch. Študent nesmie prekročiť absenciu 20 % (pozri aktuálne platný Študijný poriadok Univerzity J. Selyeho). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Primárnym cieľom kurzu je posilniť komunikačné schopnosti študentov v slovenskom jazyku a pritom poukázať na možnosti využívania výrazových prostriedkov slovenčiny v komunikačných aktoch vzťahujúcich sa k rozličným sféram života spoločnosti; dôraz sa bude klásť predovšetkým na témy z oblasti pedagogiky, čo by malo pomôcť študentom rozšíriť si vedomosti z tohto vedného odboru a tým posilniť komunikačné kompetencie, ktoré si profesia pedagóga v 21. storočí vyžaduje. Hlavné ciele kurzu: - rozvoj nových návykov a zručností pri počúvaní jazykového prejavu a následnej reakcii naň, - rozvoj schopností slovného a písomného vyjadrovania sa v slovenskom jazyku, - zlepšovať komunikačné schopnosti v kritickom myslení a hovorení,	

- stať sa efektívnejším komunikátorom v rôznych kontextoch a situáciách.

Kurz rozvíja všetky základné jazykové kompetencie (čítanie, hovorenie, písanie a počúvanie), zamerané hlavne na nadobúdanie komunikačných schopností a zručností.

Znalosti:

- študent si upevní znalosti z oblasti štylistiky a gramatiky slovenského jazyka,
- získa znalosti z oblasti diskutovaných tém.

Schopnosti:

- študent bude schopný efektívne, funkčne a kultivovane komunikovať v školskom prostredí v slovenskom jazyku,
- študent bude schopný sebedovodne absolvovať proces uchádzania sa o zamestnanie,
- študent bude schopný písomne sformulovať žiadosť o prijatie do zamestnania vrátane sprievodného listu a potrebnej dokumentácie (čestné vyhlásenie atď.), vytvoriť si profesionálny životopis prostredníctvom Europass,
- študenti budú schopní efektívnejšie komunikovať verbálne i neverbálne,
- študenti budú schopní efektívnejšie riadiť svoje štúdium,
- študent dokáže nadviazať lepšie vzťahy s ľuďmi okolo seba,
- študenti sa môžu naučiť umeniu zlepšovania sebaúcty, sebareflexie, sebahodnotenia,
- študenti budú schopní naučiť sa čítať reč tela a mimiku.

Postoj:

- študent si vytvorí pozitívny postoj k slovenskej kultúre a jazyku.

Autonómia a zodpovednosť:

- študenti budú schopní rozvíjať cielené sebazpoznanie v oblasti slovenského jazyka ako cudzieho jazyka i v oblasti pedagogiky,
- študenti budú schopní samostatne plánovať aktivity na rozšírenie svojich komunikačných a pedagogických schopností,
- študenti budú schopní posilňovať jazykové schopnosti potrebné pre prácu učiteľa v školskom prostredí.

Kompetencie:

- študent si vytvorí a upevní pozitívny vzťah k slovenskému jazyku a slovenskej kultúre,
- študent si posilní komunikačné kompetencie v slovenskom jazyku,
- študent si posilní ďalšie pedagogické kompetencie.

### **Stručná osnova predmetu:**

Pri výbere tém seminárov sa bude vychádzať jednak z komunikačnej frekvencie, jednak z ich aktuálnosti v rámci časového a zemepisného priestoru súčasného Slovenska v európskom kontexte, pričom osobitný dôraz sa bude klásť na posilňovanie komunikačných kompetencií v oblasti pedagogiky. Takto zacielené nadobúdanie a upevňovanie komunikačných zručností a jazykových schopností sa bude realizovať počúvaním jazykových prejavov s porozumením, tvorbou ústneho a písomného prejavu, rozvíjaním a upevňovaním lexikálnej zásoby, precvičovaním gramatiky a konverzáciou na rôzne témy spoločenského a najmä školského života.

### **Odporúčaná literatúra:**

Barková, V., Buznová, V., Dratva, T. 1999. Slovenčina pre cudzincov (cvičebnica). Bratislava : SPN, 1999.

Bortlíková, A., Maierová, E., Navrátilová, J. 2008. Hovorme spolu po slovensky! B Slovenčina ako cudzí jazyk (2 učebnice, gramatika, 2 cvičebnice, 2 CD). Bratislava : UK 2008.

Dekan, J. 1995. Pedagogická komunikácia v teórii a v praxi. Nitra: VŠPg, 1995.

Dolník, J. 2009. Všeobecná jazykoveda. B.: Veda 2009. Najmä kap. Pragmatika.

Ferencová, J., Zahatňanská, M., Šuťáková, V. 2017. Sociálna a didaktická komunikácia. 2017.

Findra, J. 2013. Jazyková komunikácia a kultúra vyjadrovania. Martin: Vydavateľstvo Osveta 2013. 240 s.

Haláková, Z. 2012. Pedagogická komunikácia pre študentov učiteľstva. Bratislava: UK 2012.  
 Kamenárová, R. a kol. 2017. E-slovak, Information, (Comenius University, Studia Academica Slovaca – The Center for Slovak as a Foreign Language, 2017), Dostupné na: <https://www.e-slovak.sk/mod/page/view.php?id=919>.  
 Kamenárová a kol. 2012, 2014, 2015, 2017, 2022: Krížom-krážom. Bratislava: Univerzita Komenského. Všetky diely (pre úrovne od A1 do C2).  
 Nelešovská, A. 2005. Pedagogická komunikace v teorii a praxi. Praha: Grada 2005.  
 Sedláková a kol. 2013. Slovenčina pre cudzincov. Košice. 2013. <https://www.upjs.sk/public/media/5596/Sedlakova-Slovencina-pre-cudzincov.pdf>  
 Slovake.eu, Slovenčina online – ľahko a rýchlo, (2017), Dostupné na: <https://slovake.eu/sk/about>  
 Sýkora Hernády, K. 2022. Self-Efficacy učiteľov v neustálenom edukačnom prostredí. Schola nova, quo vadis? (s. 105-109) Praha: Extrasystem Praha. ISBN 978-80-87570-59-3.  
 Vrábľová, J. a kol. 2016. First Aid in Slovak – Prvá pomoc po slovensky, (Univerzita Komenského. Studia Academica Slovaca – centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk, 2016).  
 Vaňko, J. 1999. Komunikácia a jazyk. Nitra : FF UKF 1999.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 7

A	B	C	D	E	FX
28.57	28.57	14.29	0.0	0.0	28.57

**Vyučujúci:** Mgr. Katalin Sýkora Hernády., doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc..

**Dátum poslednej zmeny:** 15.02.2024

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.s.sk  
 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk  
 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.s.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/MKO/22	<b>Názov predmetu:</b> Menšinové kompetencie
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: aktívna účasť študenta na prednáškach, •participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok, • esej, v ktorej študent analyzuje zodpovedajúcu odbornú, vedeckú literatúru alebo článok (100 bodov), alebo návrh projektu vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať interkultúrne a menšinové kompetencie žiaka (100 bodov). Kritériá hodnotenia eseje: - prezentácia prehľadu literatúry (20 bodov), - analýza a hodnotenie (40 bodov), - vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (20 bodov), - vypracovanosť (20 bodov). Kritériá hodnotenia návrhu projektu vzdelávacej aktivity: - obsahová stránka (40 bodov), - originalita (20 bodov), - formálna stránka (20 bodov), - prezentácia prehľadu literatúry (20 bodov). Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín • 13 hodín účasť na prednáškach; 20 hodín samoštúdium; 27 hodín príprava semestrálnych prác. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu v oboch moduloch vzdelávania je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: • A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) • B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) • C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) • D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) • E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) • FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: • Študent dokáže vysvetliť a zdôvodniť premeny pojmov interkultúrna, multikultúrna a transkultúrna edukácia.	

- Študent bude zorientovaný v pojmoch identita, väčšinová a menšinová identita, identita pedagóga, identita menšinového pedagóga.
- Študent bude vedieť analyzovať aktuálne koncepcie menšinovej vzdelávacej politiky na Slovensku.

Zručnosti:

- Študent dokáže samostatne vyhľadávať a porovnať relevantné literárne zdroje a pracovať s nimi.

Kompetencie:

- Študent bude schopný navrhnúť projekt vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať interkultúrne a menšinové kompetencie žiaka.
- Študent je spôsobilý vytvárať rôzne didaktické hry, ktoré smerujú k rozvíjaniu interkultúrnych a menšinových kompetencií žiaka.

### Stručná osnova predmetu:

Teoretické prístupy k identite z pohľadu menšinovej identity.

Všeobecné teoretické základy konceptu identity

Teórie výskumu identity.

Štát a národ – národná, etnická, väčšinová a menšinová identita.

Formy vzdelávania etnických a národnostných menšín; súčasná analýza situácie na Slovensku.

Kurikulárne aspekty menšinovej identity.

### Odporúčaná literatúra:

HORVÁTHOVÁ, Kinga, Péter TÓTH, András NÉMETH. 2019. Kisebbségi helyzet, identitás és műveltség [elektronický zdroj]: A szlovákiai magyar pedagógusok társadalmi önmegvalósítása. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2019. 117 s. [CD-ROM]. ISBN 978-80-8122-309-9.

HUSZÁR, Zsuzsanna, Melinda NAGY, Péter TÓTH, Béla István PUKÁNSZKY a András NÉMETH. 2021. Szlovákiai magyar pedagógusok szakmaképe, kisebbségi és pedagógusi identitásának vizsgálata. In: Engler Ágnes, Bocsi Veronika, Andl Helga (eds.). Új kutatások a neveléstudományokban 2020: Család a nevelés és az oktatás fókuszában. Debrecen: Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottság, 2021, P. 178-197.

LISZKA, J. 2009. Interetnikus és interkulturális kapcsolatok Dél-Szlovákiában. Komárno : Selye János Egyetem. ISBN 978-80-89234-87-5

LÁZÁR, I., 39 interkulturális játék : Ötlettár tanároknak az interkulturális kompetencia és a csoportdinamika fejlesztéséhez. Budapest : Eötvös Loránd Tudományegyetem. (Bölcsészeti- és Művészetpedagógiai Tananyagok, ISSN 2416-1780 ; 9.) ISBN 978-963-284-657-6

NAGY, M., STRÉDL, T., SZARKA, L. 2018. Többség, kisebbség és a tolerancia II. : Kapcsolatok és identitások a számok tükrében. Komárno : Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-280-1

RÓKA, J., HOCHÉL, S. 2009. Interkulturális és nemzetközi kommunikáció a globalizálódó világban. Budapest : Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola. ISBN 978-963-7340-74-1

### Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovensky

### Poznámky:

### Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., prof. Dr. András Németh, DSc., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., PaedDr. Patrik Baka, PhD., PaedDr. Beáta Kiss., Mgr. Tímea Mészáros.

**Dátum poslednej zmeny:** 17.08.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/MPP/22	<b>Názov predmetu:</b> Umenie-pedagogika-psychológia, kurz na rozvoj osobnosti
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• aktívna účasť študenta na seminároch,</li><li>• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do diskusií a tvorivých individuálnych a skupinových aktivít a činností v priebehu seminárov.</li></ul> Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín <ul style="list-style-type: none"><li>• 13 hodín za účasť na seminároch (kontaktné hodiny),</li><li>• 7 hodín štúdium odporúčanej literatúry,</li><li>• 10 hodín participácia na zadaných úlohách.</li></ul> Podmienky úspešného absolvovania predmetu sú nasledovné: <ul style="list-style-type: none"><li>• aktívna účasť študenta na seminároch, zapojenie sa do rozpráv, individuálnych a skupinových činností v rámci seminárov (50%),</li><li>• splnenie zadaných individuálnych a skupinových úloh (50%).</li></ul>	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Cieľom predmetu je rozvíjanie osobnosti budúcich pedagógov, ich osobnostných črt, komunikačných schopností a posilnenie sebavedomia, ako nevyhnutných atribútov pre úspešné vykonávanie výchovno-vzdelávacieho procesu. V rámci kurzu sa študenti oboznamujú s metódami, technikami a postupmi zážitkového vyučovania, pozitívnej psychológie a pozitívnej edukácie, prostredníctvom ktorých sa uskutočňuje vzdelávanie kreatívnych, empatických, tolerantných a profesionálne sebavedomých a motivovaných pedagógov. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent ovláda základy systému umeleckých, pedagogických a psychologických disciplín.</li><li>• Študent ovláda základy teórie a praxe zážitkovej pedagogiky.</li><li>• Študent ovláda základy teórie a praxe pozitívnej psychológie a pozitívnej edukácie.</li><li>• Študent sa vie orientovať v základných metódach a technikách arteterapie, muzikoterapie, umeleckej terapie, s ich možným využitím vo výchovno-vzdelávacom procese.</li></ul> Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent je schopný aplikovať vybrané metódy, techniky, postupy pozitívnej psychológie a pozitívnej edukácie vo výchovno-vzdelávacom procese.</li><li>• Študent je schopný využiť vybrané metódy, techniky, postupy aplikovanej psychológie a pedagogickej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom procese.</li></ul>	

- Študent je schopný uplatňovať vybrané inovatívne, progresívne metódy a techniky v prospech komplexného rozvoja osobnosti.

Kompetencie:

- Študent cielene a systematicky sa usiluje o rozvoj vlastných osobnostných a pedagogických kľúčových kompetencií, o.i. aj prostredníctvom umeleckých a pedagogicko-psychologických disciplín.
- Študent chápe výchovno-vzdelávací proces ako možnosť rozvíjania a formovania osobnosti žiakov ale i pedagógov, s využitím nových poznatkov z oblasti pozitívnej psychológie a pozitívnej edukácie.
- Študent má rozvinuté kompetencie pre adaptovanie prvkov, techník a postupov z oblasti umelecko-výchovných a pedagogicko-psychologických disciplín do vlastného výchovno-vzdelávacieho pôsobenia.

### **Stručná osnova predmetu:**

- Miesto a význam umeleckých, pedagogických a psychologických disciplín v rozvoji osobnostných predpokladov a harmonického rozvíjania osobnosti.
- Umelecká výchova a jej prostriedky v prospech rozvíjanie emocionálnej inteligencie a komplexného rozvoja osobnosti.
- Možnosti uplatnenia a aplikácie tvorivých metód a techník umeleckej výchovy, pasívnej a aktívnej arteterapie a muzikoterapie vo výchovno-vzdelávacom procese (napr. účasť na umeleckom podujatí, či participácia na tvorbe rôznych projektov umeleckého zamerania).
- Pedagogicko-psychologické disciplíny, metódy, techniky a prostriedky v prospech prevencie a mentálneho zdravia pedagogickej osobnosti.
- Možnosti uplatnenia a aplikácie metód a techník aktivizácie a motivácie vo výchovno-vzdelávacom procese:
  - tvorba motivačného kalendára,
  - techniky „premyslenia a pretvorenia“ z oblasti pozitívnej psychológie,
  - altruizmus, dobrovoľnícke aktivity a ich vplyv na duševné a mentálne zdravie pedagogickej osobnosti,
  - možnosti dramatickej výchovy,
  - metódy a techniky „team-buildingu“ v prospech budovania interpersonálnych vzťahov.
- Možnosti precvičovania a uplatnenia metód a techník pre rozvoj komunikačných schopností.
- Možnosti precvičovania a uplatnenia metód a techník s relaxačným zámerom a na zmiernenie napätia, stresu, trémy.
- Pozitívna pedagogika, pozitívna psychológia, zážitková pedagogika, ako inovatívne a progresívne smery 21. storočia a možnosti ich implementovania do výchovno-vzdelávacieho procesu.

### **Odporúčaná literatúra:**

- BAGDY, E. 2003. Pszichofitness. ANIMULA, 2003. ISBN 9634080502.
- BAGDY, E. 2002. Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002. ISBN 9631922359.
- BAGDY, E. & BISHOP, B. & BÖJTE, CS. & RAMBALA, É. 2011. Hidak egymáshoz: Empátia, kommunikáció, konfliktuskezelés. Budapest: Kulcslyuk Kiadó. ISBN 978-963-89026-5-8.
- BAGDY, E., & KÁDÁR, A. KOZMA-VÍZKELETI, D. & PÁL, F. & SZONDY, M. 2014. Bíz magadban!: Önértékelés, önellfogadás, önbecsülés. Budapest: Kulcslyuk Kiadó. ISBN 978-615-5281-18-1.
- CINDLEROVÁ I. & A. CSEHIOVÁ & S. DUKIČIN VUČKOVIĆ & G. ENTLOVÁ & Z. GADUŠOVÁ & GY. GÁL & T. GUZIUROVÁ & A. HAŠKOVÁ & L. HOLEČKOVÁ & K. HORVÁTHOVÁ, K. & SZÖKÖL. I. 2016. A pedagógiai kommunikáció. Komárno: Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-175-0.

HORVÁTH & L. IVANOVIĆ VIBIĆ & T. JOVANOVIĆ & S. KLIMSZOVÁ & L. KNEZEVIĆ & L. KOVÁCS & K. KRPÁLKOVÁ-KRELOVÁ & I. LOMNICKÝ & E. MALÁ & ZS. MOGYORÓSI & S. O. NINKOVIĆ & L. PAVERA & L. PREDANOCYOVÁ & B. RADULOVIĆ & M. STOJANOVIĆ & E. STRANOVSKÁ & K. SZARKA & I. ŠIMONOVÁ & A. TÓTH-BAKOS & T. TÖRÖK & M. TRNOVÁ & T. VACINOVÁ & I. VIRÁG & E. PETLÁK & M. VÍTEČKOVÁ. 2021. MENTOR TRAINING: Materials and Tasks. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 978-80-7599-294-9.

CSEHIOVÁ, A. 2014. Interdiszciplinárís vonatkozások a mívészeti és a zenei nevelés területén. In: Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie Univerzity J. Selyeho - 2014: "Vzdelávanie a veda na začiatku XXI. storočia" - Sekcie pedagogických vied. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2014, CD-ROM, s. 59-67. ISBN 978-80-8122-103-3.

CSEHIOVÁ, A. 2021. Mívészeti nevelés, tolerancia és kapcsolódási pontjaik a pedagógushallgatók szemszögéből = Art education, tolerance and their connection from the perspective of teacher trainees. In: Aktuálne úlohy, problémy a riešenia vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vjm. Szóköl István. = Szlovák nyelv és szlovák irodalom aktuális feladatai, problémái, tanításának megoldásai a magyar tannyelvű iskolákban Komárno: Univerzita J. Selyeho. P. 5-22, [CD-ROM]. ISBN 978-80-8122-387-7.

CSEHIOVÁ, A. 2020. The Transfer Effect of Musical Activities in Terms of Abilities and Personality Development - About the Results of a Music-Pedagogical Study. AD ALTA: journal of interdisciplinary research : recenzovaný mezioborový vědecký časopis. Vol. 10, no. 2 (2020), p. 46-50. ISSN 1804-7890. WoS

CSEHIOVÁ, A. & KANCSZÉ NAGY, K. Az élménypedagógia helye és szerepe a felsőoktatásban. In: Neveléstudományi kutatások a Kárpát-medencei oktatási térben: A 4. Kárpát-medencei Oktatási Konferencia tanulmánykötete: A 4. Kárpát-medencei Oktatási Konferencia tanulmánykötete. Tóth Péter, Horváth Kinga, Maior Enikő, Bartal Mária, Duchon Jenő. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2019, CD-ROM, p. 362-373. ISBN 978-80-8122-310-5.

CSEHIOVÁ, A. & KANCSZÉ NAGY, K. 2019. Élmény-foglalkozások a Selye János Egyetemen: "Mívészet-Pedagógia-PSZichológia". DOI 10.36007/3334.2019.09-17 In: 11. International Conference of J. Selye University : Pedagogical Sections: Pedagogical Sections. Bukor József, Nagy Melinda, Pukánszki Béla István, Csehiová Agáta, Józsa Krisztián, Szóköl István. Komárno: Univerzita J. Selyeho. Online, s. 9-17. ISBN 978-80-8122-333-4.

CSÍKSZENTMIHÁLYI, M. 2001. Flow - Az áramlat = A tökéletes élmény pszichológiája. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 963 05 7770 4.

CSÍKSZENTMIHÁLYI, M. 2016. Kreativitás = A flow és a felfedezés avagy a találékonyság pszichológiája. Budapest: Akadémiai Kiadó. (Az elme kerekéi, ISSN 2061-2087) ISBN 978 963 05 8746 4.

KANCSZÉ NAGY, K. & CSEHIOVÁ, A. 2020. "Az élménykeresés foka" egy tanárképzésben végzett kutatás eredményei. In: HuCER 2020: Tanulás és innováció a digitális korban: Tanulás és innováció a digitális korban. Kozma Tamás, Juhász Erika, Tóth Péter. Budapest: Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete. P. [91]. ISBN 978-615-5657-08-5.

STRÉDL, T. 2017. Terápiák és nevelés: A terápia szocializációs hatása a nevelésben. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2017. 102 s. ISBN 978-80-8122-227-6.

TÓTH-BAKOS, A. Alternatív irányzatok a zenei nevelésben az inklúzió jegyében, avagy, hogyan lehet a zene tényleg mindenkié. In Parlando [online]. 2021, no. 6 [cit. 2021-12-07]. Dostupné na internete: <[http://www.parlando.hu/2021/2021-6/Toth-Bakos\\_Anita.pdf](http://www.parlando.hu/2021/2021-6/Toth-Bakos_Anita.pdf)>. ISSN 2063-1979.

TÓTHNÉ LITOVKINA, A. & ZOLCZER, P. 2018. Önfeljesztés és produktivitás: Rövid útmutató személyiségünk és teljesítőképességünk fejlesztéséhez. Komárno: Univerzita J. Selyeho ISBN 978-80-8122-288-7.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**  
maďarský ,slovenský

<b>Poznámky:</b>	
<b>Hodnotenie predmetov</b> Celkový počet hodnotených študentov: 36	
a	n
100.0	0.0
<b>Vyučujúci:</b> doc. dr. univ. Agáta Csehiová, PhD., Katalin Kanczné Nagy, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..	
<b>Dátum poslednej zmeny:</b> 18.05.2023	
<b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk	

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/MUV/22	<b>Názov predmetu:</b> Metódy učenia sa a výskumu
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Celková záťaž študenta: <ul style="list-style-type: none"><li>• vypracovanie a aktualizácia výskumného plánu v rozsahu min. 2 strán (20 bodov)</li><li>• vypracovanie/výber/adaptácia výskumnej metódy a výskumného nástroja (20 bodov)</li><li>• predstavenie výskumnej metódy a výskumného nástroja v rozsahu min. 2 strán (20 bodov)</li><li>• skúšobná aplikácia výskumnej metódy a výskumného nástroja, zhrnutie skúseností v rozsahu min. 3 strán (40 bodov) ALEBO s ľubovoľným dotazníkom preskúmať štýl učenia sa skupiny študentov/žiacov (minimálne 15 osôb), vyhodnotiť, priradiť metódy učenia sa, výsledky a závery zhrnúť v písomnej práci, ktorá má minimálne 3 strany (40 bodov)</li></ul> Výsledné hodnotenie predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• A = 90 – 100% (100 – 90 bodov)</li><li>• B = 80 - 89 % (89 – 80 bodov)</li><li>• C = 70 – 79 % (79 – 70 bodov)</li><li>• D = 60 - 69 % (69 – 60 bodov)</li><li>• E = 50 – 59 % ( 59 – 50 bodov)</li><li>• FX = 0 – 49 % ( 49 – 0 bodov)</li></ul> Celková záťaž študenta– rozdelenie pracovných hodín: 2 kredit = 60 hodín: <ul style="list-style-type: none"><li>• Účasť na seminároch: spolu za semester (13 hodín).</li><li>• Výskumná práca týkajúca sa písomnej práce, pomôcok študenta a jej vypracovanie (47 pracovných hodín).</li></ul>	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: Po absolvovaní predmetu študent pozná <ul style="list-style-type: none"><li>* hlavné črty vedeckého poznania,</li><li>* kvantitatívne a kvalitatívne metódy vedeckého poznania,</li><li>* metódy zberu údajov,</li><li>* základy internetových prípadových štúdií a bádania,</li><li>* základné princípy písania záverečných prác,</li><li>* metódy a charakteristiky literárneho bádania,</li><li>* metódy odkazov na odbornú literatúru,</li><li>* spojitosť štýlu učenia sa, prostredia a motivácie,</li><li>* základné pojmy metodiky učenia sa,</li></ul>	

- \* výskumné nástroje pri zbere údajov a ich charakteristiky,
- \* vedecké kritériá reliability a validity,
- \* požiadavky zabezpečenia argumentatívnej interpretácie.

Zručnosti:

Študent je schopný

- formulovať cieľ výskumu,
- zostaviť výskumný plán k vybranej téme, napríklad bádania učebných štýlov,
- vypracovať zásady literárneho bádania,
- vyhodnotiť vhodnosť použitých výskumných metód a nástrojov.

Kompetencie:

Študent vie

- zostaviť vlastný výskumný plán, napr. na bádanie učebného štýlu,
- formulovať hypotézy a/alebo výskumné otázky k tejto téme,
- vybrať vlastné metódy a nástroje k realizovaniu výskumného plánu,
- odborne analyzovať odbornú literatúru a formulovať odkazy na ich výsledky,
- formulovať súhrnné myšlienky na základe spracovanej odbornej literatúry.

### **Stručná osnova predmetu:**

Hlavné črty vedeckého poznania

Kvantitatívne a kvalitatívne smery pedagogickej vedy

Formulovanie výskumných otázok a hypotéz

Výber a spracovanie odbornej literatúry

Metódy zberu údajov (dotazníky, rozhovor, pozorovanie, testy)

Internetové prípadové štúdie, bádanie

Záverečná práca ako publikačný žáner

Systém odkazov na odbornú literatúru

Učebný štýl a prostredie učenia sa

Didaktika učenia sa

Spojitosť štýlu učenia a štýlu výučby

### **Odporúčaná literatúra:**

Andragógiai interdiszciplináris kutatómódszertan / Kálmán Anikó. - 2. vyd. - Budapest : OKKER Oktatási és Kiadói Rt., 2005. - 148 s. - ISBN 963 9228 97 4.

Kutatómódszertan = Elmélet, gyakorlat, tanulmányok : Oktatási segédlet / Menyhárt József. - 1. vyd. - Nitra-Nyitra : Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem -Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2015. - 167 s. - ISBN 978-80-558-0962-5.

A társadalomtudományi kutatás gyakorlata / Earl Babbie ; Gábor Kende. - 6. vyd. - Budapest : Balassi Kiadó, 2008. - 600 s. - ISBN 978-963-506-764-0.

Doing a Successful Research Project : Using Qualitative or Quantitative Methods / Martin Davies, Nathan Hughes. - 2. vyd. - Hampshire : Palgrave Macmillan, 2014. - 278 s. - ISBN 978-1-137-30642-5.

Doing Your Research Project : A Guide for First-time Researchers / Judith Bell, Stephen Waters. - 7. vyd. - London : McGraw-Hill Education, 2018. - 344 s. - ISBN 978-0-335-24338-9.

Metody pedagogického výzkumu : Základy kvantitativního výzkumu / Miroslav Chráska. - 2., akt. vyd. - Praha : Grada, 2016. - 254 s. - ISBN 978-80-247-5326-3.

Egyéni különbségek szerepe a tanulásban : Tanulási stratégiák / Tóth Péter. - 1. vyd. - Budapest : DSGI, 2012. - 143 s. - ISBN 978-963-88946-7-0.

Egyéni különbségek szerepe a tanulásban : A tanulási stílus / Tóth Péter. - 1. vyd. - Budapest : DSGI, 2011. - 222 s. - ISBN 978-963-88946-5-6.-

A hatékony tanulás titka: A hatékony tanítás és tanulás dinamikája / Paul Roeders, Gefferth Éva. - 1. vyd. : Trefort Kiadó, 2007. - 215 s. - ISBN 978-963-446-453-2.

<b>Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:</b> maďarský ,slovensky					
<b>Poznámky:</b>					
<b>Hodnotenie predmetov</b> Celkový počet hodnotených študentov: 3					
A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<b>Vyučujúci:</b> Dr. habil. Erika Kopp, PhD., prof. Dr. Péter Tóth, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD., Katalin Kanczné Nagy, PhD..					
<b>Dátum poslednej zmeny:</b> 17.08.2023					
<b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.s.sk					

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/PDI/22	<b>Názov predmetu:</b> Pedagogická diagnostika
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Konečné hodnotenie študenta (max. 100 bodov = 100%) sa skladá z výsledkov viacerých typov prác uskutočnených počas semestra a záverečným testom. Podmienky absolvovania predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• aktívna účasť študenta na prednáškach,</li><li>• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok,</li><li>• vypracovanie semestrálnej práce,</li><li>• úspešné absolvovanie záverečného testu.</li></ul> V priebehu semestra študent musí splňať nasledovné kritériá: <ul style="list-style-type: none"><li>• Práce vytvorené počas semestra:<ol style="list-style-type: none"><li>a) Vypracovať semestrálnu prácu v podobe kazuistiky žiaka (skupinová práca; rozsah min. 6 strán; max. 50 bodov) alebo</li><li>b) vypracovať diagnostický a záznamový hárok (skupinová práca; rozsah min. 5 strán; max. 50 bodov), alebo</li><li>c) vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací plán (v kontexte konkrétneho predmetu) pre žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (skupinová práca; rozsah min. 5 strán, max. 50 bodov).</li></ol></li></ul> Hodnotiace kritériá: <ol style="list-style-type: none"><li>a/<ul style="list-style-type: none"><li>- popis a diagnostika prípadu s využitím odbornej terminológie (20 bodov),</li><li>- obsah a forma (10 bodov),</li><li>- vhodnosť odporúčaných stratégií, ktoré sú navrhnuté s cieľom rozvíjať problematickú oblasť u dieťaťa/žiaka (20 bodov).</li></ul></li></ol> Možnosť výberu: ako písomná práca alebo prezentácia. <ol style="list-style-type: none"><li>b/<ul style="list-style-type: none"><li>- požiadavky na obsah (20 bodov),</li><li>- požiadavky na formu (10 bodov),</li><li>- kategorizácia oblastí s využitím odbornej terminológie (20 bodov).</li></ul></li></ol> Možnosť výberu: ako písomná práca alebo prezentácia. <ol style="list-style-type: none"><li>c/<ul style="list-style-type: none"><li>- obsah (20 bodov),</li></ul></li></ol>	

- požiadavky na formu/štruktúra (10 bodov),

- vhodnosť zvolených stratégií (20 bodov).

Možnosť výberu ako písomná práca alebo prezentácia.

• Na konci semestra:

absolvovať záverečný test (max. 50 bodov)

Hodnotiace kritériá na základe bodového hodnotenia:

- k dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.

Celková záťaž študenta – rozdelenie pracovných hodín: 2 kredity = 60 pracovných hodín:

• Prítomnosť na prednáškach: spolu za semester (13 hodín).

• Výskumná práca týkajúca sa semestrálnej prednášky / písomnej práce študenta a jej vypracovanie (22 pracovných hodín).

• Príprava na záverečný test (25 pracovných hodín).

Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.

### **Výsledky vzdelávania:**

Vedomosti

Študent bude:

- vedieť identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka, ako aj možnosti rozvoja sebahodnotenia jedinca,
- vedieť teoreticky zdôvodniť možnosti výberu metód a foriem hodnotenia učenia sa a správania žiakov,
- rozumieť vzdelávacím potrebám i špecifikám rôznych sociálnych skupín,
- ovládať problematiku pedagogickej práce v kontexte diverzity vzdelávanej populácie,
- schopný definovať pojem pedagogickej diagnostiky, vysvetliť jej ciele a úlohy, ako i druhy a aplikované metódy,
- poznať spôsoby testovania pomocou informačno-komunikačnej technológie.

Schopnosti

Študent bude:

- schopný/ spôsobilý hodnotiť priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa žiaka: vedieť uplatniť primeraný spôsob pedagogického hodnotenia a evalvácie,
- mať základné praktické skúsenosti s posúdením aktuálnej vývinovej úrovne a rozvojových charakteristík detí,
- vedieť rozpoznať sociálno-patologické prejavy správania sa žiakov/maldivných; schopný uplatniť prevenciu, odhaliť a riešiť socio-patologické javy,
- podporovať procesy sebahodnotenia žiaka,
- vedieť dokázať modifikovať a zefektívňovať svoje činnosti,
- uplatňovať primerané a efektívne metódy a formy hodnotenia na jednotlivých stupňoch vzdelania, hodnotiť žiaka bez predsudkov a stereotypov,
- vedieť dokázať v praxi identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky a individuálne vzdelávacie potreby jednotlivca - vedieť rozpoznať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov,
- vedieť zohľadniť rôznu úroveň vývinu a rozvoja každého žiaka ovplyvnenú sociokultúrnym prostredím,
- disponovať základnými poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcimi z ich zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení, alebo nadania a talentu, a dokáže pri realizácii

výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania a výchovy efektívne kooperovať s odborníkmi (so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi) a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi,

- ovládať spôsob dokumentovania výsledkov, bude spôsobilý vybrať, respektíve zostaviť pozorovací/záznamový hárok,
- schopný aplikovať metódy a nástroje pedagogického diagnostikovania v praxi,
- akceptovať individualitu dieťaťa/žiaka (akceptovať vývinové odlišnosti a psychické osobitosti), mať základné praktické skúsenosti s identifikáciou psychologických a sociálnych faktorov učenia sa jednotlivca, akceptovať diverzitu triedy/žiacov,
- je schopný vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací plán pre žiaka aplikovať tento plán v praxi.

Kompetencie:

Študent bude:

- vedieť stotožniť sa s profesijnou rolou a školou,
- vedieť prejavíť empatický postoj k odlišnosti,
- vedieť adekvátne hodnotiť výsledky učenia sa žiaka na základe stanovených kritérií (hodnotenie dosiahnutia stanovených cieľov, hodnotenie efektov učenia sa dieťaťa) vzhľadom na ich vývinové a individuálne charakteristiky,
- vedieť aplikovať systém zručností potrebných pre správne diagnostikovanie a následne stanoviť prognózy a správne vytýčiť vhodné ciele rozvoja,
- vedieť v rámci asertívnej komunikácie aplikovať systém zručností potrebných pre kontakt so zákonnými zástupcami, školskou psychologičkou, špeciálnym pedagógom (podľa potreby s ďalšími odborníkmi) v otázkach týkajúcich sa práce s deťmi so špeciálno-výchovno-vzdelávacími potrebami,
- efektívne komunikovať a kooperovať s externým prostredím,
- cítiť zodpovednosť za kvalitnú realizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti podloženej výsledkami pedagogickej diagnostiky - v rámci vlastného predmetu a za autodiagnostiku.

### **Stručná osnova predmetu:**

Pedagogická diagnostika v systéme pedagogických disciplín. Vývinové tendencie a trendy pedagogickej diagnostiky v 20. a 21. storočí na Slovensku a v zahraničí.

Pedagogická diagnostika- pojem, predmet skúmania, ciele, úlohy a základné pojmy.

Pedagogická diagnostika v školskom prostredí. Jej zameranie, význam, funkcie a metodické pravidlá.

Druhy pedagogickej diagnostiky/Typológia. Proces diagnostikovania. Aplikácia pedagogickej diagnostiky v edukačnom procese.

Diagnostické kompetencie učiteľa.

Pedagogické hodnotenie. Diagnostické, formatívne a sumatívne hodnotenie.

Metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky a ich aplikácia v praxi.

Dokumentovanie výsledkov pedagogického diagnostikovania.

Diagnostikovanie v praxi. Sociálne vzťahy. Diagnostika učebnej motivácie. Diagnostika kognitívnych schopností. Testovanie pomocou informačno-komunikačnej technológie.

Integrácia a inklúzia.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v škole. Integrácia a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Žiak s problémovým správaním, poruchy správania, poruchy učenia.

Vzdelávacie programy a individuálny vzdelávací plán pre žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Ich aplikácia v praxi.

Spolupráca so zákonnými zástupcami, inštitúciami a odborníkmi.

### **Odporúčaná literatúra:**

- BORBÉLYOVÁ, D. 2021. A pedagógiai diagnosztika új útjai és kihívásai. Komárno: Selye János Egyetem, Tanárképző kar. 251 o. ISBN 978-80-8122-394-5.
- Koncepcia rozvoja nadaných detí a mládeže v SR. 2007. Bratislava. [online]. Dostupné na internete: <https://www.minedu.sk/data/att/933.pdf>
- MERTIN, V.-KREJČOVÁ, L. 2016. Metody a postupy poznávání žáka. Pedagogická diagnostika. Wolters Kluwer ČR. 400 s. ISBN 9788075520142.
- Stratégia SR pre mládež na roky 2021-2028. [online]. Dostupné na internete: [https://www.minedu.sk/data/files/11043\\_strategia-slovenskej-republiky-pre-mladez-na-roky-2021-2028.pdf](https://www.minedu.sk/data/files/11043_strategia-slovenskej-republiky-pre-mladez-na-roky-2021-2028.pdf)
- STRÉDL, T. 2013. Inkluzív pedagógia avagy a gyógypedagógiáról másképp. 1. kiad. Komárno : Univerzita J. Selyeho, 148 s. ISBN 978-80-8122-089-0.
- VARGÁNÉ, MEZŐ, L. 2009. A pedagógiai dignosztika és az együttnevelést segítő szakmaközi együttműködés lehetőségei. [online]. Dostupné na internete: <https://ofi.oh.gov.hu/vargane-mezo-lilla-pedagogiai-diagnosztika-es-az-egyuttnevelest-segito-szakmaközi-egyuttmukodes>
- VAŠEK, Š. 2004. Špeciálno- pedagogická diagnostika. 4. vyd. Bratislava: Sapientia s.r.o, 2004. 168 s. ISBN 80-969112-0-1.
- ZELINKOVÁ, O. 2009. Poruchy učení : dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, ADHD. 1. vyd. Praha : Portál, 263 s. ISBN 978-80-7367-514-1.
- ZELINKOVÁ, O. 2011. Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program. Praha: Portál. 208 s. ISBN 978-80-2620-044-4.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský , slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 65

A	B	C	D	E	FX
16.92	15.38	12.31	32.31	20.0	3.08

**Vyučujúci:** prof. Dr. Krisztián Józsa, DSc., Dr. habil. Erika Kopp, PhD., Mgr. Katarína Szarka, PhD., PaedDr. Diana Borbélyová, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 18.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/PHO/22	<b>Názov predmetu:</b> Pedagogické hodnotenie
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Konečné hodnotenie študenta (max. 100 bodov = 100%): samostatná písomná práca študenta a záverečný test. Podmienky absolvovania predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• aktívna účasť študenta na prednáškach,</li><li>• vypracovanie vedomostného testu,</li><li>• úspešné absolvovanie záverečného testu.</li></ul> V priebehu semestra študent musí vypracovať: <ul style="list-style-type: none"><li>• písomnú prácu: Študent má koncipovať vedomostný test v kontexte vlastného aprobačného predmetu. Dokument má obsahovať:<ol style="list-style-type: none"><li>1.) vedomostný test s časovou dotáciou max. 45 minút,</li><li>2.) kľúč správnych odpovedí k jednotlivým položkám,</li><li>3.) návod k meraniu (kedy, za akých okolností môžu žiaci napísať test, aké pomôcky môžu využívať, atď.),</li><li>4.) Krátka analýza učiva (ročník; konkrétna časť učiva, na ktorý je koncipovaný test, atď.).</li></ol></li></ul> Kritériá hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"><li>- požiadavka na formu (10 bodov),</li><li>- požiadavka na obsah, metodická správnosť (20 bodov),</li><li>- kvalita návodu a kľúča (20 bodov).</li></ul> Hodnotiace kritériá na základe bodového hodnotenia: k dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (50-46 bodov); na hodnotenie B 80-89% (45-41 bodov); na hodnotenie C 70-79% (40-36 bodov); na hodnotenie D 60-69% (35-31 bodov) a na hodnotenie E 50-59% ( 30-25 bodov) z celkového počtu bodov. 0-24 bodov= FX. <ul style="list-style-type: none"><li>• Absolvovať záverečný test - na konci semestra (max. 50 bodov). Test slúži na overenie teoretických vedomostí študenta.</li></ul> Hodnotiace kritériá na základe bodového hodnotenia: k dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (50-46 bodov); na hodnotenie B 80-89% (45-41 bodov); na hodnotenie C 70-79% (40-36 bodov); na hodnotenie D 60-69% (35-31 bodov) a na hodnotenie E 50-59% ( 30-25 bodov) z celkového počtu bodov. 0-24 bodov= FX. Celková záťaž študenta – rozdelenie pracovných hodín: 2 kredity = 60 pracovných hodín: <ul style="list-style-type: none"><li>• Prítomnosť na prednáške: spolu za semester (13 hodín).</li></ul>	

• Písomná práca študenta a jej vypracovanie – koncipovanie vedomostného testu (22 pracovných hodín).

• Príprava na záverečný test (25 pracovných hodín).

Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (90-100 bodov); na hodnotenie B 80-89% (80-89 bodov); na hodnotenie C 70-79% (70-79 bodov); na hodnotenie D 60-69% (60-69 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (50-59 bodov) z celkového počtu bodov. 49-0 bodov = FX.

### **Výsledky vzdelávania:**

Vedomosti

Študent bude:

- poznať teóriu a metodiku, ako aj formy a typy hodnotenia žiaka,
- poznať význam hodnotenia a späté väzby v procese učenia sa žiaka,
- mať prehľad o súčasných trendoch pedagogického hodnotenia,
- poznať ciele a spôsoby diagnostického, formatívneho a sumatívneho hodnotenia,
- poznať metodické zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov,
- chápať podobnosti a rozdielnosti medzi vedomostnými testami a testami, ktoré sú určené na meranie schopností (testami schopností),
- poznať zásady koncipovania úloh,
- bude poznať kritériá zostavovania návodu k meraniu a kľúča správnych odpovedí,
- poznať zásady koncipovania vedomostných testov.

Schopnosti

Študent bude:

- schopný/ spôsobilý hodnotiť priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa žiaka: vedieť uplatniť primeraný spôsob pedagogického hodnotenia a evalvácie,
- mať základné praktické skúsenosti s posúdením aktuálnej vývinovej úrovne a rozvojových charakteristík žiakov,
- uplatňovať primerané a efektívne metódy a formy hodnotenia na jednotlivých stupňoch vzdelávania, hodnotiť žiaka bez predsudkov a stereotypov,
- vedieť v praxi identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky jednotlivca,
- schopný aplikovať v praxi rôzne nástroje hodnotenia,
- schopný koncipovať vedomostný test v kontexte vlastného aprobačného predmetu.

Kompetencie:

Študent:

- sa stotožní s profesijnou rolou a normami školy,
- bude vedieť prejavovať empatický postoj k odlišnosti,
- bude vedieť adekvátne hodnotiť výsledky učenia sa žiaka na základe stanovených kritérií (hodnotenie dosiahnutia stanovených cieľov, hodnotenie efektov učenia sa dieťaťa) vzhľadom na ich vývinové a individuálne charakteristiky,
- bude vedieť hodnotiť žiaka bez predsudkov a stereotypov,
- bude disponovať s potrebnými kompetenciami v oblasti pedagogického hodnotenia.

### **Stručná osnova predmetu:**

Hodnotenie žiakov. Vplyv hodnotenia na výkon a motiváciu žiakov.

Typy hodnotenia, metódy a prostriedky hodnotenia vo vyučovacom procese.

Diagnostické, formatívne a sumatívne hodnotenie, testy.

Normatívne a kritériálne hodnotenie.

Ukazovatele testu, objektivita, reliabilita, validita.

Hodnotenie podporujúce učenie sa žiakov v školskej praxi.

Testy na meranie zručností a schopností žiakov.  
Zásady koncipovania a aplikácie vedomostných testov.  
Aplikácia taxonómií pri zostavovaní testov v kontexte obsahu a požiadaviek.  
Typológia úloh, typy vedomostných testov.  
Koncipovanie didaktických vedomostných testov.  
Návod k meraniu a hodnoteniu, kľúč správnych odpovedí.  
Výsledky meraní, ich interpretácia a využitie v školskej praxi.

#### **Odporúčaná literatúra:**

BORBÉLYOVÁ, D. 2021. A pedagógiai diagnosztika új útjai és kihívásai. Komárno: Selye János Egyetem, Tanárképző kar. 251 o. ISBN 978-80-8122-394-5.

CSÍKOS, Cs. & B. NÉMETH, M. 1998. A tesztekkel mérhető tudás. In B. Csapó (Ed.), Az iskolai tudás (pp. 83–114). Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 963 389 246 5. online. Dostupné na internete: [http://publicatio.bibl.u-szeged.hu/11931/1/CsBeno\\_Iskolai\\_tudas\\_2002.pdf](http://publicatio.bibl.u-szeged.hu/11931/1/CsBeno_Iskolai_tudas_2002.pdf)

CSAPÓ, B. et. al. (szerk.). 2015. A matematikai tudás online diagnosztikus értékelésének tartalmi keretei. Budapest: Oktatókutató és Fejlesztő Intézet. online. Dostupné na internete: <http://pedagogus.edia.hu/?q=content/matematikai-tudas-online-diagnosztikus-%C3%A9rt%C3%A9kel%C3%A9s%C3%A9nek-tartalmi-keretei>

CSAPÓ, B. et. al. (szerk.). 2015. A természettudományi tudás online diagnosztikus értékelésének tartalmi keretei. Budapest: Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest. online. Dostupné na internete: <http://pedagogus.edia.hu/?q=content/termeszettudom%C3%A1nyi-tudas-online-diagnosztikus-%C3%A9rt%C3%A9kel%C3%A9s%C3%A9nek-tartalmi-keretei>

D. MOLNÁR, É., MOLNÁR, E. K. & JÓZSA, K. 2012. Az olvasásvizsgálatok eredményei. In: Csapó Benő (szerk.): Mérlegen a magyar iskola. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 17–81. online. Dostupné na internete: [http://pedagogus.edia.hu/sites/default/files/merlegen\\_a\\_magyar\\_iskola.pdf](http://pedagogus.edia.hu/sites/default/files/merlegen_a_magyar_iskola.pdf)

JÓZSA, K. 2012. A tanulás affektív tényezői. In: Csapó Benő (szerk.): Mérlegen a magyar iskola. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 367–406. online. Dostupné na internete: [http://www.staff.u-szeged.hu/~fejesj/pdf/Jozsa-Fejes\\_2012\\_Affektiv\\_tenyezok.pdf](http://www.staff.u-szeged.hu/~fejesj/pdf/Jozsa-Fejes_2012_Affektiv_tenyezok.pdf)

JÓZSA, K. 2012. Részletes tartalmi keretek az olvasás diagnosztikus értékeléséhez. In: Csapó Benő és Csépe Valéria (szerk.): Tartalmi keretek az olvasás diagnosztikus értékeléséhez. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 219–308. online. Dostupné na internete: [http://www.edu.u-szeged.hu/~csapo/publ/Olvasas\\_tartalmi\\_keretek.pdf](http://www.edu.u-szeged.hu/~csapo/publ/Olvasas_tartalmi_keretek.pdf)

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský, slovenský

#### **Poznámky:**

#### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** prof. Dr. Krisztián Józsa, DSc., Dr. habil. Erika Kopp, PhD., Mgr. Katarína Szarka, PhD., PaedDr. Diana Borbélyová, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.08.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr.

Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/PPX1/22	<b>Názov predmetu:</b> Úvodná pedagogická prax
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> Za obdobie štúdia: <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienky absolvovania pedagogickej praxe stanovuje a upravuje aktuálna Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte Univerzity J Selyeho. Študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na pedagogickú prax 1 (PPX1). Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• aktívna účasť študenta na úvodnej pedagogickej praxi v stanovenom časovom intervale v súlade so smernicou,</li><li>• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu pedagogickej praxe,</li><li>• predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní Pedagogickej praxe 1,</li><li>• vypracovanie portfólia (reflexia na úvodnú pedagogickú prax):</li><li>• hodnotenie úspešnosti portfólia/reflexie (max. 50 bodov): o obsahová stránka 35 bodov, o formálna stránka 15 bodov.</li></ul> Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín <ul style="list-style-type: none"><li>• 5 hodín účasť na pedagogickej praxi (kontaktné hodiny); 5 hodín rozbor a príprava portfólia; 10 hodín príprava portfólia/reflexie.</li></ul> Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je: <ol style="list-style-type: none"><li>1.) predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní Pedagogickej praxe 1,</li><li>2.) získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu (50 bodov).</li></ol> Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• Absolvoval = 50 – 100% (25 – 50 bodov)</li><li>• Neabsolvoval= 49 – 0% (0 – 24 bodov)</li></ul>	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• študent pozná školské legislatívne dokumenty,</li><li>• študent pozná pedagogickú dokumentáciu školy,</li></ul> <b>Zručnosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• študent sa dokáže orientovať v školských legislatívnych dokumentoch a vyhľadávať v nich relevantné informácie,</li><li>• študent sa dokáže orientovať v pedagogickej dokumentácii školy.</li></ul>	

Kompetencie:

- študent je spôsobilý samostatne pozorovať a analyzovať interiér a exteriér školy, vo vzťahu k priebehu edukačného procesu.

**Stručná osnova predmetu:**

Forma pedagogickej praxe v cvičných školách/cvičných školských zariadeniach, v rámci ktorej študenti získavajú vedomosti v nasledovných témach: dokumenty školy alebo školského zariadenia, pedagogická dokumentácia školy alebo školského zariadenia, vyučovacie metódy, učebné plány, učebné osnovy, časovo tematické plány, priebeh vyučovania, osnova vyučovacej hodiny a príprava na vyučovaciu hodinu, možnosti aktívnej práce so žiakmi, kritériá hodnotenia.

Príprava portfólia/reflexie.

**Odporúčaná literatúra:**

CINDLEROVÁ, I.- CSEHIOVÁ, A. et al. 2021. Mentor Training: Materials and Tasks. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 268 s. ISBN 978-80-7599-294-9.

HORVÁTHOVÁ, K. Oktatásmenedzsment. Komárno : UJS, 2015. 200 s. ISBN 978-80-8122-136-1.

PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. Praha Portál, 2009. 481 s. ISBN 978-80-7367-503-5.

SIROTOVÁ, M. 2015. Pedagogická prax v pregraduálnej príprave učiteľov. Trnava : UCM, 2015. 127 s. ISBN 978-80-8105-648-2.

Zákon č. 245/2008 z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Štátne vzdelávacie programy

Aktuálna Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte Univerzity J. Selyeho.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský ,slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 167

a	n
85.03	14.97

**Vyučujúci:** PaedDr. Tamás Török, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 18.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/PPX2/22	<b>Názov predmetu:</b> Pedagogická prax 2 - hospitačná
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> Za obdobie štúdia: <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Záverečné hodnotenie má charakter portfólia, t.j. na základe prác vytvorených počas pedagogickej praxe. Podmienky a kritériá absolvovania predmetu stanovuje a upravuje Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS. Študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na pedagogickú prax. Povinné zložky portfólia: <ul style="list-style-type: none"><li>• Vyplnený protokol o absolvovaní pedagogickej praxe</li><li>• Odborný rozbor pozorovaných vyučovacích hodín a vyplnené pozorovacie hárky</li><li>• Dokumentácia pedagogickej praxe vrátane príloh.</li></ul> Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25 hodín (10 hodín pedagogickej praxe – 5 hodín hospitácie, 5 hodín rozbor pozorovaných hodín a 15 hodín prípravy na pedagogickú prax a príprava portfólia a dokumentácie)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent je spôsobilý pozorovať a analyzovať vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ.</li><li>• Študent je schopný profesionálne hodnotiť a dokumentovať pozorované vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ.</li><li>• Študent sa vie orientovať v školských dokumentoch.</li><li>• Študent pozná a orientuje sa v štruktúre personálneho a materiálneho zabezpečenia fungovania školy.</li><li>• Študent pozná špecifické činnosti učiteľa realizované počas výchovno-vzdelávacieho procesu na 2. stupni ZŠ a na SŠ.</li><li>• Rozumie environmentu, kultúre, organizácii činností ZŠ a SŠ.</li></ul> Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Dokáže identifikovať rozmanité prejavy štruktúrnych prvkov osobnosti, psychických procesov žiaka v procese vyučovania a v sociálnych interakciách.</li><li>• Pozná špecifické činnosti učiteľa realizované počas dňa, v rámci vyučovania a v priebehu vyučovania predmetov na 2. stupni ZŠ a na SŠ.</li></ul>	

- Identifikuje ciele vyučovania formulované učiteľom, použité procesy k ich dosiahnutiu a mieru ich splnenia.
- Vie určiť vyučovacie metódy uplatňované v priebehu vyučovacej hodiny.
- Popíše používané didaktické pomôcky, komunikačné technológie a prostriedky vo vyučovacom procese a možnosti uplatnenia počítača, interaktívnej tabule, internetu, špecifických výučbových programov a softvérov, dynamických systémov a interaktívnych učebných materiálov a portálov vo vyučovaní predmetov 2. stupni ZŠ a na SŠ.
- Popíše procesy hodnotenia žiakov vo vyučovacom procese.
- Identifikuje vyučovací a komunikačný štýl a profesijné zručnosti učiteľov.
- Vie spracovať, vyhodnotiť a reflektovať výsledky pozorovania v súvislosti s pedagogickou teóriou.
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií.
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a riešiť ich (s využitím praktických postupov v praxi).
- Študent bude vedieť rozpoznať žiakov talentovaných, žiakov s ťažkosťami alebo so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, znevýhodnených, viacnásobne znevýhodnených žiakov a žiakov vyžadujúcich špeciálne zaobchádzanie.

#### Kompetencie:

- Zaujíma stanovisko k pozorovaným javom na základe predchádzajúcich teoretických vedomostí.
- Rozumie vzťahom medzi princípmi vyučovania a dôsledkami - efektivitou učenia sa.
- Reflektuje vlastné pedagogické zručnosti.
- Študent bude schopný samostatne plánovať činnosti, ktoré rozširujú vedomosti v súvislosti s pedagogickou profesiou.
- Študent bude schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce ostatných.

#### **Stručná osnova predmetu:**

Pozorovanie a hodnotenie interiéru a exteriéru cvičnej ZŠ a SŠ.

Poznávanie a práca s pedagogickou dokumentáciou triedy a školy.

Pozorovanie vytvárania podmienok, realizácie a hodnotenia vyučovacích hodín na 2. stupni ZŠ a na SŠ.

Odborný rozbor pozorovaných vyučovacích hodín spoločne s cvičným učiteľom.

Dokumentovanie priebehu a výsledkov jednotlivých pozorovaných vyučovacích hodín.

Príprava portfólia z hospitačnej činnosti so všetkými jeho súčasťami na základe vopred stanovených kritérií vedúcim pedagogickej praxe s uplatnením samostatnosti a alternatívnosti vychádzajúc zo súčasných trendov didaktiky.

#### **Odporúčaná literatúra:**

Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. [https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2\\_spu\\_uprava.pdf](https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2_spu_uprava.pdf)

Štátny vzdelávací program pre gymnázia v Slovenskej republike

ISCED 3A – Vyššie sekundárne vzdelávanie. [https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3\\_spu\\_uprava.pdf](https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3_spu_uprava.pdf)

Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bratislava : MŠ SR, 2008 (respektíve aktuálny školský zákon).

Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS

Gadušová, Z. a kol.: Mentor Training : Ostrava : Ostravská univerzita, 2021. - online, 268 s. - ISBN 978-80-7599-294-9.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**  
maďarský , slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 66

a	n
98.48	1.52

**Vyučujúci:** PaedDr. Tamás Török, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 18.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sksosoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sksosoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sks

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/PPX3/22	<b>Názov predmetu:</b> Pedagogická prax 3 - hospitačná
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> Za obdobie štúdia: <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Záverečné hodnotenie má charakter portfólia, t.j. na základe prác vytvorených počas pedagogickej praxe. Podmienky a kritériá absolvovania predmetu stanovuje a upravuje Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS. Študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na pedagogickú prax. Povinné zložky portfólia: <ul style="list-style-type: none"><li>• Vyplnený protokol o absolvovaní pedagogickej praxe</li><li>• Odborný rozbor pozorovaných vyučovacích hodín a vyplnené pozorovacie hárky</li><li>• Dokumentácia pedagogickej praxe vrátane príloh.</li></ul> Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25 hodín (10 hodín pedagogickej praxe – 5 hodín hospitácie, 5 hodín rozbor pozorovaných hodín a 15 hodín prípravy na pedagogickú prax a príprava portfólia a dokumentácie)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent je spôsobilý pozorovať a analyzovať vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ.</li><li>• Študent je schopný profesionálne hodnotiť a dokumentovať pozorované vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ.</li><li>• Študent sa vie orientovať v školských dokumentoch.</li><li>• Študent pozná a orientuje sa v štruktúre personálneho a materiálneho zabezpečenia fungovania školy.</li><li>• Študent pozná špecifické činnosti učiteľa realizované počas výchovno-vzdelávacieho procesu na 2. stupni ZŠ a na SŠ.</li><li>• Rozumie environmentu, kultúre, organizácii činností ZŠ a SŠ.</li></ul> Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Dokáže identifikovať rozmanité prejavy štruktúrnych prvkov osobnosti, psychických procesov žiaka v procese vyučovania a v sociálnych interakciách.</li><li>• Pozná špecifické činnosti učiteľa realizované počas dňa, v rámci vyučovania a v priebehu vyučovania predmetov na 2. stupni ZŠ a na SŠ.</li></ul>	

- Identifikuje ciele vyučovania formulované učiteľom, použité procesy k ich dosiahnutiu a mieru ich splnenia.
- Vie určiť vyučovacie metódy uplatňované v priebehu vyučovacej hodiny.
- Popíše používané didaktické pomôcky, komunikačné technológie a prostriedky vo vyučovacom procese a možnosti uplatnenia počítača, interaktívnej tabule, internetu, špecifických výučbových programov a softvérov, dynamických systémov a interaktívnych učebných materiálov a portálov vo vyučovaní predmetov 2. stupni ZŠ a na SŠ.
- Popíše procesy hodnotenia žiakov vo vyučovacom procese.
- Identifikuje vyučovací a komunikačný štýl a profesijné zručnosti učiteľov.
- Vie spracovať, vyhodnotiť a reflektovať výsledky pozorovania v súvislosti s pedagogickou teóriou.
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií.
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a riešiť ich (s využitím praktických postupov v praxi).
- Študent bude vedieť rozpoznať žiakov talentovaných, žiakov s ťažkosťami alebo so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, znevýhodnených, viacnásobne znevýhodnených žiakov a žiakov vyžadujúcich špeciálne zaobchádzanie.

#### Kompetencie:

- Zaujíma stanovisko k pozorovaným javom na základe predchádzajúcich teoretických vedomostí.
- Rozumie vzťahom medzi princípmi vyučovania a dôsledkami - efektivitou učenia sa.
- Reflektuje vlastné pedagogické zručnosti.
- Študent bude schopný samostatne plánovať činnosti, ktoré rozširujú vedomosti v súvislosti s pedagogickou profesiou.
- Študent bude schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce ostatných.

#### **Stručná osnova predmetu:**

Pozorovanie a hodnotenie interiéru a exteriéru cvičnej ZŠ a SŠ.

Poznávanie a práca s pedagogickou dokumentáciou triedy a školy.

Pozorovanie vytvárania podmienok, realizácie a hodnotenia vyučovacích hodín na 2. stupni ZŠ a na SŠ.

Odborný rozbor pozorovaných vyučovacích hodín spoločne s cvičným učiteľom.

Dokumentovanie priebehu a výsledkov jednotlivých pozorovaných vyučovacích hodín.

Príprava portfólia z hospitačnej činnosti so všetkými jeho súčasťami na základe vopred stanovených kritérií vedúcim pedagogickej praxe s uplatnením samostatnosti a alternatívnosti vychádzajúc zo súčasných trendov didaktiky.

#### **Odporúčaná literatúra:**

Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. [https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2\\_spu\\_uprava.pdf](https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2_spu_uprava.pdf)

Štátny vzdelávací program pre gymnázia v Slovenskej republike

ISCED 3A – Vyššie sekundárne vzdelávanie. [https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3\\_spu\\_uprava.pdf](https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3_spu_uprava.pdf)

Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bratislava : MŠ SR, 2008 (respektíve aktuálny školský zákon).

Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS

Gadušová, Z. a kol.: Mentor Training : Ostrava : Ostravská univerzita, 2021. - online, 268 s. - ISBN 978-80-7599-294-9.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský, slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 15

a	n
100.0	0.0

**Vyučujúci:** PaedDr. Tamás Török, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.08.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.s.k8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.k8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.s.k

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/PRP/22	<b>Názov predmetu:</b> Profesia pedagóga
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Konečné hodnotenie študenta (max. 100 bodov = 100%) sa skladá z výsledkov viacerých typov prác uskutočnených počas semestra a záverečného didaktického testu. <ul style="list-style-type: none"><li>• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok,</li><li>• esej, v ktorej študent analyzuje zodpovedajúcu odbornú, vedeckú literatúru alebo článok (50 bodov), alebo návrh projektu vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať pedagogické kompetencie učiteľa (50 bodov)</li><li>• záverečný didaktický test (50 bodov).</li></ul> Kritériá hodnotenia eseje: <ul style="list-style-type: none"><li>- prezentácia prehľadu literatúry (10 bodov),</li><li>- analýza a hodnotenie (20 bodov),</li><li>- vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (10 bodov),</li><li>- vypracovanosť (10 bodov).</li></ul> Kritériá hodnotenia návrhu projektu vzdelávacej aktivity: <ul style="list-style-type: none"><li>- obsahová stránka (20 bodov)</li><li>- originalita (10 bodov)</li><li>- formálna stránka (10 bodov)</li><li>- prezentácia prehľadu literatúry (10 bodov)</li></ul> Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín <ul style="list-style-type: none"><li>• 26 hodín účasť na prednáškach (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium; 17 hodín príprava semestrálnych prác.</li></ul> Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (90-100 bodov); na hodnotenie B 80-89% (80-89 bodov); na hodnotenie C 70-79% (70-79 bodov); na hodnotenie D 60-69% (60-69 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (59-50 bodov) z celkového počtu bodov.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti <ul style="list-style-type: none"><li>• študent pozná najdôležitejšie exploračné metódy na odhalenie sociálnej situácie skupín a žiakov,</li><li>• študent pozná pedagogické metódy, ktoré podporujú formovanie a rozvoj komunity,</li></ul>	

- študent pozná pedagogické teórie o úlohe učiteľa, očakávania súvisiace s rolou pedagóga,
- študent má vedomosti o úlohe reflektívneho myslenia, možnostiach ďalšieho vzdelávania,
- študent je informovaný v oblasti pedagogického výskumu,
- študent pozná hlavné etické normy svojej profesie.

#### Schopnosti

Študent bude schopný:

- samostatne vyhľadávať, porovnávať a používať relevantné literárne zdroje,
- definovať stratégiu primeranú cieľom výchovy a vzdelávania,
- zvoliť organizačné formy a organizovať prostredie podporujúce efektívne učenie,
- samostatne, odborne analyzovať rôzne vzdelávacie situácie,
- reflektívne interpretovať, analyzovať a hodnotiť svoje pedagogické skúsenosti a názory.

#### Kompetencie:

Študent:

- si vie vytvoriť samostatný názor, reflektovať seba ako budúceho učiteľa.
- je schopný rozvíjať vlastné postupy na dosiahnutie stanovených cieľov,
- sa správa empaticky k rôznym sociálnym skupinám,
- preberá zodpovednosť za poslanie svojej inštitúcie,
- sa cíti zodpovedný za efektívne riešenie každého problému.

#### **Stručná osnova predmetu:**

1. Profesionalizácia, profesia: profesijné teórie; historický a sociologický výklad profesionalizácie.
2. História a interpretácia vývoja a zmien učiteľského povolania.
3. História učiteľského povolania a prípravy učiteľov. Paradigmy učiteľského vzdelávania. Charakteristika učiteľského povolania.
4. Pedagogický výskum; koncepcia a výsledky pedeutológie.
5. Kariérová vhodnosť, osobnosť učiteľa.
6. Úloha učiteľa vo vyučovanom – učebnom procese. Štýly a stratégie učenia a vyučovania (kedy, ako a prečo je potrebné ich inovovať),
7. Teórie a kariérne modely profesijného rozvoja. Odborne podložená interpretácia individuálneho, organizačného a systémového vzťahu medzi sústavným profesionálnym rozvojom. Inovácia a spolupráca v učiteľskej kariére (dvojfaktorový model zotrvania v profesii)
8. Model kariéry pedagóga. Individuálny kariérny imidž a reflexia.
9. Reflektivita v práci učiteľa. Reflektívny učiteľ.
10. Posilňovanie odborného povedomia učiteľov, podpora ich práce, ich kariérnych možností.
11. Etický kódex učiteľa.
12. Ťažkosti pedagogickej profesie: konflikty rolí, prevencia syndrómu vyhorenia.
13. Kompetencie začínajúcich učiteľov, možnosti ich rozvoja.
14. Odborná podpora začínajúcich učiteľov. Možnosti mentorstva vo verejnom vzdelávaní a vysokoškolskom vzdelávaní.

#### **Odporúčaná literatúra:**

Czető Krisztina: Eredményesség és szakmai fejlődés. A tanári eredményesség modelljei és az eredményes szakmai fejlődést és tanulást támogató tanulási helyzetek megközelítése. Neveléstudomány, 2020 (8) 1. sz. 80-93. [http://nevelestudomany.elte.hu/downloads/2020/nevelestudomany\\_2020\\_1\\_83-97.pdf](http://nevelestudomany.elte.hu/downloads/2020/nevelestudomany_2020_1_83-97.pdf) [2022. 02. 05.]

Falus Iván (szerk.): Tanári pályaalkalmasság – kompetenciák – sztenderdek. Nemzetközi áttekintés. Eszterházy Károly Főiskola, Eger, 2011. [http://epednet.ektf.hu/eredmenyek/tanari\\_palyaalkalmassag\\_kompetenciak\\_sztenderdek.pdf](http://epednet.ektf.hu/eredmenyek/tanari_palyaalkalmassag_kompetenciak_sztenderdek.pdf) ISBN 978-963-9894-86-0 [2022. 02. 05.]

Hercz Mária (szerk.): Pályakezdő óvodapedagógusok túlélőkészlete. [http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Plyakezd\\_vodapedaggusok\\_tllkszleteV3/index.html](http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Plyakezd_vodapedaggusok_tllkszleteV3/index.html) [2022. 02. 05.]

Ingvarson, L. (2002): Development of a national standards framework for the teaching profession. [https://research.acer.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1007&context=teaching\\_standards](https://research.acer.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1007&context=teaching_standards) [2022. 02. 05.]

N. Tóth Ágnes: Az inkluzív pedagógus. In: A pedagógia adósságai. Savaria University Press. Szombathely. 2015.  
[https://www.researchgate.net/profile/Agnes-N-Toth/publication/316432178\\_Az\\_inkluziv\\_pedagogus/links/58fdc181a6fdccae60a1e71d/Az-inkluziv-pedagogus.pdf](https://www.researchgate.net/profile/Agnes-N-Toth/publication/316432178_Az_inkluziv_pedagogus/links/58fdc181a6fdccae60a1e71d/Az-inkluziv-pedagogus.pdf) [2022. 02. 05.]

Németh András: Magyar pedagógusképzés és a pedagógus szakmai tudásformák I. 1775 –1945. nemzeti fejlődési trendek, nemzetközi recepciós hatások. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2012. ISBN: 978 963 33120934

Pukánszki Béla István: Iskola és pedagógusképzés. Gondolat, Budapest, 2013. ISBN: 9789636932282

Sági Matild (szerk.): A pedagógushivatás megerősítésének néhány aspektusa. OFI, Budapest, 2015. [https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/1506257\\_a\\_pedagogushivatas\\_megerositesenek\\_nehany\\_aspektusa\\_beliv.pdf](https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/1506257_a_pedagogushivatas_megerositesenek_nehany_aspektusa_beliv.pdf) [2022. 02. 05.]

Szivák Judit: Reflektív elméletek, reflektív gyakorlatok. ELTE, Budapest, 2014. ISBN 978-963-284-482-4.  
[https://www.eltereader.hu/media/2016/05/Szivak-\\_READER.pdf](https://www.eltereader.hu/media/2016/05/Szivak-_READER.pdf) [2022. 02. 05.]

Vámos Ágnes (szerk.): Tanuló pedagógusok és az iskola szakmai tőkéje. Eötvös Kiadó, ELTE, Budapest, 2016. [https://www.eltereader.hu/media/2017/05/Vamos\\_Agnes\\_Tanulo\\_pedagogusok\\_READER.pdf](https://www.eltereader.hu/media/2017/05/Vamos_Agnes_Tanulo_pedagogusok_READER.pdf) ISBN 978-963-284-805-1 [2022. 02. 05.]

Z. Gadusova (szerk.): Mentor training. Materials and tasks. The publication is supported by Erasmus+ project No. 2020-1-SK01-KA201-078250 Mentor Training (MENTRA). ISBN 978-80-7599-294-9.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský, slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 77

A	B	C	D	E	FX
51.95	14.29	5.19	6.49	10.39	11.69

**Vyučujúci:** prof. Dr. Attila Józsefné Katalin Ambrus, DSc., prof. Dr. András Németh, DSc., Katalin Kanczné Nagy, PhD., Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., Dr. habil. Erika Kopp, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 18.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/RAS/22	<b>Názov predmetu:</b> Rodina a škola
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienky absolvovania predmetu sú: aktívna účasť študenta na prednáškach a podanie písomnej práce počas semestra. Hodnotenie predmetu sa vykoná na základe získaných bodov v nasledujúcom rozdelení: maximálne 10 bodov za účasť maximálne 30 bodov za riešenie seminárnych úloh počas vyučovania a maximálne 60 bodov za odovzdanú prácu. Hodnotenie na základe získaných bodov: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. FX 50% alebo menej. Celkové zaťaženie študenta: 1 kredit = 30 hodín (13 hodín aktívna účasť na prednáškach; 17 hodín samostatného štúdia a príprava písomnej práce).	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Poznatky:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• študent pozná podrobnosti školskej a rodinnej výchovy.</li><li>• študent pozná možnosti a interakcie s rodičmi</li><li>• študent pozná a súčasné metódy na riešenie problémov a zvládnutie konfliktov.</li><li>• študent pozná súčasné spoločenské trendy v spoločenských a rodinných ťažkostiach</li><li>• študent pozná a spoločenské nerovnosti a problémy ktoré spôsobujú</li></ul> <b>Schopnosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• študent je schopný samostatne vyhľadávať porovnávať a používať relevantné literárne zdroje,</li><li>• študent je schopný riadiť medzi právnymi dokumentami a vyhľadávať relevantnú legislatívu,</li><li>• študent je schopný riadiť malú sociálnu skupinu,</li><li>• študent je schopný spolupracovať s partnerskými inštitúciami svojej školy.</li><li>• študent je schopný prijať rodinné hodnoty.</li></ul> <b>Kompetencie:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• študent je schopný na používanie svojich teoretických vedomostí v súvislosti rodiny a školy,</li><li>• študent je schopný na vytvorenie vlastných postupov pre dosiahnutie svojich cieľov,</li><li>• študent je súcitný voči rôznym spoločenským skupinám,</li><li>• študent je schopný kriticky ohodnotiť legislatívne dokumenty týkajúce sa svojej práce,</li><li>• študent berie zodpovednosť za riešenie problémov týkajúcich sa svojej práce.</li></ul>	
<b>Stručná osnova predmetu:</b> # Pojem a história rodiny.	

- # Rodinná forma a funkcie rodiny.
- # Miesto, úloha a neprítomnosť členov v rodine.
- # Vývoj rodinného života a zmeny v rodinnom živote.
- # Paranormatívne krízy a nedostatočne fungujúca rodina.
- # Rodina a škola.
- # Metódy spoznania rodiny.
- # Možnosti spolupráce.
- # Metódy výchovy a učiteľská komunikácia.
- # Spoločenské nedostatky a školský úspech.
- # Výskumy o rodinných nerovnostiach.
- # Výchova rodinného života.
- # Zosilnenie vzťahu medzi školou a rodinou. Dobré postupy.

### Odporúčaná literatúra:

Balogh László–Bolló Csaba–Dávid Imre–Tóth László–Tóth Tamás: A pedagógusok, szülők együttműködése és a kollégiumok szerepe a tehetségfejlesztésben. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2014. ISSN 2062-5936

[https://tehetseg.hu/sites/default/files/konyvek/geniusz\\_31\\_net.pdf](https://tehetseg.hu/sites/default/files/konyvek/geniusz_31_net.pdf)

Cs. F. Nemes Márta: Családpedagógiai módszertan. Családi Nevelésért Alapítvány, Bp., 2001-2002.

Forward, S. (2000): Mérgező szülők. Budapest, Háttér Kiadó, 346 p.

Hegedűs Judit ( szerk.): Család, gyermek, társadalom – A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése sorozat (5. kötet) ELTE, Budapest, 2006.

<http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Pedagogia/84N%E1dasi/Nyomtat%E1sra/pdf/Csal%E1d,%20gyermek,%20t%E1rsadalom.pdf>

Kováts-Németh Mária – Muhi Béla – Szijártó István (szerk.) A család és szerepe a tehetséggondozásban. Ziegler-nyomda, Keszthely, 2013.

Németh András (2004): Az európai család változásai. in: Pukánszky Béla-Németh András: A pedagógia problémátörténete. Gondolat Budapest, 241-259.o ISBN: 963 956 7183

Podráczky J. szerk. 2012. Szövetségben. Tanulmányok a család és az intézményes nevelés kapcsolatáról. Budapest, ELTE Eötvös Kiadó.

Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Kiadó, Budapest, 2001.

Ranschburg Jenő (2004): Gepárd-kölykök. Urbis Kiadó, Budapest, 5–137. ISBN: 963 929 1595

Szabó Éva (2008). Szeretettel és szigorral. Az iskolai nevelés problémái a szülők és a tanárok szemszögéből. Akadémiai Kiadó. ISBN:9779630583771

UTASI Ágnes: A bizalom hálója. Mikro-társadalmi kapcsolatok, szolidaritás. Budapest, 2002. Új Mandátum Kiadó 155 p.

Vajda Zsuzsa (2005): A család funkciói. in: Vajda Zsuzsanna–Kósa Éva: Neveléslélektan. Osiris Kiadó, Budapest, 171–179. ISBN: 963389 7289

### Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarsky, slovensky

### Poznámky:

### Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 96

A	B	C	D	E	FX
58.33	12.5	13.54	9.38	1.04	5.21

**Vyučujúci:** prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc., prof. Dr. András Németh, DSc., Katalin Kanczné Nagy, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 18.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/RMK/22	<b>Názov predmetu:</b> Regionálna a menšinová kultúra
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• aktívna účasť študenta na prednáškach,</li><li>• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok,</li><li>• esej, v ktorej študent analyzuje zodpovedajúcu odbornú, vedeckú literatúru alebo článok (100 bodov), alebo návrh projektu vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať interkultúrne a menšinové kompetencie žiaka (100 bodov)</li></ul> Kritériá hodnotenia eseje: <ul style="list-style-type: none"><li>- prezentácia prehľadu literatúry (20 bodov),</li><li>- analýza a hodnotenie (40 bodov),</li><li>- vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (20 bodov),</li><li>- vypracovanosť (20 bodov).</li></ul> Kritériá hodnotenia návrhu projektu vzdelávacej aktivity: <ul style="list-style-type: none"><li>- obsahová stránka (40 bodov),</li><li>- originalita (20 bodov),</li><li>- formálna stránka (20 bodov),</li><li>- prezentácia prehľadu literatúry (20 bodov).</li></ul> Celková záťaž študenta: 2 kredit = 60 hodín <ul style="list-style-type: none"><li>• 13 hodín účasť na prednáškach; 20 hodín samoštúdium; 27 hodín príprava semestrálnych prác.</li></ul> Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• A = 90 – 100% (90 – 100 bodov)</li><li>• B = 80 – 89% (80 – 89 bodov)</li><li>• C = 70 – 79% (70 – 79 bodov)</li><li>• D = 60 – 69% (60 – 69 bodov)</li><li>• E = 50 – 59% (50 – 59 bodov)</li><li>• FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)</li></ul>	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti:	

- Študent dokáže vysvetliť a zdôvodniť premeny pojmov interkultúrna, multikultúrna a transkultúrna edukácia.
- Študent bude zorientovaný v pojmoch identita, väčšinová a menšinová identita, identita pedagóga, identita menšinového pedagóga.
- Študent bude chápať kultúrny odkaz generácií, a spoločenský hodnotový systém.
- Študent bude vedieť analyzovať aktuálne koncepcie menšinovej vzdelávacej politiky na Slovensku.

Zručnosti:

- Študent dokáže samostatne vyhľadávať a porovnať relevantné literárne zdroje a pracovať s nimi.

Kompetencie:

- Študent bude schopný navrhnuť projekt vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať interkultúrne a menšinové kompetencie žiaka.
- Študent má interiorizované spoločenské hodnoty.
- Študent prechováva úctu k tradíciám predkov.
- Študent je spôsobilý vytvárať rôzne didaktické hry, ktoré smerujú k rozvíjaniu interkultúrnych a menšinových kompetencií žiaka.

### **Stručná osnova predmetu:**

Teoretické prístupy k identite z pohľadu menšinovej identity.

Všeobecné teoretické základy konceptu identity.

Teórie výskumu identity.

Štát a národ – národná, etnická, väčšinová a menšinová identita.

Kultúrne a spoločenské hodnoty so zreteľom na menšiny.

Formy vzdelávania etnických a národnostných menšín; súčasná analýza situácie na Slovensku.

Kurikulárne aspekty menšinovej identity.

### **Odporúčaná literatúra:**

HORVÁTHOVÁ, Kinga, Péter TÓTH, András NÉMETH. 2019. Kisebbségi helyzet, identitás és műveltség [elektronický zdroj]: A szlovákiai magyar pedagógusok társadalmi önmegvalósítása. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2019. 117 s. [CD-ROM]. ISBN 978-80-8122-309-9.

HUSZÁR, Zsuzsanna, Melinda NAGY, Péter TÓTH, Béla István PUKÁNSZKY a András NÉMETH. 2021. Szlovákiai magyar pedagógusok szakmaképe, kisebbségi és pedagógusi identitásának vizsgálata. In: Engler Ágnes, Bócsi Veronika, Andl Helga (eds.). Új kutatások a neveléstudományokban 2020: Család a nevelés és az oktatás fókuszában. Debrecen: Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottság, 2021, P. 178-197.

LISZKA, J. 2009. Interetnikus és interkulturális kapcsolatok Dél-Szlovákiában. Komárno : Selye János Egyetem. ISBN 978-80-89234-87-5

LÁZÁR, I., 39 interkulturális játék : Ötlettár tanároknak az interkulturális kompetencia és a csoportdinamika fejlesztéséhez. Budapest : Eötvös Loránd Tudományegyetem. (Bölcsészet- és Művészetpedagógiai Tananyagok, ISSN 2416-1780 ; 9.) ISBN 978-963-284-657-6

NAGY, M., STRÉDL, T., SZARKA, L. 2018. Többség, kisebbség és a tolerancia II. : Kapcsolatok és identitások a számok tükrében. Komárno : Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-280-1

RÓKA, J., HOCHÉL, S. 2009. Interkulturális és nemzetközi kommunikáció a globalizálódó világban. Budapest : Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola. ISBN 978-963-7340-74-1

### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský, slovensky

### **Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 121

A	B	C	D	E	FX
20.66	29.75	33.06	13.22	1.65	1.65

**Vyučujúci:** Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., prof. Dr. András Németh, DSc., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., PaedDr. Patrik Baka, PhD., PaedDr. Beáta Kiss., Mgr. Tímea Mészáros.

**Dátum poslednej zmeny:** 18.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/RPK/22	<b>Názov predmetu:</b> Rozvoj pohybových kompetencií
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Záverečné hodnotenie je súhrnným hodnotením teoretických vedomostí a praktických zručností. Základnou podmienkou pre získanie zápočtu je 80% aktívna účasť na prednáškach. Súčasťou hodnotenia je vypracovanie seminárnej práce a prezentácia zdravotných cvičení pre správne držanie tela, resp. relaxačné a relaxačné cvičenia na udržanie zdravia. Formou seminárnej práce študent prezentuje osvojenie si správnej terminológie telesných cvičení, základných pravidiel opisu pohybu. Teoretické vedomosti sa preukazujú písomne počas skúškového obdobia (otvorené a uzavreté otázky). Kreditné podmienky a hodnotiace kritériá: • Seminárna práca v rozsahu 5 strán (A4, v.p. : 12, r.: 1,5), na prípravnú časť vzdelávacích aktivít a na prezentáciu zdravotných cvičení pre správne držanie tela, resp. relaxačné a relaxačné cvičenia na udržanie zdravia. Formou seminárnej práce študent prezentuje osvojenie si správnej terminológie telesných cvičení, základných pravidiel opisu pohybu. Splnenie tejto požiadavky je podmienkou účasti na záverečnom písomnom vedomostnom teste. - Kritériá hodnotenia (max. Bodové hodnotenie: 15): formálna stránka seminárnej práce, realizovateľnosť obsahu a aplikačné možnosti z hľadiska pedagogickej praxe, vhodný výber cvičení a pohybových hier, používanie správnej terminológie a popis cvičenia, naznačenie pedagogickej činnosti pri praktickej realizácii. • Praktická prezentácia rozšírenej prípravnej časti, rôznych rozcvičení (n = 3), ktoré sú obsahovo a formálne prispôbené vybraným vekovým skupinám (mladší školský vek, strašý školský vek a dospelí). Splnenie tejto požiadavky je podmienkou účasti na záverečnom písomnom vedomostnom teste. - Kritériá hodnotenia: pre splnenie požiadavky je žiaduce prezentovať vypracované modely rozcvičky v praxi z hľadiska veku, pedagogického výkonu, organizácie a terminologického výkladu praxí. Dokončené / neúspešné • Vedomostná kontrola (otvorené a uzavreté otázky) je základná terminológia telesných cvičení, princípy grafického znázornenia a kresebných cvičení, zákonitosti ontogenézy motoriky človeka vrátane rozvoja základných pohybových vzorcov a pohybových schopností, osobitosti rastu. , resp. vývin človeka v jednotlivých ontogenetických štádiách, teoretické a didaktické pohybové hry, teória didaktiky zdravia, relaxačné a relaxačné cvičenia, osobitosti rozvíjania pohyblivosti detí predškolského veku. Podmienkou účasti na písomnom vedomostnom teste je splnenie priebežných podmienok zápočtu (účasť, príprava pomôcok na zdravotné cvičenia,	

praktická prezentácia ukážkovej rozcvičky, seminárna práca). Záverečné hodnotenie má charakter písomného testu, ktorý zahŕňa základné delenie pohybových hier a ich použitie v rámci výchovného procesu.

Zostava pohybových cvičení na rozvoj pohybových kompetencií na vybranú vekovú skupinu.

Aktívna účasť na hodinách, priebežné hodnotenie.

Výsledné hodnotenie:

A – 100 - 91%,

B – 90 - 81%,

C – 80 - 71%,

D – 70 - 61%,

E – 60 - 50%.

Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne viac ako 50%.

Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín

Účasť na 13 prednáškach (kontaktné hodiny); 47 hodín samoštúdium.

### **Výsledky vzdelávania:**

Vedomosti:

- Pozná aktuálne štátne vzdelávacie programy, ovláda realizácie a hodnotenia výchovy a vzdelávania
- Študent disponuje základným poznaním odboru.
- Je schopný efektívne pracovať ako člen tímu a riadiť jednotlivcov, aplikovať športové hry.
- Študent bude schopný zorganizovať voľnočasové aktivity.
- Študent bude schopný získať odborné znalosti vo voľnočasových aktivitách a jednotlivých športových hier.
- Študent bude schopný osvojiť a používať základy pohybových a prípravných hier v prírode.

Schopnosti:

- Absolvent pozná a chápe koncept inštitucionálneho socializačného procesu v širších sociálnovedných súvislostiach
- Je pripravený na autonómny výkon svojej profesie a ďalšie vzdelávanie a profesijný rozvoj.
- Študent bude vedieť správne zostaviť pohybové hry pre danú vekovú skupinu.
- Študent bude vedieť správne aplikovať svoje poznatky pri vypracovaní projektov tematikou pohybových hier.

Kompetencie:

- Študent bude schopný aplikovať svoje poznatky aj počas svojej práce, ktorá môže ovplyvniť pri výbere voľby povolania.
- Je schopný zostaviť problémovú anamnézu a získať orientáciu v situácii jednotlivcov z cieľových skupín.
- Študent bude schopný realizovať cieľový rozvoj sebapoznania súvisiaci s kariérnym poradenstvom
- Študent bude schopný samostatne plánovať svoje činnosti,
- Pozná právne predpisy a inštitucionálny kontext výkonu svojej profesie.
- Má vybudované spoločensky akceptované občianske postoje a pozitívny postoj k svojej profesii a cieľovej skupine.
- Študent bude schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce ostatných.

### **Stručná osnova predmetu:**

Význam pohybových hier z hľadiska somatického, fyziologického a psychického antisociálneho vývinu žiakov. Teoretické a základné poznatky o pohybových hrách a ich rozdelenia. Využitie pohybových hier v praxi a vo voľnom čase. Didaktické základy kolektívnych športových činností, pohybové hry. Rôzne pohybové hry a ich využitie: naháňačky, pohybové hry s loptou (FIT-

BALL), pohybové hry pre deti v prírode. Ovládanie základných vedomostí pri vedenie hry u detí . Manipulačné pohybové hry. Terminológia telesných cvičení. Základné pravidlá popisu pohybu. Prípravná časť výchovno-vzdelávacej činnosti - cvičenia, rozcvičky. Zákonitosti a ontogenéza rastu a rozvoja motoriky človeka. Rozvoj pohybových schopností a možnosti rozvoja pohybových schopností v určitých fázach vývoja detí. Pohybové hry a telesné cvičenia pre správne držanie tela. Pohybové hry a telesné cvičenia na rozvoj základných pohybov. Pohybové hry a telesné cvičenia na rozvoj základných pohybových zručností. Pohybové hry sú zamerané na rozvoj pohybových schopností – kondičných schopností. Pohybové hry sú zamerané na rozvoj pohybových schopností – koordinačných schopností. Príprava a realizácia pohybových hier - metodicko-didaktické postupy (hodnotenia). Relaxačné, zdravotné a relaxačné cvičenia.

#### **Odporúčaná literatúra:**

Dobay Beáta: Mozgásos játékgyűjtemény, 2016 ISBN 978-80-81-22-192-7  
 Pektor Gabriella: Mozgásfejlesztő játékok gyűjteménye, 2011 ISBN 978-963-697-652-1  
 Famosi István: Mozgásfejlődés, Dialog Campus, Pécs, 2007 ISBN 963-9310-06-9  
 Laczo Eugen a kol.: Rozvoj a diagnostika pohybových schopností detí a mládeže, Bratislava 2014, ISBN 978-80-97-14-66-0-3, [http://www.telesnavychova.sk/userfiles/downloads/Rozvoj\\_diagnostika\\_PS\\_Laczo\\_2014.pdf](http://www.telesnavychova.sk/userfiles/downloads/Rozvoj_diagnostika_PS_Laczo_2014.pdf)  
 Nádasi Lajos: Motoros cselekvéses játékok az iskolai testnevelésben, 2001 ISBN 963-19-2112-3  
 Židek, J. et al.: Turistika a ochrana života a zdravia, Univerzita Komenského, Bratislava, 2013,  
 Židek, J. et al.: Turistika história turistiky obsah, druhy a formy turistiky ochrana prírody, PEEM, Bratislava, 2004

#### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský ,slovenský

#### **Poznámky:**

#### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Dr. habil. PaedDr. Beáta Dobay, PhD., PaedDr. Peter Židek., Mgr. Attila Bognár.

**Dátum poslednej zmeny:** 17.08.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/SOV/22	<b>Názov predmetu:</b> Sociológia výchovy
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienky absolvovania predmetu sú: aktívna účasť študenta na cvičeniach a podanie písomnej práce počas semestra. Hodnotenie predmetu sa vykoná na základe získaných bodov v nasledujúcom rozdelení: maximálne 10 bodov za účasť, maximálne 30 bodov za riešenie semestrálnych úloh počas vyučovania a maximálne 60 bodov za podanú prácu. Hodnotenie na základe získaných bodov: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. FX 50% alebo menej. Celkové zaťaženie študenta: 1 kredit = 30 hodín (13 hodín aktívna účasť na cvičeniach; 17 hodín štúdia a príprava písomnej práce)	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Cieľom tohto predmetu je oboznámiť študenta s rôznymi sociologickými koncepciami vzdelávania a sociálnymi očakávaniami. Cieľom je poskytnúť základy sociologických poznatkov o práci vychovávateľov a empatie potrebnej na pochopenie ľudí v rôznych sociálnych situáciách. <b>Vedomosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• osvojí základné pojmy sociológie vzdelávania,</li><li>• študent sa zoznámí s podrobnosťami rodinnej a školskej socializácie,</li><li>• študent sa zoznámí aktuálne metódy na riešenie konfliktov a problémov,</li><li>• študent sa zoznámí s aktuálnymi sociálnymi problémami</li><li>• študent sa zoznámí s aktuálnymi ťažkosťami sociálnych nerovností</li></ul> <b>Zručnosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• študent je schopný samostatne vyhľadávať porovnať a používať relevantné zdroje vedeckej literatúry,</li><li>• študent je schopný rozpoznať ťažkosti vzdelávania a výchovy detí prichádzajúcich s rozličných sociálnych prostredí,</li><li>• študent je schopný riadiť malú sociálnu skupinu,</li><li>• študent je schopný na samostatnú analýzu rôznych výchovných situácií,</li><li>• študent je schopný si vážiť rozličné spoločenské hodnoty.</li></ul> <b>Kompetencie:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• študent si vytvára vlastný názor, uvažuje o sebe ako o budúceho učiteľa,</li><li>• študent je schopný si vytvoriť vlastné postupy pre dosiahnutie vlastných cieľov,</li><li>• študent je empatický voči rôznymi sociálnymi skupinami,</li></ul>	

- študent sa stotožňuje s poslaním svojej inštitúcie,
- študent cíti zodpovednosť pre účinne riešenie problémov.

### **Stručná osnova predmetu:**

Problémy riešené sociológiou výchovy. Názory ohľadne sociológie výchovy.

Vývoj tém sociológie výchovy: sociálno-historický kontext.

Scenáre výchovy, formy socializácie: rodinná, predškolská, školská a mimoškolská výchova.

Výskum rodiny zo sociologického hľadiska: funkcie rodiny a socializácia.

Sociológia vzdelávacieho systému: kontinentálny systém. Atlantický systém. Komu patrí škola?

Teórie kapitálu vo výskume vzdelávania: teória ľudského kapitálu.

Kultúrny kapitál a teória reprodukcie. Spoločenský kapitál ako vyrovnávací faktor znevýhodnenia.

Multi-kulturalizmus, medzi-kultúrna výchova: spoločnosť a historické pozadie. Koncepcia a význam multikultúrneho a medzi-kultúrneho vzdelávania.

Prístup k multikultúrneho a medzi-kultúrneho vzdelávania. Používanie multikultúrneho a medzi-kultúrneho vzdelávania na rozvoj schopností. Analýza školského výkonu a výsledkov študenta.

Spoločenská mobilita a škola: spoločenská štruktúra, nerovnosti v škole. Sociálna mobilita a rovnaké príležitosti v škole.

Rovné príležitosti a začlenenie v škole: stratégie spoločenského a školského spolužitia.

Jazyková socializácia a škola: Škola ako skúška jazykových schopností a vyšší stupeň jazykového styku. Bernsteinove jazykové kódy.

Účinnosť, dobré výsledky a primeranosť vo verejnom vzdelávaní. Okolnosti ovplyvňujúce účinnosť.

Vzdelávanie menšín. Demografické trendy v Karpatskej kotline.

### **Odporúčaná literatúra:**

Csepeli Gy. et al. 1987 Modern polgári társadalomelméletek. Budapest: Gondolat Kiadó  
 ĎURDÍK, Ladislav. Asszimilációs folyamatok a szlovákiai magyarság körében. 1. vyd. Pozsony: Kalligram, 2004. 152 s. ISBN 978-80-7149-668-5.

Gál Gyöngyi: Erdélyből áttelepedett pedagógusok otthon- és családképe. Katolikus Pedagógia, VII. ÉVFOLYAM, 2018/1–2. SZÁM. pp.5-16 (2018).

Kováts-Németh Mária: Kultúraközvetítés és pedagógiai értékrendszerek. Komárno: Selye János Egyetem Tanárképző Kara, 2013.

Kozma Tamás: Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó 1994

Lannert Judit (2004): Minőség, hatékonyság, eredményesség. Új Pedagógiai Szemle, <http://epa.oszk.hu/00000/00035/00087/2004-12-ko-Lannert-Hatekonysag.html>

Tóth Péter, Holik Ildikó (szerk.): Új kutatások a neveléstudományokban 2015: Pedagógusok, tanulók, iskolák – az értékformálás, az értékközvetítés és az értékteremtés világa. MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság, Budapest, 2016 ISSN 2062-090X.

Varga Aranka (szerk.): A nevelésszociológia alapjai 2015. Pécs. ISBN (epub) 978-963-642-850-1 – DOI 10.15170/BTK.2015.00001. <https://mek.oszk.hu/14500/14566/14566.pdf>

Továbbá a: Képzés és Gyakorlat, a Köznevelés, az Iskolakultúra, a Neveléstudomány, a Nevelésszociológia, a Pedagógusképzés, a Magyar Pedagógia, a Fejlesztő Pedagógia és az Egészségnevelés című folyóiratok tantárgyhoz kapcsolódó további írásai (2015-2021.)

### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský, slovenský

### **Poznámky:**

### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 58

A	B	C	D	E	FX
29.31	29.31	18.97	12.07	6.9	3.45
<b>Vyučujúci:</b> Dr. habil. Erika Kopp, PhD., PaedDr. Beáta Kiss., Katalin Kanczné Nagy, PhD..					
<b>Dátum poslednej zmeny:</b> 18.05.2023					
<b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk					

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/STŽ/22	<b>Názov predmetu:</b> Školská stáž
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> Za obdobie štúdia: 20s <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienky absolvovania pedagogickej stáže stanovuje a upravuje aktuálna Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte Univerzity J Selyeho. Študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na Školskú stáž (STZ). Podmienky na absolvovanie predmetu sú nasledovné: <ul style="list-style-type: none"><li>• aktívna účasť študenta na školskej stáži v rozsahu 20 hodín v súlade so smernicou,</li><li>• predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní školskej stáže (STZ),</li><li>• predloženie portfólia zo školskej stáže, ktorého obsah tvoria vyplnené pozorovacie hárky, rozbor a hodnotenie študenta (max. 50 bodov).</li></ul> Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín <ul style="list-style-type: none"><li>• 20 hodín účasť na stáži (kontaktné hodiny); 10hodín rozbor a príprava portfólia.</li></ul> Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je: <ol style="list-style-type: none"><li>1.) predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní Školskej stáže,</li><li>2.) získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu (50 bodov).</li></ol> Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• Absolvoval = 50 – 100% (25 – 50 bodov)</li><li>• Neabsolvoval= 49 – 0% (0 – 24 bodov)</li></ul>	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Školská stáž je pobyt študentov v škole a v školskom výchovno-vzdelávacom zariadení ako je školský klub detí, centrum voľného času, školský internát, za účelom zapojenia sa nie len do edukačného procesu, ale tiež do celodennej práce učiteľov a vychovávateľov. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• študent disponuje základnými teoretickými poznatkami v oblasti výchovy a vzdelávania v školách a školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach,</li><li>• študent pozná edukačné činnosti učiteľov v školách a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach,</li><li>• študent pozná ďalšie pracovné činnosti učiteľov v školách a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach,</li><li>• študent pozná priebeh a sled pracovných činností učiteľov v školách a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, ktoré sa netýkajú priamej edukačnej činnosti,</li></ul>	

- študent pozná povinnosti učiteľov a vychovávateľov v závislosti od edukačného prostredia – výlet, exkurzia, detský tábor, pobyt vonku a iné,
- študent pozná možnosti a stratégie kooperácie s ostatnými vychovávateľmi, pedagógmi, nadriadenými pracovníkmi, nepedagogickými zamestnancami, rodičmi a ďalšími inštitúciami.

Zručnosti:

- študent dokáže realizovať edukačné činnosti súvisiace s prácou učiteľov v školách a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach,
- študent dokáže vykonávať ďalšie pracovné činnosti učiteľov a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, ktoré sa netýkajú priamej edukačnej činnosti,
- študent dokáže spolupracovať s ostatnými vychovávateľmi, pedagógmi, nadriadenými pracovníkmi, nepedagogickými pracovníkmi, rodičmi a ďalšími inštitúciami,
- študent dokáže plánovať, realizovať, analyzovať a hodnotiť priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti.

Kompetencie:

- študent je spôsobilý implikovať vlastné poznatky a skúsenosti do samostatnej realizácie edukačných činností v školách a v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach,
- študent je spôsobilý samostatne vykonávať ďalšie pracovné činnosti vzťahujúce sa k práci učiteľa a vychovávateľa, ktoré sa netýkajú priamej edukačnej činnosti,
- študent je schopný koncipovať vlastné postupy práce pre efektívne pozorovanie, zaznamenávanie, analýzu a hodnotenie priebehu edukačných a záujmových činností a ostatných aktivít.

### **Stručná osnova predmetu:**

V rámci školskej stáže v rozsahu 20 hodín sa študent okrem edukačného procesu zapojí aj do takých činností, ako sú administratívne úlohy, práca s rodičmi, účasť na poradách, plánovanie a realizácia záujmových činností, mimoškolských aktivít, záujmových krúžkov, do prípravy žiakov na súťaže, organizovania súťaží, organizovania výstav, prípravy projektov, prípravy učebných materiálov pre prácu s interaktívnou tabuľou alebo smartfónom, do práce s deťmi v prírode, účasti na exkurziách. V rámci stáže má študent možnosť odučiť aj viac za sebou nasledujúcich hodín, resp. realizovať záujmové činnosti a iné aktivity, čím sa skvalitní praktická príprava na pedagogickú profesiu.

Etické zásady realizácie stáže.

Organizačné požiadavky stáže.

Materiálno-technické, hygienické a bezpečnostné požiadavky stáže.

Plánovanie a projektovanie práce, príprava na činnosť.

Pedagogická reflexia. Hodnotenie. Sebahodnotenie.

Pedagogická dokumentácia

### **Odporúčaná literatúra:**

CINDLEROVÁ, I.,- CSEHIOVÁ, A. et al. 2021. Mentor Training: Materials and Tasks. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 268 s. ISBN 978-80-7599-294-9.

FRÝDKOVÁ, Eva. Metódy a formy spolupráce rodiny a školy. In Manažment školy v praxi: odborný mesačník pre manažment škôl, školských a predškolských zariadení. Bratislava:

IURA EDITION, 2010, (12), 21-27. ISSN 1336-9849. [online]. Dostupné na internete: [https://sekarl.euba.sk/ar1-eu/sk/detail-eu\\_un\\_cat-0124951-Metody-a-formy-spoluprace-rodiny-a-skoly/](https://sekarl.euba.sk/ar1-eu/sk/detail-eu_un_cat-0124951-Metody-a-formy-spoluprace-rodiny-a-skoly/)

FÜLE, S. 2004. Napközi otthoni nevelés. Budapest: OKKER Kft, 2004. 147 s. ISBN 963-9228-85-0.

ORSOVICS, Y. a kol. 2018. A személységfejlesztés új kihívásai a nemzetiségi óvodákban és iskolákban. Komárno: UJS, 2018. 161 s. ISBN 978-80-8122-282-5.

SIROTOVÁ, M. 2015. Pedagogická prax v pregraduálnej príprave učiteľov. Trnava: UCM, 2015. 127 s. ISBN 978-80-8105-648-2.

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 22/2022 Z. z. o školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach. [online]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/22/>>.

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 21/2022 Z. z. o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii. [online]. Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/21/>

Zákon č. 245/2008 z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ostatné dokumenty:

Aktuálna Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte Univerzity J Selyeho.

Az iskola, intézmény pedagógiai és egyéb dokumentációja.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský , slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 28

a	n
100.0	0.0

**Vyučujúci:** Mgr. Attila Bognár., PaedDr. Peter Židek., Dr. habil. PaedDr. Beáta Dobay, PhD., Csilla Nagyová, ArtD..

**Dátum poslednej zmeny:** 22.08.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/TFV/22	<b>Názov predmetu:</b> Teória a filozofia výchovy
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška / Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 / 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 / 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Všeobecné podmienky absolvovania predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• aktívna účasť študentov na prednáškach a seminároch,</li><li>• písomná skúška (50 bodov),</li><li>• účasť študenta na zadaných seminárnych úlohách, analýzach, skupinová práca,</li><li>• vypracovanie a prezentácia semestrálnej práce na jednu z tém alebo podtém predmetu s použitím minimálne 5 literárnych zdrojov, min. 15 000 charakterov.</li></ul> Hodnotenie semestrálnej práce (50 bodov): <ul style="list-style-type: none"><li>• obsah 20 bodov,</li><li>• formálna štruktúra 10 bodov,</li><li>• správne uvedenie literárnych zdrojov 20 bodov.</li></ul> Celková záťaž študenta: 3 kredity = 90 hodín <ul style="list-style-type: none"><li>• 26 hodín účasť na prednáškach a seminároch (kontaktné hodiny); 32 hodín samoštúdium, 32 hodín príprava semestrálnej práce.</li></ul> Konečné hodnotenie úspešnosti predmetu v oboch moduloch je maximálne 100 bodov, získanie minimálne 50%. Hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• A = 90 – 100% (100 – 90 bodov)</li><li>• B = 80 – 89% (89 – 80 bodov)</li><li>• C = 70 – 79% (79 – 70 bodov)</li><li>• D = 60 – 69% (69 – 60 bodov)</li><li>• E = 50 – 59% (59 – 50 bodov)</li><li>• FX = 0 – 49% (49 – 0 bodov)</li></ul>	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti <ul style="list-style-type: none"><li>• študent pozná a chápe najnovšie výskumné výsledky,</li><li>• študent dokáže priblížiť na základe nových kritérií aktuálne javy výchovy a vzdelávania s využitím výskumných výsledkov vednej disciplíny,</li><li>• študent pozná a chápe najvýznamnejšie vedecké výsledky, rôzne osobitosti vychádzajúc z pedagogických prístupov, pozná sociokultúrne činitele a rozpozná ich vplyv na rozvoj osobnosti,</li><li>• študent pozná a vie aplikovať teoretické východiská a zdôvodnenia,</li></ul>	

- študent pozná súvislosti výchovy a vzdelávania jedinca z rôznych pohľadov a otvorenosťou a koherenciou vytvárať vlastný názor,
- študent pozná metódy vytvárania a rozvíjania spoločenských skupín.

#### Schopnosti

- študent bude schopný vytvoriť vlastný obraz osobnosti, svoj pedagogický prístup, komunikovať ich s inými tak, aby jeho prístupy a predstavy boli pochopiteľné,
- študent bude schopný samostatne vyhľadávať, porovnávať a využívať relevantné literárne zdroje,
- študent bude schopný definovať stratégiu primeranú cieľom výchovy a vzdelávania,
- študent bude schopný zvoliť organizačné formy a organizovať prostredie podporujúce efektívne učenie,
- študent bude schopný samostatne, odborne analyzovať rôzne vzdelávacie situácie,
- študent bude schopný reflektívne interpretovať, analyzovať a hodnotiť svoje pedagogické skúsenosti a názory.

#### Kompetencie:

- študent je pripravený na vykonanie zodpovednej a odbornej pedagogickej práce s adekvátnou zaviazanosťou,
- študent preberá zodpovednosť za poslanie svojej inštitúcie,
- študent sa cíti zodpovedný za efektívne riešenie každého problému.
- študent je pripravený zodpovedne prijať hodnoty, ktoré sú odlišné od vlastných, je otvorený na prijatie a akceptovanie názorov iných.

#### **Stručná osnova predmetu:**

Antropologické základy výchovy. Kultúra, vzdelávanie, výchova, učenie sa: sociálna miméza: mimetické základy kultúry: tradície, sviatky, hra, rituály, informálna výchova.

Základné pojmy výchovy: výchova, kultúra – enkulturácia, spoločnosť – socializácia, individualizácia, výučba, učenie sa.

Disciplína a výchova, cieľový systém výchovy, rola ideálov a noriem vo výchove, hlavné európske hodnoty (konzervatívna náboženská, liberálna, socialistická, alternatívna) - ich súvislosti s výchovou, školská rôznorodosť a pluralizmus hodnôt.

Historické a kultúrne konštrukcie generačných vzťahov: obdobie detstva, puberty a dospelosti, celoživotné vzdelávanie, charakteristiky detstva v súčasnosti, potreby detí/žiakov a škola.

Inštitucionálna výchova, škola ako inštitúcia spoločnosti: funkcie školy, spoločenská mobilita, školská selektivita a rovnoprávnosť. Skryté kurikulum, školské rituály.

Vzťah rodiny a školy.

Vzťah školy, miestnej komunity a štátu. Legislatíva školstva. Zákony v SR a ISCED.

Moderná filozofia spoločnosti, etika spoločnosti. Úskalia modernej masovej demokracie a totalitarizmus.

Postmodernizmus. Hlavné smery a dilemy súčasnej filozofie.

#### **Odporúčaná literatúra:**

Bárány Tibor (szerk.): Kiskaté. Kortárs filozófiai kiskönyvtár. Műút Könyvek, Miskolc, 2017.

ISBN 978-615-5355-22-6

<http://www.muut.hu/wp-content/uploads/kiskate.pdf>

Csejtei Dezső (2016): Filozófia a mindennapokban. Gondolatok emberről, világról, Istenről.

Attraktor, Gödöllő-Máriabesnyő. ISBN:9786155601101

<https://www.szaktars.hu/attraktor/view/csejtei-dezso-filozofia-a-mindennapokban-gondolatok-emberrol-vilagrol-istenrol-2016/?pg=224&layout=s>

Dietrich, Jürgen – Tenorth, Heinz-Elmar: A modern iskola kialakulása és működése. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2003. ISBN 963 16 2757 8

Donald, Merlin (2002): Az emberi gondolkodás eredete. Osiris, Budapest. ISBN 963 389 085 3

Németh András (2004): Ember és világainak változásai. Németh András – Pukánszky Béla: A pedagógia problémátörténete. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9789639567184  
Németh András: Nevelés – gyermek – iskola. Eötvös Kiadó, Budapest, 1997. ISBN: 9639024198  
Németh András: Emberi idővilágok – pedagógiai megközelítések. Gondolat Kiadó, Budapest, 2013. ISBN 9789636932688  
Wulf, Christoph: Az antropológia rövid összefoglalása. Enciklopédia Kiadó, Budapest, 2007. ISBN 963 9655 09 0

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**  
maďarský,slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 77

A	B	C	D	E	FX
22.08	31.17	27.27	6.49	2.6	10.39

**Vyučujúci:** Dr. habil. Erika Kopp, PhD., prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc., prof. Dr. Attila Józsefné Katalin Ambrus, DSc., Katalin Kanczné Nagy, PhD., prof. Dr. András Németh, DSc., PaedDr. Beáta Kiss.

**Dátum poslednej zmeny:** 18.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/TKZ/22	<b>Názov predmetu:</b> Telesná kultúra a výchova k zdraviu
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Aktívna účasť na hodinách, seminárna práca. Obsahom seminárnej práce bude koncipovanie časti výchovného plánu prislúchajúcej predmetnej tematickej oblasti pre vybraný druh školského zariadenia. Hodnotiť sa bude vymedzenie kompetencií dieťaťa/žiaka vybraného druhu školského zariadenia (50 bodov), vymedzenie tematickej oblasti výchovy vo vybranom druhu školského zariadenia (50 bodov). Výsledné hodnotenie: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne viac ako 50% Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín Účasť na 13 hodinách cvičení (kontaktné hodiny); 47 hodín samoštúdium a príprava seminárnu prácu.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent je schopný pracovať s vedomostnými teoretickými znalosťami.</li><li>• Študent je schopný vypracovať prípravu na zdravotné cvičenia pre deti a mládež</li><li>• Študent je schopný vypracovať rôzne pomôcky na rozvíjanie pohybovej zručností detí, mládeže a dospelú populáciu.</li><li>• Študent vie zostaviť samostatne cvičenia na rozcvičenia pre každú vekovú skupinu.</li></ul> Schopnosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent vie orientovať sa v ŠVP vzdelávacom oblasti zdravie a pohyb.</li><li>• Študent vie rozširovať svoje poznatky a sebvzdelávania.</li><li>• Študent sa vie orientovať v základných pojmoch telesnej kultúry na rôzne vekové skupiny.</li><li>• Študent vie aplikovať poznatky týkajúce sa k správnej životosprávy.</li></ul> Kompetencie: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent je schopný aplikovať svoje poznatky aj v budúcnosti vo svojej práci.</li><li>• Vie vytvoriť kontakt nie len s deťmi ale aj s rodičmi a dospelou populáciou.</li></ul>	

Študent je schopný odborne odôvodniť svoje aktivity.

- Študent je schopný realizovať ciele rozvoja samovzdelávania.
- Študent je schopný samostatne plánovať činnosti, ktoré rozširujú vedomosti a prispieja k voľbe povolania.
- Študent je schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať.

### Stručná osnova predmetu:

Teória a základné poznatky z telesnej kultúry, telesnej a športovej výchovy. (poradové cvičenia, poznatky z telesnej kultúry, pohybové hry, kondičné, koordinačné, kompenzačné cvičenia). Telesný rozvoj žiakov počas školských rokov. Zdravý životný štýl – prvky zdravého životného štýlu pre žiakov. Hlavné zásady zdravého životného štýlu. Fyzická aktivita pre zdravý životný štýl. Teoretické a základné poznatky o pohybových hrách, ich praktické a rekreačné využitie. Rôzne športové aktivity v školských kluboch. Oboznámenie sa so základnými turistickými znalosťami, orientácia v prírode v lete aj v zime. Organizovanie rôznych športových podujatí, podľa platnej legislatívy MŠ SR. Znalosť základných zdravotných predpisov školskej športovej činnosti.

### Odporúčaná literatúra:

Dobay, Beáta. Mozgásos játékgyűjtemény: (óvó- és alsó tagozatos pedagógusok részére). 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2016. 135 s. ISBN 978-80-8122-192-7.

Dobay, Beáta a Elena Bendíková. Pohybová aktivita v životnom štýle dospelých z hľadiska zdravia. 1. vyd. Komárom: Kompress, 2016. 104 s. ISBN 978-963-12-7613-8

Domonkos Mihály: Testkultúra, Juhász Gyula Pedagógiai Kar – Szeged, ISBN 978-963-306-366-8, <http://www.ofi.hu/tudastar/kultura-testkultura>, <http://www.jgypk.u-szeged.hu/dok/tamopspor/Nadori-Dancs-Retsagi-Ekler-Gaspar%20-%20Sportelmeleti%20ismeretek>

Gaál Sándorné, Kunos Andrásné : Testnevelési játékok anyaga és tervezése az óvodában, Szolnok, 0. - 246 s. - ISBN 963 650 519 5.

Gaál Sándorné: Mozgásfejlődés és fejlesztés az óvodában : Kézikönyv óvodapedagógusok számára / - 1. vyd. - Szarvas : Szarvaspress, 2010. - 332s. - ISBN 978-963-08-0198-0.

Gaál Sándorné, Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára, Szarvas, 2004. - 224 s. - ISBN 0010409.

Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgypedagógiája, Dialóg Campus, 2004 Farkas István: Mozgásfejlődés, Dialóg Campus, 2005

Šelingerová - Šelinger: Športová antropológia, SVSpTVaŠ, 2017

ZANZA TV – Testkultúra, <https://zanza.tv/fogalom/testkultura>

### Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský ,slovenský

### Poznámky:

### Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 9

A	B	C	D	E	FX
44.44	44.44	0.0	11.11	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Dr. habil. PaedDr. Beáta Dobay, PhD., PaedDr. Peter Židek., Mgr. Attila Bognár.

**Dátum poslednej zmeny:** 17.08.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujvs.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr.

Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr.  
Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/TPR/22	<b>Názov predmetu:</b> Teória a prax riadenia výchovno-vzdelávacích inštitúcií
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• aktívna účasť študenta na prednáškach,</li><li>• úspešné absolvovanie priebežného vedomostného testu,</li><li>• úspešné absolvovanie záverečnej skúšky.</li></ul> Predmet sa ukončuje skúškou. Priebežný písomný vedomostný test má maximálny počet bodov 60. Záverečný písomný vedomostný test má 40 bodov. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu (100 bodov). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A – 90 -100%, B – 80 -89%, C – 70 -79%, D – 60 -69%, E– 50 -59%. Celková záťaž študenta: 1 kredity = 30 hodín <ul style="list-style-type: none"><li>• 26 hodín účasť na prednáškach (kontaktné hodiny); 4 hodín samoštúdium.</li></ul>	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• študent disponuje poznatkami o špecifikách riadenia školy v oblasti komplexného riadenia, riadenia kvality, štýlov riadenia, marketingu školy, klímy a kultúry školy</li><li>• študent pozná štýly riadenia a dokáže ich charakterizovať,</li><li>• študent pozná štruktúru školského systému Slovenskej republiky,</li><li>• študent pozná školské legislatívne dokumenty,</li><li>• študent dokáže charakterizovať kompetencie vedúceho pedagogického zamestnanca, jeho práva a povinnosti, ako aj práva a povinnosti zriaďovateľa a kontrolných orgánov,</li><li>• študent pozná formy spolupráce s partnermi výchovno-vzdelávacích inštitúcií,</li><li>• študent pozná význam a metódy evaluácie a autoevaluácie,</li><li>• študent pozná pedagogickú dokumentáciu súvisiacu s riadením výchovno-vzdelávacích inštitúcií (školské vzdelávacie a výchovné programy),</li><li>• študent pozná cieľový a štruktúrny rozdiel medzi školským vzdelávacím programom materskej školy a výchovným programom školských výchovno-vzdelávacích zariadení,</li><li>• študent pozná východiská tvorby jednotlivých programov,</li><li>• študent pozná postupy tvorby jednotlivých programov.</li></ul> Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• študent dokáže samostatne vyhľadávať a porovnať relevantné literárne zdroje a pracovať s nimi,</li></ul>	

- študent sa dokáže orientovať v školských legislatívnych dokumentoch a vyhľadávať v nich relevantné informácie,
- študent dokáže nadviazať spoluprácu s partnermi školy a školských výchovno-vzdelávacích zariadení,

**Kompetencie:**

- študent je spôsobilý implikovať teoretické poznatky do vlastnej pedagogickej praxe v oblasti riadenia a spolupráce,
- študent je schopný koncipovať vlastné postupy pri dosahovaní stanovených cieľov v oblasti riadenia a spolupráce,
- študent dokáže aplikovať poznatky o riadení školy v súvislosti s riadením školstva v SR vo vzťahu k právnym predpisom,
- študent bude schopný kriticky hodnotiť existujúce právne dokumenty najmä vo vzťahu k národnostným školám,
- študent bude vedieť hodnotiť prebiehajúce zmeny v oblasti verejnej správy, vysloviť vlastný názor na opodstatnenosť samosprávnych štruktúr v procese riadenia školy,
- študent cíti zodpovednosť za kvalitu jednotlivých programov v prospech efektívneho výchovno-vzdelávacieho procesu.

**Stručná osnova predmetu:**

Funkcie školy. Podstata riadenia škôl v demokratickej spoločnosti. Adaptabilnosť systému riadenia školstva.

Postavenie a úlohy štátnej správy v školstve pri riadení škôl. Pôsobnosť územnej samosprávy, školskej samosprávy a iných orgánov pri riadení škôl a školy.

Podstata a obsah manažmentu. Koncepcie a teórie manažmentu. Funkcie manažmentu – základné a všeobecné manažérske funkcie.

Školský manažment. Modely riadenia škôl, ich osobitosti. Organizačná štruktúra školy. Komplexné riadenie školy pri uplatňovaní školského vzdelávacieho programu. Výchovno-vzdelávacie programy z hľadiska riadenia školy. Riadenie tvorby a realizácie školského vzdelávacieho programu. Vnútorne normy školy ako regulatívy optimálneho fungovania.

Štýly riadenia. Osobnosť a komunikačné schopnosti školského manažéra. Školský marketing z hľadiska potrieb súčasnej školy.

Klíma a kultúra školy z hľadiska tvorby a uplatňovania školského vzdelávacieho programu.

Partneri materskej školy a školských výchovno-vzdelávacích zariadení a ich spolupráca.

Metódy evaluácie a autoevaluácie v riadení.

Legislatívne východiská tvorby školského vzdelávacieho programu materskej školy a výchovného programu školských výchovno-vzdelávacích zariadení.

Princípy tvorby a štruktúra školského vzdelávacieho programu materskej školy a výchovného programu školských výchovno-vzdelávacích zariadení.

Analýza miestnych podmienok a možností materskej školy a školských výchovných zariadení pred tvorbou vzdelávacieho a výchovného programu – SWOT analýza.

Fázy tvorby školských vzdelávacích a výchovných programov.

**Odporúčaná literatúra:**

HORVÁTHOVÁ, K. Oktatásmenedzsment. Komárno : UJS, 2015. 200 s. ISBN 978-80-8122-136-1.

HORVÁTHOVÁ, K., OBDRŽÁLEK, Z. Organizácia a manažment školstva: Terminologický a výkladový slovník. Bratislava : SPN, 2004. 419 s. ISBN 80-10-00022-1.

HORVÁTHOVÁ, K. a kol. Otázky koncepcie prípravy riadiacich zamestnancov škôl. Nitra : UKF, 2011. 344 s. ISBN 978-80-558-0001-1.

HORVÁTHOVÁ, K. Školský manažment v nových spoločenských podmienkach (pre riadiacich pedagogických zamestnancov). Bratislava : UK, 2008. 181 s. ISBN 978-80-969178-8-4.

HORVÁTHOVÁ, K, MANNIOVÁ, J. Úvod do školského manažmentu. Ivanka pri Dunaji : AXIMA, 2008. 179 s. ISBN 978-80-969178-6-0.

KETS DE VRIES, M. The leadership mystique: Leading behavior in human enterprises. Great Britain : Pearson Education, 2006. 279 s. ISBN 978-1-4058-4019-4.

PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. Praha Portál, 2009. 481 s. ISBN 978-80-7367-503-5.

SIVÁK, J. Minőség az óvodában. Budapest : Okker, 2001, 272 o. ISBN 963-9228-50-8.

SLAVÍK, J. Hodnocení v současné škole: Východiska a nové metody pro praxi. Praha : Portál, 1999. 190 s. ISBN 80-7178-262-9.

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV, 2016. Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách [online]. Bratislava : ŠPÚ, 2016. 112 s. Dostupné na internete <[https://www.statpedu.sk/files/articles/nove\\_dokumenty/statny-vzdelavaci-program/svp\\_materske\\_skoly\\_2016-17780\\_27322\\_1-10a0\\_6jul2016.pdf](https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/statny-vzdelavaci-program/svp_materske_skoly_2016-17780_27322_1-10a0_6jul2016.pdf)>.

Zákon č. 245/2008 z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 138/2019 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zásady tvorby školských vzdelávacích programov a výchovných programov – [www.statpedu.sk](http://www.statpedu.sk), [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk).

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský, slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 19

A	B	C	D	E	FX
36.84	31.58	15.79	10.53	5.26	0.0

**Vyučujúci:** Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., Dr. habil. Erika Kopp, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD., PaedDr. Beáta Kiss.

**Dátum poslednej zmeny:** 17.08.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc. [vankoj@ujv.sk](mailto:vankoj@ujv.sk) 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD. [nagym@ujv.sk](mailto:nagym@ujv.sk) 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc. [pukanszkyb@ujv.sk](mailto:pukanszkyb@ujv.sk)

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/TVD/22	<b>Názov predmetu:</b> Tvorivá dielňa
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• aktívna účasť študenta na cvičeniach</li><li>• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do diskusií v priebehu cvičení</li><li>• odovzdanie semestrálnych prác vo fyzickej a digitálnej forme a jej prezentácia</li><li>- Hodnotenie úspešnosti semestrálnej práce – max. 50 bodov:<ul style="list-style-type: none"><li>- kvalita – 20 bodov,</li><li>- originalita – 10 bodov,</li><li>- formálna stránka – 10 bodov,</li><li>- krátky ústny výklad k dielam ku koncepcií a obsahu predkladaných prác – 10 bodov.</li></ul></li><li>- Súčasťou úspešného absolvovania predmetu je odovzdávanie semestrálnych prác v digitalizovanej forme vo formáte pdf dokumentu, pričom sa kvalita a obsah tohto dokumentu sa hodnotí samostatne podľa nasledovných kritérií – max. 30 bodov:<ul style="list-style-type: none"><li>- formálna stránka – 10 bodov</li><li>- kvalita reprodukcii prác – 10 bodov</li><li>- zručnosti pri používaní digitálnych médií (práca s hardvérom a softvérom) – 10 bodov</li></ul></li></ul> <p>Hodnotenie – max. 80 bodov: A : 72 – 80 bodov (90 – 100%) B: 64 – 71 bodov (80 – 89%) C: 56 – 63 bodov (70 – 79%) D: 48 – 55 bodov (60 – 69%) E: 40 – 47 bodov (50 – 59%) Fx: 0 – 39 bodov (0 – 49%)</p> <p>Celková záťaž študenta: 1 kredity = 30 hodín</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 13 hodín účasť na cvičeniach (kontaktné hodiny); 8 hodiny samoštúdium; 9 hodiny príprava semestrálnej práce.</li></ul>	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti Študent / Študentka: <ul style="list-style-type: none"><li>– pozná nástroje výtvarného umenia a ich správne použitie</li><li>– pozná výtvarné techniky a oblasti ich použitia</li></ul>	

- ovláda aplikáciu niektorých grafických, plastických a digitálnych technológií
- pozná formy činností vizuálnej výchovy
- rozpoznáva osobitosti obrazového stvárnenia dieťaťa a mládeže
- pozná metódy vzdelávania zamerané na rozvíjanie kreativity
- plánuje a organizuje formy aktivít vizuálnej výchovy a remeselných činností

Zručnosti

Študent / Študentka je schopný / schopná:

- správne používať nástroje výtvarného umenia a na ich primeranú aplikáciu
- zvoliť a aplikovať vhodné výtvarné techniky na ploche a v priestore
- používať prvky vizuálneho jazyka rôznymi spôsobmi na ploche a v priestore
- vyjadrovania sa pomocou výtvarných techník na danú tému
- vykonávať určité grafické, plastické a digitálne postupy
- na reflexiu aktuálnych spoločenských a kultúrnych problémov a kritického myslenia

Kompetencie:

Študent / Študentka je schopný / schopná:

- aplikovať praktické poznatky učiva, ktoré využíva pri postupoch kreatívnej tvorby
- aplikovať teoretické poznatky učiva, ktoré využíva kreatívnym spôsobom
- stanoviť vlastné postupy pri dosahovaní cieľov pri plánovaní a realizovaní výtvarných činností
- na samostatnú prácu pri postupoch kreatívnej tvorby alebo pri osvojení si učiva
- sa identifikovať s vlastnou profesiou, pri ktorej sa plynule rozvíja vlastné schopnosti a zručnosti
- cítiť zodpovednosť za metodicky správne plánovanie, organizovanie a realizovanie výtvarných činností
- podporovať procesy myslenia a tvorivého procesu detí a mládeže a ich vyjadrovanie sa vizuálnou formou

### **Stručná osnova predmetu:**

Vizuálne vyjadrovanie - vnímanie, vlastnosti, skúsenosti.

Ekológia a environmentálne povedomie vo výtvarnej výchove – land art, environmental art, arte povera.

Vývoj obrazovej reprezentácie dieťaťa a mládeže – schematizmus, symboly, farby a formy, priestor.

Fenomény výtvarného umenia - tvorba, štýly.

Charakteristika médií - typické výrazové prostriedky médií.

Knihotvorba – japonské väzba, zošitová väzba, leporelo.

Teória a prax digitálnych kompetencií - digitálny obraz a text, základy typografie a grafický dizajn – plagát, reklama, vizuálna identita.

Synestézia, vône, zvuky a dotyk na plátne, voľné asociácie obrazov na základe našich zmyslov prostredníctvom arteterapie.

Možnosti priestorového vyobrazenia na ploche – historický prehľad, osobitosti priestorového znázornenia detskej kresby, základy perspektívneho znázornenia.

Možnosti integrácie vizuálnej výchovy do iných oblastí vzdelávania.

Vizuálne vzdelávanie projektovou metódou.

Prostredie: technológia a tradícia - predmety, priestory, funkcia.

Životné prostredie: technológia a tradícia - tradícia, dizajn, móda.

### **Odporúčaná literatúra:**

ARHNEIM, R. A vizuális élmény: Az alkotó látás pszichológiája. Budapest: Gondolat, 1979, 560 s. ISBN 9632801415

BÁLVÁNYOS, H. Esztétikai - művészeti ismeretek nevelés: Vizuális kultúra II. :

Képzőművészet, tárgy - és környezetkultúra. Budapest: Balassi Kiadó, 1998, 168 s. ISBN 963 506 240 0.

BÁLVÁNYOS, H. Látás és szemléltetés. Budapest: Balassi Kiadó, 2003, 155 s. ISBN 963 506 521 3.

BÁLVÁNYOS, H., SÁNTA, L. Vizuális megismerés, kommunikáció. Budapest: Balassi Kiadó, 2000, 125s. ISBN 963 506 354 7.

BAKOS, T., BÁLVÁNYOS, H., PREISINGER ZS. A vizuális nevelés pedagógiája: 6-12 éves korosztályban. Budapest: Balassi Kiadó, 2001, 263 s. ISBN 963 506 398 9.

BEKE, M. 77 magyar népi játékok. Budapest: Corvina, 2017, 304 s. ISBN 978 963 13 6431 6. 161 s. ISBN 978-80-8122-335-8.

DVORSZKY, H. Design: A forma művészete. Budapest: Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, 1979, 295 s. ISBN 963 336 119 2

FEUER M. A gyermekrajzok fejlődéslélektana. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2000, 405 s. ISBN 9630577321.

FIEDLER, J., VANCSURÁNÉ, S. A., HAJDÚ, A. Kép-játék-hang: Foglalkozási tervek képzőművészeti alkotásokhoz. Budapest: Pedellus Tankönyvkiadó, 2015, 80 s. ISBN 978-615-5154-63-8.

GOMBRICH E. H.. A művészet története. Budapest: Gondolat Kiadó, 1983, 522 s. ISBN 9632812158.

HEGYI, L. Avantgarde és transzavantgarde. Budapest: Magvető Kiadó, 1986, 520 s. ISBN 963 14 0875 2.

KÁRPÁTI A. A gyermekrajztól a fiatalok vizuális nyelvéig. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2019, 210 s. ISBN 978 963 454 361 9.

KÁRPÁTI A. Firkák, formák, figurák: A vizuális nyelv fejlődése a kisgyermekkortól a serdülőkorig. Budapest: Dialóg Campus Kiadó, 2001, 198 s. ISBN 963 9123 36 6.

VIRÁGVÖLGYI P. A tipográfia mestersége számítógéppel. Budapest: Osiris, 2002, 262 s. ISBN 963379529X.

**Jazyk, ktorého znalost' je potrebná na absolvovanie predmetu:**  
maďarský, slovensky

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 89

A	B	C	D	E	FX
51.69	25.84	11.24	0.0	5.62	5.62

**Vyučujúci:** Mgr. Tímea Mészáros., Csilla Nagyová, ArtD..

**Dátum poslednej zmeny:** 18.05.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/UDP/22	<b>Názov predmetu:</b> Úvod do štúdia pedagogických disciplín
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 3	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienky úspešného absolvovania predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• aktívna účasť študentov na prednáškach,</li><li>• písomná skúška (50 bodov),</li><li>• tvorba a prezentácia semestrálnej práce na jednu z tém alebo podtém predmetu s použitím minimálne 3 primárnych zdrojov a minimálne 5 literárnych prameňov, min. 20 000 charakterov.</li></ul> Hodnotenie semestrálnej práce (50 bodov): <ul style="list-style-type: none"><li>- obsah 20 bodov,</li><li>- formálna štruktúra 10 bodov,</li><li>- zoznam literatúry 20 bodov.</li></ul> Celková záťaž študenta: 3 kredity = 90 hodín (26 hodín účasť na kontaktnej výučbe, 32 hodín samoštúdium, 32 hodín príprava semestrálnej práce) Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (90-100 bodov); na hodnotenie B 80-89% (80-89 bodov); na hodnotenie C 70-79% (70-79 bodov); na hodnotenie D 60-69% (60-69 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (59-50 bodov) z celkového počtu bodov.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent pozná a dokáže interpretovať najdôležitejšie vedecké výsledky o človeku, rôzne predstavy o človeku, s nimi spojené výchovné vnímanie, uvedomuje si sociokultúrne faktory ovplyvňujúce prístupy a uvedomuje si dopady toho všetkého na osobnostný rozvoj.</li><li>• Študent je schopný porozumieť a interpretovať výsledky najnovších teoretických, antropologických a historických výskumov adekvátnych učiteľskému vzdelávaniu.</li><li>• Študent pozná rôzne teoretické prístupy a interpretácie výchovy a ich úlohy a vie ich aplikovať vo svojej práci.</li></ul> Schopnosti: <ul style="list-style-type: none"><li>• Pomocou výsledkov disciplíny študent približuje súčasné fenomény výchovy a pedagogiky na základe nových aspektov, s historickým kontextom.</li><li>• Študent by si mal rozvíjať svoj obraz o človeku a deťoch, svoje vnímanie vzdelávania a výchovy, vedieť si ho uvedomovať a komunikovať ostatným.</li></ul>	

- S demokratickou angažovanosťou a zmyslom pre zodpovednosť je študent pripravený akceptovať aj iné hodnoty ako svoje vlastné, spoznávať a rešpektovať názory iných.
- Študent je schopný reflektívne interpretovať, analyzovať a hodnotiť svoje pedagogické skúsenosti a názory.

Kompetencie:

- Študent si dokáže vytvoriť samostatný názor, reflektovať seba ako budúceho učiteľa.
- Študent si vie vypracovať vlastné postupy na dosiahnutie stanovených cieľov,
- Študent sa správa empaticky k rôznym sociálnym skupinám.
- Študent preberá zodpovednosť za poslanie svojej inštitúcie.
- Študent sa cíti zodpovedný za efektívne riešenie každého problému.

### **Stručná osnova predmetu:**

Historický a kultúrny antropologický prístup k výchove, základné pojmy výchovy - ľudské telo, rituál, sviatok, priestor, čas, naratívne poznanie, neformálne vzdelávanie, generačné vzťahy, výchova ako sociálna primárna funkcia, evolúcia kultúry (mimetická, mýtická, paradigmatická) ; Základné modely starogréckej výchovy, výchovné myšlienky gréckych filozofov (Sokrates, Platón, Aristoteles).

Augustiniánsky princíp výchovy, premeny stredovekého človeka a jeho svetov - počiatky stredovekého prístupu k deťom, výchova a vzdelávanie, inštitucionalizovaná výchova žien.

Svet človeka renesancie, jeho významných pedagogických mysliteľov (Vittorino da Feltre, Guarino da Verona, Neri St. Philippines, Juan Vives).

Reformácia a katolícka obnova. Človek a svetonázor – zmeny v detstve, model rodiny a vzdelávanie žien.

Raný novovek a moderný človek a jeho vzdelanie - inštitucionálne vzdelávanie, jeho hlavné ideológie (Komenský, Locke, Rousseau); časová a inštitucionálna disciplína.

Formovanie a vývoj moderných európskych školských systémov v 19. a 20. storočí. Hlavné etapy rozvoja maďarského školstva (Ratio Educationis, Zákon o ľudovej výchove); vek rozvoja vzdelanosti uhorských žien.

Pedagogické vedecké myslenie, Herbart a jeho žiaci, pozitivizmus, pedagogika duchovnej vedy, experimentálne pedagogické aspirácie, pediatrické štúdium a moderná detská psychológia.

Kríza modernej doby. Školská kritika, životná reforma, ženské emancipačné hnutia. Vývoj a hlavné trendy reformnej pedagogiky (Montessori, Waldorf, Freinet, Jenaplan, Dalton-plan), ich metodická úloha v inovácii školy, škôlky a učiteľskej praxe. Kompetenčný profil budúceho učiteľa, praktické činnosti a skúsenosti.

### **Odporúčaná literatúra:**

Kéri Katalin: Hölgyek napernyóvel. Nők a dualizmus kori Magyarországon 1867-1914. Pro Pannonia Kiadó, Pécs, 2008. ISBN: 9789639893092

Kéri Katalin: Lánynevelés és női művelődés az újkori Magyarországon: nemzetközi kitekintéssel és nőtörténeti alapozással. Kronosz Kiadó, Pécs, 2018.

ISBN: 9789634670377

Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla: Neveléstörténet. Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris, Budapest, 2003. ISBN: 9633793432

Németh András: A reformpedagógia múltja és jelene. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1996. 2. átdolgozott és bővített kiadás: 1998, 3. kiadás: 1998; 4. kiadás 2001. ISBN 9789631921908

Németh András – Skiera Ehrenhard: Reformpedagógia és az iskola reformja. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999. 2. kiadás 2003. ISBN: 9631901688

Németh András – Pukánszky Béla: A pedagógia problémátörténete. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9789639567184

Németh András et al: Alternatív- és reformpedagógia a gyakorlatban

<p><a href="http://nti.btk.pte.hu/dogitamas/BHF_FILES/html/99Nemeth/topic.php-topic=14.htm">http://nti.btk.pte.hu/dogitamas/BHF_FILES/html/99Nemeth/topic.php-topic=14.htm</a> (2022.02.07.) Pukánszki Béla István: Pedagógiai eszmetörténet. Budapest: Gondolat, 2013. ISBN 978-963-693-228-2</p>					
<p><b>Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:</b> maďarský jazyk, slovenský jazyk</p>					
<p><b>Poznámky:</b></p>					
<p><b>Hodnotenie predmetov</b> Celkový počet hodnotených študentov: 173</p>					
A	B	C	D	E	FX
43.93	20.23	15.03	2.31	1.73	16.76
<p><b>Vyučujúci:</b> prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc., prof. Dr. Attila Józsefné Katalin Ambrus, DSc., Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., prof. Dr. András Németh, DSc., Katalin Kanczné Nagy, PhD..</p>					
<p><b>Dátum poslednej zmeny:</b> 18.05.2023</p>					
<p><b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk</p>					

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/UFIK/23	<b>Názov predmetu:</b> Úvod do fínskeho jazyka a kultúry
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2., 4., 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku, v ohnisku ktorej bude umiestnená slobodne vybraná téma z oblasti fínskych reálií. Za prednášku je možné dosiahnuť maximálne 25 bodov. Prednáška bude absolvovaná iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 13 bodov. Hodnotiace kritériá: - odbornosť (10 bodov), - interaktivita (5 bodov), - skupinová interakcia (5 bodov), - požiadavky na formu (5 bodov). V skúškovom období sa študent zúčastní na písomnej skúške, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, schopnosti týkajúce sa predmetu. Na písomnej skúške je možné dosiahnuť maximálne 75 bodov. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> – Študent sa oboznámi so základnými fínskymi reáliami, bude mať základne vedomosti o fínskom vzdelávacom systéme, o maďarsko-fínskych vzťahoch a o fínskej kultúre. – Absolvovaním predmetu študent získa prehľad o gramatickej štruktúre fínskeho jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu fínčiny. <b>Schopnosti:</b> – Študent bude schopný používať základne fínske konverzačné frázy. – Študent bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti fínskej kultúry a fínskych reálií, hlavne z oblasti fínskeho školstva vo svojej pedagogickej praxi. <b>Kompetencie:</b> – Študent vytvorí pozitívne postoje k problematike ugrofínskych jazykov a menšinových skupín. V tomto duchu bude učiť aj svojich žiakov k tolerancii. Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti ugrofínskych jazykov, maďarsko-fínskych vzťahov a fínskeho vzdelávacieho systému, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.	
<b>Stručná osnova predmetu:</b>	

1. a) Gramatika: Písmo a výslovnosť, ukazovacie zámená, sloveso olla, 3. osoba  
b) Konverzácia: Pozdravy, zdvorilostné frázy  
c) Reálie: Zemepis Fínska. Ugrofínske jazyky
2. a) Gramatika: sloveso olla (jednotné číslo), negácia a opytovacie vety  
b) Konverzácia: Predstavovanie, nadväzovanie známostí, rodina  
c) Reálie: Dejiny Fínska
3. a) Gramatika: Adessív, inessív, harmónia samohlások, striedanie spoluhlások  
b) Konverzácia: Orientácia v meste  
c) Reálie: Maďarsko-fínske vzťahy
4. a) Gramatika: Množné číslo slovesa olla a mn. č. podstatných mien, minulý čas (impf.)  
b) Konverzácia: Dni týždňa, voľný čas  
c) Reálie: Fínske školstvo
5. a) Gramatika: Genitív, slovosled  
b) Konverzácia: Cestovanie  
c) Reálie: Menšiny vo Fínsku
6. a) Gramatika: Číslovky, partitív  
b) Konverzácia: Nakupovanie. Čas a priestor  
c) Reálie: Fínske sviatky
7. a) Gramatika: Vetná štruktúra „minulla on...“  
b) Konverzácia: Pamätihodnosti  
c) Reálie: Charakteristické znaky Fínov, stereotypy, nárečia
8. a) Gramatika: Slovesá typu puhua, translatív, elatív  
b) Konverzácia: Národy a jazyky  
c) Reálie: Kalevala a fínska mytológia
9. a) Gramatiky: Časovanie slovies vzoru tietää, voida, luulla, haluta  
b) Konverzácia: Ubytovanie  
c) Reálie: Fínska literatúra
10. a) Gramatika: Látkové mená  
b) Konverzácia: Farby, vlastnosti  
c) Reálie: Fínska hudba a výtvarné umenie
11. a) Gramatika: Vyjadrenie predmetu, nepravidelné sloveso tehdä  
b) Konverzácia: V reštaurácii  
c) Reálie: Ľudové umenie
12. a) Gramatika: Partitív a akuzatív osobných zámen, opytovacie zámená, slovesá typu tykätä  
b) Konverzácia: Časti tela  
c) Reálie: Fínska literatúra pre deti a mládež

### **Odporúčaná literatúra:**

Olli NUUTINEN, Suomea suomeksi I, Helsinki, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2008. ISBN 978-951-717-737-5

DOMOKOS Péter. Finnugor regék és mondák, Budapest, Móra Ferenc Könyvkiadó, 2012. ISBN 978 963 11 9257 5.

BERECZKI Gábor, A magyar nyelv finnugor alapjai, Budapest, Universitas Könyvkiadó, 2003. ISBN 963 9104 79 5.

CSEPREGI Márta, Finnugor kalauz, Budapest, Panoráma, 2001. ISBN 9632438620.

Pasi SAHLBERG, A finn példa. Mit tanulhat a világ a finnországi oktatási rendszer reformjából?

Preklad Fazekas Dóra. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2013. ISBN 978-963-19-7522-2

POLGÁR Anikó, A másik tekintet. Kisebbség, mítosz, idegenség a finn, magyar és szlovákiai magyar irodalomban, Dunajská Streda: MEDIA NOVA M-Nap Kiadó, 2021. ISBN 978 80 8104 096 2.

POLGÁR Anikó, Stereotypes in the Hungarian translations of contemporary Finnish poetry, Yearbook of Finno-Ugric Studies, Vol. 17, Issue 2, 2023, p. 245–254. (Web of Science) ISSN 2224-9443

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**  
maďarský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 13

A	B	C	D	E	FX
46.15	15.38	15.38	0.0	0.0	23.08

**Vyučujúci:** doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 15.02.2024

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/ULK/23	<b>Názov predmetu:</b> Úvod do latinského jazyka a kultúry
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 2., 4., 6.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku, v ohnisku ktorej bude umiestnená slobodne vybraná téma z oblasti rímskych reálií. Za prednášku je možné dosiahnuť maximálne 25 bodov. Prednáška bude absolvovaná iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 13 bodov. Hodnotiace kritériá: - odbornosť (10 bodov), - interaktivita (5 bodov), - skupinová interakcia (5 bodov), - požiadavky na formu (5 bodov). V skúškovom období sa študent zúčastní na písomnej skúške, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, schopnosti týkajúce sa predmetu. Na písomnej skúške je možné dosiahnuť maximálne 75 bodov. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> – Študent sa oboznámi so základnými rímskymi reáliami, bude mať základne vedomosti o rímskej literatúre a mytológii, o vplyve rímskej kultúry na maďarskú. – Absolvovaním predmetu študent získa prehľad o gramatickej štruktúre latinského jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu latinčiny. <b>Schopnosti:</b> – Študent bude schopný čítať jednoduché súvislé texty v latinčine. – Študent bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti rímskej kultúry a rímskych reálií vo svojej pedagogickej praxi. <b>Kompetencie:</b> – Študent vytvorí pozitívne postoje k antickému dedičstvu, jednému zo základných pilierov európskej kultúry a v tomto duchu bude učiť aj svojich žiakov. – Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti kultúry starovekého Ríma a z oblasti vplyvu rímskej kultúry na maďarskú, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.	
<b>Stručná osnova predmetu:</b>	

1. a) Gramatika: Úvod do štúdia rímskeho jazyka, latinské písmo, výslovnosť. I. deklinácia  
b) Reálie: Úvod do dejín rímskeho jazyka
2. a) Gramatika: Substantíva II. deklinácie  
b) Reálie: Založenie Ríma
3. a) Gramatika: Adjektíva II. deklinácie. Základné tvary slovíes  
b) Reálie: Charakteristické znaky rímskej kultúry
4. a) Gramatika: Substantíva III. deklinácie, spoluhláskový kmeň, mužský a ženský rod  
b) Reálie: Zemepis Rímskej ríše
5. a) Gramatika: Substantíva III. deklinácie, spoluhláskový kmeň, stredný rod  
b) Reálie: Pannonia
6. a) Gramatika: Časovanie latinských slovíes. I-IV. konjugácia, praesens  
b) Reálie: Architektúra v antickom Ríme
7. a) Gramatika: Časovanie slovesa esse, praesens. Substantíva III. deklinácie, i- kmeň.  
b) Reálie: Rodina v antickom Ríme
8. a) Gramatika: Praeteritum imperfectum  
b) Reálie: Škola v antickom Ríme
9. a) Gramatika: Skloňovanie osobných a privlastňovacích zámen  
b) Reálie: Rímska mytológia
10. a) Gramatika: Imperatív. Používanie lokatívu a vokatívu  
b) Reálie: Rímska literatúra
11. a) Gramatika: Praesens perfectum. Supinum  
b) Reálie: Rímske sviatky
12. a) Gramatika: Ukazovacie, vzťahné a opytovacie zámená  
b) Reálie: Vplyv rímskej kultúry na maďarskú kultúru

**Odporúčaná literatúra:**

N. Horváth Margit – Dr. Nagy Ferenc: Latin nyelvkönyv I., Budapest, Oktatási Hivatal, 2013. ISBN 978-615-6336-82-8  
 Finály Henrik: A latin nyelv szótára, Budapest, Akadémiai, 2002. ISBN 963 05 7863 8  
 Bárczi Ildikó: Orbis Latinus I. Latin nyelvkönyv és kultúrtörténet kisgimnazisták számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994. ISBN 963 18 8680 8  
 Bárczi Ildikó: Orbis Latinus II. Latin nyelvkönyv és kultúrtörténet kisgimnazisták számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994. ISBN 963 19 0127 0.  
 Polgár Anikó: Ráfogások Ovidiusra. Fejezetek az antik költészet magyar fordítás- és hatástörténetéből. Bratislava, Kalligram, 2011. ISBN 978-80-8101-491-8  
 Belfiore, Jean-Claude – Karsai György: A görög és római mitológia lexikona, Budapest, Saxum, 2008. ISBN 978 963 248 046 6.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	B	C	D	E	FX
21.43	35.71	14.29	0.0	7.14	21.43

**Vyučujúci:** doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 15.02.2024

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/VVP/22	<b>Názov predmetu:</b> Všeobecná a vývinová psychológia
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Prednáška <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 2 <b>Za obdobie štúdia:</b> 26 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 5.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je aktívna účasť na prednáškach a úspešné absolvovanie písomnej skúšky. Výsledné hodnotenie pozostáva z bodov získaných za plnenie podmienok v podobe: max. 30 bodov za účasť a max. 70 bodov za skúšku. Študent môže získať celkovo maximálne 100 bodov. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 2 kredit = 60 hodín (26 hodín: účasť na prednáškach, 34 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku).	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> <b>Študent:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Sa vie orientovať v základnej terminológii danej problematiky, poznať rôzne teoretické smery.</li><li>• Ovláda základné pojmy všeobecnej psychológie, ako vnímanie, pociťovanie, učenie, pamäť, pozornosť a koncentrácia, komunikácia, myslenie, inteligencia, emócie, motivácia</li><li>• Pozná mechanizmy fungovania kognitívnych, emocionálnych a motivačných procesov.</li><li>• Pozná a vie charakterizovať biologické, psychologické a sociologické aspekty ontogenetického vývinu všetkých vývinových.</li><li>• Ovláda odborné znalosti, vývinové kritériá a psychologické usmernenia pre účastníkov verejného školstva (obdobia predškolského veku, mladšieho a staršieho školského veku, stredoškolského veku, celoživotného vzdelávania).</li><li>• Vie transformovať teóriu do praxe, oboznámiť sa s progresívnymi trendmi v oblasti špeciálnej a aplikovanej psychológie.</li><li>• Oboznámi sa s metodickými prístupmi, štruktúrou a aspektmi popisov pracovných pozícií .</li></ul> <b>Zručnosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Je schopný samostatne zostaviť psychologické kritériá podľa fyzického i mentálneho veku.</li><li>• Je schopný orientovať sa v metódach danej problematiky, aplikovať pozorovacie schémy, sc어링.</li><li>• Vie diferencovať deti a žiakov ŠVVP, postupovať podľa individuálneho vzdelávacieho plánu.</li><li>• Dokáže vykonať depistáž a orientovať sa v pedagogicko-psychologickej diagnostike.</li></ul>	

- Je schopný skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na riešenie vyskytnutých problémov v pedagogickej praxi ohľadom psychických procesov a vývinových osobitostiach.
- Dokáže spolupracovať a konzultovať s inými odborníkmi, pracovať v tíme.
- Dokáže nadobudnuté poznatky aplikovať pri riešení praktických problémov v rôznych oblastiach spoločenského života, najmä však v pedagogickej praxi.

Kompetencie:

- Reaguje flexibilne a fundovane na problémy, demokraticky vystupuje, koná tolerantne,
- Aplikuje zásady inkluzívneho myslenia, optimálnej pracovnej klímy, kooperatívnej metodiky.
- Aplikuje získané vedomosti o psychologických javoch a procesoch a vekových osobitostiach z pohľadu vývinovej psychológie do vlastného štúdia, do konkrétnych pedagogických, metodologických a didaktických disciplín a predmetov pedagogickej praxe.
- Realizuje ciele rozvoja sebapoznania, zúčastňuje sa ďalšieho vzdelávania
- Absolvent sa vyznačuje tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru učiteľstvo.

### **Stručná osnova predmetu:**

Úvod do psychológie, všeobecná psychológia ako vedecká disciplína.

Biologické činitele psychiky, psychofyziológia, vnímanie a pociťovanie

Učenie sa, pamäť, pozornosť a koncentrácia

Reč a komunikácia, verbálna, neverbálna komunikácia a metakomunikácia.

Pocity a emócie, motivácia, myslenie a myšlienkové procesy,

Inteligencia a modely inteligencie, emočná inteligencia, kreativita.

Vývinová psychológia ako špeciálny vedný odbor – definícia.

Fyzický a mentálny vek – pozorovacie schémy.

Vývinové škály a vývinové obdobia.

Teórie vývinu Piageta, Freuda, Eriksona.

Generačné zmeny a charakteristika generačných rozdielov x, y, z a alpha generácií – zmena intelligenčnej štruktúry

Gardnerova teória schopností a jej význam pre edukáciu, Rogersova teória na človeka orientovaného prístupu.

Najnovšie výskumu v oblasti vývinovej psychológie.

### **Odporúčaná literatúra:**

GOLEMAN, Daniel, N. KISS Zsuzsanna. Érzelmi intelligencia - 4. kiad. - Budapest : Háttér, 2008. - 456 s. - ISBN 9638128666.

BUGÁN Antal, OLHÁH Attila. Fejezetek a pszichológia alapterületeiből - 1. vyd. - Budapest : ELTE EÖTVÖS Kiadó, 2006. - 592 s. - ISBN 963 463 478 8.

PLÉH Csaba, BOROSS Ottilia. Pszichológia A-Z : A pszichológia legfontosabb fogalmai magyar és angol nyelven - 1. vyd. - Budapest : Akadémiai Kiadó, 2010. - 403 s. - ISBN 978 963 8658 0.

PLÉH Csaba. Bevezetés a pszichológiába : Olvasmányok és feladatok a lélektan alapkérdéseinek tanulmányozásához - 1. vyd. - Budapest : Osiris Kiadó, 2004. - 920 s. - ISBN 963 389 478 6.

PLÉH Csaba. A lélektan története - 2. vyd. - Budapest : Osiris Kiadó, 2010. - 652 s. - ISBN 978 963 276 052 0.

ATKINSON, R. 2000. Pszichológia. (Psychológia). Budapest : Osiris Kiadó. 2000.

Bordás, S., FORRÓ, Zs., NÉMETH, M. STRÉDL, T. Pszichológiai jegyzetek. 1. vydanie 2005.

Komárno: UJS. ISBN 8096925156

BAGDY, E. 2002. Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Budapest : Nemzeti

Tankönyvkiadó, 2002. 308 s. ISBN 9631922359.

N. KOLLÁR, K. 2004. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest : Osiris Kiadó, 2004. 637 s. ISBN 963389672X.

STRÉDL, T. 2009. Fejlődéslektan (Vývinová psychológia). In Bordás-Forró-Németh-Stredl, T. 2009. Pszichológiai jegyzetek (Základy psychológie). Komárno : UJS. 2009. s. 156 – 210. ISBN 80-969251-5-6

VAJDA, ZS. 1990. A gyermek pszichológiai fejlődése. (Psychický vývoj dieťaťa). Budapest : 2006 (3. prepracované vydanie)

VAJDA, ZS., KÓSA, É. 2005. Neveléslektan. (Psychológia výchovy). Budapest : Osiris Kiadó . 2005.,

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský ,slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 28

A	B	C	D	E	FX
21.43	28.57	28.57	17.86	3.57	0.0

**Vyučujúci:** PaedDr. Terézia Strédl, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD., Luca Tiszai, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.08.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@uj.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/ZAP/22	<b>Názov predmetu:</b> Základy akademického písania
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 4.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Celková záťaž študenta: <ul style="list-style-type: none"><li>• vypracovanie a aktualizovanie výskumného plánu v rozsahu min. 2 strán (20 bodov)</li><li>• vypracovanie a adaptovanie výskumnej metódy a pomôcky (20 bodov)</li><li>• predstavenie výskumnej pomôcky a metódy v rozsahu min. 2 strán (20 bodov)</li><li>• vyskúšanie výskumnej metódy a pomôcky, zhrnutie skúseností v rozsahu min. 3 strán (40 bodov)</li></ul> Výsledné hodnotenie predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• A = 90 – 100% (100 – 90 bodov)</li><li>• B = 80 - 89 % (89 – 80 bodov)</li><li>• C = 70 – 79 % (79 – 70 bodov)</li><li>• D = 60 - 69 % (69 – 60 bodov)</li><li>• E = 50 – 59 % ( 59 – 50 bodov)</li><li>• FX = 0 – 49 % ( 49 – 0 bodov)</li></ul> Celková záťaž študenta: 2 kredit = 60 hodín (13 hodín: účasť na seminároch, 47 hodín: samoštúdium a príprava výskumného plánu).	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: Po absolvovaní predmetu študent pozná <ul style="list-style-type: none"><li>* hlavné črty vedeckého poznania</li><li>* kvantitívne a kvalitatívne metódy vedeckého poznania</li><li>* metódy zberu údajov</li><li>* základy prípadových štúdií a bádania na internete</li><li>* základné princípy písania bakalárskych prác</li><li>* metódy a hlavné črty literárneho bádania</li><li>* metódy odkazov na odbornú literatúru</li><li>* spojitosť štýlu učenia, prostredia učenia a motivácie učenia</li><li>* použité pomôcky merania pri zbere údajov a ich hlavné črty</li><li>* vedecké kritériá platnosti a spoľahlivosti</li><li>* požiadavku zabazpečenia argumentatívnej interpretácie</li></ul> Zručnosti: Študent je schopný	

- formulovať cieľ výskumu
- zostaviť výskumný plán k vybranej téme, napríklad bádania učebných štýlov
- vypracovať zásady literárneho bádania
- vyhodnotiť vhodnosť použitých výskumných pomôcok a metód

Kompetencie:

Študent vie

- zostaviť vlastný výskumný plán
- formulovať hypotézy a/alebo otázky
- vybrať vlastné metódy a pomôcky k realizovaniu výskumného plánu
- odborne analyzovať odbornú literatúru a formulovať odkazy na ich výsledky
- formulovať súhrnné myšlienky na základe spracovanej odbornej literatúry.

### **Stručná osnova predmetu:**

Hlavné črty vedeckého poznania

Kvantitatívne a kvalitatívne smery pedagogickej vedy

Formulovanie výskumných otázok a hypotéz

Výber a spracovanie odbornej literatúry

Metódy zberu údajov (dotazníky, rozhovor, pozorovanie, testy)

Prípadové štúdie, bádanie na internete

Bakalárska práca ako publikačný žáner

Systém odkazov na odbornú literatúru

Učebný štýl a prostredie učenia

Didaktika učenia

Spojitosť štýlu učenia a štýlu vyučovania

### **Odporúčaná literatúra:**

Andragógiai interdiszciplináris kutatómódszertan / Kálmán Anikó. - 2. vyd. - Budapest : OKKER Oktatási és Kiadó Rt., 2005. - 148 s. - ISBN 963 9228 97 4.

Kutatómódszertan = Elmélet, gyakorlat, tanulmányok : Oktatási segédlet / Menyhárt József. - 1. vyd. - Nitra-Nyitra : Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem -Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2015. - 167 s. - ISBN 978-80-558-0962-5.

A társadalomtudományi kutatás gyakorlata / Earl Babbie ; Gábor Kende. - 6. vyd. - Budapest : Balassi Kiadó, 2008. - 600 s. - ISBN 978-963-506-764-0.

Doing a Successful Research Project : Using Qualitative or Quantitative Methods / Martin Davies, Nathan Hughes. - 2. vyd. - Hampshire : Palgrave Macmillan, 2014. - 278 s. - ISBN 978-1-137-30642-5.

Doing Your Research Project : A Guide for First-time Researchers / Judith Bell, Stephen Waters. - 7. vyd. - London : McGraw-Hill Education, 2018. - 344 s. - ISBN 978-0-335-24338-9.

Metody pedagogického výzkumu : Základy kvantitativního výzkumu / Miroslav Chráska. - 2., akt. vyd. - Praha : Grada, 2016. - 254 s. - ISBN 978-80-247-5326-3.

Egyéni különbségek szerepe a tanulásban : Tanulási stratégiák / Tóth Péter. - 1. vyd. - Budapest : DSGI, 2012. - 143 s. - ISBN 978-963-88946-7-0.

Egyéni különbségek szerepe a tanulásban : A tanulási stílus / Tóth Péter. - 1. vyd. - Budapest : DSGI, 2011. - 222 s. - ISBN 978-963-88946-5-6.-

A hatékony tanulás titka: A hatékony tanítás és tanulás dinamikája / Paul Roeders, Gefferth Éva. - 1. vyd. : Trefort Kiadó, 2007. - 215 s. - ISBN 978-963-446-453-2.

### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský, slovensky

### **Poznámky:**

### **Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 54					
A	B	C	D	E	FX
40.74	16.67	27.78	12.96	0.0	1.85
<b>Vyučujúci:</b> prof. Dr. Péter Tóth, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD., Katalin Kanczné Nagy, PhD..					
<b>Dátum poslednej zmeny:</b> 18.05.2023					
<b>Schválil:</b> 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk					

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/ZPP/22	<b>Názov predmetu:</b> Základy prvej pomoci a biológia pre učiteľov
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Seminár <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 1 <b>Za obdobie štúdia:</b> 13 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienkou pre absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti vyskúša, precvičí a na konci predvedie ukážku základných praktických zručností pri poskytovaní neodkladnej prvej pomoci v rôznych simulovaných situáciách a pri rôznych typoch úrazov a nehôd. Čiastkové hodnotenie predmetu predstavuje hodnotenie seminárnej práce (rozsah min. 5 strán, písmo TNR, veľkosť písma 12) na ľubovoľne vybranú tému z ponuky prebratých tém podľa osnovy predmetu. Hodnotiace kritériá (30%): <ul style="list-style-type: none"><li>- Zhrnutie danej problematiky podľa aktuálne dostupnej odbornej literatúry, čerpanej minimálne z troch odborných zdrojov</li><li>- Popis konkrétneho prípadu na základe vlastných skúseností, alebo navrhnutie konkrétneho praktickej metódy na implementáciu danej témy do praxe</li><li>- Požiadavky na obsah, formu, a grafickú, obrazovú dokumentáciu.</li></ul> V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti vyplnením testu (70%). Výsledné hodnotenie predmetu: A – 100-90%, B – 89-80%, C – 79-70%, D – 69-60%, E – 59-50%. Na udelenie kreditov je potrebné dosiahnutie 50% z celkových bodov. Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín (13 hodín: účasť na seminároch, 47 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku, vypracovanie seminárnej práce).	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"><li>- Študent bude schopný pomenovať príčiny vzniku, následky a riešenie najčastejších náhlych udalostí úrazového a neúrazového pôvodu ohrozujúcich život a zdravie novorodenca, dieťaťa a dospelého.</li><li>- Študent bude schopný zhrnúť teoretické vedomosti o základných úkonoch zachraňujúcich život, o poruchách vedomia, poruchách dýchania, záchvatových stavoch, o krvácaní z rán, o šoku, zlomeninách, poraneniach kĺbov, popáleniny.</li><li>- Študent bude schopný si navrhnúť úpravy na vytvorenie bezpečného prostredia pre deti, a pre zorganizovanie rôznych školských aktivít.</li><li>- Študent bude vedieť charakterizovať jednotlivé orgánové systavy, ich charakterizovať a spojiť s vedomosťami prvej pomoci pri zlyhaní týchto sústav.</li></ul> Schopnosti:	

- Študent bude schopný zhodnotiť situácie so zameraním na minimalizáciu rizika ďalšieho ohrozenia seba, a bude vedieť zavolať záchranné zdravotné služby a ďalšie zložky integrovaného záchranného systému v prípade nehody.
- Študent bude schopný prakticky vykonať základnú neodkladnú podporu životných funkcií - uvoľnenie dýchacích ciest, záchranné dýchanie, stláčanie hrudníka (masáž srdca), zastavenie krvácania, stabilizovaná poloha, kardiopulmonálna resuscitácia (oživovanie), vrátane použitia automatickej externej defibrilácie,
- Študent bude schopný poskytnúť psychickú podporu postihnutému.
- Študent bude schopný poskytnúť zdravotnú starostlivosť pri rôznych typoch detských ochorení, ako alergie, metabolické poruchy, parazity, ochorenia dýchacích ciest a gastrointestinálneho traktu.

#### Kompetencie:

- Študent získa pozitívny postoj k poskytovaniu prvej pomoci a k prevencii náhleho ohrozenia života a zdravia detí v školskom veku aj u dospelých.
- Študent bude schopný zdôvodniť význam poskytovania prvej pomoci v systéme neodkladnej zdravotnej starostlivosti pri náhlych život a zdravie ohrozujúcich udalostiach.
- Študent bude schopný prakticky využiť vedomosti a zručnosti pri riešení náhlych život a závažných zdravie ohrozujúcich udalostiach úrazového a/alebo neúrazového pôvodu.

#### **Stručná osnova predmetu:**

Význam prvej pomoci, implementácia prvej pomoci do vzdelávacieho procesu, postup pri oznámení nehody záchrannej službe.

Bezpečnosť v školskom prostredí (v budove, na dvore, počas voľno časových aktivít), zostavenie lekárničky v škole a na školských aktivitách.

Základná charakteristika dýchacej sústavy. Zistenie stavu postihnutého, vyšetrenie dýchacích ciest a základných životných funkcií, stabilizačná poloha, odstránenie cudzieho telesa z dýchacích ciest, umelé dýchanie.

Stavba a funkcia srdca, ochorenia obehového systému a srdca, poskytnutie prvej pomoci pri zástave srdca.

Funkcia krvi a krvných elementov, zastavenie krvácania pri rôznych typoch rán, typy obväzov a techniky obväzovania rán, vnútorné krvácanie.

Základná charakteristika pohybového aparátu, svalov a kostí. Poranenie šliach, kĺbov, ošetrenie zlomenín.

Typy šokových stavov, anafylaktický šok a základná charakteristika imunitného systému.

Základná charakteristika nervového systému. Poškodenia nervového systému, epileptický záchvat, kŕčové stavy a prvá pomoc.

Základná charakteristika pokožky. Typy popálenín, prvá pomoc pri popáleninách, poranenia očí,

Základná charakteristika gastrointestinálnej sústavy. Prvá pomoc pri otrave.

Rany spôsobené uštipnutím, pohryznutím, plánovanie, organizácia a uskutočňovanie prechádzok, výletov, táborov, bezpečná preprava detí.

Alergie, časté ochorenia dýchacích ciest a gastrointestinálneho traktu, parazity v detskom veku, autoimunitné ochorenia a metabolické poruchy u detí.

Písomný test na preverenie znalostí z prebratých tém prvej pomoci.

#### **Odporúčaná literatúra:**

ANDICS, L.: Elsősegély: Közúton, otthon, munkahelyen, közterületen – 1. vyd. – Budapest: Sophia Kiadó, 2004 – 86 s. – ISBN 963216279X.

BASS, D., MAURICE, K.: Elsősegélynyújtás csecsemőknek és gyermekeknek. – 1, vyd. – Békéscsaba: Booklands, 2000. – 160 s. – ISBN 97863 9613 62 1.

BODZSÁR, E., ZSÁKAI, A.: Humánbiológia: Gyakorlati kézikönyv. - 1. vyd.- Budapest: Elte Eötvös Kiadó, 2004 – 300 s. – ISBN 963 463 653 5.

MADER, S. S.: Human biology. - 11. vyd. - Boston: Wm. C. Brown Publishers, USA, – 2008. - 600 s. - ISBN 0-978-0-07-016778-0.

McCracken, T. O.: Háromdimenziós anatómiai atlasz. Budapest : Scolar Kiadó, 2000. - 237 s. - ISBN 978-963-9193-99-4.

NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Lilium Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.

PORÁČOVÁ, J., NAGY, M., BERNÁTOVÁ, R., a kol. Fyziológia živočíchov a človeka - 1. vyd. - Prešov : Fakulta humanitných a prírodných vied PU v Prešove, 2014. - 591 s., [36,65 AH]. - ISBN 978-80-555-1150-4.

STOPPARDOVÁ, M.: Prvá pomoc malým deťom: Stručný sprievodca prvou pomocou. – 1. vyd. – Bratislava: Slovart s.r.o., 2005. – 63 s. – ISBN 80-8085-022-4.

SZENTÁGOTHAI, J.: Funkcionális anatómia I.-III. Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 710, 600, 800. - ISBN 963 242 565 0.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský, slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., RNDr. Eva Tóthová Tarová, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 17.08.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujv.sk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/UZ/ŠSB/22	<b>Názov predmetu:</b> Sociálno-vedný a pedagogicko-psychologický základ učiteľstva
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> Za obdobie štúdia: <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 2	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b>	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienky zaradenia na štátnu skúšku: a) absolvovanie všetkých povinných predmetov (16 kreditov) b) získanie minimálne 11 kreditov za PV predmety programu c) za výberové predmety sa zarátava 5 kreditov d) získanie 32 kreditov v predpisanej skladbe (za absolvovanie predmetov štátnej skúšky študent získa 2 kredity) Na ústnej štátnej skúške študent preukazuje vedomosti z pedagogicko-psychologicko-biologických komponentov výchovy a vzdelávania. Kolokviálnu skúšku z oblasti teoretického poznania študijného odboru pedagogických disciplín hodnotí komisia pre štátne záverečné skúšky. Výsledné hodnotenie: A – 90 -100%, B – 80 -89%, C – 70 -79%, D – 60 - 69%, E – 50 -59%.	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> Vedomosti: - študent vie vysvetliť biologické a sociálno-psychologické aspekty vývinu žiakov školského veku - študent vie na základe teoretických východísk pedagogického diagnostikovania žiakov školského veku rozlíšiť aktuálnu vývinovú úroveň a rozvojové charakteristiky dieťaťa - študent vie reflektovať psychologické zákonitosti procesu učenia sa žiaka - študent vie identifikovať individuálne spôsoby učenia sa žiakov - študent vie posúdiť vplyv sociokultúrnych determinantov na vývin a rozvoj dieťaťa - študent vie zhodnotiť kompenzačnú funkciu školy vo vzťahu k vplyvom sociokultúrneho prostredia na vývin a rozvoj osobnosti žiaka - študent bude disponovať interdisciplinárnymi poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcimi zo zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení - študent bude vedieť posúdiť možnosti vlastného kariérového rastu v systéme kariérového rozvoja pedagogických zamestnancov - študent bude vedieť zdôvodniť výber metód sebavzdelávania. Schopnosti: - študent bude mať základné praktické skúsenosti s posúdením aktuálnej vývinovej úrovne a rozvojových charakteristík žiakov - študent bude schopný akceptovať vývinové odlišnosti a psychické osobitosti každého žiaka	

- študent bude schopný rozpoznať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov
- študent bude schopný rešpektovať individuálne spôsoby učenia sa žiakov
- študent má základné praktické skúsenosti s identifikáciou multikultúrneho prostredia žiaka
- študent je schopný zohľadňovať rôznu úroveň vývinu a rozvoja každého dieťaťa a ovplyvnenú sociokultúrnym prostredím.

**Kompetencie:**

- študent dokáže vybrať a používať vhodné pedagogicko-diagnostické metódy (napr. pozorovanie, rozhovor) na posúdenie osobnostných vlastností dieťaťa/žiaka
- študent dokáže interpretovať výsledky diagnostiky a vyvodíť závery pre výber stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti
- študent dokáže spolupracovať s odborníkmi pri tvorbe individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov pre deti/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- študent dokáže spolupracovať pri tvorbe/inovácii školského vzdelávacieho programu
- študent bude schopný spolupracovať s rôznymi odborníkmi s cieľom vlastného a profesijného rozvoja
- študent bude schopný stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja
- študent bude schopný stotožniť sa s nevyhnutnosťou celoživotne sa vzdelávať
- študent bude empatický, sociálne angažovaný.

**Stručná osnova predmetu:**

- nerelevantné

**Odporúčaná literatúra:**

Uvedená v informačných listoch povinných a povinne voliteľných predmetov, tvoriace jadro študijného odboru.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský, slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 11

A	B	C	D	E	FX
18.18	18.18	36.36	9.09	18.18	0.0

**Vyučujúci:**

**Dátum poslednej zmeny:** 17.08.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

<b>Vysoká škola:</b> Univerzita J. Selyeho	
<b>Fakulta:</b> Pedagogická fakulta	
<b>Kód predmetu:</b> KPD/Uzb/PPC1a/23	<b>Názov predmetu:</b> Podporujúca pedagogická prax 1
<b>Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:</b> <b>Forma výučby:</b> Cvičenie <b>Odporúčaný rozsah výučby ( v hodinách ):</b> <b>Týždenný:</b> 20 <b>Za obdobie štúdia:</b> 260 <b>Metóda štúdia:</b> prezenčná	
<b>Počet kreditov:</b> 1	
<b>Odporúčaný semester/trimester štúdia:</b> 1., 3.	
<b>Stupeň štúdia:</b> I.	
<b>Podmieňujúce predmety:</b>	
<b>Podmienky na absolvovanie predmetu:</b> Podmienky na absolvovanie predmetu sú nasledovné: <ul style="list-style-type: none"><li>• aktívna účasť študenta na hospitačnej pedagogickej praxi v základnej škole (ZŠ) alebo na strednej škole (SŠ),</li><li>• participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu pedagogickej praxe,</li><li>• predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní PPC1,</li><li>• vyplnenie pozorovacích hárkov z hospitačnej praxe v ZŠ alebo SŠ: Záznamy z pozorovania vyučovacích hodín,</li><li>• reflexia študenta na PPC1a.</li></ul> Hodnotenie odovzdaných dokumentov (max. 50 bodov): o obsahová stránka 35 bodov, o formálna stránka 15 bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín <ul style="list-style-type: none"><li>• 20 hodín účasť na pedagogickej praxi (kontaktné hodiny): z toho 10 hodín hospitácie a 10 hodín rozboru; 2 hodiny úvodného stretnutia; 8 hodín príprava pozorovacích hárkov a reflexie.</li></ul> Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none"><li>• Absolvoval = 50 – 100% (25 – 50 bodov)</li><li>• Neabsolvoval = 49 – 0% (0 – 24 bodov)</li></ul>	
<b>Výsledky vzdelávania:</b> <b>Vedomosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent je spôsobilý pozorovať vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ.</li><li>• Je schopný dokumentovať pozorované vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ.</li><li>• Študent sa vie orientovať v niektorých školských dokumentoch.</li></ul> <b>Zručnosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Študent dokáže identifikovať rozmanité prejavy štrukturálnych prvkov osobnosti, psychických procesov žiaka v procese vyučovania a v sociálnych interakciách.</li><li>• Opíše používané didaktické pomôcky, komunikačné technológie a prostriedky vo vyučovacom procese a možnosti uplatnenia počítača, interaktívnej tabule, internetu, špecifických výučbových programov a softvérov, dynamických systémov a interaktívnych učebných materiálov a portálov vo vyučovaní predmetov 2. stupni ZŠ a na SŠ.</li><li>• Identifikuje vyučovací a komunikačný štýl a profesijné zručnosti učiteľov.</li></ul>	

Kompetencie:

- Študent je schopný koncipovať vlastné postupy práce pre efektívne pozorovanie.
- Zaujíma stanovisko k pozorovaným javom na základe predchádzajúcich teoretických vedomostí.
- Rozumie vzťahom medzi princípmi vyučovania a dôsledkami - efektívnosťou učenia sa.

**Stručná osnova predmetu:**

Základné atribúty pozorovania.

Pozorovanie a hodnotenie interiéru a exteriéru cvičnej ZŠ a SŠ.

Poznávanie a práca s pedagogickou dokumentáciou triedy.

Pozorovanie vyučovacích hodín na 2. stupni ZŠ a na SŠ.

Rozbor pozorovaných vyučovacích hodín spoločne s cvičným učiteľom.

Dokumentovanie priebehu jednotlivých pozorovaných vyučovacích hodín.

Štruktúra pozorovacích hárkov.

Vyplnenie pozorovacích hárkov.

**Odporúčaná literatúra:**

Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. [https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2\\_spu\\_uprava.pdf](https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2_spu_uprava.pdf)

Štátny vzdelávací program pre gymnázia v Slovenskej republike

ISCED 3A – Vyššie sekundárne vzdelávanie. [https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3\\_spu\\_uprava.pdf](https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3_spu_uprava.pdf)

Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bratislava : MŠ SR, 2008 (respektíve aktuálny školský zákon).

Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS

Gadušová, Z. a kol.: Mentor Training : Ostrava : Ostravská univerzita, 2021. - online, 268 s. - ISBN 978-80-7599-294-9.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

maďarský, slovenský

**Poznámky:**

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 98

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

**Vyučujúci:** Mgr. Katarína Szarka, PhD., PaedDr. Tamás Török, PhD..

**Dátum poslednej zmeny:** 29.11.2023

**Schválil:** 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.vankoj@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.pukanszkyb@ujssk